Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	
Titel | Title:	Skuespil til Brug for den danske Skueplads : [Den Gyldendalske Samling].
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 3
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Gyldendal, 1775-89
Fysiske størrelse | Physical extent:	12 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

35, – 3

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021442845

Skuespil

til Brug

for

den danske Skueplads.

Tredie Bind.

Kiøbenhavn.

Trykt paa Boghandler Gyldendals Forlag.

1777.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Fortegnelse

paa

de Skuespil, som findes i dette Bind.

Barberen i Sevilla eller den unyttige Forsigtighed, Comoedie i fire Acter af Baumarchais.

Crispin som Fader, Comoedie i tre Acter, oversat af det Tydske.

Emilie Galotti, Tragoedie i fem Acter, oversat efter Hr. Lessings Emilia Galotti.

Pagen, Comoedie i een Act, oversat efter Hr. Engels tydske Original.

Soehavnen, Comoedie i een Act af Hr. Dancourt.

Den unge Indianerinde, Comoedie i een Act, oversat af det Franske.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Barberen i Sevilla,

eller

den unyttige Forsigtighed.

Comoedie i fire Acter.

Oversat

efter Msr. de Baumarchais franske Original

af

F. Schwartz.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Personerne:

Grev Almaviva. Spansk Grande, Rosines Elsker, men hende endnu ubekiendt. I den første Act lader han sig see i sorte Atlaskes Vest og Buxer; indsvøbt i en lang bruun Kappe, med sort nedslagen Hat og et couleurt Baand om Pullen. I den anden Act, i en Dragon-Uniform, med Knebelsbarter og Halvstøvler. I tredie Act, som Baccalaurens, er han klædt, og accomoderet som en Abbe, med Flipkrave om Halsen, Kiol, Vest og Buxer som en Abbe. I fierde Act er han prægtig klædt paa Spansk, med en rig Kappe, og oven over den en bruun Kappe, som han holder sig indsvøbt udi.

Bartholo. Doctor og Rosines Formynder, klædt i en kort sort Kiole, som bør være tilknappet; med en stor Perugve, Krave om Halsen, og store Manchetter, et sort Belte om Livet, og naar han gaaer ud, har han en lang Skarlagens Kappe at svøbe sig ind i.

Rosine. Et ungt Fruentimmer af Stand, og Bartholos Myndling, klædt paa Spansk.

Figaro. Barbeer i Sevilla. klædt som en spansk Majo; paa Hovedet har han et Næt af Filee, og en hvid Hat med et rødt Baand om Pullen, et Silketerklæde meget løst om Halsen, Trøie og Buxer af Atlask med smaa Sølvknapper og Sølvrondser om Knaphullerne, et sort Silkebelte; Strømpebaandene ere bundne ved Knæerne med store Sløifer, som hænge ned paa Benene, en Vest af en lys Farve, som ikke er overeensstemmende med Trøien og Buxerne; hvide Strømper og graa Skoe.

Don Basile. Organist og Rosines Syngemester; med en sort Hat, som er nedslagen, en kort sort Kiol og en lang Kappe af samme Farve, uden Halskrave og Manchetter.

Gusmann. En gammel Tiener hos Bartholo.

Pedrillo. Ligeledes Tiener hos Bartholo, en Fiante, og bestandig døsig. Begge ere klædte som Gallicier, alle Haarene indbundne i en Pidsk, Trøier af Chamois Farve, et bredt Belte af Skind med et Spænde udi, blaa Vest og Buxer, Ærmene i Trøien ere opskaarne lige til Skuldrene, saaledes at de hænge løse.

En Notarius.

En Alcade med en lang hvid Stav i Haanden.

Andre Rettens Betiente og Tienere med Fakler i Hænderne.

Skuepladsen er i Sevilla. I den første Act paa Gaden og under Rosines Vinduer, og siden det heele Stykke igiennem i Doctor Bartholos Huus.

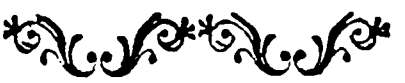

Bar-

Barberen i Sevilla,

eller

den unyttige Forsigtighed.

Comoedie i fire Acter.

Første Act.

(Skuepladsen forestiller en Gade i Sevilla, hvor alle Vinduerne er uden til forsynede med Gitterværk).

I. Scene.

Greven. (allene).

(Indsvøbt i en brun Kappe og med nedslagen Hat, tager sit Uhr op af Lommen, i det han gaaer frem og tilbage.)

Det er endnu ikke saa høit oppe paa Dagen, som jeg troede. Den Tid, hun efter Sædvane lader sig see bag Gitterværket i hendes Vindue, er endnu langt borte. Det giør intet til Sagen; bedre er det at komme for tidlig, end at forsømme det behagelige Øieblik at see

hende. Dersom nogen af de unge Giekke ved Hoffet kunde formode, at jeg, hundrede Mile fra Madrit, hver Morgen indfinder mig uden for et Fruentimmers Vindue, som jeg aldrig har talt med, vilde de vist holde mig for en Spanier fra Isabelles Tid — — Hvad skader det? Enhver løber efter Lykken, og min er i Rosines Hierte — — Men hvorledes! at forfølge et Fruentimmer lige ind i Sevilla, naar Madrit og Hoffet tilbyder magelige Fornøielser fra alle Sider? Og det er just dem jeg skyer: Jeg er kied af de Erobringer, som Egennytte, Beleilighed eller Forfængelighed uophørlig tilbyder os. Det er saa sødt at være elsket for sin egen Skyld, og dersom jeg under denne Forklædning kunde forsikre mig om — — Men see der! hvor ubeleiligt kommer den Karl!

2. Scene.

Figaro. Greven. (skiult).

(Figaro med en Cithar paa Ryggen, som er bundet med et bredt Baand, kommer trallende ind, med et Papiir og en Blyandspen i Haanden).

Figaro.

Bort! bort Melankolie!
Hvi skal man grade?
God Viin, lidt Narrerie,
Det er min Glæde.
Lad en Grillers Træl
Sorge sig ihiel.
Jeg vil leve frit,
Drikke lidt og tit.

Saa

Saa vidt kom vi. Endnu gaaer det godt. Ein — ein —

Drikke lidt og tit.
Naar Viin pirrer min Mave,
Pirre Løier min Siel.

Pirre min Siel — — ja den giør meer end det — —

Krildre Løier min Siel.

Men kan man og sige: Krildre? — Oh! hvorfor ikke? Vore Visemagere regne det ikke saa nøie. Det, som man nuomstunder ikke gidder sagt, det synger man.

(Han synger.)

Naar Viin pirrer min Mave,
Krildre Løier min Siel.

Nu skulde jeg ende med noget Smukt, noget Prægtigt, noget Glimrende, noget, der saae ret poetisk ud.

(han sætter et Knæ paa Jorden og skriver syngende.)

Krildre Løier min Siel.
Kan jeg kun lee og rave — —
Da lever jeg ret vel.

Nei fy! det var intet høit nok. Jeg maae — jeg maae have en Modsætning — en Antithes — som Poeterne kalde det.

Altid er Spøg min Slave,
Altid — —

Funtus! her er det —

Altid er Viin min Helt.

Bravo! Figaro — —.

(Han skriver syngende.)

Naar Viin pirrer min Mave,
Krildre Løier min Siel.
Altid er Spøg min Slave,
Altid er Viin min Helt.

Altid er Viin min Helt.
Altid er Viin min Helt.

Ho; Ha! Naar her kommer fuld Musik til, saa vil vi see, I Herer Cabalister, om Figaro forstaaer sine Ting.

(Han bliver Greven vaer.)

Skulde jeg ikke have seet denne Abbe før nogenstedes.

Greven. (sagte.)

Denne Karl er mig ikke ubekiendt.

Figaro.

Nei, nei, det er ingen Abbe, dette fornemme og ædle Væsen —

Greven.

Denne snurrige Skabning.

Figaro.

Jeg tager ikke Feil, det er Grev Almaviva.

Greven.

Jeg troer det er den Skielm Figaro.

Figaro.

Ham selv, naadige Herre!

Greven.

Skurk! dersom Du siger et Ord — —

Figaro.

Ja, nu kiender jeg Dem igien, det er netop de naadige Artigheder, De saa tidt beærede mig med.

Greven.

Da kiendte jeg ikke Dig igien. Hvor Du er bleven tyk og feed.

Figaro.

Figaro.

Hvad skal man sige, naadige Herre! det er Armod og Elendighed.

Greven.

Stakkels Dreng! Men hvad bestiller Du i Sevilla? Jeg havde jo recommenderet Dig til en Tieneste?

Figaro.

Jeg fik den, naadige Herre! og min Erkiendtlighed — —

Greven.

Kald mig Lindor: Seer Du ikke paa min Forklædning, at jeg vil være ubekiendt?

Figaro.

Saa vil jeg gaae min Vei.

Greven.

Nei, bliv kun: Jeg venter her paa noget; og te, der snakke sammen, ere ikke saa meget Mistanke underkastede, som een, der spadserer allene. Lad os lade som vi sladdrede sammen. Nu, denne Tieneste, siger Du —

Figaro.

Ministeren, som agtede paa deres Excellences Recommendation, lod mig paa Stedet udnævne til Apothekersvend.

Greven.

Ved Feldt-Hospitalerne?

Figaro.

Nei; ved Stutterierne i Andalousien.

Greven. (smiilende.)

En skiønne Begyndelse.

Figaro.

Tienesten var ikke saa gal; thi saasom min Forretning bestod i at forbinde og meddeele Medicamenter, saa solgte jeg underhaanden til Folk god Heste-Medicin.

Greven.

Som dræbte Kongens Undersaatter?

Figaro.

Ho, ho, der er ingen Universal-Medicin til: imidlertid har den dog nogle Gange hiulpen Galicier, Catalonier, og adskillige andre godt Folk.

Greven.

Men hvorfor har Du forladt denne Tieneste?

Figaro.

Forladt den? Nei; det er den, som har forladt mig; man satte Ondt for mig hos de Store.

Den gustne Avind med sin fæle Ørnekloe.

Greven.

Ah! bevar os vel, min Ven! giør Du ogsaa Vers? Jeg saae Dig før smøre noget sammen paa Knæ, og det syngende saa til Dags.

Figaro.

Det er just Aarsagen til min Ulykke, Deres Excellence! Saasnart man havde berettet Ministeren, at jeg giorde Bindevers til Cloris, og jeg tør sige temmelig gode, at jeg sendte Ord-Gaader til Journalerne, at mine Madri-

galer

galer løb om i Byen; med eet Ord: Ligesaa snart han hørte, at jeg var trykt ganske levende, tog han Tingen alvorlig, og lod mig skille ved min Tieneste, under Paaskud, at de begeistrede Siele due intet til Forretninger.

Greven.

En mægtig Slutning! og Du lod ham ikke betyde, at — —

Figaro.

Jeg troede mig alt for lykkelig at være glemt af ham; overbeviist om, at de Store giøre os Godt nok, naar de intet Ondt giøre os.

Greven.

Det er dog vel ikke den rette Aarsag: jeg erindrer, at Du i min Tieneste var en lidderlig Fugl.

Figaro.

Gud bedre det, naadige Herre! man vil ogsaa altid, at fattige Folk skal være uden Feil.

Greven.

Doven, uordentlig — —

Figaro.

Naar Deres Excellence vil tænke paa alle de Dyder, som man forlanger hos en Tiener, kiender De da mange Herrer, som vare værdige til at være Tienere?

Greven. (smiilende.)

Den var god — — Og Du har taget Din Tilflugt til denne Bye?

Figaro.

Ikke strax.

Greven.

Greven.

(tager ham ved Armen.)

Et Øieblik — jeg troede det var hende — bliv ved, nu hører jeg igien —

Figaro.

Da jeg kom tilbage til Madrit, vilde jeg giøre et nyt Forsøg med mit lærde Pund; og Theatret syntes mig at være en Æresbane.

Greven.

Ah! Det arme Theater!

Figaro.

(Mens denne Replique varer, seer Greven med Opmærksomhed til Vinduet.)

Sandt at sige begriber jeg ikke, hvorfor jeg ei fik det største Biefald; thi jeg havde proppet Parterret fuldt af de beste Haandværks-Folk; Hænder — — saa haarde som Bolte-Træer, jeg havde forbuden Handsker, Stokke, og alt hvad, som ikke gav et lydeligt Klappen; Og jeg kan forsikre Dem paa min Ære, at, førend Stykket begyndte, lod alle Caffe-Huusene til at være paa min Side. Men de bandsatte Cabaler. — —

Greven.

Oh! Cabaler! min Herr Autor faldt igiennem.

Figaro.

Hvorfor ikke jeg saavel som en anden? De peeb mig ud; men dersom jeg nogen Tiid kan faae dem igien samlede. — —

Greven.

Saa vil du saaledes faae dem til at gabe, at de ikke kan komme til at pibe.

Figaro.

Figaro.

Ja bie kun, jeg skal saaledes tage dem i Skole, at — —

Greven.

Din moersomme Forbittrelse fornøier mig; men du siger mig ikke, hvad som bevægede dig, til at forlade Madrit.

Figaro.

Min Skyts-Engel, Deres Excellence! Siden jeg er saa lykkelig, at finde min gamle Herre igien. Da jeg saae at det gik til i den lærde Republik i Madrit, som iblant Ulvene, at den eene stedse vendte Kløerne mod den anden, at Insecter, Bremser, Spie-Fluer, Journalister, Myg, Misundere, Avisskrivere, Boghandlere, Recensentere, og alt det Tøi, som bider sig fast i Huden af de arme Forfattere, at de siger jeg, udsuede den sidste smuule Marv, som disse Stakler endnu havde tilbage, og det uden at kiere sig om at blive foragtede for deres latterlige Ondskab; Og da jeg tillige var træt af at skrive, kiæd af mig selv, leed af andre, fattig som en Kirke-Rotte og i Gield til Ørene, saa faldt jeg paa, at den forfængelige Ære, man vinder ved Pennen, er intet imod hvad Rage-Kniven bringer ind. Jeg slog da min heele Boe i en Randsel, forlod Madrit, og gik ganske philosophisk igiennem begge Castillierne, la Mancha, Extremadura, Siera Morena og Andalusien. I somme Byer tog man vel imod mig. I andre kom jeg i Arrest; men overalt vidste jeg at hæve mig over min Skiæbne; Snart roeste, snart lastede man mig. Jeg brugte de gode Tider, jeg fandt mig i de Slette. Jeg drev Nar med Tosser. Jeg pukkede mod onde Mennesker. Jeg loe af mine Ulykker og barberede heele Verden.

den. Og nu endelig efter alt dette seer De mig boesat i Sevilla, og paa nye færdig til at tiene Deres Excellence i alt hvad De behager at befale mig.

Greven.

Hvem har lært dig denne muntre Philosophie?

Figaro.

Den lærer man i Gienvordigheds Skole; Jeg tvinger mig til at lee ad alting, for ikke at blive tvungen til at græde derover; Men hvorfor seer De saa ofte til den Side?

Greven.

Lad os tage Flugten.

Figaro.

Hvorfor?

Greven.

Kom dog Ulykkens Fugl! Du forraader mig.

(De skiule sig.)

3. Scene.

(Døren, hvori Rosines Vindue med Gitterværk for er anbragt, aabnes, Bartholo og Rosine lade sig see paa Altanen.)

Bartholo. Rosine.

Rosine.

Hvor det dog er behageligt at tage frisk Luft — — Døren til denne Altan aabnes saa sielden — —

Bartholo.

Hvad er det for et Papiir, som De der har?

Rosine.

Rosine.

Det er nogle Vers af den unyttige Forsigtighed, som min Synge-Mester i Gaar har givet mig.

Bartholo.

Hvad er det for noget, den unyttige Forsigtighed?

Rosine.

Det er en nye Comoedie.

Bartholo.

Maaskee nok et Drama! noget dumt Tøi i den nye Smag.

Rosine.

Det veed jeg ikke.

Bartholo.

Ja, ja, Journalisterne og Directionen skaffer os nok has paa dette Tøi. Hvilke Tider vi leve i.

Rosine.

Altid har De saa meget at sige paa vore Tider.

Bartholo.

Oh! om Forladelse; Hvad har de da frembragt, at man skulde rose dem? Alle Slags Narrerier, Trykke-Friehed, Atractionen, Electriciteten, Religions-Friehed, Inoculationen, China, Encyclopedien og Dramer.

Rosine.

(Papiret falder fra hende need paa Gaden.)

Aa min Vise! min Vise faldt fra mig i det jeg hørte paa Dem; løb min Herre! løb; min Vise, ellers bliver den borte.

Bartholo.

Bartholo.

For en Ufærd! Man holde fast paa det man har i Hænderne.

(forlader Altanen.)

Rosine.

(seer ind efter ham, og giør siden Tegn ned til Gaden.)

Tst, Tst,

(Greven lader sig see)

Tag det gesvindt op, og løb.

(i et Spring tager Greven Papiret og løber.)

Bartholo.

(kommer ud af Huuset og søger.)

Hvor blev det af? Jeg seer intet.

Rosine.

Under Altanen, lige ved Muren.

Bartholo.

I gier mig her en artig Forretning! der maae altsaa være gaaet nogen forbie.

Rosine.

Jeg har ikke seet et Menneske.

Bartholo. (til sig selv)

Og jeg som er saa god at søge — — Bartholo! Du er en Tosse, min Ven! Dette bør lære Dig aldrig at lukke nogen Altan-Dør op, ud til Gaden.

(gaaer ind)

Rosine.

(stedse paa Altanen.)

Jeg har ingen anden Undskyldning, end min haarde Skiæbne, naar man er eene, indsluttet, stedse forfulgt af

et

et modbydeligt Menneske; Er det da en Forbrydelse, at tragte efter Friehed?

Bartholo.

(sees igien paa Altanen)

Forsøi Jer ind, Frøken: Jeg er Skyld i, at I har tabt Jeres Vise, men den Vanhæld skal ikke tiere hændes Jer, det svær jeg Jer til.

(Han lukker Døren til Altanen i laas)

4. Scene.

Greven. Figaro.

(De komme listende ind.)

Greven.

Nu! De ere borte; saa lad os en Gang ret see paa denne Vise, den indeholder vist noget hemmeligt. Det er et Brev.

Figaro.

Og han spurgte hvad den unyttige Forsigtighed vilde sige!

Greven.

(læser med Fyrighed)

Deres idelige Gang her forbi har giort mig Opmærksom, saasnart min Formynder er gaaet ud, saa sang, som uden Hensigt, efter den bekiendte Tone paa denne Vise, noget, hvoraf jeg kan erfare hvem det er, og hvad han har i Sinde, som synes saa ufortrøden at bekymre sig om den ulykkelige Rosine.

Figaro.

(efterabet Rosines Stemme.)

Min Vise, min Vise faldt fra mig, løb dog, løb (leer) Ha, ha, ha, ha, O! disse Fruentimmer! Vil I lære den alleruskyldigste at bruge List, saa slut Hende inde.

Greven.

Allerkiereste Rosine!

Figaro.

Naadige Herre! jeg er nu ikke mere forlegen for at vide Aarsagen til Deres Forklædning: De har denne smukke Pige i Kikkerten.

Greven.

Nu veed du det, men dersom Du sladrer — —

Figaro.

Jeg sladre! Jeg vil ikke bruge de høie Talemaader om Ære og Hengivenhed, som man hvert Øieblik misbruger; For at giøre Dem roelig, kun et Ord: Jeg trænger til Penge, De er riig og forliebt. Vei dette vel, og —

Greven.

Godt — — viid da, at Skiæbnen, for 6 Maaneder siden, lod mig i Prado møde et ungt Fruentimmer, saa deilig! — — Hende, Du nyelig saae; jeg lod hende forgiæves søge overalt i Madrit. Det er kun faa Dage siden, at jeg har opdaget at hun hedder Rosine, er af adelig Familie, uden Forældre, og gift med en gammel Doctor her i Byen ved Navn Bartholo.

Figaro.

En nydelig Fugl, paa min Ære! men vanskelig at faae af Reeden! Men hvem har sagt Dem at hun er gift med Doktoren?

Greven.

Heele Verden.

Figaro.

Figaro.

Det er en Historie, som han selv har opdigtet, da han ankom fra Madrit, for at faae de unge Friere fra Dørene; Hun er endnu kun hans Myndling, men med det første. — —

Greven. (fyrigen)

Aldrig, ah hvilken Tidende! jeg havde besluttet, at vove alting, for at tilkiendegive hende min Sorg over hendes Giftermaal, og jeg finder hende frie! Her er ikke et Øieblik at spilde, jeg maae søge at fortiene hendes Kierlighed, og befrie hende fra den uværdige Forbindelse, som man bestemmer hende. — Du kiender altsaa denne Formynder.

Figaro.

Som min egen Moder.

Greven.

Hvad er det for en Karl?

Figaro.

Det er ret en smuk, sveirygget, bugget, graaskimlet gammel Ungkarl, som lurer, og snuser, og knurrer, og klynker, alt paa engang.

Greven. (utaalmodig)

Ei! jeg har jo seet ham? Hans Caracteer?

Figaro.

Grov, gierrig, forliebt i hans Myndling, der haber ham til Døden, og jalour som al Ulykke.

Greven.

Altsaa hans Maade at behage paa, er? —

Figaro.

Slet ingen.

Greven.

Destobedre! — Er han ærlig?

Figaro.

Netop saa meget, som der behøves, for ikke at blive hængt.

Greven.

Destobedre! — — at straffe en Bedrager ved at giøsig sig selv lykkelig — —

Figaro.

Det er paa engang at befordre det almindelige og sit eget Beste; i Sandhed, det kalder jeg at drive Moralen til det høieste, naadige Herre!

Greven.

Du siger at Frygt for forliebte Herrer bringer ham til at holde sine Døre lukte?

Figaro.

Ja for heele Verden, og kunde han dikte dem til — —

Greven.

Destoværre! Skulde Du vel have Adgang til ham?

Figaro.

Om jeg har Adgang til ham? Primo. Det Huus, som jeg beboer, hører Doctoren til, som huuser mig gratis.

Greven.

Ah! ha! —

Figaro.

Ja, og jeg, jeg lover ham af Erkiendtlighed 20 Dukater om Aaret, ogsaa gratis.

Greven. (utaalmodig.)

Du boer altsaa til Leie hos ham?

Figaro.

Ja det, som endnu meere er, jeg er hans Barbeer, hans Chirurgus og hans Apotheker; der bruges ingen Ragekniv, ingen Lancette, ingen Clysteerpibe i hans heele Huus, uden det skeer med deres underdanige Tieners Hænder.

Greven.

Greven.
(omfavner ham.)

Oh! Figaro, min Ven! Du bliver min Befrier og min Skytsengel.

Figaro.

Hille Skam! Hvor kan ikke de Store nedlade sig til smaa Folk, naar de have dem nødig. See mig engang! hvad dog Forliebelse kan giøre.

Greven.

Lykkelige Figaro! Du faaer min Rosine at see! Du faaer hende at see! Begriber Du vel Din Lykke?

Figaro.

Det kan man med Rette kalde forliebt Snak. Det er jo ikke mig, som tilbeder hende, gid De var i mit Sted.

Greven.

Ah! dersom man kunde skaffe alle hendes Oppassere tilside!

Figaro.

Det er just det, som jeg ønsker paa.

Greven.

Bare i 12 Timer.

Figaro.

Naar man giver Folk tilgavns at bestille med deres egne Sager, saa forglemme de at forpurre andres.

Greven.

Ganske rigtig — naa — videre —

Figaro. (pønsende.)

Jeg staaer just og grunder paa, om ikke mit Apothek skulde kunne tiene mig med et lille bitte uskyldigt Middel.

Greven.

Ugudelige Krop!

Figaro.

Har jeg vel i Sinde at giøre Dem Skade? De trænge allesammen til min Tieneste. Det kommer kun an paa, at see dem alle tilgode, paa een og samme Tid.

Greven.

Men Doctoren kunde fatte Mistanke.

Figaro.

Man maae gaae saa hurtig tilverks, at Mistanke ikke faaer Tid til at fødes. Jeg faaer et Indfald — Liv-Regimentet kommer her til Byen i Morgen.

Greven.

Obersten er min gode Ven.

Figaro.

Godt! Indfind Dem hos Doctoren i en Dragon-Uniform med en Indqvarteringsseddel; han er nødt til at huuse Dem, og det øvrige tager jeg paa mig.

Greven.

Fortræffeligt.

Figaro.

Det vilde ikke være af Veien, dersom De stilte sig an, som om De havde en Snidser.

Greven.

Greven.

Til hvad Ende?

Figaro.

For under denne Maske at føre ham bag Lyset paa en behændig Maade.

Greven.

Hvorfor det?

Figaro.

Paa det han ikke skal fatte mindste Mistanke, men troe, at De snarere har Lyst til at sove, end tænke paa forliebte Ænker i hans Huus.

Greven.

Ypperligt udtænkt! Men hvorfor gaaer Du ikke derhen selv?

Figaro.

Jeg, jo men. Nei; vi ere endog saa meget lykkelige, ifald han ikke kiender Dem, som han dog aldrig har seet? Og hvorledes skulde jeg siden kunne skaffe Dem Adgang?

Greven.

Du har Ret.

Figaro.

Men maaskee De kan ikke holde ud at spille denne vanskelige Rulle. Dragun — Beskiænket —

Greven.

Hvem tager Du mig an for?

(i den beskiænkede Tone.)

Min Ven! Er det ikke her, hvor Doctor Bartholo boer?

Figaro.

Ikke saa galt; kun Deres Been'en Smule meer leddeløse.

(i en meere drukken Tone.)

Er det ikke her Doctor — —

Greven.

Fui! Det er den gemeene Fuldskab.

Figaro.

Det er just den bedste, den kommer af Glæde.

Greven.

Døren aabnes.

Figaro.

Der har vi vores Mand: Lad os gaae tilside saa længe til han gaaer sin Vei.

5. Scene.

Greven og Figaro (holde sig skiulte). Bartholo.

Bartholo.

(kommer ud og taler imod Huuset)

Jeg kommer strax igien; lad ikke et Menneske komme ind! — Hvilken dum Stræg af mig, at jeg gik need! Saasnart hun bad mig derom burde jeg strax have formodet — — og Bazile som ikke kommer! Han skulde bringe alting i Stand, at mit Giftermaal kunde skee ganske hemmelig i Morgen. Og jeg hører ikke et Ord til ham: Jeg maae gaae hen, for at see hvad der kan være i Veien.

6. Scene.

6. Scene.

Greven. Figaro.

Greven.

Hvad hører jeg! I Morgen ægter han Rosine hemmelig!

Figaro.

Jo flere Hindringer der ere i Veien, jo nødvendigere er det strax at lægge Haand paa Værket.

Greven.

Men hvem er denne Bazile, som har med hans Giftermaal at bestille?

Figaro.

En arm Dievel, som lærer hans Myndling at synge; Han bilder sig meget ind af sin Konst; er just ikke alt for ærlig; trænger altid, og falder paa Knæ for en Daler; ham vil De let blive færdig med.

(seer op til Rosines Vindue.)

Naadige Herre! Der er hun, der er hun!

Greven.

Hvem?

Figaro.

Bag Gitterverket for hendes Vindue, der er hun, der er hun! see intet derop, see dog intet derop!

Greven.

Hvorfor ikke?

Figaro.

Skriver hun Dem ikke: Syng som uden nogen

Hensigt. Det vil sige! Syng, som om De sang allene, for at synge. Ah! der er hun, der er hun!

Greven.

Siden jeg har begyndt at tildrage mig hendes Opmærksomhed, uden at være kiendt af hende, saa lad os ikke forlade det Navn, Lindor, som jeg har givet mig, det vil giøre min Seier desmeere behagelig.

(Han ruller det Papiir op, som Rosine lod falde.)

Men hvorledes skal jeg synge paa denne Musik? Jeg, som ikke kan giøre Vers.

Figaro.

Alt, hvad der vil falde deres Excellence ind, er fortræffeligt. Naar man er forliebt, spørger man kun lidt om Vittigheden — See der! tag min Cither!

Greven.

Hvad skal jeg giøre med den? jeg spiller meget slet.

Figaro.

En Mand, som de, skulle ikke forstaae alle Ting? med Baghaanden, det gaaer lige godt; frong, frong, frong — i Sevilla at synge uden Cither! De vilde snart blive kiendt og røbet.

(Figaro læner sig tæt op til Muuren under Altanen.)

Greven.

(synger, gaaende op og ned, og accompagnerer sig selv paa Citharet.)

I.

Skal jeg da nu mit Navn tilkiendegive,
Ah! kunde jeg endnu fortie det;
Thi det maaskee vil synes alt for slet.
Dog nok! De vil! jeg bør Dem lydig blive.

Figaro.

Figaro.

Ih meget vel! frisk Mod, naadige Herre!

Greven.

2.

Viid da, at jeg — at jeg kun Lindor hedder;
Viid, jeg er født af fattig Borgerstand.
Jeg kan da ei, som mangen Riddermand,
Tilbyde Rang og slige Herligheder.

Figaro.

Ei for en Ulykke! jeg kunde ikke giøre det bedre, jeg, som dog giver mig ud derfor.

Greven.

3.

Men Dyd og Skiønhed kan mit Hierte røre.
Her skal jeg da hver Morgen komme frem,
Og nøies med at siunge ømt om Dem,
O! maatte De fornøies ved at høre.

Figaro.

Ja — a — Hvad dette sidste angaaer —
(Han nærmer sig til Greven og kysser hans Kiole.)

Greven.

Figaro!

Figaro.

Naadige Herre!

Greven.

Troer Du, at man har hørt mig?

Rosine.

Rosine.

(inden for, synger.)

Min Læbe
Skal stræbe
Min Elskov at udtrykke.
Mig fattes ingen Lykke,
Naar kun Lindor elsker mig.

(Man hører Vinduet lukkes til med nogen Bulder.)

Figaro.

Troer De, at man denne Gang har hørt Dem?

Greven.

Hun lukkede sit Vindue; der er formodentlig kommet nogen.

Figaro.

Ah! den lille Stakkel! hvor hun skiælvede, da hun sang! Hun er fangen, naadige Herre!

Greven.

Hun betiener sig af det samme Middel, som hun selv har foreskrevet mig; (mig fattes ingen Lykke, naar kun Lindor elsker mig) Hvilke Yndigheder! Hvilken Forstand!

Figaro.

Hvilken List! Hvilken Kierlighed!

Greven.

Troer Du, at Hun overgiver sig til mig Figaro?

Figaro.

Hun kryber før igiennem et Muuse-Hull, førend hun lader det blive.

Greven

Greven.

Det er besluttet; jeg hører Rosine til, saa længe jeg lever.

Figaro.

De forglemmer, naadige Herre! at hun ikke mere hører paa Dem.

Greven.

Monsieur Figaro! Jeg har kun et Ord at sige ham: Hun skal blive min Kone; og dersom han tiener mig vel i mit Foretagende, og i at dølge hende mit Navn — — Du forstaaer mig, — Du kiender mig.

Figaro.

Jeg er Deres med Liv og Siæl; Frisk Figaro! Flyv Lykken i Møde, min Dreng!

Greven.

Lad os gaae, for ikke at giøre os mistænkte!

Figaro. (leende)

Jeg gaaer da ind at bruge min Konst. Og ved et eneste Sving af min Hexe-Stok, skal jeg mage det saa, at Aarvaagenhed skal sove, Kierlighed vaage, Mistanke forvildes, listige Anlæg forstyrres, og alle Hindringer kuldkastes. Gaae De hiem til mit, Naadige Herre! Vær belavet paa en Dragun-Uniform, en Indqvarterings-Seddel, og brav Guld i Lommen.

Greven.

Guld? til hvem?

Figaro. (vranten)

Guld! for en Ufærd! Guld er jo Siælen i hele Spillet.

Greven.

Bliv ikke vreed, Figaro! jeg skal forsyne mig tilgavns.

Figaro.

(i det han gaaer)

Om en føie Tid skal jeg være hos Dem!

Greven.

Figaro?

Figaro.

Hvad er paa Færde?

Greven.

Og din Cither?

Figaro. (leende)

Jeg glemmer min Cither! jeg troer jeg er ikke rigtig i Hovedet.

(gaaer.)

Greven.

Hvor boer Du Fusentast?

Figaro.

Ja vist maae jeg have en Skrue løs! min Boepæl er omme i den anden Gade, den er blaa malet; Vinduer med Blye, en Arm med to Bøkkener over Døren, et Øie i Haanden, hvorpaa staaer: Consilio Manuqve Figaro.

(de gaae)

Anden

Anden Act.

1. Scene.

Rosine. (allene)

(med et Voxlys i Haanden, tager Papiir frem og sætter sig til at skrive)

Marceline er syg; enhver af Huus-Folkene er i Forretninger; og ingen seer mig skrive. Jeg veed ikke om disse Mure har Øine og Øren, eller om min Argus har en ond Aand, som giver ham Underretning om alting; thi jeg kan ikke sige et Ord, ikke giøre et Skridt, han jo paa Stedet giætter Hensigten — — (Hun forsegler Brevet.) Jeg vil forsegle Brevet, uagtet jeg hverken veed naar, eller hvorleedes jeg skal faae ham det tilstillet. Jeg saae igiennem Vinduet, at han længe talede med Barberen, Figaro. Det er ret et godt Menneske, som ofte har viist sig medlidende imod mig, dersom jeg kunde faae ham et Øieblik i Tale!

2. Scene.

Rosine. Figaro.

Rosine. (forundret)

Ah! Monsieur Figaro, hvor fornøier det mig ikke, at see ham!

Figaro.

Deres Befindende, Frøken?

Rosine.

Ikke med det beste Monsieur Figaro! Kiædsommelighed dræber mig.

Figaro.

Det troer jeg gierne, den feeder ingen, uden Tosser.

Rosine.

Hvem var det han snakkede saa hæftig med dernede? Jeg hørte det ikke, men — —

Figaro.

Med en ung Student af mine Paarørende, som man kan giøre sig stort Haab om, overmaade vittig, veltænkende, har store Naturens Gaver, og er af en meget indtagende Skabning.

Rosine.

Oh! ret kiøn, det kan jeg forsikre ham, han hedder? — —

Figaro.

Lindor. Han har intet. Men dersom han ikke saa pludselig havde forladt Madrit, kunde han have giort sig Haab om en god Tieneste.

Rosine. (hastigen)

Han faaer den nok, Monsieur, Figaro! han faaer den nok! Et ungt Menneske, saaledes som han afmaler ham, er ikke skabt til at blive ukiendt.

Figaro. (sagte)

Godt! (høit) men han har en stor Feil, som stedse vil være ham til Hinder i hans Forfremmelse.

Rosine.

Rosine.

En Feil? Monsieur Figaro! en Feil? men er han ogsaa vis paa det?

Figaro.

Han er forliebt.

Rosine.

Forliebt! og det kalder han en Feil?

Figaro.

Sandt at sige, saa er det kun en Feil i Henseende til hans slette Lykke.

Rosine.

Ach! hvor Skiebnen dog er ubillig! Nævner han aldrig det Fruentimmer, som han elsker? jeg er saa nysgierrig.

Figaro.

De er vist den sidste Frøken, som jeg vilde fortroe en Hemmelighed af denne Natur

Rosine. (fyrig)

Hvorfor det Monsieur Figaro? jeg kan tie; dette unge Menneske er ham beslægtet, og jeg vil ham overmaade vel — — sig det dog!

Figaro.

(seer listig paa hende)

Forestil Dem, den allerdeiligste lille Skut, mild, øm, venlig, yndig, tillokkende, en nydelig Fod, smækker, runde fyldige Arme, sneehvide Hænder, rosenrød Mund og Kinder, Tænder, Øine!

Rosine.

Som er her i Byen?

Figaro.

I dette Qvarteer.

Rosine.

I denne Gade maaskee?

Figaro.

Ikke langt fra mig.

Rosine.

Ach! hvor er det behageligt! — — for hans Herr Paarørende! Og dette Fruentimmer er?

Figaro.

Har jeg ikke navngivet hende?

Rosine. (hæftig)

Det er det eeneste, som han har glemt Monsieur Figaro! Siig det dog, siig det dog snart! der kunde komme nogen, og saa fik jeg det ikke meer at vide —

Figaro.

De vil endelig have det, Froken? Nu vel! dette Fruentimmer er — — Deres Formynders Myndling — —

Rosine.

Myndling? — —

Figaro.

Ja Froken! — — Doctor Bartholos Myndling.

Rosine. (rørt)

Ah! Monsieur Figaro! jeg troer ham ikke; det forsikrer jeg ham.

Figaro.

Figaro.

Det er just det han ønsker selv at kunde forsikre Dem om.

Rosine.

Han kommer mig til at skiælve, Monsieur Figaro!

Figaro.

Fy, skiælve! slet regner, Frøken! Naar man giver efter for Frygten af det Onde, saa føler man allerede det Onde af Frygten. Desuden har jeg allerede befriet Dem fra alle Deres Paapassere lige til i Morgen.

Rosine.

Dersom han elsker mig, saa bør han overbevise mig derom, ved at holde sig aldeeles roelig.

Figaro.

Ei, Frøken! Kan Kierlighed og Roelighed have Sted i eet og det samme Hierte? Den stakkels Ungdom er saa ulykkelig i vore Tider, at den kun har dette forskrækkelige Valg: Kierlighed uden Roelighed, eller Roelighed uden Kierlighed.

Rosine.

(slaaer Øinene ned.)

Roelighed uden Kierlighed — synes —

Figaro.

Ah! meget kiedsommelig. Det lader dog virkelig som om Kierlighed uden Roelighed viser sig med fleere Yndigheder; og hvad mig angaaer, dersom jeg var Fruentimmer.

Rosine. (forlegen.)

Det er vist, at et ungt Fruentimmer kan ikke forhindre et skikkeligt Menneske at have Høiagtelse for hende.

Figaro.

Og min Fætters Høiagtelse for Dem er uden Grændser.

Rosine.

Men dersom han begik den mindste Uforsigtighed, Monsieur Figaro, saa var det ude med os.

Figaro. (sagte.)

Hum! Var det ude med os. (høit) Dersom de ved et lidet Brev udtrykkelig forbød ham det — Et Brev formaaer meget —

Rosine.

(giver ham det Brev, som hun alt har skrevet.)

Jeg har ikke Tid til at skrive dette om, men naar han giver ham det, saa sig ham — glem ei at sige ham —

(seer sig omkring.)

Figaro.

Der er ikke et Menneske, Frøken!

Rosine.

At det er af bare Venskab alt hvad jeg giør.

Figaro.

Det forstaaer sig selv. Beske men! Kierlighed har en ganske anden Maade at gaae frem paa.

Rosine.

Rosine.

Af bare Venskab, forstaaer han vel? Jeg frygter kun, at han afskrækkes ved de Vanskeligheder —

Figaro.

Ja var det blot en Lygtemands Ild. Husk vel paa, Frøken, at den Blæst, som slukker et Lys, kan optænde en Brand, og at Hr. Lindor er just denne gloende Brand. Allene ved at tale om Dem, udaander han saadan en Ild, at jeg næsten febriciterer af hans Heede, jeg, som kun er blot Tilskuer!

Rosine.

Himmel! — Jeg hører min Formynder. Dersom han fandt ham her — Gaae igiennem Cabinettet, hvor mit Claveer staaer, og list sig saa sagte som mueligt ned af Trappen.

Figaro.

Vær kun roelig. (sagte) Det gaaer bedre end jeg havde tænkt.

(han gaaer ind i Cabinettet.)

3. Scene.

Rosine. (allene).

Jeg er færdig at døe af Uroelighed til han er kommet ud — hvormeget holder jeg ikke af den stakkels Figaro? Det er ret et skikkeligt Menneske og en god Paarørende. Ah! der kommer min Tyran! Jeg vil give mig til mit Arbeide igien.

(Hun puster Lyset ud, sætter sig og begynder at sye i en Ramme.)

4. Scene.

Bartholo. Rosine.

Bartholo. (vreed.)

Ah! fordømte, bandsatte og ugudelige Figaro! See dog! kan man vel sætte en Fod ud af Huuset, uden at være vis paa, naar man kommer ind igien, at —

Rosine.

Hvem har foraarsaget Dem denne forskrækkelige Vrede, min Herre?

Bartholo.

Den fordømte Barbeer har i en Haandvending lemlestet mit heele Huus; Pedrillo har han givet Opium ind, og Nysepulver til Gusmann, Marcelline aarelader han paa Foden; ja lige indtil mit Munkesel — et Plaster paa Øinene af det stakkels blinde Bæst! fordi han skylder mig hundrede Rigsdaler, saa har han saa travelt med at smøre mig Regninger op; men lad ham kuns komme med dem! Der er ikke en Siel i den yderste Stue, man kommer lige ind i disse Værelser, som paa en Paradeplads.

Rosine.

Og hvem kan vel komme herind, uden De selv, min Herre?

Bartholo.

Jeg vil før være frygtsom uden Aarsag, end sætte mig i Fare uden Forsigtighed. Der gives overalt dristige--- forvovne Mennesker. — Har man ikke endnu i Morges paa den behændigste Maade bortsnappet jeres Vise, i det jeg gik ned for at tage den op? Oh! jeg —

Rosine.

Rosine.

Det kalder jeg at finde Fornøielse i at drage Slutning af det. — Vinden kan jo have ført Papiret bort, eller en Forbigaaende; man kan ikke vide det?

Bartholo.

Vinden — en Forbigaaende! Der er hverken Vinde, Frøken! eller Forbigaaende til i Verden; det er altid nogen, som med Flid er sat paa Post, for at tage de Papirer op, som et Fruentimmer lader som hun taber af Uforsigtighed.

Rosine.

Lader som hun taber, min Herre?

Bartholo.

Ja, Frøken! lader som hun taber —

Rosine. (sagte.)

Den hæslige gamle Knark!

Bartholo.

Men det skal ikke skee oftere; thi jeg skal lade Vinduerne forsegle.

Rosine.

Giør endnu bedre; lad dem heller tilmuure paa eengang; Paa et sort Hul og et Fængsel er der liden eller ingen Forskiel.

Bartholo.

Hvad dem angaaer, som vender ud til Gaden, vilde det maaskee ikke være saa galt — Denne Barbeer har dog vel ikke været hos jer, vil jeg haabe?

Rosine.

Giør han Dem ogsaa uroelig?

Bartholo.

Han ligesaavel som en anden.

Rosine.

Hvor Deres Svar ikke ere artige!

Bartholo.

Jo, man troe kun heele Verden vel, saa vil man snart faae en god Kone i Huuset til at bedrage een, gode Venner til at besnakke hende, og gode Tienestefolk til at gaae dem tilhaande.

Rosine.

Hvorledes! De tiltroer een ikke engang Styrke nok i Dyden, til at imodstaae Monsieur Figaros Forførelser?

Bartholo.

Hvem Fanden kan vel blive klog paa Fruentimmer-Nykker? og man har jo saa tidt seet den Styrke i Dyden — —

Rosine. (opbragt.)

Men, min Herre! dersom der intet hører meere til, end blot at være en Mandsperson, for at behage os, hvorfor mishage De mig da saa meget?

Bartholo. (forbløffet.)

Hvorfor? — Hvorfor? — Men I svarer mig jo ikke paa mit Spørsmaal om Barberen —

Rosine.

Rosine (vreed)

Nu vel da! ja han har været hos mig; jeg har seet ham, jeg har talt med ham, jeg vil ikke engang dølge for Dem, at jeg har fundet ham ret elskværdig, og gid De maatte briste af Harme derover.

(gaaer.)

5. Scene.

Bartholo. (allene)

Oh! det forbandede Pak! Det Hunde-Tøi af Tienestefolk! Gusmann! Pedrillo! fordømte Pedrillo.

6. Scene.

Bartholo. Pedrillo.

Pedrillo.

(gabende og ganske søvnig)

Aah! aah, ah, ah! — —

Bartholo.

Hvor var Du, Din Esel, da Barberen var her?

Pedrillo.

Herre! jeg var — — aah, aah, ah!

Bartholo.

Henne at finde paa Skielmstykker, formodentlig har Du ikke seet ham?

Pedrillo.

Vist har jeg seet ham; eftersom han har fundet at jeg var ganske syg, som han sagde; og det maae

vel være sandt; thi jeg begyndte at føle Smerte i alle mine Lemmer, allene ved at høre ham tale derom — — aah, aah, aah, ah.

Bartholo.
(efteraber ham)

Allene ved at høre ham! — — Hvor er den Dø-genicht Gusmann? at give den Dreng Medicamenter ind uden min Forskrift! der maae stikke Skielmstykker under.

7. Scene

De Forrige. Gusmann.
(som en gammel Mand støttende sig ved en liden Stok: han nyser adskillige Gange.)

Pedrillo.
(stedse gabende)

Gusmann!

Bartholo.

Aa — saa hold op igien.

Gusmann.

Det er meere end et halv hundrede — — halv hundrede Gange i et Øieblik; (nyser) jeg er som jeg var knust — —

Bartholo.

Hvorledes? jeg spørger Jer begge om der har været nogen hos Rosine, og I siger mig ikke engang at Barberen — —

Pedrillo.
(bliver ved at gabe.)

Er Monsieur Figaro da nogen? Ah, Aah, — ah — —

Bartholo.

Bartholo,

Jeg vædder at den Strik er i Ledtog med ham?

Pedrillo.

(grædende som en Tosse)

Jeg — jeg skulde være i Ledtog — —

Gusman. (nysende)

Ih men Herre, er der — — er der nogen Billighed i?

Bartholo.

Billighed! det er got iblant Jer andre Kieltringer. Billighed! Jeg er Jeres Herre, og derfor har jeg altiid ret.

Gusmann. (nysende)

Men for Pokker! naar en Ting er sand —

Bartholo.

Naar en Ting er sand! naar jeg nu vil, at den ikke skal være sand, saa paastaaer jeg at den ikke er sand — Man behøver kun at tillade de Skurke at have ret, saa skulde man snart see, hvad der vilde blive af Myndigheden.

Gusmann. (nysende)

Jeg vil hellere have min Afskeed — En forskrækkelig Tieneste og altid en helvedes Støien.

Pedrillo. (grædende)

Her begegnes et stakkels skikkeligt Menneske, som en Kieltring.

Bartholo.

Gaae da din Vei stakkels skikkelige Menneske! (Pedrillo gaaer gabende bort, Doctoren efteraber dem) Ey tschi, ey tscha, den ene nyser, og den anden gaber mig lige i Næsen.

Gusmann.

Ah! min Herre! Jeg siger jer reent ud, at dersom det ikke var for Frøkenens Skyld, var det ikke — var det ikke mueligt, at blive her i Huuset.

(gaaer nysende bort.)

Bartholo.

Hvor denne Figaro har tilreedet mig alle mine Folk. Jeg mærker nok, hvad han har bag Øret; den Krabat agter nok at betale mig mine 100 Rdlr. med Regninger i Steden for Penge.

8. Scene.

Bartholo. Don Bazile.

(Figaro, som er skiult i Cabinettet, kommer af og til frem og lurer paa dem)

Bartholo.

See! Don Bazile! I kommer nok for at give Rosine en Lection.

Bazile.

Det er ikke mit vigtigste Ærende.

Bartholo.

Jeg har været hiemme hos Eders uden at finde Jer.

Bazile.

Bazile.

Jeg var gaaet ud for at bringe Jeres Sager i Rigtighed: Men nu skal jeg sige Jer noget fortrædeligt Nyt.

Bartholo.

For Jer?

Bazile.

Nei for Jer! Grev Almaviva er her i Byen.

Bartholo.

Tael sagte — Han som lod søge efter Rosine hele Madrit igiennem?

Bazile.

Han boer paa det store Torv, og gaaer hver Dag ud forklædt —

Bartholo.

Der er ingen Tvivl om, det jo angaaer mig. Hvad er herved at giøre?

Bazile.

Dersom det var en slet og ret Karl, saa kunde man snart skaffe ham af Veien.

Bartholo.

Ja gaae paa luur om Aftenen bevæbnet, en Dolk —

Bazile.

Bone Deus! At sætte sig selv i Fare. Nei! vikle ham ind i en fortrædelig Sag, det laer sig høre, og medens den giæres, da lyve ham paa underhaanden.

Bartholo.

En sær Maade, at skaffe sig af med Folk.

Bazile.

Bazile.

Bagtalelse, Kiere! I veed intet selv hvad det er I taler saa foragteligt om. Jeg har seet hvordan den har mishandlet de allerbraveste Folk. Troe mig, der er ikke saa nedrig en Ondskab, saa skaminelig en Last, saa urimelig en Kiælling-Sladder, som man jo kan faae Dagdriverne i en stor Bye til at snakke om, naar man griber Tingen ret an, og vi har Folk her i Byen, som forstaaer Haandværket — Først stemmer man saa løselig en vis Gadesladder. Den flagrer om, som Svalen mod ondt Veir. Den mumler pianissimo og udstrøer saa fiint hvad man vil, der skal beskiemme vedkommende. Hist og her bliver det snappet op, og hviskes Folk pian piano i Øret. Dermed er det klart. Vanrygtet spirer, skyder frem, lister sig afsted, og løber rinforzando fra Huus til Huus indtil paa hiin Side Fanden i Vold. Derpaa reiser Bagtalelse sig. Den hvisler, puster sig op, stiger i Veiret; kaster sig ud, flyver om, sværmer, jager sammen, slæber med sig, hujer og tordner, og bliver saa, Himlen skee Tak! et almindeligt Skraal, et offentligt Crescendo. Had og Forfølgelse samle sig til Chorus, og Fanden selv kan da ei staae imod.

Bartholo.

Men hvad er alt det for Snik Snak I der væver sammen Bazile? Og hvad kommer dette piano Crescendo mig ved?

Bazile.

Hvorledes? Hvad det kommer Jer ved? Det som man giør allevegne, for at skaffe sin Fiende af Veien, det maae I giøre her, for at hindre Jeres at nærme sig:

Bartholo.

Bartholo.

Nærme sig? Jeg agter at ægte Rosine, inden hun engang skal faae at vide at denne Greve er til.

Bazile.

I saa Fald har I ikke et Øieblik at spilde.

Bartholo.

Og paa hvem beroer det? Bazile! Jeg har overdraget Jer den hele Sag, lige indtil det allermindste.

Bazile.

Ja, men I gnier for meget paa Skillingen; En Kiender af den sande Harmonie veed, at et ulige Giftermaal, en uretfærdig Dom, en aabenbar Forurettelse, er af det Slags Dissonanter, som maae dæmpes med Guldet, for at faae en rigtig Accord ud.

Bartholo.

(gier ham Penge)

Jeg maae beqvemme mig til alt hvad I vil; lad os faae Ende derpaa.

Bazile.

Det kalder jeg at tale som I bør! I Morgen skal alting være i Rigtighed. I har kuns at passe paa, at Jeres Myndling i Dag ikke faaer det mindste Nys derom.

Bartholo.

Forlad Jer paa mig: Kommer I i Aften, Bazile?

Bazile.

Giør ikke Regning derpaa: Jeres Giftermaal gier mig allene nok at forrette den hele Dag, giør ikke Regning derpaa!

Bar-

Rosine.

Det er mig meget ligegyldigt, det forsikrer jeg Dem.

Bartholo.

Jeg gad nok vidst, hvad denne Barbeer havde for vigtige Ting at sige jer?

Rosine.

Skal jeg sige den reene Sandhed, saa gav han mig Underretning om Marcellines Tilstand; Hun skal, efter hans Sigende, ikke være ret vel endnu.

Bartholo.

Give jer Underretning! jeg torde vædde, at hans Ærinde var, at give jer et Brev.

Rosine.

Og fra hvem? om De behager.

Bartholo.

Oh! fra hvem? fra saadan een, som Fruentimmerne aldrig navngive. Hvad veed jeg deraf? maaskee Svar paa Papiret, som faldt ned af Vinduet?

Rosine. (sagte.)

Jeg troer han kan lugte. (høit.) De fortiente virkelig at det var saaledes.

Bartholo.

(betragter Rosines Hænder.)

Det er saaledes, I har skrevet.

Rosine. (forlegen.)

Det vilde være ret moersomt, om De havde i Sinde at faae mig til at sige ja dertil.

Bar-

Bartholo.
(tager hendes høire Haand.)

Jeg? aldeeles ikke; men jeres Finger er endnu besmuurt med Bæk! Ha! listige Signora!

Rosine. (sagte.)

Fordømte Gamle!

Bartholo.
(holder hende stedse ved Haanden.)

Et Fruentimmer troer sig ret i Sikkerhed, fordi hun er allene.

Rosine.

Ah! det forstaaer sig — et herligt Beviis! — Slip mig dog, min Herre! De er færdig at forvrie min Arm: Jeg brændte mig, da jeg vilde slukke dette Lys med Fingeren, og man har raadet mig strax at dyppe den i Bæk, og det er just det, jeg har giort.

Bartholo.

Og det har I da giort? Lad os engang see, om endnu et andet Beviis ikke skal kunde stadfæste det første. Her i denne Skriverbog er jeg vis paa var sex Ark Papiir; thi jeg tæller dem hver Morgen; endnu i Dag har jeg talt dem.

Rosine. (sagte.)

Oh! jeg Tosse! (høit.) Det siette — —

Bartholo. (tæller.)

Tre, fire, fem — —

Rosine. (forvirret.)

Det siette — —

Bartholo.

Nu, det siette? Jeg seer nok, at det ikke er her.

Rosine.

(slaaer Øinene ned.)

Det siette? Jeg har brugt det til et Kræmmerhuus, for at komme noget Sukkertøi deri, som jeg sendte til Figaros lille Datter.

Bartholo.

Til Figaros lille Datter? og Pennen, som var ganske nye, hvorledes er den bleven sort? Maaskee ved at skrive Adressen til den lille Figaro?

Rosine. (sagte.)

Hvor dette Menneske er oplagt til at være jaloux. (høit.) Den har jeg brugt til at skattere en Blomst med, som var gaaet ud paa den Vest, som jeg broderer for dem i Rammen.

Bartholo.

Hvor det dog ikke er opbyageligt! Skulde man troe jer, mit Barn! maatte I ikke blive rød ved at sige en Usandhed efter en anden, men saavidt er I endnu ikke kommen.

Rosine.

Hvem maatte vel ikke blive rød, min Herre! ved at see, at der bliver draget de verste Følger af Ting, som ere skeete i den største Uskyldighed?

Bartholo.

Tilforladelig, jeg har Uret! at brænde Fingeren, dyppe den i Bløk, giøre et Kræmmerhuus til Sukker-

Tøi

Tøi til den lille Figaro, og at skattere min Vest i Rammen! Hvad kan være meere uskyldigt? Men hvilken Hoben Løgne! den eene paa den anden, for at forsvare den første — — Jeg er allene, man seer mig ikke, jeg kan lyve saa meget jeg lyster; men Fingeren bliver sort, Pennen tilsmuurt og Papiret fattes; man kan ikke tænke paa alting. Vær forsikret om, Signora! at naar jeg herefter gaaer i Byen, saa skal en dobbelt Hængelaas staae mig til Ansvar for jer.

12. Scene.

Greven. Bartholo. Rosine.

(Greven i Dragun-Mundering, lader til at have taget sig en Taar, og synger.)

Hvor den er sød, hvor den har Kraft.

Bartholo.

Men hvad vil dette Menneske? — En Dragun! Gaae ind, Frøken!

Greven. (synger.)

Hvor den er sød —

(gaaende imod Rosine.)

Hvem af jer to Madamer kalder sig Doctor Balordo?

(sagte til Rosine.)

Jeg er Lindor.

Bartholo.

Bartholo!

Rosine. (sagte.)

Han taler om Lindor.

Greven.

Balordo, eller Barekloe, det kierer jeg mig ikke mere om end det, Sagen er allene, om jeg kunde faae at vide, hvem af I to smukke Fruer — —

(viser Rosine et Papiir.)

Tag dette Brev.

Bartholo.

Fruer! I seer vel, at det er mig. Fruer! Gaae dog ind, Rosine! dette Menneske lader til at være beskienket.

Rosine.

Men just derfor, min Herre! De er allene; man pleier dog at undsee sig noget i Fruentimmers Nærværelse.

Bartholo.

Gaae kun ind! gaae ind! jeg er ikke bange af mig.

13. Scene.

Greven. Bartholo.

Greven.

Oh! jeg kiendte jer strax paa Beskrivelsen af jer Statur.

Bartholo.

(til Greven, som putter et Brev i Lommen.)

Hvad er det, som I der putter i Lommen?

Greven.

Jeg putter det just i min Lomme, fordi I skal ikke faae at vide, hvad det er.

Bar=

Bartholo.

Min Statur! De Folk troer altid, at de taler om Soldater.

Greven.

Troer I, at det er saa vanskelig en Sag at beskrive jeres Statur? En snavs Karl, 2 Alen 16½ Tomme, skaldet, rynket, katøiet, huulkiæstet, en Mund, som en afbrændt Skov, et Ansigt som en Biørnetrækker — —

Bartholo.

Hvad vil det sige? Er I kommet hid, for at sige mig Grovheder? Pak jer strax!

Greven.

Pakke mig? Ah! fy; hvor det er grovt talt? Kan I læse Skrivt? Doctor Baroco — —

Bartholo.

Atter et dumt Spørsmaal.

Greven.

Oh! tag jer det for alting ikke saa nær; for jeg, der er i det mindste ligesaa meget Doctor som I —

Bartholo.

Hvorledes det?

Greven.

Er jeg ikke Doctor ved Regimentets Heste? Og det er netop derfor, at man har indqvarteret mig hos min Ordensbroder.

Bartholo.

At turde ligne en Grovsmed — —

Greven.

(uden at synge.)

Hør, Doctor! ja, jeg veed vel det,
Jeg er en Stymper, og fusker kun slet
Mod Hyppocrates og hans Lige.

(syngende.)

Ja jeres Konst, det maae jeg sige,
Den slaaer ei feil, Hr. Kammerat!
Faaer den just ikke paa Sygdommen fat,
Faaer den dog vist fat paa den Syge.

Er det høfligt, det, som jeg her siger jer?

Bartholo.

Det staaer jer vel an, vankundige Quaksalver, saaledes at forkleine den første og meest nyttige af alle Konster.

Greven.

Overmaade nyttig for dem, som øve den.

Bartholo.

En Konst, hvis Fremgang Solen selv giør sig en Ære af at bestraale.

Greven.

Og hvis Feiltagelser Jorden stræber at skiule.

Bartholo.

Man seer nok, Dumrian! at I ikke er vant at tale uden til Heste.

Greven.

Greven.

At tale til Heste? — Ah, Doctor! for en Doctor, som har Forstand — — Er det ikke soleklart, at Grovsmeden helbreder stedse sine Syge, uden at tale til dem, i Stedet for at Doctoren snakker meget til sine —

Bartholo.

Uden at helbrede dem, er det ikke saa?

Greven.

Det er jer selv, som siger det.

Bartholo.

Hvem Dievelen skikker denne forbandede Fyldehund herhid?

Greven.

Jeg troer, at I giver mig Stikpiller, min Snut.

Bartholo.

Til Sagen, hvad vil I, hvad forlanger I?

Greven.

(lader at være overmaade vreed.)

Nei see mig engang, troer jeg ikke han bliver bister! Hvad jeg vil? Seer I det ikke?

14. Scene.

Rosine. Greven. Bartholo.

Rosine.

(kommer løbende.)

Hr. Dragon! bliv ikke vreed, jeg beder.

Greven. (sagte)

Jeg havde nær forraadt mig, (høit) pakke mig! Dersom I er frietaget for Indqvartering, er i dog vel ikke frietaget for at være høflig? Pakke sig! min Herre! Viis mig hvad I har for det. Uagtet jeg ikke kan læse Skrift, skal jeg dog snart see —

Bartholo.

Beroer det kun derpaa? her har jeg i mit Skriverpult —

Greven.

(i det den anden gaaer derhen, siger han, uden at røre sig af Stedet.)

Ah! min deilige Rosine!

Rosine.

Hvorledes Lindor, er det Dem?

Greven.

Tag i det mindste imod dette Brev!

Rosine.

Tag Dem i Agt, han skotter til os!

Greven.

Tag Deres Tørklæde op af Lommen, saa skal jeg lade det falde.

(Han nærmer sig.)

Bartholo.

Saa sagte, saa sagte, min Herr Dragun! jeg lider ikke at man beskuer min Kone saa nær ved.

Greven.

Hun er Jeres Kone?

Bar-

Bartholo.

Hvem lader spørge?

Greven.

Jeg saae Jer an for hendes Oldefader eller for hendes Tipoldefader, mindre end 3 Grader i nedstigende Linie kan dog ikke være mellem Jer.

Bartholo.

(læser sit Document)

Paa Grund af lovgyldige Beviser, og Vedkommendes derover indhentede Erklæring —

Greven.

(slaaer til Papiret saa det flyver op til Loftet)

Hvad kommer al den Slidderladder mig ved?

Bartholo.

Veed I vel Monsieur Dragun! at dersom jeg kalder paa mine Folk skal jeg paa Stedet lade Jer behandle som I fortiener.

Greven.

Bataille? af Hiertens Grund Bataille! det er just mit Haandværk.

(viser sine Pistoler, som han har i sit Belte.)

og see her, her er noget hvormed man kan kaste Folk Støv i Øinene: De har maaskee aldrig seet en Bataille? Frøken!

Rosine.

Og har heller ingen Lyst til at see.

Greven.

Imidlertid er der dog ingen Ting saa fornøielig som

Ba-

Batailler, bild Dem da ind (støder Doctoren lidt tilside) at Fienden er paa den eene Side af Vandet og vores Armee paa den anden. (viser Rosine Brevet) Tørklædet frem! (han spytter) See her er nu Vandet, — det forstaaer sig af sig selv.

Rosine.

(tager Tørklædet op af Lommen, Greven lader Brevet falde imellem hende og sig.)

Bartholo.

(bukker sig)

Ah, ha! —

Greven.

(tager det op igien)

See engang, imedens jeg staaer her og lærer Jer det hemmelige af min Konst — Et meget forsigtigt Fruentimmer, paa min Ære! Er det ikke et Kierligheds Brev, som hun taber af sin Lomme?

Bartholo.

Giv hid, giv hid!

Greven.

Saa sagte Papa! Enhver har sit at tage vare. Dersom en Rhabarbara-Recept var falden af Jeres Lomme? —

Rosine.

(rækker Haanden frem)

Ah! jeg veed hvad det er min Herr Dragun!

(Hun tager imod Brevet, som hun giemmer i sit Forklæde-Lomme)

Bartholo.

Vil I endnu ikke til at gaae.

Greven

Greven.

Nu vel! jeg gaaer: adieu Doctor! uden Fortrydelse: En liden Compliment, min Hierte! beed Døden at glemme mig endnu i nogle Feldttog; Livet har aldrig været mig saa kiært, som det nu er.

Bartholo.

Gaae kun dersom jeg formaaer noget hos Døden saa —

Greven.

Hos Døden? Er I ikke Doctor? I giør saa meget for dens Skyld, at den ikke kan nægte Jer det allermindste.

(gaaer.)

15. Scene.

Bartholo. Rosine.

Bartholo.

(seer efter ham)

Endelig er han borte (sagte) lad os forestille os.

Rosine.

Tilstaae mig dog, min Herre! at denne unge Dragun var ret munter; mit i hans Fuldskab saae man, at ham hverken fattedes paa Forstand, eller en slags Opdragelse.

Bartholo.

Lykkelige ere vi min Dukke! at vi bleve af med ham! men er du ikke lit nysgierrig efter at læse hvad der staaer i det Papiir, som han gav Dig?

Rosine.

Rosine.

Hvilket Papiir?

Bartholo.

Det som han lod til at tage op af Gulvet, for at faae Dig til at tage derimod.

Rosine.

Det var ret artigt; det var min Fætters Brev, som jeg havde revet op af Lommen.

Bartholo.

Jeg staaer i den Tanke, at han tog det op af sin.

Rosine.

Jeg kiendte det alt for vel.

Bartholo

Det koster jo ikke saa megen Umage at see ad,

Rosine.

Jeg veed ikke engang, hvor jeg har giort af det.

Bartholo.

(viser paa hendes Lomme)

Du lagde det heri.

Rosine.

Ah, ha! i Tanker.

Bartholo.

Gandske vist. Du skal see, at det er noget Narrerie.

Rosine. (sagte)

Dersom jeg ikke giør ham vreed, seer jeg ingen Muelighed i at nægte ham det.

Bartholo.

Giv mig det, min Hierte!

Rosine.

Rosine.

Men hvad har De derunder, at De endelig vil see det; Er det maaskee atter en Mistanke?

Bartholo.

Og I, hvad kan I vel have derunder, at I ikke vil vise det?

Rosine.

Jeg igientager det endnu engang, at dette Papiir er intet andet end min Fætters Brev, som De i Gaar overleverede mig aabent: og siden her nu tales derom, siger jeg Dem reent ud, at denne Friehed mishager mig overmaade.

Bartholo.

Jeg forstaaer Jer ikke.

Rosine.

Bekymrer jeg mig om de Papirer, som komme til Dem? hvad kan de bilde Dem ind, at have Ret til at faae fat paa dem, som ere addresserede til mig; Er det af Jalousie? da fornærmer De mig; Kommer det af en tiltagende Myndighed, som De misbruger, saa er jeg endnu mere opbragt.

Bartholo.

Hvorledes? opbragt! I har aldrig før talt mig saaledes til.

Rosine.

Dersom jeg hidindtil har holdt mig derfra, saa var det ikke for at give Dem Rettighed til, ustraffet at fornærme mig.

Bartholo.

Om hvilken Fornærmelse taler I?

Rosine.

Den, at det ikke er tilladt at aabne andres Breve.

Bartholo.

Sin Kones?

Rosine.

Det er jeg ikke endnu: Men hvorfor skulde hun begegnes uartigere end noget andet Menneske?

Bartholo.

I vil snakke mig fra det, og faae mig til at glemme min Opmærksomhed med Brevet, som tilforladelig er kommet fra en Elsker; men jeg vil have det at see, det forsikrer jeg jer!

Rosine.

I skal ikke faae det at see; dersom De kommer mig nærmere, end jeg vil have det, skal jeg flye af dette Huus, og tage min Tilflugt til den første, den beste.

Bartholo.

Som vist nok ikke tager imod jer.

Rosine.

Det vil vi faae at see.

Bartholo.

Vi ere ikke i Frankerige, hvor man stedse giver Fruentimmerne Ret; men, for at betage jer den Grille, saa vil jeg lukke Døren i Laas.

Rosine.

Rosine.

(imedens han er borte.)

Ak Himmel! hvad er herved at giøre? Jeg vil gesvindt lægge min Fætters Brev i Stedet, og siden give ham Leilighed at tage det.

(Hun bytter Brevene, og mager det saaledes, at hendes Fætters Brev stikker lidt frem af Lommen.)

Bartholo.

(kommer tilbage.)

Ah! nu haaber jeg, at faae det at see.

Rosine.

Hvad Ret har De dertil? om De saa behager?

Bartholo.

Den Ret, som hele Verden erkiender, den, at jeg er stærkest.

Rosine.

Man skal før dræbe mig, førend man skal faae det fra mig.

Bartholo.

(stamper med Foden)

Frøken! Frøken!

Rosine.

(kaster sig tilbage i Lænestolen, som om hun fik ondt.)

Ach! hvilken nederdrægtig Behandling! —

Bartholo.

Flye mig Brevet, eller frygt for min Vrede.

Rosine.

(liggende i Stolen)

Ulykkelige Rosine!

Bartholo.

Hvad fattes Jer?

Rosine.

Hvilken forskrækkelig Usigt.

Bartholo.

Rosine!

Rosine.

Jeg qvæles af Harme.

Bartholo.

Hun faaer ondt.

Rosine.

Jeg bliver afmægtig, jeg døer!

Bartholo.

(føler hendes Puls og siger sagte, i det han bliver Brevet vaer)

Got! Brevet! jeg vil læse det uden at hun skal vide det.

(Han bliver ved at føle hendes Puls og tager Brevet, som han begynder at læse, dreiende sig lidt til Siden)

Rosine.

(i samme Stilling som før)

Ulykkelige! Ach!

Bartholo.

(slipper hendes Arm, og siger sagte)

Hvilken rasende Begierlighed har man ikke at komme under Veir med det, som man stedse frygter for at vide.

Rosine.

Ah! stakkels Rosine!

Bar-

Bartholo.

Lugtende Sager foraarsage disse krampagtige Bevægelser. —

(Han læser bag Stolen, følende hende paa Pulsen.)

(Rosine reiser sig lidet, seer listig paa ham, nikkende med Hovedet, og sætter sig igien uden at tale)

Bartholo.

O Himmel! Det er hendes Fætters Brev. Fordømte Uroelighed! hvorledes skal jeg nu giøre det godt igien? Jeg vil lade hende være uvidende om, at jeg har læst det!

(Han lader som han er omhyggelig for hende, og lægger hende Brevet igien i Lommen paa en behændig Maade.)

Rosine. (sukker)

Ah! — —

Bartholo.

Nu, det er intet, mit Barn! lidt Qvalmer, det er det alt; thi Din Puls har ikke engang forandret sig.

(gaaer hen for at hente en Flaske med noget Lugtende.)

Rosine. (sagte.)

Godt, han har lagt Brevet i Lommen igien.

Bartholo.

Min beste Rosine! Tag noget af denne Spiritus.

Rosine.

Jeg vil ikke have noget af Dem: lad mig være!

Bartholo.

Jeg tilstaaer, at jeg har viist lidt for megen Heftighed i Anledning af dette Brev.

Rosine.

Brevet vil ikke sige meget; Det er Maaden, som De bruger at begiere en Ting paa, som er saa modbydelig.

Bartholo. (paa Knæe)

Om Forladelse! jeg erkiendte strax min Forseelse; og nu seer Du mig for Dine Fødder, færdig til at giøre alting godt igien.

Rosine.

Ja, Forladelse! Naar De troer, at Brevet ikke er fra min Fætter.

Bartholo.

Det er det samme, enten det er fra ham, eller fra en anden; jeg forlanger ingen videre Oplysning.

Rosine.

(byder ham Brevet.)

Læs det! der seer De, at man med det Gode kan faae alting af mig.

Bartholo.

Denne skikkelige Adfærd vilde forjage min Mistænkelighed, om jeg var saa ulykkelig, at have beholdt nogen tilovers.

Rosine.

Læs det, min Herre!

Bartholo.

(triner tilbage.)

Himlen bevare mig fra at fornærme Dig paa den Maade.

Rosine.

De fortørner mig ved at afslaae det.

Bar-

Bartholo.

Tag imod dette Bevis, som en Erstatning paa min fuldkomne Tillid. Jeg vil gaae hen og see til den stakkels Marcelline, som Figaro (Gud veed hvorfor) har aarladt paa Foden; Kommer Du ikke ogsaa derhen?

Rosine.

Jeg skal komme paa Øieblikket.

Bartholo.

Siden vi nu har giort Fred, min Dukke! saa giv mig Din Haand. Dersom Du kunde elske mig, ah! hvor skulde Du ikke blive lykkelig.

Rosine.

(slaaer Øinene ned)

Dersom De kunde behage mig, ah! hvor skulde jeg ikke elske Dem!

Bartholo.

Jeg skal behage Dig, jeg skal behage Dig; naar jeg siger Dig, at jeg skal behage Dig.

(gaaer.)

16. Scene.

Rosine. (allene, seer efter ham.)

Ah, Lindor! han siger, at han vil behage mig! — — Lad os læse Brevet, som nær havde foraarsaget mig saa megen Fortræd.

(læser og giver et Skrig fra sig.)

Ha! jeg har læst det for sildig, han beder mig at søge Aarsag til Trætte med min Formynder; jeg havde nu

før den beste Leiliahed, og jeg har ladet den slippe mig af Hænderne. Da jeg tog imod dette Brev, følte jeg at jeg blev rød over heele Ansigtet. Ah! min Formynder har Ret; jeg er endnu uerfaren, siger han til mig, i den fine Levemaade, der giver Fruentimret Fripostighed i alt, hvad der møder. Men en uretfærdig Mand er i Stand til at faae Uskyldigheden selv til at blive listig.

Tredie Act.

1. Scene.

Bartholo. (allene, og fortrædelig.)

Hvilket Sind! hvilket Sind! Hun lod til at være blevet roelig igien — — Men sig mig engang, hvem Fanden der kan have sat hende i Hovedet, ikke at vilde tage Lection af Don Bazile? Hun veed, at han har med mit Giftermaal at bestille. (det banker.) Man maae giøre alt, hvad man vil, for at behage et Fruentimmer. Forsømmer man kun det mindste — — Jeg siger kun det allermindste — — (det banker igien.) Jeg maae see, hvem der er.

2. Scene.

Bartholo. Greven.

Greven.
(som Student,)
Fred og Glæde herske stedse inden disse Døre!

Bartholo. (studsig.)
Aldrig kom noget Ønske beleiligere! Hvad vil I?

Greven.
Min Herre! Jeg er Alonzo, Philosophiæ Baccalaureus, Licenciat.

Bartholo.

Jeg behøver ingen Skolemester.

Greven.

En Discipel af Don Bazile, Organist ved det store Kloster, som har den Ære at undervise Hendes Naade, Deres — —

Bartholo.

Bazile! Organist! som har den Ære, jeg veed det — videre —

Greven. (sagte.)

Hvilket Menneske! (høit) Et uformodentlig Tilfælde, som nøder ham til at holde Sengen —

Bartholo.

Holde Sengen! Bazile? Han har giort vel i at lade mig det vide; jeg skal strax være hos ham.

Greven. (sagte.)

Hilleskam! (høit) Naar jeg siger Sengen min Herre! saa er det — Stuen jeg mener.

Bartholo.

Om det kun var en Forkiølelse; Gaae foran, jeg skal følge Jer.

Greven. (forlegen.)

Min Herre! Jeg er kommen herhid, der er vel ingen, som hører paa os?

Bartholo. (sagte.)

Det er vist nok en Spitzbube, (høit) vist ikke min Hr. Hemmelighedsmager! Tael kun uden Frygt, om I kan.

Greven.

Greven. (sagte.)

Forbandede gamle Knark! (høit) Don Bazile har skikket mig herhid, for at lade Dem vide —

Bartholo.

Tael høit, jeg er døv paa det ene Øre.

Greven.

(løfter Stemmen)

Ah! hiertelig gierne — at Grev Almaviva, som boede paa det store Torv. —

Bartholo. (forskrækket.)

Tael sagte! tael sagte!

Greven.

(endnu stærkere.)

Er flyttet i Morges — Da jeg nu er den, som har underrettet ham om, at Grev Almaviva—

Bartholo.

Sagte, tael sagte, jeg beer Jer.

Greven.

(i samme Tone.)

Var her i Byen, og da jeg er kommen under Veir med, at Frøken Rosine har skrevet ham til.

Bartholo.

Skrevet ham til? Min kiere Ven tael endnu sagtere, jeg beer Jer indstændig! Kom lad os sætte os og snakke sammen i al Fortroelighed. I har opdaget siger I, at Rosine —

Greven.

Greven. (stolt.)

Ganske tilforladelig. Bazile, uroelig paa Deres Vegne over denne Brevverling, har bedet mig at vise Dem hendes Brev; men paa den Fod, som De tager Sagen — —

Bartholo.

Ei! jeg tager den paa den rette; men er det jer ikke muligt at tale sagte?

Greven.

De er jo døv paa det eene Øre, sagde De.

Bartholo.

Forlad, forlad, Hr. Alonzo! dersom I haver funden mig mistænkelig og fortræden, men jeg er saa omringet med listige Skielmer, med Snarer — — og desuden jeres Skabning, jeres Alder, jeres Mine — — Forlad mig, forlad! Har I Brevet?

Greven.

Ja, er det saaledes at forstaae, det kan lade sig høre, min Herre! Men jeg er saa bange, at der nogen luurer paa os.

Bartholo.

Hvem skulde det vel være? Alle mine Folk ere sengeliggende; Rosine har lukket sig inde af bare Fortrydelse. Fanden har sit Spil her i Huuset! Jeg vil dog forvisse mig om — —

(Gaaer hen og lukker Rosines Dør sagte op.)

Greven. (sagte.)

Af lutter Harme har jeg bragt mig selv i den verste Knibe; beholder jeg nu Brevet — — saa maae

jeg

jeg tage Flugten — — saa kunde jeg ligesaa gierne være bleven borte — — At vise ham det — — dersom jeg kunde komme til at give Rosine nogen Underretning derom, at vise det var da et Mesterstykke.

Bartholo.

(kommer tilbage paa Tæerne.)

Hun sidder ved Vinduet, vender Ryggen imod Døren, og er i Færd med at læse et Brev fra hendes Fætter, som jeg havde aabnet — — Lad os nu see hendes.

Greven.

(viser ham Rosines Brev.)

See, der er det! (sagte.) Det er mit Brev, som hun læser.

Bartholo. (læser.)

„ Fra det Øieblik af, at De tilkiendegav mig
„ Deres Navn og Stand „ — —

Ah! den Troeløse! det er rigtig nok hendes Haand.

Greven. (forskrækket.)

Tael De nu ogsaa sagte!

Bartholo.

Hvor er jeg Jer ikke Tak skyldig min Kiære!

Greven.

Naar alting er forbie, og De da troer at være mig Tak skyldig, saa beroer det paa Dem selv — Saavidt er allerede Don Bazile kommet med Procuratoren.

Bartholo.

Med Procuratoren angaaende mit Giftermaal?

Greven

3. Scene.

Greven. (allene.)

Jeg slap — Aa hvor den Dievels Karl er haard at gaae paa! Figaro kiender ham tilgavns. Jeg loi, det giorde mig saa flau og tosset, og han har Øine! — jeg maae tilstaae, at dersom jeg ikke havde faaet den hastige Indskydelse med Brevet, var ieg bleven jaget paa Døren, som en Tosse. O Himmel! De skiændes derinde. Dersom Hun sætter sig i Hovedet ikke at ville komme! Lad os høre — Hun nægter at gaae ud af sit Kammer, og nu er min hele List til ingen Nytte. (hører efter igien) Der ere De! Jeg vil ikke strax lade mig see.

(Gaaer ind i Cabinettet.)

4. Scene.

Greven. Rosine. Bartholo.

Rosine.
(med en forstilt Vrede.)

Alt hvad De kan sige mig, min Herre! er forgieves; Jeg har taget min Beslutning; jeg vil slet ikke høre mere tale om Musik.

Bartholo.

Hør dog mit Barn! Her er Hr. Alonzo, en Discipel og Ven af Don Bazile, og udvalgt af ham til at være et af vores Vidner — Musiken vil sætte Dit Sind i Rolighed; det maae Du troe.

Rosine.

Rosine.

Oh! hvad det angaaer, da giør Dem ingen Uleilighed. Dersom jeg synger i Aften — — men hvor er han, denne Syngemester, De er bange for at vise bort? Jeg vil med faa Ord affærdige ham, og betale Bazile, hvad han har tilgode.

(Hun bliver hendes Elsker vaer, og giver et Skrig fra sig.)

Ah! — —

Bartholo.

Hvad fattes jer?

Rosine.

(holder begge Hænderne for Hiertet, og er meget forlegen.)

Ak Himmel! Min Herre! — — Ak Himmel! Min Herre!

Bartholo.

Hun faaer ondt igien, Hr. Alonzo!

Rosine.

Nei, mig fattes inter — — men i det jeg vilde vende mig — — Ah!

Greven.

Forvred De Deres Fod, Froken?

Rosine.

Ah ja! jeg forvred min Fod: den giør mig forfræk kelig ondt.

Greven.

Jeg syntes det nok.

Rosine.

(seer paa Greven.)

Det gik mig lige til Hiertet.

Bartholo.

En Stol, en Stol! Er der ingen Lenestol?
(gaaer hen for at hente en.)

Greven.

Ah, Rosine!

Rosine.

Hvilken Uforsigtighed?

Greven.

Jeg har tusende magtpaaliggende Ting at sige Dem.

Rosine.

Han viger ikke fra os.

Greven.

Figaro kommer strax hid, for at være os behielpelig.

Bartholo.

(bringer en Lenestol.)

See her, min Dukke! sæt Dig — — Det lader ikke til, min Herre! at hun tager Lection i Aften, det faaer at være til en anden Gang; Farvel.

Rosine.

(til Greven.)

Nei bie; min Smerte er lidet lindret. (til Bartholo.) Jeg føler, at jeg har giort Dem Uret, min Herre! jeg vil søge at træde i Deres Fodspor, ved paa Stedet at giøre det godt igien — —

Bartholo.

Ah, det gode Barn! Men efter en saadan Alteration,

ration, min Engel! lider jeg ikke, at Du i mindste Maade griber Dig an. Farvel, farvel, Hr. Alonzo!

Rosine.
(til Greven.)

Et Øieblik endnu, jeg beder. (til Bartholo.) Jeg troer, min Herre! at De ikke har Lyst til at fornøie mig, ifald De forhindrer mig at overbevise Dem om min Fortrydelse, ved at tage Lection.

Greven.
(sagte til Bartholo.)

Troe mig, lad os ikke være hende imod.

Bartholo.

Lad det nu være godt igien, min Engel! Det er saa langt fra, jeg vilde giøre Dig imod, at jeg endogsaa vil blive hos Dig i al den Tid, Du tager Lection.

Rosine.

Nei, min Herre! Jeg veed, at Musiken paa ingen Maade behager Dem.

Bartholo.

Jeg forsikrer Dig, at den i Aften vil fortrylle mig.

Rosine.
(sagte til Greven.)

Oh! hvilken Pine!

Greven.
(tager et Ark Noter paa Pulpetet.)

Er det dette, som De behager at synge, Frøken?

Rosine.

Ja, det er ret et smukt Stykke af den unyttige Forsigtighed.

Bartholo.

Altid den unyttige Forsigtighed!

Greven.

Det er noget af det Nyeste i vore Tider. Det er en Afbildning paa Foraaret, i en temmelig munter Stiil. Dersom Frøkenen behager at forsøge — —

Rosine.

(til Greven.)

Med største Fornøielse; et Malerie af Foraaret opliver mig; det er Naturens Ungdom. Ved Vinterens Ende synes der, som Hiertet erholder en høiere Grad af Følsomhed; ligesom en Slave, der i lang Tid har været indsluttet, smager med større Fornøielse Frihedens Behageligheder, naar den tilbydes ham.

Bartholo.

(sagte til Greven.)

Altid Hovedet fuldt af Romanske Forestillinger.

Greven.

(sagte til Bartholo.)

Begriber De Udtydningen?

Bartholo.

(sætter sig i den Lenestol, hvori Rosine sad.)

Jo, jo!

Rosine.

Rosine.

I.

Liflige Dage
Komme tilbage,
Naar man seer
Sommeren er os nær.
Alting da trives,
Alting oplives:
Foraars Lyst
Muntrer det unge Bryst.
Fra sit mørke Hiem
Gaaer nu Hyrden frem,
Faar og kiælne Lam
Løbe efter ham;
Faaret bræger,
Lammet leeger,
Solen blirer,
Græsset spirer,
Bækkene surre,
Bierne snurre,
Markene prydes,
Plovmanden frydes.

Lindor kun staaer forsagt;
Intet er dette,
Intet al Foraars Pragt
Mod hans Lisette.

2.

Stakkels Lisette!
Hun kan ei giette,
At han staaer
Der just, hvorhen hun gaaer.
Hun gaaer ret roelig,
Nynner saa troelig;
Men, see til,
Elskov har her sit Spil;
Som hun gaaer sin Gang
Høres blandet Sang,
Sang af Fuglene,
Sang af Hyrderne.
Sang kan rere
Kiælent Øre.
Nu hun smutter
Hen og lutter:
Lindor han kiger,
Lindor sig sniger

Sagte til hende,
Favner saa hende.
„ Lad mig dog gaae i Fred „
Klynker hun listig;
Som om hun ret blev vreed,
For han var dristig.

Liden Reprice.

Lindor seer,
Og sukker og klager;
Hans Klagen behager:
Pigen leer;
Han kiender den Latter,
Han favner nu atter.
Da har den stakkels Pige
Ikke et Ord at sige.
Nu man tænker paa,
Hvilket Raad at faae,
Om den Gamle kom.
Og det Raad man finder — —
Knarken, der spørges om,
Luurer derinde;
Prægtigt, at om han kom,
Kan man ham blinde — —

(Bartholo falder i Søvn, medens han hører til. Medens Repricen varer, vover Greven at tage Rosines Haand, som han kysser ofte. Denne Bevægelse forvolder, at Rosines Sang bliver langsommere, svagere, og endes med at afbrydes midt i Cadencen, paa Ordet: finder — — Orchestret følger Sangerindens Bevægelser, bliver svagt i sit Spil, og tier med hende Da Lyden, som havde dysset Bartholo i Søvn, holder op, vogner han. Greven reiser sig; Rosine og Orchesteret begynde strax igien med det øvrige af Visen. (Dersom den liden Reprice igientages, giøres det samme Theater-Spil paa nye.)

Greven.

Det er i Sandhed et deiligt Stykke, og Frøkenen synger det med en Smag — —

Rosine.

De smigrer for mig, min Herre! Æren tilkommer allene Mesteren.

Bartholo. (gaber.)

Jeg troer, at jeg var falden lidt i Søvn, imedens dette deilige Stykke varede. Jeg har mine Syge; jeg gaaer, og jeg kommer; jeg maae slumre lidt imellem; og saa snart jeg kun sætter mig, saa ere mine stakkels Been — —

(Han reiser sig og støder Stolen tilbage.)

Rosine.

(sagte til Greven.)

Figaro kommer ikke.

Greven. (sagte.)

Lad os trække Tiden ud.

Bar-

Bartholo.

Men, min Kiere! jeg har for længe siden sagt til den gamle Bazile: Er det ikke mueligt, at faae hende til at lære Ting, som ere meere lystige end alle disse store Arier, som gaae op og ned med Roulader, hi, ho, a, a, a, og som om man sang for Liig; Jeg meener, af disse smaa Viiser, som man sang i min Ungdom, og som enhver let kunde huske. Jeg kunde een i gamle Dage, som for Exempel — —

(Imedens Retournellen varer, pønser han, og kradser sig i Hovedet, synger og knebser med Fingeren, og danser med krogede Knæer, som en gammel Mand.)

See paa mig, Rosinette!
Jeg er den rette,
Du til Mand kan faae — —

(til Greven, leende.)

I Visen staaer: Lille Mette; men jeg har sat Rosinette i Stedet, for at giøre den behageligere, og at den kan ret passe sig paa Omstændighederne. Ah, ha, ha, ha, ha, ret brav! Ikke sandt?

Greven.

Ah, ha, ha, ha, ha! Jo, det kan aldrig være bedre.

5. Scene.

Figaro (i det bageste af Theatret.) Rosine. Bartholo og Greven.

Bartholo. (synger.)

See paa mig, Rosinette!
Jeg er den rette,

Du til Mand kan faae.
Vel falder jeg lidt graa;
Men, hvad Konen lider,
Skal jeg nok passe paa,
Og ved Natte-Tider
Er' alle Katte graa.

(Han igientager Repricen dansende; Figaro efteraber bag ved ham hans Bevægelser.)

Vel falder jeg lidt graa;
Men, hvad Konen lider,
Skal jeg nok passe paa,
Og ved Natte-Tider
Er' alle Katte graa.

(bliver det vaer.)

Kom kuns nærmere, Hr. Barbeer! Kom kuns nærmere; Jo, I er ret en Smuk!

Figaro.

Min Herre! Det er sandt, det har min Moder tit sagt mig; men jeg har tabt mig noget siden den Tid, (sagte til Greven) Bravo, naadige Herre!

(I denne hele Scene søger Greven, saa meget som mueligt, at komme til at snakke med Rosine, men Formynderens uroelige og aarvaagne Øine forhindre ham stedse, saaledes, at det hele Tiden udgior et stumt Theater-Spill imellem Acteurerne, der dog ikke vedkommer Doctorens Klammerie med Figaro.)

Bar-

Bartholo.

Kommer I igien, for med Jeres Draaber, Aareladen og Lexeeren, at giøre mit hele Huus sengeliggende?

Figaro.

Min Herre! Det er ikke hver Dag Hellig-Dag, og uden at regne den daglige Tilsyn, har min Herre kunnet see, at lige saasnart de har trængt til det allermindste, saa har min Nidkierhed ikke engang oppebiet Deres Befaling —

Bartholo.

Jeres Nidkierhed, ikke oppebiet! Hvad vil I sige min Nidkiere Patron! til den stakkels Dievel, som gaber og sover lysvaagen, og til den anden, som i tre Timer har næsten været færdig at nyse sig Hiernen ud af Hovedet! Hvad vil I vel sige til dem?

Figaro.

Hvad jeg vil sige til dem?

Bartholo.

Ja.

Figaro.

Jeg vil sige — for Pokker — jeg vil sige til den, som nyser --- Gud velsigne Dig — og, gaae hen og læg Dig, til den, som gaber? det er ikke det min Herre, der vil giøre Regningen stor.

Bartholo.

Nei vist ikke; men Aareladen og Medicamenterne, de skulde nok giøre den stor, i Fald jeg vilde lade mig nøie dermed. Er det ogsaa af Nidkierhed, at I har ind-

Figaro.

Som De behager, gode Herre!

Bartholo.

Han taler i de høie Toner, gode Herre? Veed I vel at naar jeg trættes med en Nar, vilger jeg aldrig for ham?

Figaro.

(vender ham Ryggen)

I saa Fald tænke vi ikke eens, gode Herre! Det giør jeg altid.

Bartholo.

Hæ! Hvad var det, han der sagde, Hr. Alonzo?

Figaro.

De troer nok, at De har en lille Skillings Barbeer for Dem, som intet forstaaer uden at bruge sin Ragekniv. Viid min Herre! at jeg har arbeidet med Pennen i Madrit, og dersom Misundelse —

Bartholo.

Og hvorfor blev I ikke der i Stedet, for at komme herhid og forandre Profession?

Figaro.

Man hielper sig som man kan, sæt Dem engang i mit Sted.

Bartholo.

I jeres Sted? jo, jo! da vilde jeg nok sige noget tosset Tøi!

Figaro.

De begynder ikke saa galt, min Herre! jeg beraa-

ber

ber mig paa Deres Herr Collega, som staaer der og grunder —

Greven.

Jeg — Jeg er ikke hans Collega.

Figaro.

Ikke det? Da jeg saae Dem at tale saa fortroelig sammen, troede jeg, at de begge havde et og det samme Maal for Øine.

Bartholo. (i Vreede.)

Kort og got! Hvad er jeres Ærende? Har I maaskee endnu et Brev, som I i Aften skal overlevere Frøkenen? Hvad siger I? Skal jeg gaae bort saalænge?

Figaro.

Hvor De bider af stakkels Folk! Ei for en Ufærd, min Herre! Jeg kommer herhid for at barbeere Dem; see det er alt. Er det ikke Deres Dag, i Dag?

Bartholo.

I kan komme igien siden.

Figaro.

Oh ja! komme igien! Heele Garnisonen tager i Morgen tidlig ind at laxere paa; Jeg har ved Patroner faaet Leverancen. Dom nu selv, hvor megen Tid jeg har at spilde! Gaaer Herren ind i sit Kammer?

Bartholo.

Nei, Herren gaaer ikke ind i sit Kammer. I — men — hvorfor kan jeg ikke lade mig rage her?

Rosine. (spodsk.)

De er ret høflig! og hvorfor ikke heller i mit Kammer?

Bartholo.

Du bliver vreed? Forlad mig, mit Barn! Du bliver ved at tage Din Lection: Det er, for ikke at tabe et Øieblik af den Fornøielse at høre Dig.

Figaro.

(sagte til Greven.)

Vi faaer ham ikke bort. (høit) Heida! Pedrillo, Gusman, Bækkenet, Vand og alt hvad Herren behøver!

Bartholo.

Ret saa! jo kald paa dem! har I ikke saa havt fat paa dem og tilreedet dem, at jeg har maattet lade dem gaae til Sengs?

Figaro.

Ih nu! saa vil jeg gaae hen at hente det altsammen, er det ikke i Deres Kammer? (til Greven) jeg skal nok faae ham herud.

Bartholo.

(løser sit Nøglebundt fra Beltet, og efter at have betænkt sig)

Nei, nei! jeg vil selv gaae, (sagte til Greven) Hold et Øie med dem, jeg beder Jer!

6. Scene.

Figaro. Greven. Rosine.

Figaro.

(til Rosine.)

Saa nær havde vi ham! Han havde nær givet mig Nøglerne. Er Nøglen til Altan Døren deriblant?

Rosine.

Rosine.

Det er den nyeste af dem alle.

7. Scene

De Forrige. Bartholo.

Bartholo.

(kommer tilbage.)

(sagte,) Jeg veed ikke hvad jeg tænker paa, at jeg lader den fordømte Barbeer blive her. (til Figaro) See der! (gier ham Nøglebundtet) i mit Cabinet under min Skriverpult; men rør ikke ved nogen Ting —

Figaro.

Jo, jo! Det vilde løbe smukt af for mig, saa mistænkelig som De er — (sagte i det han gaaer) Hvor Himlen dog beskytter Uskyldigheden.

8. Scene.

Bartholo. Greven. Rosine.

Bartholo.

(sagte til Greven.)

Det er den Knegt, som har bragt Brevet til Greven.

Greven.

(sagte til Bartholo)

Han seer ud til at være en stor Skielm.

Bartholo.

Han skal ikke narre mig oftere.

Greven.

Hvad det angaaer, saa er nok alt det meeste giort.

Bartholo.

Alting overveiet, holt jeg det for forsigtigere, at skikke ham ind i mit Kammer, end at lade ham være her hos hende —

Greven.

Han skulde ikke have sagt hende et Ord, uden jeg jo skulde have hørt det.

Rosine.

Det er meget høfligt mine Herrer! at staae her og hviske sammen — og min Lection?

(Man hører en Allarm, som om noget Porcellain gik i Stykker)

Bartholo.

Hvad hører jeg! den grumme Barbeer har vist nok ladet alting falde og det beste af mit Barbeer-Tøy —

(Han løber ind.)

9. Scene.

Greven. Rosine.

Greven.

Lad os benytte os af de Øieblikke, som Figaros Snedighed forskaffer os: Tillad Frøken! at jeg i Aften maae faae Dem et Øieblik i Tale, det er høistnødvendigt, for at befrie Dem fra et Slaverie, som De er nær ved at falde i.

Rosine.

Rosine.

Ah! Lindor!

Greven.

Jeg kan komme ind ad Deres Altan, og hvad det Brev er angaaende, som jeg fik af Dem i Morges, har jeg seet mig nødsaget —

10. Scene.

Rosine. Bartholo. Figaro. Greven.

Bartholo.

Jo ganske rigtig! Det er altsammen i tusende Stykker!

Figaro.

Hvilken stor Ulykke at giøre saa meget Væsen af! man kan ikke see en Haand for sig paa Trappen; (viser Greven Nøglen.) I det jeg vilde gaae op, blev jeg hængendes paa en Nøgel.

Bartholo.

Man tage vare paa det, man har at forrette; Blive hængendes ved en Nøgle, hvilken behændig Karl!

Figaro.

Naa, naa! skaf Dem en behændigere.

11. Scene.

De Forrige. Don Bazile.

Rosine. (forskrækket.)

Don Bazile! —

Greven. (sagte.)

O Himmel!

Figaro. (sagte.)

Nu er Fanden løs.

Bartholo.
(Gaaer ham i Møde.)

Ah, Bazile! min Ven! Velkommen op igien; altsaa har jeres Tilfæide været uden Fare? I Sandhed, Hr. Alonzo havde ganske forskrækket mig over jeres Tilstand; spørg ham selv, om jeg ikke var paa Veien, for at see til jer, og dersom han ikke havde holdt mig tilbage — —

Bazile. (forundret.)

Hr. Alonzo? — —

Figaro.
(stamper i Gulvet.)

For Fanden! Altid noget i Veien; at vente i trende Timer for et lumpen Skiæg — — Hvilket Handeliv, at leve af Ragekniven!

Bazile.
(seer paa dem alle.)

Ville I ikke giøre mig den Fornøielse, mine Herrer! at sige mig — —

Figaro.

I kan snakke med ham, naar jeg er gaaet bort.

Bazile.

Men i det mindste maae jeg dog vide — —

Greven.

Greven.

I maae tie stille, Bazile! Troer I at sige Herr Bartholo noget, som han ikke veed? Jeg har fortalt ham, at I har formaaet mig til at gaae herhid og give Lection i Musiken paa jeres Vegne.

Bazile.

(endnu meere forundret.)

Lection i Musiken? — Alonzo! — —

Rosine.

(sagte til Bazile.)

Ei, tie dog stille! — —

Bazile.

Hun ogsaa? — —

Greven.

(sagte til Bartholo.)

Siig ham dog ganske sagte, at det er aftalt imellem os.

Bartholo.

(sagte til Bazile.)

Gaae ikke hen og giør os til Løgnere, Bazile! ved at sige, at han ikke er jeres Discipel, saa fordærver I alting.

Bazile.

Ah, ha!

Bartholo.

(høit til Bazile.)

Jeg maae tilstaae, Bazile, at jeres Discipel har stor Færdighed.

Bazile.
(meget forundret.)

Min Discipel? — — (sagte) Jeg er kommet herhid, for at sige jer, at Greven er flottet ud — —

Bartholo (sagte.)

Jeg veed det, tie dog! —

Bazile. (sagte.)

Hvem har sagt jer det?

Bartholo. (sagte.)

Han? det forstaaer sig — —

Greven. (sagte.)

Jeg, det forstaaer sig; hør kun!

Rosine.
(sagte til Bazile.)

Er det saa vanskeligt for jer at tie?

Figaro. (sagte.)

Hum, Skabhals! Han er døv.

Bazile. (sagte.)

Hvem Skam er det da, man her bedrager? Hele Verden har Deel i Hemmeligheden.

Bartholo. (høit.)

Det er sandt, Bazile! vores Prokurator — —

Figaro.

De har jo heele Aftenen for sig at kunde tale om ham?

Bartholo. (til Bazile.)

Et Ord: Siig mig dog, om I er forsiet med Prokuratoren?

Bazile. (forhauset.)

Med Prokuratoren?

Greven. (smiilende.)

I har ikke talt med Prokuratoren?

Bazile. (fortræden.)

Ih nei, jeg har ikke talt med Prokuratoren.

Greven.

(sagte til Bartholo.)

Vilde De vel, at han skuloe forklare sig i hendes Nærværelse? — Lad ham gaae. —

Bartholo.

(sagte til Greven.)

I har Ret. (til Bazile.) Men, hvad er det for en Sygdom, som saa hæftig har overfaldet jer?

Bazile. (i Vrede.)

Jeg forstaaer jer ikke — —

Greven.

(trækker ham til en Side, giver ham en Pung.)

Ja; Hr. Bartholo spørger jer, hvad I vil her i den Tilstand, som I befinder Jer?

Figaro.

Han er saa bleeg som et Liig.

Bazile.

Ah! nu begriber jeg — —

Greven.

Gaae hen og læg jer, min kiere Bazile! I befinder jer ikke vel, og foraarsager os en Dødsens Angst — Gaae hen og læg jer!

Figaro.

Hans Ansigt er ganske forandret. Gaae hen og læg jer.

Bartholo.

Feberen staaer malet i hans Ansigt. Gaae hen og læg jer.

Rosine.

Men, hvorfor er I da gaaet ud? Man siger, at den smitter. Gaae hen og læg jer!

Bazile.

(i den yderste Forundring.)

Jeg gaae hen og lægge mig?

Alle paa eengang.

Ih! det forstaaer sig.

Bazile.

Mine Herrer! jeg troer, at jeg virkelig ikke giør ilde i at gaae min Vei; Jeg seer nok, at jeg er ikke her i mit rette Esse.

Bartholo.

Farvel til i Morgen, ifald I da er bedre.

Greven.

Bazile, jeg skal være hos jer betids i Morgen.

Figaro.

Troe mig, hold jer brav varm i Sengen.

Rosine

Rosine.

God Nat, Hr. Bazile!

Bazile. (sagte.)

Fanden komme efter mig, om jeg forstaaer det mindste heraf; og var ikke denne Pung — —

Alle.

God Nat, Bazile! god Nat!
(De følge ham alle leende til Dørs).

Bazile.
(i det han gaaer.)

O ja, God Nat da, god Nat.

12. Scene.

De forrige, undtagen Bazile.

Bartholo.
(med en betydelig Mine.)

Det er ikke saa aldeeles rigtig med ham.

Rosine.

Han saae ganske vildt ud af Øinene.

Greven.

Ved at komme ud i Luften, var han bleven slettere.

Figaro.

Saae De, hvorledes han snakkede for sig selv? Der seer man, hvor snart det er giort med os! — (til Bartholo.) Nu! skal der blive noget af denne Gang?
(sætter en Lænestol langt fra Greven, og byder ham Haandklædet.)

Greven.

Førend vi holde op, Frøken! maae jeg endnu sige

Dem noget Væsentligt, til at giøre Fremgang i den Konst, jeg har den Ære at undervise Dem i.

(Han nærmer sig til hende, og hvisker hende i Øret.)

Bartholo. (til Figaro.)

Ih men! det kommer mig for, som om I med Villie kommer mig saa nær paa Livet, og stiller jer lige for mig, for at hindre mig fra at see.

Greven.

(sagte til Rosine.)

Vi have Nøglen til Altan-Døren, og skal være her ved Midnat.

Figaro.

(binder Klædet om Bartholos Hals.)

At see? Hvad for noget? Dersom han lærte hende at danse, kunde man nok tilgive Dem at holde Øie med dem; men i Musiken — — Au, au!

Bartholo.

Hvad er det?

Figaro.

Jeg veed ikke selv, hvad der er kommet mig i Øiet.

(Han rækker Hovedet frem.)

Bartholo.

Gnie det ikke saa.

Figaro.

Det er det venstre. Vil De ikke giøre mig den Tieneste, at aande mig lidt stærk deri?

(Bartholo tager fat paa Figaros Hoved, seer ham over det, støder ham hæftig bort, og lister sig bag de Forliebte, at høre paa deres Samtale.)

Greven.

(sagde til Rosine.)

Og hvad Deres Brev angaaer, da var jeg før i saadan en Knibe for at blive her —

Figaro.

(giver dem Tegn for at vaere dem ad)

Hem, hem! —

Greven.

Fortvivlet over, atter at see min Forklædning til ingen Nytte —

Bartholo.

(gaaer imellem dem.)

Jeres Forklædning til ingen Nytte!

Rosine. (forskrækket.)

Ah!

Bartholo.

Meget vel Frøken! Tving sig ikke. Hvorledes! lige for mine Øine! i min Nærværelse understaaer man sig, at forhaane mig paa saadan en Maade!

Greven.

Hvad feiler Dem? min Herre!

Bartholo.

Troeløse Alonzo!

Greven.

Herr Bartholo! Dersom De tit har saadanne Luner som denne, jeg ved en Hændelse er bleven Vidne til, saa er jeg ikke meer forundret over den Modbydelighed, Frøkenen har for at blive Deres Kone.

Rosine.

Hans Kone? Jeg? at tilbringe mine Dage hos en gammel mistænkelig Knark, som ingen anden Lyksalighed har at tilbyde min Ungdom end et afskyeligt Slaverie!

Bar-

Bartholo.

Ach! hvad er det jeg hører?

Rosine.

Ja jeg tilstaaer reent ud, at jeg gier mit Hierte og min Haand til den, som kan befrie mig fra dette gruelige Fængsel, hvor min Person og mine Midler forholdes imod alle Love.

(gaaer.)

13. Scene.

Bartholo. Figaro. Greven.

Bartholo.

Jeg brister af Harme.

Greven.

Sandt at sige, min Herre! saa falder det heel vanskeligt for et ungt Fruentimmer —

Figaro.

Ja! et ungt Fruentimmer, og en høi Alder, det er just det, som giør en gammel Mand Hovedet kruset.

Bartholo.

Hvorledes? da jeg tager Dem paa færske Gierninger! Fordømte Barbeer! jeg kunde faae i Sinde —.

Figaro.

Jeg gaaer min Vei! Han er gal.

Greven.

Jeg ogsaa, Han er paa min Ære gal.

Figaro.

Han er gal — han er gal.

(de gaae)

14. Scene.

14. Scene.

Bartholo. (alene forfølger Dem.)

Jeg gal! nedrige Forførere! Satans Handlangere! Gid han havde jer tilhobe! — Jeg gal — jeg sage dem som jeg seer denne Bogstoel — og at være mig saa dumdristige at paastaae — Ah! der er ingen uden Bazile, som kan give mig Oplysning heri — Ja, jeg vil skikke efter ham — Holla! hør hid — Ah! jeg glemmer, at jeg ikke har et Menneske at skikke — Een af Naboelauget, den første den beste, det er ligemeget — Man maae gaae fra Forstanden — man maae gaae fra Forstanden. —

(Imellem Acterne formørkes Theatret, man hører Uveir.)

Fierde

Fierde Act.

1. Scene.

(Skuepladsen er mørk)

Bartholo. Don Bazile. (med en Papiirs Lygte i Haanden.)

Bartholo.

Hvorledes Bazile, I kiender ham ikke? Skulde det være mueligt, hvad I der siger!

Bazile.

Om I spørger mig hundrede Gange derom, saa svarer jeg stedse det samme. Dersom han har leveret jer Rosines Brev, saa har det uden Tvivl været en af Grevens Handlangere; Men efter den prægtige Foræring, som han giorde mig, kunde det gierne have været Greven selv.

Bartholo.

Hvor kan I falde paa den Tanke; Men siden I taler om den Foræring; hvorfor tog I der imod?

Bazile.

Det lod som I var enig med dem. Sagen var mig ubegribelig, og i Tilfælde, hvor det falder vanskeligt at dømme, synes mig at en Guldbørs altid er et Argument, som ikke kan besvares. Og desuden, som Ordsproget lyder, det som er got at tage imod —

Bartholo.

Jeg forstår er jer, er got —

Bazile.

Bazile.

At beholde.

Bartholo. (forundret)

Ah! ha!

Bazile.

Ja — jeg har saaledes indrettet adskillige smaa Ordsprog med smukke Variationer; — Men til Sagen, hvad har I besluttet at giøre?

Bartholo.

Vilde I ikke i mit Sted, Bazile! giøre jer al optænkelig Umage for at besidde hende?

Bazile.

Intet mindre Hr. Doctor! blot at eie noget, hvor rart det end er, siger ikke meget; Nei at nyde det er just det, som giør lykkelig; jeg holder for, at den, som gifter sig med et Fruentimmer, han ikke er elsket af, sætter sig i Fare for —

Bartholo.

I vilde da frygte for Hændelser?

Bazile.

Jo, jo, min Herre — man seer mange deraf i Aar. Jeg vilde ikke giøre Vold paa hendes Hierte. —

Bartholo.

Skyldige Tiener, Bazile. Det er bedre at hun græder ved at faae mig end at jeg skulde døe, fordi jeg maatte undvære hende.

Bazile.

Gaaer det paa Livet løs, saa ægt hende Hr. Doctor! ægt hende.

Bar-

Bartholo.

Det har jeg ogsaa i Sinde, og det endnu i denne Nat.

Bazile.

Farvel da! Husk vel paa, naar I taler med jeres Myndling, at giøre hende dem allesammen saa sorte som Fanden.

Bartholo.

I har Ret.

Bazile.

Bagvaskelse, Doctor! Bagvaskelse! Man maae altid begynde dermed.

Bartholo.

See, her er Rosines Brev, som denne Alonzo leverte mig, og han har, uden at vilde det, lært mig, hvorledes jeg skal benytte mig af det hos hende.

Bazile.

Farvel! Vi skal være her allesammen Klokken 4.

Bartholo.

Hvorfor ikke tidligere?

Bazile.

Det er umueligt, Notarius har at forrette.

Bartholo.

Ved et Giftermaal?

Bazile.

Ja, for Barberen Figaro; han gifter sin Søster-Datter bort.

Bartholo.

Hans Søster-Datter? Han har ingen.

Bazile.

Det har de sagt til Notarius.

Bar-

Bartholo.

Den Knegt er i Spillet med, Hilleskam!

Bazile.

Tænker I at? —

Bartholo.

Disse Folk ere mig saa slue! Hør min Ven! jeg er ikke roelig. Gaae hen igien til Notarius, beed ham, at han paa staaende Fod følger med jer herhid.

Bazile.

Det regner, det er et hæsseligt Veir, men ingen Ting kan holde mig tilbage fra at tiene jer. Hvad tager I jer fore?

Bartholo.

Jeg vil følge jer! — har de ikke lemlestet mig alle mine Folk, ved denne Figaro! jeg er her allene.

Bazile.

Jeg har min Lygte.

Bartholo.

See der Bazile, Der har I min Hovednøgle, jeg vil vente paa jer, jeg gaaer ikke til Sengs og der maae komme hvem der vil, undtagen Notarius og I, saa skal ikke et Menneske komme ind i Nat.

Bazile.

Med denne Forsigtighed kan I være vis paa jeres Sag.

2. Scene.

Rosine. (kommer ud af sit Kammer.)

Mig syntes at jeg hørte nogen snakke. Klokken er alt slagen 12. Lindor kommer ikke — endogsaa dette onde Veir føier ham — vis paa ikke at møde et Menneske —

— Ah, Lindor! dersom du bedragede mig! Hvad hører jeg for en Bulder? Ah! det er min Formynder. Jeg vil gaae ind.

3. Scene.

Rosine. Bartholo.

Bartholo.

(kommer tilbage med et Lys i Haanden.)

Ah, Rosine! Siden I endnu ikke er gaaet ind i jeres Kammer — —

Rosine.

Jeg er just paa Veien.

Bartholo.

I dette forskrækkelige Veir, som det er, kan I dog ikke sove, og jeg har meget vigtige Ting at sige jer.

Rosine.

Hvad vil De mig, min Herre? Er det ikke nok, at jeg skal være plaget om Dagen?

Bartholo.

Hør mig, Rosine!

Rosine.

I Morgen vil jeg høre Dem.

Bartholo.

Et Øieblik, jeg beder.

Rosine. (sagte.)

Dersom han kom i det samme!

Bartholo.

(viser Rosine hendes Brev.)

Kiender I dette Brev?

Rosine.

(som kiender det.)

Ah Himmel!

Bartholo.

Min Hensigt, Rosine! er ikke at giøre jer Bebreidelser: I jeres Alder kan man let skeie ud; men jeg er jeres Ven, hør mig!

Rosine.

Jeg holder det ikke ud.

Bartholo.

Dette Brev, som I har skrevet til Grev Almaviva —

Rosine. (forundret.)

Til Grev Almaviva?

Bartholo.

See engang, hvilket afskyeligt Menneske denne Greve er: Ligesaa snart han havde faaet det, har han viist det frem som et Seierstegn. Jeg har faaet det af et Fruentimmer, som han har opofret det til.

Rosine.

Grev Almaviva!

Bartholo.

I har Møie med at troe denne Afskyelighed; Erfarenhed, Rosine, giør jeres Kiøn lettroende; Men see heraf, hvilke Snarer man havde lagt for jer. Dette Fruentimmer har ladet mig underrette om alting, formodentlig for at skaffe saa farlig en Rival af Veien, som I — — Jeg skiælver ved at tænke derpaa! Den allerafskyeligste Sammenrottelse imellem Grev Almaviva, Figaro og denne Alonzo, denne foregivne Discipel af Bazile, som har et andet Navn, og er intet uden en nedrig Handlanger af Greven, skulde have styrtet jer i en Afgrund, hvorfra ingen Ting kunde have rædder jer.

Rosine.

Hvilken Afskyelighed! — Hvorledes Lindor? — — Hvorledes dette unge Menneske?

Bartholo. (sagte.)

Ah! det er Lindor.

Rosine.

Det er for Grev Almaviva — det er for en anden?

Bartholo.

Det er det, man har fortalt mig, da man gav mig Brevet.

Rosine. (forbittret.)

Ak! hvilken Nedrighed! — Han skal blive straffet derfor — Min Herre! De har jo ønsket at ægte mig? —

Bartholo.

Du veed, hvor hæftig min Kierlighed er.

Rosine.

Har De endnu nogen tilbage for mig, saa hører jeg Dem til.

Bartholo.

Nu vel! Notarius kommer herhid endnu i denne Nat.

Rosine.

Det er endnu ikke alt; O Himmel! kan jeg endnu ydmyges stærkere? — Viid da, at denne Uroe inden faa Øieblikke kommer ind af denne Altan, ved en Nøgle, som de har været saa behændige at berøve Dem.

Bartholo.

(seer paa Knippet.)

Ah, de Skielmer, mit Barn! jeg skal ikke vige fra Dig.

Rosine. (forskrækket.)

Oh, min Herre! men dersom de ere beväbnede!

Bar-

Bartholo.

Du har Ret; saa gaaer jeg glip af min Hævn. Gaae op til Marcelline, luk Dig vel inde hos hende; Jeg vil gaae hen og hente Rottens Middel, og oppebie dem her uden for Huuset. Naar de blive grebne som Tyve, saa have vi paa engang den Fornøielse at blive hævnede over dem, og befriede fra dem. Forlad Dig paa, at min Kierlighed skal erstatte Dig alting.

Rosine.

(i Fortvilelse.)

Forglem allene min Vildfarelse. (sagte.) Ak! jeg straffer mig nok selv derfor.

Bartholo.

(i det han gaaer.)

Jeg maae hen at passe dem op. Endelig har jeg hende. (gaaer.)

4. Scene.

Rosine. (allene).

Hans Kierlighed skal erstatte mig alting — — Ulyksalige! — (tager sit Tørklæde op af Lommen og græder.) Hvad skal jeg giøre? — Han kommer — Jeg vil blive og holde gode Miner med ham, for at beskue ham et Øieblik i hans Afskyelighed. Til at forekomme al Svaghed hos mig, skal hans nedrige Opførsel være et sikkert Middel — Ah! jeg har det saa høit nødig — en saa ædel Gestalt, et saa yndigt Væsen! saa øm en Stemme! — og han er kun en Forførers nedrige Handlanger. Ak, jeg Ulykkelige! Himmel! man aabner Altan-Døren.

(Hun tager Flugten.)

5. Scene.

Greven. Figaro (indsvøbt i en Kappe, lader sig see i Altan-Døren.)

Figaro.
(taler ud af Døren.)

Der var nogen, som tog Flugten; skal jeg gaae ind?

Greven. (uden for.)

En Mandsperson?

Figaro.

Nei.

Greven.

Det er Rosine, som Du har jaget bort med Din hæslige Forklædning.

Figaro.
(springer ind i Stuen.)

Jeg troer det ogsaa — — Endelig ere vi komne her, uagtet Regn, Torden og Lynild.

Greven.
(indsvøbt i en lang Kappe.)

Giv mig Haanden. (springer ligeledes ind i Stuen) Nu er Seieren vores.

Figaro.
(kaster sin Kappe.)

Vi ere ganske igiennemblødte — Et deiligt Veir til at gaae paa Fangst! Hvorledes finder ellers Herren denne Nat?

Greven.

Fortræffelig, for en Elsker.

Figaro.

Ja! men for hans Fortroelige? Men dersom man nu kom og overrumplede os her?

Gre-

Greven.

Er Du ikke med mig? Jeg er uroelig over noget ganske andet; Det er, at overtale hende til, paa Stedet at forlade hendes Formynders Huus.

Figaro.

De har tre Passioner paa Deres Side, som alle have megen Magt over det smukke Kiøn, Kierlighed, Had og Frygt.

Greven.

(seer sig omkring i Mørke.)

Hvorledes skal vi, uden mange Omsvøb, tilkiendegive hende, at Notarius bier efter hende hos Dig, for at forcene os? Hun vil finde mit Forslag meget formastelig; hun vil kalde mig en dumdristig — —

Figaro.

Dersom hun kalder Dem dumdristig, saa kan De kalde hende gruesom. Fruentimmerne lide gierne, at man kalder dem gruesomme; og overalt, dersom hendes Kierlighed er saa stærk, som De ønsker, saa kan De jo sige hende, hvem De er; saa vil hun ikke længe tvivle om Deres Sindelav.

6. Scene.

Greven. Figaro. Rosine.

(Figaro tænder alle Lysene, som staae paa Bordet.)

Greven.

Der er hun, min deilige Rosine!

Rosine.

(i en en forstilt Tone.)

Jeg begyndte at frygte for, min Herre, at De ikke var kommen.

Greven.

Fortryllende Uroelighed — Frøken! det er mig uanstændigt at misbruge Omstændighederne, for at foreslaae Dem at deele Skiebne med en Ulykkelig; Men, hvad Tilflugtssted, De end vælger, saa sværger jeg Dem paa min Ære — —

Rosine.

Min Herre! Dersom min Haand ikke strax skulde have fulgt mit Hierte, saa var De vist nu ikke her. Gid Nødvendigheden maae retfærdiggiøre i deres Øine det, som ikke er saa ret i denne Sammenkomst!

Greven.

De Rosine! blive en Ulykkelig til Deel, som er uden Midler! uden Herkomst!

Rosine.

Herkomst, Midler! Lad os ikke tale om den blinde Lykke, og dersom De forsikrer mig, at Deres Hensigter ere rene —

Greven. (paa Knæe)

Ah Rosine! Jeg tilbeder Dem!

Rosine. (fortørnet.)

Hold inde, Nedrige! — I understaaer jer at vanhellige — Du tilbeder mig! — Gaae! Du er ikke mere farlig for mig; Jeg ventede kun paa dette Ord af din Mund, for at afskye Dig. Men førend jeg overlader Dig til de Samvittighedsnag, som bie paa Dig- (græder) Saa viid at jeg elskede Dig, viid at jeg satte min hele Lykke i, at deele Din slette Skiebne med dig. Forag-

telige

telige Lindor! Jeg vilde opofret alt, for at følge Dig; Men den slette Maade, paa hvilken Du har misbrugt min Godhed, og den afskyelige Grev Almavivas Nederdrægtighed, som Du solgte mig til, har tilbageskaffet mig dette Beviis paa min Svaghed. Kiender Du dette Brev?

Greven. (hastigen.)

Som Deres Formynder har overleveret Dem?

Rosine. (med Foragt)

Ja! det er ham jeg har at takke derfor.

Greven.

Gud! hvor er jeg lykkelig! — Han har faaet det af mig. I min Forvirring i Gaar, betiente jeg mig deraf, for at faae hans Fortroelighed: og jeg har ikke kunnet finde Leilighed til at underrette Dem derom. Ach! Rosine! Det er altsaa dog sandt, at De elsker mig oprigtig? —

Figaro.

Naadige Herre! De søgte et Fruentimmer, som elskede Dem for Deres egen Skyld —

Rosine.

Naadige Herre? Hvad er det han siger?

Greven.

(kaster sin Kappe og viser sig i sin prægtige Dragt.)

O! elskværdigste af alle Fruentimmer! Det er ikke vel længer Tid at føre Dem bag Lyset; Det lykkelige Menneske, som De seer for Deres Fødder, er ikke Lindor;

Jeg er Grev Almaviva, som døer af Kierlighed til Dem, og som har søgt Dem forgieves i 6 Maaneder.

Rosine.
(falder i hans Arme.)

Ach! —

Greven. (forskrækket.)

Figaro! —

Figaro.

Vær ikke uroelig Naadige Herre! Glædens søde Bevægelser har aldrig forrædelige Følger; see nu kommer hun sig, Hun kommer til sig selv igien; Hilleskam! hvor hun er deilig!

Rosine.

Ah! Lindor! ach! min Herre! hvor er jeg ikke strafværdig! Jeg vilde endog i denne Nat have overgivet mig til min Formynder.

Greven.

De Rosine! —

Rosine.

Tænk, hvor jeg var bleven ulykkelig. Jeg vilde have tilbragt mine øvrige Dage med at hade Dem. Ah! Lindor! er det ikke den grueligste Smerte at hade, naar man føler, at man er skabt for at elske?

Figaro.
(seer ud ad Gaden.)

Naadige Herre! Vi komme ikke samme Vei tilbage! Stigen er borte.

Rosine. (forvirret.)

Ja! det er mig — det er Doctoren. Det er

Frug-

Frugten af min Troskyldighed. Han har bedraget mig: Jeg har tilstaaet alting, opdaget alting: Han veed at De er her, og han kommer strax med Rettens Middel.

Figaro.

(seer ud endnu engang.)

Naadige Herre man aabner Gadedøren.

Rosine.

(forskrækket, iiler i Grevens Arme)

Ah, Lindor! —

Greven.

(med frit Mod)

Rosine, De elsker mig! Jeg fryater ikke for noget Menneske; og De skal blive min Kone. Jeg skal altsaa have den Forngielse, efter mit Sind, at straffe denne modbydelige Gamle.

Rosine.

Nei, nei, jeg beder for ham, kiere Lindor! mit Hierte er saa opfyldt af Glæde, at Hævn ikke kan finde Sted deri.

7. Scene.

Notarius. Bazile. De Forrige.

Figaro.

Naadige Herre! Det er vores Notarius.

Greven.

Og den gode Ven Bazile er med ham.

Bazile.

Ah! hvad er det jeg seer?

Figaro.

Figaro.

Og ved hvad Leilighed, er vores Ven? —

Bazile.

Og hvorledes træffer det sig, min Herre —

Notarius.

Er dette de unge Brudefolk?

Greven.

Ja min Herre! De skulde i denne Nat have forenet Frøken Rosine og mig, hos Barbeeren Figaro; Men vi har for sine Aarsagers Skyld, som De nærmere skal faae at viide, givet dette Huus Fortrinet. Har De vores Contract?

Notarius.

Jeg har altsaa den Ære, at tale med hans Excellence Grev Almaviva?

Figaro.

Net op.

Bazile. (sagte.)

Dersom det er derfor han har givet mig Hovednøglen —

Notarius.

Jeg maae sige Dem, naadige Herre! at jeg har tvende Ægteskabs Contracter; lad os ikke tage Feil! See her er Deres, og dette er Herr Bartholos med Frøken — ogsaa Rosine; Disse Frøkener ere ventelig tvende Søstere, som begge bære det samme Navn?

Greven.

Greven.

Lad os skrive under. Don Bazile er nok saa godgod at tiene os som det andet Vidne.

(De skrive under.)

Bazile.

Men Deres Excellence — jeg begriber ikke —

Greven.

Min gode Bazile, et Juret giør ham forlegen og ilaalting forbauser ham.

Bazile.

Naadige Herre! — men dersom Doctoren —

Greven.

(kaster en Guldbørs til ham.)

Han bærer sig ad som et Barn, skriv under, hurtig!

Bazile. (forunderet)

Ah, ah!

Figaro.

Hvori ligger Vanskeligheden i at underskrive?

Bazile.

(veiende Pengen i Haanden.)

Nu er den hævet; men det er saaledes med mig, naaraar jeg engang har givet mit Ord saa skal der meget gyldige Aarsager til —

(han skriver under.)

8. Scene.

Notarius.

Der fattes intet: disse tvende Herrer vare nærværende.

Bartholo.

Hvorledes, Bazile! I har underskrevet?

Bazile.

Hvad skulde jeg giøre? Dette forskrækkelige Menneske har stedse Lommen fuld af uimodsigelige Grunde.

Bartholo.

Jeg blæser ad hans Grunde. Jeg skal betiene mig af min Myndighed.

Greven.

Den har de forspildt ved at misbruge den.

Bartholo.

Frøkenen er umyndig.

Figaro.

Hun har i dette Øieblik ladet sig giøre myndig.

Bartholo.

Hvem taler til Dig, Mester for alle Skielmer.

Greven.

Frøkenen er af Adel og deilig! Jeg er af Stand, ung og riig; Hun er min Kone: og da Partiet paa begge Sider er anstændigt, saa vil jeg see paa den, som skal giøre mig min Ret til hendes Person stridig.

Bartholo.

Man skal aldrig faae hende fra mig.

Greven.

Greven.

Hun er ikke meere i Deres Vold: Jeg indskyder hende under Lovens Myndighed; Og den Herre, som De selv har bragt med sig, skal beskytte hende imod den Vold, De vil giøre hende. En retskaffen Øvrighed beskytter altid de Fortrykte.

Alcaden.

Tilforladelig, og denne unyttige Modstand imod det anstændigste Ægteskab, viser noksom, at han frygter for at giøre Regnskab for sin Myndlings Midler, som han efter Anseende slet har forestaaet.

Greven.

Naar han kun samtykker i alting, saa forlanger jeg intet af ham.

Figaro.

Uden Qvitteringen for mine hundrede Rigsdaler; lad os ikke forgalopere os.

Bartholo. (forbittret.)

De har alle været mig paa Halsen; jeg har vælgtet mig i en Myre-Tue.

Bazile.

Med jer Myre-Tue! Da I nu ikke kan faae Konen, saa betænk, Doctor! at I beholder Pengene.

Bartholo.

Ei, lad mig være i Roe, Bazile! I tænker ikke gjennden paa Skillingen. Jeg bryder mig meget lidt om Pengene, jeg. Nu vel da! jeg beholder dem; men troer I, at det er det, som driver mig dertil?

(Han skriver under.)

Figaro. (leer.)

Ha, ha, ha! Naadige Herre! det er to Alen af eet Stykke.

Notarius.

Men, mine Herrer! Jeg kan ikke blive klog paa alt dette: Er det ikke tvende Søstere, som begge have eet Navn?

Figaro.

Nei, min Herre! de er kun een.

Bartholo. (fortrædelig.)

Og jeg, som har taget Stigen fra dem, paa det at Giftermaalet skulde blive desto sikrere! Ah! min Ulykke er, at jeg ikke har været forsigtig nok.

Figaro.

Siig! ikke klog nok — — Men lad os sige Tingen som den er, Doctor! Naar Ungdom og Kierlighed ere eenige i at bedrage en gammel Mand, alt, hvad han da giør, for at forhindre det, kan man med Rette kalde

Den unyttige Forsigtighed.

Ende.

Crispin som Fader.

Comoedie i tre Acter.

Oversat

efter det nye Stykke:

Crispin als Vater.

Personerne:

Orgon.
Lisimon.
Lucilia, Orgons Datter.
Eraste, Lisimons Søn.
Crispin, Erastes Tiener.
Lisette, Lucilias Kammerpige.
Lucas, en Bonde fra Lisimons Gods.
Dorante, en fortrolig Ven af Orgon og Lisimon.

(Handlingen skeer paa Orgons Landgods.)

Første Act.

I. Scene.

Lucilia. Lisette.

Lisette.

Men, Jomfrue! siig mig, hvad jeg skal tænke om hende? Jeg veed ikke, hvordan hun kommer mig for i Dag. Hun taler ikke et Ord, hun gaaer stedse i dybe Tanker, da hun dog i Dag, fremfor nogen Tid, burde være lystig og munter. Hun veed vel, hvorfor. I Sandhed, saadan en Brud har jeg min Livstid aldrig seet.

Lucilia.

Ak! Lisette, naar Du nævner dette forskrækkelige Ord, saa tør Du ikke undre over, at jeg er alvorlig.

Lisette.

Saa? Bliver Tiden hende lang? Vil hun heller forandre det Navn? Nu, nu, hav Taalmodighed. Den længste Tid er forbi.

Lucilia.

Men, hvad er det for abgesmacht Tøi, Du snakker mig for? Denne narriske Utaalmodighed, som Du beskylder mig for, er saa langt fra mig, at jeg meget meere ønsker, at faae den Forandring i min Stand, som jeg trues med, opsat endnu en lang Tid.

Lisette.

Ak, Jomfrue! sig ikke det. Det er sandelig ikke hendes Alvor; mig bedrager hun ikke saa let; jeg har selv været paa den Galey. Enten forstiller hun sig med Flid, eller hun kiender sig ikke selv.

Lucilia.

O! jeg kiender mig meer end alt for vel; og kort sagt, jeg forstiller mig ikke det ringeste; jeg har sagt Dig den reene Sandhed.

Lisette.

Nu, nu, naar saa er, saa skal vi snart blive hiulpen. Veed hun hvad? Gaae til Hr. Orgon, og tael ham saaledes til: Hierte Papa! De har lovet mig bort til Hr. Lisimons Søn. Vi forvente begge endnu i Dag vores Lykke, og De er saa god, i denne Dag at bringe Sagen i Rigtighed. Jeg havde vel ikke det allermindste at indvende derimod; men vi ere dog ikke ret bekiendte med hverandre, og den jomfruelige Blyfærdighed befaler, at jeg i det ringeste en Uges Tid maae sige nei, omendskiønt mit Hierte allerede siger ja. Vær da saa artig, at give mig saa lang Frist. Naar denne Tid er forbi, forsikrer jeg Dem, at jeg ikke et Øieblik længer skal giøre Vold paa mig selv. See, saaledes maae hun sige til ham; han vil tage det ganske vel op; jeg vil selv tale et godt Ord i med for hende.

Lucilia.

Det kan jeg ikke giøre, jeg er min Fader Lydighed skyldig.

Lisette.

Lisette.

Naar Lydighed smigrer for vore Hierter, saa er den os ikke ubehagelig; mig gaaer det i det ringeste saaledes.

Lucilia.

Men sig mig, om jeg ikke har Aarsag at giøre mig alvorlige Betragtninger over den forestaaende Forandring i min Stand. Efter den almindelige Beskrivelse ere Mændene stolte, myndige, herskesyge Tyranner, og — —

Lisette.

Sagte, sagte, beskiem ikke de Stakler; de maae være hvordanne de vil, saa elske vi dem dog. Vi skulle sandelig ikke giøre det; men vi kan dog ikke lade det være; vi frygte vel for dem, men vi løbe dog ikke fra dem; vi vil og vi vil ikke, og midt i disse Betænkninger gaaer vor Frihed fløiten. Det er ikke anderledes; I denne Tid spørger man ikke meere: Hvordan Manden er? Om han er elskværdig? Hvad Gemyt han har? Om han er omgiængelig? Saadanne Spørsmaal giorde man i forrige Tider. I Smaastæderne tør man vel giøre det endnu; men hos os hedder det: Det er en Mand, og dermed Ja. Resten finder sig nok.

Lucilia.

Men er det derfor Ret? Er man i saadan Overiling sat i Sikkerhed for et ulyksaligt Ægteskab?

Lisette.

Nu, nu, lad sig sige; Mændene ere ikke altid saa slemme, som man raaber dem ud for. Der giøes endnu reedelige Gemytter, hvilke som Mænd erindre,

hvad de som Elskere have forbundet sig til. Man maae vove noget i Verden. Jeg frygter ogsaa, omendskiønt ikke saa meget som hun. Ikke destomindre vilde jeg ikke betænke mig et Øieblik, om en lykkelig Hændelse traf ind. Hr. Eraste skal have en vis Crispin i sin Tieneste, denne Karl har jeg nogle Gange drømt om. Hr. Eraste selv er ogsaa, saavidt jeg kiender ham, et ganske artigt Menneske. Han seer vel en smule vild ud, men det kan ikke skade. Kort sagt: det vil altsammen gaae godt, vær kun ved et godt Mod.

Lucilia.

Imidlertid nægter jeg aldeeles ikke, at jeg jo gierne ønskede i Forveien at lære bedre at kiende Eraste. Han har ikke meere end tvende Gange været i vores Huus, og hans Fader kiender min ligesaa lidt som jeg hans; thi Giftermaalet er aftalt ved en Tredjemand, nemlig Herr Dorante; saa jeg nu skal foreenes med en fremmed, ubekiendt Familie, hvor jeg ikke veed, hvad Folk jeg falder iblandt. Jeg nægter ikke, det jo giør mig uroelig.

Lisette.

Det vil altsammen finde sig: I vil nok blive kiendte sammen. Et Par Folk, som gierne vil lære at kiende hverandre, kan snart komme dertil. Lad kun ikke hendes Mand raade for meget i Førstningen. Hold ham kun brav i Ørene. Alting kommer an paa en fornuftig Kone. Ligesom man reeder, saa ligger man.

(det banker.)

Lucilia.

Det banker. See, hvem det er?

(det banker endnu stærkere.)

Lisette.

Lisette.

Giv Tid, giv Tid. Bevar os vel! Hvad er det for en Allarm?

2. Scene.

Lucilia. Lisette. Crispin.

Crispin.

For en Ulykke! min Taalmodighed var mig næsten ganske forgaaen. Er det ret af saa indtagende og charmant en Pige, som Du er, at lade et forliebt Menneske bie saalænge ved Døren.

Lisette.

Og jeg gad nok vide, hvem dette forliebte Menneske er, som, uden at have seet mig sin Livstid, kan være saa forvoven, og tale mig saa fortrolig til.

Crispin.

En Karl, som skriver sig Crispin; en Karl, som udi Kierlighedssager, uden at rose mig selv, slet ingen fordervet Smag har, og som Dine Yndigheder allerede igiennem Nøglehullet har giort til Din Slave.

Lisette.

Og den Slave har det Hierte, at sige Du til sin Herskerinde?

Crispin.

Det er den store Verdens Sprog. Folk, som ere vante til at vinde, begynde altid, hvor andre slippe.

Lisette.

Men for alting, min Herr Praler af den store Verden — —

Crispin.

For alting slaaer jeg hermed Arrest paa Dit Hierte.

Lisette.

Det vil være ufornøden. Jeg betaler gierne, hvad jeg er skyldig.

Crispin.

Og jeg forlanger ikke, uden hvad mig hører til.

Lisette.

Men, hvor kommer den Prætension fra?

Crispin.

Den kommer derfra, at Du efter Anseende heller ingen fordervet Smag har, at en god Smag altid seer efter Fortienester, og at jeg, uden at rose mig selv, aldeeles ingen Mangel har derpaa.

Lisette.

Men nu kan der giøres mange Indvendinger imod denne Slutning. Men det var ikke det, vi skulde tale om. Crispin er, saavidt jeg mærker, Hr. Erastes Tiener?

Lucilia.

Kommer han snart efter?

Crispin.

Førend vi gaae videre, maae jeg for alting vide, om vi kan være i Sikkerhed her.

Lisette.

For hvem?

Crispin.

For Jomfruens Fader.

Lucilia.

For min Fader? Og om han ogsaa kom, hvad da?

Lisette.

Det vilde vel være en stor Ulykke, om han saae sin Datter tale med hendes Brudgoms Tiener? — —

Crispin.

Det maatte være, hvad det vilde, saa saae jeg dog gierne, for visse Aarsagers Skyld, at han ikke kom.

Lisette.

De Aarsager gad jeg nok vide.

Crispin.

Det kan jeg endelig ogsaa sige Dig. Du maae altsaa vide, at jeg er aldeeles ingen Elsker af nye Bekiendtskaber. Man maae ikke giøre sine Fortienester for meget bekiendte i denne Tid, man erhverver sig kun Fiender derved. Dyden giør alletider best i, at den holder sig forborgen, og bliver, saavidt mueligt er, ubekiendt.

Lisette.

Det er en skiøn Philosophie! Nei, nei, min gode Crispin, dermed lader man sig ikke afspise; der maae stikke noget andet under.

Crispin.

Ikke det ringeste, det skal Du faae at see.

Lucilia.

Men sig mig kun, om Du er i Tieneste hos Hr. Eraste?

Crispin.

Jeg er det, og jeg er det ikke.

Lisette.

Svar lidet meere forstaaeligt, det vil jeg udbede mig.

Lucilia.

Man bliver aldeeles ikke klog paa den Karl.

Lisette.

Da bliver jeg nok klog paa ham. Man kan læse af hans Physiognomie, at der er ikke meget Godt ved ham, og hans Tale stadfæster det fuldkommen.

Crispin.

Fy! man maae ingen dømme af den udvortes Anseelse.

Lisette.

Ey! saa sig os det da i Pokkers Skind og Been.

Crispin.

Ih nu! jeg siger det jo. Hvad kan jeg dertil, at man ikke forstaaer mig. Jeg er Erastes Tiener, men der gives og visse Tider, da jeg ikke er det; med eet Ord: Jeg er hans Tiener incognito. Dersom Du endnu ikke begriber det, saa kan jeg ikke hielpe Dig.

Lisette.

Jo vist. Jeg begriber det ganske vel, at enten er Crispin en Skielm eller en Galning.

Crispin.

Crispin.

To skiønne Caracterer!

Lucilia.

Skam Dig dog, Lisette! er det at begegne Folk?

Crispin.

O! det har intet at betyde. Hun viser dermed, at hun snart vil blive min Kone. Er det ikke sandt, Lisette?

Lisette.

Det vil vi snakke om en anden Gang. Siig os nu, hvor Din Herre er.

Crispin.

Han er steegen af i Vertshuuset, for at reparere paa sin angenemme Anseelse, som ved Hestens Uhøflighed og Veiens Besværlighed er bleven temmelig usynlig. Men jeg, som kan rose mig af at behage i enhver Gestalt, har holdt denne Møie for overflødig. Jeg trak Hesten i Stalden, og løb, ligesom jeg gik og stod, herhil, for at sige Dem, at min Herre er den meest forelskiebte af alle Mennesker, mig undtagen; at han i Øieblikket vil lade sig see her i egen Person, for at bevæfte Sandheden af mit Udsigende, og at han — — Men der seer jeg han kommer. Jeg lægger Haanden paa Munden, og er Deres allerunderdanigste Tienner.

3. Scene.

3. Scene.

Lucilia. Lisette. Crispin. Eraste. Lucas.

Eraste.

Ak, Jomfrue! den forønskede Dag er endelig kommen, at jeg frit tør bekiende for Dem, og tilstaae for al Verden, at jeg elsker Dem, at jeg tilbeder Dem; den Dag, som skal forsikre Dem om min bestandige og inderlige Kierlighed, og som ved Deres Persons Besiddelse skal giøre mig til det lyksaligste Menneske af Verden. Jeg har iilet saa meget som var mueligt — —

Crispin.

Jeg har allerede undskyldt Dem. Jomfruen veed, at De ikke har kundet komme før.

Lucilia.

Jeg takker Dem, at De vilde haste saa meget for min Skyld. De beviser derved i nogen Maade Sandheden af denne smigrende Tilstaaelse, som jeg ellers maaskee for den største Deel har Høflighed at takke for.

Eraste.

I Sandhed ikke, Jomfrue! Jeg kan ikke levende nok udtrykke den Glæde, jeg finder i det Haab, endnu i Dag at faae Deres Haand. Kunde jeg giøre saa vis Regning paa, tillige at besidde Deres Hierte, saa skulde intet fattes i min Lyksalighed.

Lucilia.

Saasnart min Fader befaler det, saa kan De vente begge Deele af mig. Det er til ham det staaer at give bort,

ad bort, baade mit Hierte og min Haand. Jeg har alle-
in tider været ham lydig.

Lisette.

Og aldrig med større Fornøielse end denne Gang,
ni imellem os at sige.

Lucas. (til Lisette.)

Jomfrue! vil hun sige mig, hvor han selv er?
Vores gamle Herre har befalet mig, at jeg skulde hilse
ad ham fra ham.

Lisette.

Hvad er dette for en usædvanlig Gestalt?

Eraste.

Det er et godt ærligt Menneske, som min Fader
adhar givet mig til Opvartning.

Lisette.

Jeg tænkte, Crispin var Deres Tiener.

Crispin.

Vist er jeg, men incognito. Det har Du jo hørt.

Lisette.

Ei hvad? Jeg maae have meere Oplysning i Sa-
ngen, jeg er endnu lige klog.

Lucilia.

Siig os dog, Eraste! hvorledes det hænger sam-
ammen med Dem og Crispin. Han taler meget forblom-
ret om sig selv.

Crispin.

Jeg har jo allerede sagt Dem det, Jomfrue! Dumhed og
Tenfoldighed (peegende paa Lucas.) bliver fødet og gødet,
men

men Forstand og Klogskab bliver foragtet, forfulgt, ja jaget Fanden i Vold. Det er, desværre! ikke anderledes.

Lucas.

Det er ganske sandt, Hr. Crispin! Det gaaer gierne saaledes i Verden.

Eraste.

Jeg vil giøre det tydeligere for Dem. De veed, hvordan gamle Folk ere. Min Fader er aldeeles ikke gierrig, men han er en god Huusholder. At holde en Betient allene for mig, synes ham en overflødig og farlig Sag. Crispin er desuden, for visse Aarsagers Skyld, bleven saa forhadt hos ham, at han ikke engang gider hørt tale om ham, end sige skulde kunde lide ham i sin Tieneste.

Crispin.

Seer Du vel, Lisette! var det ikke sandt, jeg sagde?

Eraste.

Lucas er opdragen i vores Huus, og har fra Barns Been giort en Art af Hoverie.

Lucas.
(med en Compliment.)

Ja, jeg har den Ære.

Eraste.

Det er en god ærlig Karl.

Lucas. (til Lisette.)

Og som har samlet sig en Dalers Penge, min kiere Jomfrue!

Eraste.

Eraste.

Min Fader gav mig ham med til Opvartning, og det saa meget meere, som han derved haabede at faae den sikkerste Efterretning om min Opførsel.

Lucas.

Ja; men nu siger jeg ham ikke meere noget; thi han giver mig ikke noget, og Herr Eraste giver mig endog Penge til, naar jeg tier. Skyldige Tiener, Hr. Lisimon! Lucas er ingen Nar.

Eraste.

Med eet Ord: jeg kunde af den ærlige Lucas ikke love mig andre Tienester, end saadanne, som man paa min Alder ikke behøver.

Crispin.

Thi saa ærlig som han er, saa dum er han ogsaa.

Lucas.

Det er sandt, Hr. Eraste maae have en Tiener, som forstaaer sig lidt paa Skielmstykker, derfor har han nu antaget Hr. Crispin.

Lisette.

Takker Du ham ikke, Crispin, for det gode Lov, han giver Dig?

Crispin.

Saadan Skiebne er Forstand underkastet.

Lucilia.

De har altsaa Crispin i Tieneste uden Deres Hr. Faders Vidende?

Eraste.

Ja, uforlignelige Lucilia! det er den heele Hemmelighed. Jeg kan jo let føie min Fader deri. Naar vi holde Huus paa vores Landgods, saa kan jeg til Nød undvære ham; da bver Crispin i Bondebyen, og jeg maae hielpe mig med Lucas. Men naar jeg reiser, tager jeg dem begge med.

Crispin.

Da er jeg Staldmester, og Lucas hører til min Hofstat.

Lucas.

Ja, jeg forer Hestene.

Crispin.

Forstaaer Du det nu, Lisette?

Lisette.

Aa ja! Nu undrer jeg mig ikke meere over, at Du løber saadant for den Gamle.

Lucas.

Ja, jeg vilde ikke raade ham, at lade sig see i Huuset. Den gamle Herre har svoret høit og dyrt paa — han lader Drollen splide mig ad slaae Arme og Been i tu paa ham.

Crispin.

Der hører Du; har jeg nu ikke mine Aarsager?

Lisette.

Jo, og det temmelig vigtige.

Lucilia.

Hr. Eraste! der kommer min Fader.

Crispin.

Crispin.

For en Ulykke, Lisette! saa maae Du forstikke mig et Steds. Nu veed Du jo, hvorfor?

Lisette.

Gaae ind i Cabinettet imidlertid. Jeg vil siden anvise Dig et sikkert Opholdssted. (Crispin gaaer.)

4. Scene.

Lucilia. Lisette. Eraste. Lucas. Orgon.

Orgon.

Deres Tiener, Deres Tiener, Hr. Eraste! Hvor staaer det til? Er De brav frisk?

Eraste.

Til Tieneste, Hr. Orgon! jeg har taget mig den Frihed — —

Orgon.

Har De længe været her?

Eraste.

En Times Tid. Men den Utaalmodighed — —

Orgon.

Hvad bestiller Deres Fader for godt? Er han brav frisk?

Eraste.

Han er Deres ydmygste Tiener, og, Himmelen skee Tak, ved fuldkommen Sundhed. Men jeg vil —

Lisette.

Lad dem saa sige, at der ere aldrig lydige Døttre til.

Orgon.

Paa den Maade er det jo paa eengang afgiort. Nu, lad os da see, hvad Deres Hr. Fader skriver for Godt. (han læser.)

„ Høistærede kiere Hr. Svoger i Haabet!

Hem! den Mand skriver et artigt Brev!

„ Min Søn vil have en Kone. Jeg hører, De
„ har en Datter, som ikke heller vil lade sig
„ trække til Brudesengen.

Lisette.

Den ærlige Mand! i Sandhed, han forstaaer sig ret paa Folkes Tanker.

Orgon. (læser videre.)

„ Nu da, jeg tænker, vi kan givte dem begge
„ sammen. Herr Dorante har allerede forsikret
„ mig, at De ikke er derimod. Dersom det er
„ Deres Alvor, saa giør kun Contracten færdig i
„ Dag. Jeg vil i Dag eller i Morgen komme
„ efter og underskrive. Medgivten beder jeg, De
„ ikke vil forglemme. De — — giver — —
„ Deres kiere Datter — — 6000 Rigsdaler —
„ Med — —

Nei, Hr. Eraste, det er ikke at tænke paa; der bliver aldrig i Verden noget af. Medens jeg lever, faaer min Datter ikke en Skilling; naar jeg er død, er der ingen, der tager fra hende, hvad jeg har.

Lucilia.

Ak, hvilken fortrædelig Hændelse!

Eraste.

Denne ulyksalige Fordring har jeg frygtet for.

Lisette.

Det have vi de kiere Penge at takke for.

Eraste.

Min Hr. Orgon! jeg vil ikke haabe, at saadan en Bagatelle skal giøre den heele Sag til intet. Det vil nok finde sig.

Orgon.

Nei, nei, nei, min kiere Hr. Eraste! det finder sig aldrig. Naar Deres Fader allerede kan lade sig mærke med saadanne Fordringer, saa er det alt ophævet paa min Side. 6000 Rigsdaler! jo, tag dem der. Han tænker maaskee, Penge voxe her paa Træer. Nei, jeg har endnu eet Forslag at giøre min Datter. En smuk Mand, som er noget billigere i dette Stykke. Da jeg veed Deres Hr. Faders Villie, saa vil jeg strax skrive den anden til, og give ham Jaorder; thi der bliver dog intet af med dette, det seer jeg allerede.

Eraste.

Hav dog i det ringeste den Godhed at bie, indtil De faaer talt med min Fader selv.

Orgon.

Ja, hvo veed, om han kommer i Dag; og om et Par Timers Tid gaaer der et Bud ad den Vei, som jeg kan faae Brevet med. Denne gode Leilighed kan

jeg for saa uvis en Sags Skyld ikke forsømme. Min ærlige Mand kunde imidlertid faae et andet Sind; jeg har desuden ladet ham bie længe efter Svar.

Eraste.

Saa vil De da giøre mig ulykkelig?

Orgon.

Det giør mig Ondt, min kiere Hr. Eraste! men jeg kan ikke hielpe Dem. See De til, hvorledes De kommer tilrette med Deres Fader derom.

Lucas.

Med Forlov, Hr. Orgon! Om jeg skal sige min Meening paa godt Dansk, saadan som jeg meener den i Hiertet, saa tænker jeg, De kunde lade det blive ved de' sem. Vores Herre er en gammel Mand; han er næsten ligesaa gammel som De. Hvorlænge kan vel han leve? Om han lukker Øinene i Dag eller i Morgen, saa har Deres Datter der et Gods; ja, Herre! et Gods — — som De Drollen splide mig ad ikke har nødig at skamme sig ved.

Orgon.

Ei hvad? Vi tale jo nu ikke om at leve og at døe; og kort sagt: hvad jeg engang har sagt, det gaaer jeg aldrig fra.

Lucilia.

Men, min Fader! er da saadan Bagatelle Dem kierere, end Deres Datters Lykke?

Orgon.

Ja, Du har godt ved at kalde det en Bagatelle. Veed Du tilvisse, om jeg har 6000. Rigsdaler i min hele Formue?

Lisette.

Lisette.

Men giør sig kun ikke saa fattig; vi veed det bedre.

Orgon.

Hold Munden! Du har intet deri at tale. Hr. Eraste! jeg forlader Dem, for at skrive det Brev, som jeg talte om. Bliv kun hos os i Dag; vi kan jo, det andet uagtet, være gode Venner. (han gaaer.)

5. Scene.

Lucilia. Eraste. Lisette. Lucas.

Eraste.

Saa skal jeg saaledes miste Dig, skiønneste Lucilia! Jeg maae tilstaae, denne Tanke er mig utaalelig.

Lucilia.

Og jeg er saa meget mindre ligegyldig derved, da jeg kiender min Faders Haardnakkenhed. Naar han først er falden paa noget, siden hielper ingen Bøn.

Lisette.

Forbandet være saadan Egennyttighed!

Lucas.

De forbandede Penge!

(De staae alle bedrøvede og i Tanker.)

6. Scene.

Lucilia. Eraste. Lisette. Lucas. Crispin.

Crispin.

(kiiger frem bag Scenerne.)

Er han borte? (til Lucilia.) Nu, min smukke Jomfrue Brud! jeg gratulerer.

Lucilia.

Ak!

Crispin. (til Eraste.)

Hvad Fanden er dette, Hr. Brudgom! Deres Brud sukker.

Eraste.

Ak Crispin!

Crispin.

Brudgommen ogsaa! end Du, Lisette?

Lisette. (grædende)

De stakkes Mennesker! en Steen maatte forbarme sig over dem.

Crispin.

Du græder endog. Hør Du, Lucas! hvad er paa færde?

Lucas.

Ha, ha, ha! det gaaer dog underlig til i Verden.

Crispin.

Og han leer? Nu, den Historie gad jeg min Siel feet paa Vers.

Eraste.

Jeg tænkte, jeg var nær ved min Lykke; men nu falder alt Haab paa eengang.

Crispin.

Saa? Men hvorledes?

Lucilia.

Slaae sig til Roelighed, Hr. Eraste! Det vil intet sige.

Crispin.

Men, hvordan er det?

Lisette.

Lisette.

Ak, Crispin! det er bedrøvede Aspecter.

Crispin.

Bedrøvelse i et Bryllupshuus?

Lucas.

Det seer langt frem med Bryllupet endnu.

Crispin.

For en Ulykke! naar De ikke vil tale, saa bliver jeg jo stedse lige klog.

Eraste.

Jeg vil sige Dig det. Min Fader fordrer i sit Brev 6000 Rigsdaler til Medgivt, og derom vil Hr. Orgon aldeeles intet høre, og jeg gaaer derover glip af min høitelskte Lucilia.

Crispin.

Ret Alvor! Hem! Men hør nu, hvo veed, om ikke Deres Fader lader sig accordere, naar han kommer.

Eraste.

Det er det værste, at Hr. Orgon ikke vil bie til han kommer; han har til al Ulykke et andet Partie i Forslag foruden mig, som han just nu giver skriftlig Jaord, og Budet staaer færdig, for at reise med Brevet. Dersom jeg ikke inden en Time i det høieste har min Faders Samtykke, saa er der ingen Redning for mig.

Lucilia.

Thi, naar han engang har sagt noget, er det aldrig at tænke paa, han kalder det tilbage.

Crispin.

Crispin.

Det er i Sandhed en hæslig Omstændighed. Hvad, om man slog ham Halvdeelen af?

Lisette.

Han giver hende ikke en Skilling, saalænge han lever.

Crispin.

Ei, saa maae han i Pokkers Navn lade blive! Det er ogsaa en fordømt Egensindighed!

Lisette.

De gamle Pengepugere ere ligesom Børn; de behøve selv ikke Pengene, og de vil dog ikke give dem ud; de leege kun med dem.

Eraste.

Men, Crispin! kan Du ikke finde paa noget, hvorved vi kunne forhale Tiden, til min Fader kommer. Du pleier aldrig at være raadvild i saadanne Tilfælde.

Crispin.

Jeg speculerer nok, men det vil ikke falde mig ind, hvorledes vi best kan gaae vore Sager an. Jeg vidste nok et Puds, dersom jeg ikke frygtede for Følgerne.

Eraste.

Det har Du ikke fornøden at være bange for; jeg skal nok forskaffe Dig Sikkerhed.

Crispin.

Det er mig ikke det mindste om mig selv at giøre; thi jeg veed, i saadanne Tilfælde, nok, hvorledes

jeg

Jeg skal faae Hovedet ud af Fælden; og smøre mine Støvler, naar det giøres nødig. Men det er Dem jeg staaer i Frygt for. Vil De stille sig blot for en ufeilbarlig Storm.

Eraste.

Der maae gaae over mig, hvad der vil. Den blotte Mueligheed, at besidde Lucilia, giør at jeg vover alle Ting.

Crispin.

Ja, ja; naar saa er, saa veed jeg nok noget, ved hvorved vi kan naae saadan Opsættelse. Her paa Stedet kiender ingen mig. Jeg vil forestille deres kiere Faders Person, og give mit Samtykke, uden at paastaae nogen Medgift. Naar Hr. Lisimon kommer, saa maae han holde saa meget deraf, som han vil.

Eraste.

Fortrefferligt. Ak! Crispin, Du bringer mig til Live igien. Jeg kan ikke nokfom belønne din Troeskab. — —

Crispin.

O tael ikke om nogen Belønning. Jeg føler almerede, hvad den faderlige Kierlighed virker hos mig. Det kommer kun derpaa an, om Lisette kan skaffe mig Klæder.

Lisette.

Det skal ikke feile. Vores Forvalter skaffer mig nok nogle. Hos ham kan Du ogsaa klæde Dig paa.

Eraste.

Nu da, saa maae vi ingen Tid give bort. Er De tilfreds dermed, skiønneste Lucilia?

Lucilia.

Lucilia.

Men skal jeg lade min Fader saaledes bedrage?

Eraste.

Kierlighed undskylder os. Bedrageriet bliver jo snart aabenbaret; der vil ikke heller have nogen skadelig Følge for Deres Fader; Thi vi giøre i visse Maader det selv samme, som han vil have.

Lucilia.

Men, naar han nu fornemmer, at han er bedraget, vil da ikke jeg faae Virkningerne af hans Vrede at føle?

Eraste.

De kan undskylde sig med at de ikke veed noget deraf. Jeg vil hiertelig gierne tage paa mig allene alle de fortrædeligheder, som maatte flyde deraf. Naar man elsker saa hæftig, som jeg elsker hende — —

Lucilia.

Nok, Eraste; jeg er dermed tilfreds. Kierlighed maae paatage sig at undskylde os.

Crispin.

Men vi vil ikke opholde os længer her. Tiden er kostbar. Budet har alt sadlet Hesten. Kom Lisette.

Lucas.

Sagte, sagte, Hr. Crispin! Jeg er her jo endnu, og jeg tænkte, jeg maatte ogsaa være med. Veed han ikke, at jeg ogsaa har et Ord dertil at sige?

Crispin.

Dig have vi dog vel ikke nødig at spørge derom?

Lucas.

Lucas.

Ja, det tænkte jeg nok. Jo, jeg vil tilvisse spørges derom, for kort og godt: Jeg tillader det ikke.

Eraste.

(viser ham en Pengepung)

Lucas! forstaaer du dette Spørgsmaal?

Lucas.

Jeg forstaaer hvert Ord. (han tager Pungen) Som man raaber i Skoven, saa faaer man Svar. Giør I kun for mig, hvad I vil.

Ende paa den første Act.

Anden Act.

1. Scene.

Orgon. Lisette.

Lisette.

Herren maae sige, hvad han vil, saa kan jeg ikke andet, end legge ham til Last, at han saaledes lader sin Datters Lykke gaae sig af Hænderne. En Mand med gode Midler er noget rart i disse Tider. De galante Herrer blive ikke saa snart givte, førend de nødes til, at fornøie en Høb ubarmhiertige Creditorer, med deres Kones Midler; og en rig Mand holder det næsten for en Skam, at anvende sine Midler paa, at forskaffe sig en Skat, som deg er meget mere værd, end al hans Rigdom. Thi et dydigt Fruentimmers Hierte er i Sandhed langt kostbarere, end alle Verdens Liggendefæ. Jeg har Penge nok, siger man i en høi Tone; det smukkeste Fruentimmer rækker mig gierne sin Haand, om jeg kun vil. Ingen Fader nægter mig sin Datter, naar han veed mine Capitaler. Men det tager jeg mig vel vare for. Jeg maatte jo være gal, om jeg forødte mine Penge paa en Kone. O, I Tider! Hvor ere I henne, da Konger end og lagde deres Kroner need for skiønne Slavinders Fødder! Nu gaaer det neppe saaledes; man skulde vel endog betænke sig, saasnart de første Caresser bleve afslagne. Vores Skiønhed bliver

der

der ikke mere spurgt efter; vi ere hæslige, saasnart vi ere fattige; og vi maae døe som Jomfruer med de allerfuldkomneste Yndigheder, naar vi ikke tillige ere i Stand til, enten at mætte en Pengepugers Gierrighed, eller at forskaffe en Lediggiænger sin Magelighed. Med et Ord: Giftermaal er i denne Tid ikke andet end en Auction.

Orgon.

Er det til Ende? Har jeg i min Livstid hørt saadant Tøi! Jeg gad nok vide, naar der var saadanne Tider. Ja Poeter og Romanskrivere, de veed allestedder at finde dem; men kloge Folk vide intet deraf; og i denne Tid spørger man aldeles ikke derefter.

Lisette.

Destoværre! desto priisværdigere er Hr. Eraste, som uagtet sin Formue er ganske frie for vore Tiders Mænds Følesløshed, Hovmod og Egennyttighed. Den allerkiereste lille Stakkel! Han er ligesaa god, som han er riig.

Orgon.

Nu da, naar han er saa god af sig, saa lad ham givte sig med min Datter uden Medgivt.

Lisette.

Oh, naar det kun stod til ham, han vilde vist ikke betænke sig et Øieblik derpaa. Men de hører jo, det er hans Faders Skyld. Hvad dog ikke gamle Folk ere dier ige!

Orgon.

Det maae du nok sige. Det er Synd og Skam. Jeg veed ikke, hvordan det skulde kunde være mig saameget om 6000 Rixdaler at giøre.

Lisette.

Veed De ikke? De vil jo selv ikke give dem ud?

Orgon.

Ja, det er noget andet.

Lisette.

Det er det samme. Den ene vil have Pengene, og den anden vil ikke give dem ud. Den ene er som den anden.

Orgon.

Med mig har det en ganske anden Beskaffenhed. Jeg maae tænke paa min Datters Velfærd. Det er sandt, Folk siger, at den gamle Listinon er en hovedriig Mand. Men det er Spørgsmaal, om det ogsaa er sandt. Jeg nægter ikke, jeg gad jo nok vide, hvordanne hans Omstændigheder ere, og det vil jeg nok faae udfrittet af den eenfoldige Bonde, som Eraste har med sig. Men sæt, at han endeg er saa riig, som Folk raaber ham ud for, saa kan dog de største Midler blive til hvad det skal være, naar de falde i et ungt Menneskes Hænder. Skeede dette, og min Datter ikke heller havde noget, hvad vilde de saa siden leve af? Nei, nei, min Datter skal med min Villie ikke miste en Skilling af hendes tilkommende Formue. Ak! en god Capital er i Nødsfald en meget herlig Sag.

Lisette.

Og en Mand er i Nødsfald en langt herligere Sag, end al Verdens Capitaler.

Orgon.

Derfor vil jeg jo ogsaa give hende een. Brevet er allerede færdigt. Jeg bier kun efter Budet.

2. Scene.

2. Scene.

Orgon. Lisette. Lucas.

Lucas.

Nu er han der.

Orgon.

Hvem? Budet?

Lucas.

Den gamle Herre. Jeg skulde mælde ham. Han vil strax komme ind.

Orgon.

Er Hr. Lisimon kommen?

Lucas.

Ja ligesaa levende som han gik her i Verden.

Orgon.

Lad ham da strax komme ind. Men jeg skulde vel klæde mig noget paa. Hvad mener du Lisette?

Lisette.

Ja men, det kunde ikke skade.

Orgon.

Nu lad mig da i en Hast faae en Perugve paa. Det vil inter sige. Det er hiemme i Huset. Ophold ham lidet. Jeg skal strax være her igien.

(han gaaer.)

3. Scene.

Lisette. Lucas.

Lisette.

Hvor er han da?

Lucas.

Han staaer der uden for hos min Herre. Ha, ha, ha; han seer ogsaa ret pudseerlig ud. Det er ogsaa en Fandens Fyr, den Crispin! Naar det kommer an paa, at spille Pudserier, saa er ingen bedre skikket dertil, end han. See der komme de alt.

4. Scene.

Lisette. Lucas. Crispin. (forklædt.) Eraste.

Lisette.

Nu Hr. Eraste, der har De deres kiere Papa. Man siger vel Klæderne danne Folk om. Men Crispin maae forklæde sig saadan, som han vil, Skalken stikker dog allevegne frem under Masken.

Lucas.

Nei, det maae hun troe mig, Jomfrue! at han seer ligesaa ærværdig ud, som vor gamle Herre, naar han lader maale Korn, eller naar Forvalteren kommer med Regningen.

Eraste.

Han maae see ud, som han vil, naar han kun spiller sin Rolle vel.

Crispin.

Crispin.
(med forstilt Maal)

God Dag min Datter, er jeres Herre hiemme?

Lisette.

Hold kuns inde med det forstilte Væsen, du vil tids nok have det nødig.

Crispin.

Saae, kald paa jer Herre min Datter.

Lucilia.

Det vil ikke være fornødent. Det klæder Dig endnu ikke vel at befale, min kiere Crispin. Man seer let, at Du er ikke vant dertil.

Crispin.
(naturlig)

Jeg vilde dog snart lære, at finde mig deri ligesaavel som andre. Man giør ikke ilde i denne Tid, om man exercerer sig paa saadant i Forveien. Jeg har havt Kammerader, som nu ere vakkre Folk, og som havde de giort vel, om de i Tide havde tænkt paa deres nærværende Tilstand, saa havde andre Folk ikke havt Aarsag nu at tænke paa deres forrige Stand. Du kan dog ikke nægte, jeg jo giør mine Sager vel.

Lisette.

Endnu gaaer det godt nok. Jeg ønsker, det maae blive saaledes ved. I sær maae Lucas see sig vel for.

Crispin.

Hvorfor?

Lisette.

Den gamle vil give nøie agt paa ham. Han vil udforske ham ved Leilighed, at han kuns ikke siger meer end han tør vedgaae!

Lucas.

Giør sig kun ingen Sorg for mig, Jomfrue Lisette! Lucas er ikke saa dum som han seer ud til. Naar jeg kun vil, saa skal jeg være lige saa snu, som en anden.

Crispin.

Kan Du brav lyve Lucas?

Lucas.

Naar Hr. Eraste vil have det, saa lyver jeg ligesaa godt som I Hr. Crispin.

Eraste.

O ja, min kiære Lucas, jeg vil. Du giør mig en Tieneste dermed.

Lucas.

Det er godt nok. Men at ville, og at ville er to.

Eraste.

Den Skielm skiller mig, ved alle mine Penge. Der har Du den sidste Rest af mine Penge, dem giver jeg Dig, for Du skal holde Ørene stive.

Lucas.

Ja saaledes var det. Nu tænker jeg nok det skal gaae an. Begynd nu Hr. Crispin. Jeg vil strax komme efter.

Crispin.

Crispin.

Naar jeg siger noget, saa skal Du altid giøre det
n større. Hør Du! Naar jeg taler om Tusinde, saa skal
e Du sige Ti Tusende. Forstaaer Du mig?

Lucas.

Det forstaaer jeg sagtens. Naar jeg er i god
l Lune, saa har man ikke Behov at sige mig uden et
d halvt Ord.

Lisette.

Der kommer Herren tilbage, bær jer nu vel ad.

5. Scene.

Lisette. Lucas. Crispin. Craste Orgon.

Orgon.

Ærbødigste Tienier, ærbødigste Tiener, min Hr.
l Lisimon. Jeg er meget fornøiet over, at see Dem hos
n mig, og jeg er ret begierlig efter, at lære at kiende
r Dem. Tag ikke ilde op, at jeg lod Dem bie — —

Crispin.

O! min kiere Hr. Svoger! Det har aldeles intet
s at betyde — —

Orgon.

Men naar man har sin Huusholdning — —

Crispin.

Aa — — kiere Hr. Svoger — —

Orgon.

Saa falder altid noget for, saa at man ikke kan iagttage, som man vilde — —

Crispin.

Ja deri har De største Ret Hr. Svoger! Det gaaer mig ikke et Haar bedre. Jeg har altid begge Hænderne fulde af Forretninger. Og det var neppe, jeg i Dag kunde rive mig løs. Det havde vel neppe skeed, dersom det ikke havde været for den Kierligheds Skyld, jeg bær til min Søn. Men hvad giør man ikke af Kierlighed til sine Børn

Orgon.

Ja vist, ja vist.

Crispin.

Men de skiønner ikke paa, hvor vel man mener det.

Orgon.

Som oftest.

Crispin.

Naar man har giort alting for dem, saa veed de ikke engang at takke derfor, som de bør.

Orgon.

Det hænder sig undertiden.

Crispin.

Hvad min Søn angaaer, da er det en ganske brav Knøs.

Orgon.

Det seer jeg ham ogsaa an for.

Crispin.

Crispin. (til Eraste)

Nu hvorledes gaaer det min Søn? Gaae hen og kys din tilkommende Svigerfaders Haand.

Eraste.

Hiertelig gierne, og det med den største Ærbødighed.

(han vil kysse Orgons Haand.)

Orgon.

Lad kun være, lad kun være, Hr. Svoger. Det er for meget, det er for meget.

Crispin.

Giør dog ingen Omstændigheder, Hr. Svoger. Hvad kan det skade saadant et ungt Menneske?

Orgon.

Nei, nei, nei lad kun være.

Crispin.

Nu, naar han ikke vil, saa faaer det at være, min Søn!

(han rekker Eraste sin Haand at kysse, men Eraste slaaer den uformerkt tilbage.)

Orgon.

Den Compliment, maae han giemme til min Datter.

Crispin.

Ja, det er sandt. Er det maaskee (peeger paa Lisette) Deres kiere Datter?

Orgon.

Nei De tager feil min Herre, det er kun hendes Kammerpige.

Crispin.

Ei for en Ulykke! det er et artigt Creatur. Hvor faaer De saadanne artige Kammerpiger fra?

Orgon.

He, he, he, da er der endelig ikke meget overordentligt ved hende.

Crispin.

I Sandhed da skulde man ikke see paa hende at hun er en Kammerpige.

(han vil klappe Lisette paa Kinden.)

Lisette.

Sagte, sagte, Hr. Lisimon, glem sig ikke selv.

Orgon.

Ei, ei, Hr. Svoger, De giør min Kammerpige alt for megen Ære. (til Siden) Et slet Exempel for hans Søn.

Lucas.

Nu det er baade vist og sandt, at jeg veed aldrig jeg har seet Hr. Lisimon ved saa godt Humeur.

Crispin.

Siger Du det Lucas! (til Eraste) Hold mig disse Sager lidt. (han flyer ham Hat og Stok) Jeg vil gierne have Hænderne frie naar jeg taler.

Orgon.

Flye os dem hid, flye os dem hid. Lisette! kom og tag det.

Crispin.

Crispin.

Nei, nei, lad ham kun holde det, lad ham kun
od holde det, det kan ikke skade. Han er ikke for gammel
og dertil.

Eraste. (sagte.)

Den Galgenfugl!

Crispin.

Hvad han giør for sin Fader, er ham ingen
O Skam.

Orgon.

Men naar — —

Crispin.

Det er et hvert retskaffent Barns Skyldighed.

Orgon.

Ganske rigtig, men — —

Crispin.

Jeg har i min Ungdom maattet danse efter en
og ganske anden Pibe.

Lucas.

Det troer jeg selv.

Crispin.

Derfor har jeg fra Ungdommen af ikke vant ham
og det anderledes.

Orgon.

Ganske godt.

Crispin.

Han giør det med Fornøielse. Det maae jeg og-
og saa sige til hans Berømmelse, hans Opførsel har altid
og svaret til den Anviisning, jeg har givet ham.

Orgon.

Ja — — jeg — — vilde kun sige — — dersom jeg havde — — fleere, end jeg har, saa skulde det være mig saameget kierere — — (sagte) for en Ulykke, jeg havde nær fortalt mig — —

Orgon.

Ak! giør ikke saadant Ønske. Vel Dem, som slet ingen behøve.

Crispin.

Ei, naar saadanne Folk ere troe og redelige, saa kan man ikke være for god imod Dem.

Orgon.

Jeg lader Dem ikke heller fattes noget.

Crispin.

Naar jeg var i Deres Sted, saa testamenterede jeg Lisette noget. Maaskee — —

Orgon.

Det vil vi ikke tænke paa nu. Det har god Tid.

Crispin.

Ja, men vi ere alle dødelige Mennesker. Tilmed ere vi begge ved Aarene.

Orgon.

Hvor gammel er De vel Hr. Lisimon?

Crispin.

Ni og halvtredsindstive Aar.

Orgon.

Men er det muligt? Nu det bekiender jeg. De bærer saa men Deres Alder meget godt. Jeg havde ikke engang holdt Dem for at være 50 Aar.

Crispin.

Ja, jeg skal sige Dem: jeg har altid levet ordentlig og meget tarvelig. Naar man fører saadan Levemaade, bliver man aldrig gammel.

Orgon.

Ja, det er sandt.

Eraste.

Men, min hierte Fader! skal vi ikke skride til vores Forsæt?

Crispin.

Tiden bliver Dig maaskee for lang, Junker! Jeg tænkte, Du vidste smukt at oppebie den Ære, som forestaaer Dig. Jeg skal nok vide at begynde, naar Tid er. En Søn bør ikke ville være klogere end hans Fader.

Eraste.

Forlad mig, Hr. Fader — —

Crispin.

Er det Lydighed? Er det Ærbødighed?

Eraste.

Kierlighed kan vel giøre, at man undertiden glemmer sig selv.

Crispin.

Kierlighed, Kierlighed! Jeg troer unge Mennesker har aldrig andet i Hovedet end Kierlighed.

Lisette.

Og det billigen. I vores Alder er man ikke beskæftiget med andet end Kierlighed. Man tænker ikke paa andet end Kierlighed; man taler ikke om andet,

end om Kierlighed. Naar vi blive gamle, saa vil vi vel ogsaa lære den Konst, at tilbringe heele Klokkerimer med unyttig Sladder.

Crispin.

Jeg synes, min Datter! I bliver noget næseviis.

Orgon.

Ja, i Sandhed — —

Crispin.

I er en Kammerpige; følgelig skulde I ikke tale, førend I bliver tilspurgt.

Orgon.

Han har Ret. Du skal holde Munden.

Lisette.

Hr. Lisimon, Hr. Lisimon! giør mig kuns ikke for meget af det, jeg fornemmer ellers, at jeg — — De erindrer dog vel, at ingen af os har noget at befale over den anden.

Orgon.

Ei, Du forbistrede Tøs! vil Du holde Munden. Er det at begegne fremmede Folk, som Du aldrig har seet før.

Crispin.

O, lad det nu være godt igien! jeg skal nok vide at forrette mine Sager. (til Eraste.) Min Søn! skaf Dig denne Pige af Halsen, saasnart Du faaer Din Kone. Hun vil ikke være Dig til nogen Nytte. Givt hende bort; giv hende til Din Crispin, saa er Du hende qvit.

Lisette.

Lisette.

Jeg takker for Deres Omsorg for mig. Men —

Orgon.

Tie stille. Gaae hen og kald min Datter ind.

Lisette.

Det skal skee. (hun gaaer.)

6. Scene.

Orgon. Crispin. Eraste. Lucas.

Crispin.

Men, for at komme til Sagen, da tvivler jeg ikke paa, at jo vore Børns forestaaende Ægteskab er saa godt som afgiort.

Orgon.

Fuldkommen, indtil den eeneste Post, som De rører ved i Deres Brev. De forlanger, at jeg skal give min Datter 6000 Rigsdaler til Medgivt; men De tager det ikke ilde op, at jeg umuelig kan forstaae mig dertil. Saalænge jeg lever, giver jeg min Datter slet intet med; thi naar saa skulde være, maatte jeg tage Penge paa mit Gods. Og det kan De aldrig begiere af mig. Dersom De nu vil behage at slaae Streeg over denne Post, saa har Sagen sin Rigtighed. Men vil De ikke det, saa kan jeg ikke hielpe Dem, ihvorvel det skulde giøre mig meget ondt. Nu, hvad er Deres Meening?

Crispin.

Ei, ja — —

Orgon.

Hvordan?

Crispin.

Det vil nok finde sig.

Orgon.

Nei; De maae tale lydelig. De maae udtrykkelig sige, at De intet forlanger.

Eraste.

Jeg haaber, at min hierte Fader, for min Kierligheds Skyld, beqvemmer sig dertil.

Crispin.

Sagte, min Søn! Du har intet at tale i vore Sager. Lad Din Fader sørge derfor. (til Orgon.) De tager mig vel ikke ilde op, at jeg har giort denne Fordring.

Orgon.

Nei — — Men — —

Crispin.

Det er jo noget, som er sædvanligt.

Orgon.

Det er vel sandt — —

Crispin.

Det er jo noget, som enhver Fader giør, som vil see sit Barn vel forsørget.

Orgon.

Det nægter jeg vel ikke — —

Crispin.

Men jeg elsker min Søn. Jeg vil ikke hindre d hans Lykke. Tilmed er mig den Ære, at være Dem ved Venskab og Svogerskab forbunden — —

Orgon.

O, tael ikke derom, Høistærede Hr. Svoger!

Crispin.

Visselig. Jeg giør mig ret en Fornøielse af at at kalde Dem Svoger — —

Orgon.

Ydmygste Tiener, Ydmygste Tiener.

Crispin.

I Betragtning deraf vil jeg da afstaae fra min Fordring, og forlanger ingen Medgivt. Seer Du, min Søn, hvor kier jeg har Dig?

Eraste.

Jeg erkiender det med megen Taknemmelighed.

Orgon.

Det giør De vel i, kiere Svoger! De behøver ikke Pengene? Naar jeg var i Deres Omstændigheder, vilde jeg ikke besinde mig et Øieblik derpaa.

Crispin.

Ja, det er vel sandt. Jeg har ved min suure Sveed lagt mig noget til beste.

Lucas.

Ja, det kan Herren sige med Rette. Han sidder paa men varm.

Crispin.

Jeg har endelig saa meget, som jeg og min Søn behøver. Han skal ogsaa kunde føde sin Kone.

Lucas.

Ja, om han havde ti, saa kunde han føde dem allesammen.

Orgon.

Riider Fanden ham?

Crispin.

Jeg tør just ikke ved at regne mine Indkomster efter Hundrede; jeg kunde, om det galdt, vel tælle til Tusinde.

Lucas.

Ja, om De sagde: Ti Tusinde.

Crispin.

Fy, Lucas! giør mig ikke riigere end jeg er.

Lucas.

Og giør Dem ikke fattigere, end De er. Jeg veed vel, hvad jeg har sagt; jeg har ikke sagt formeget.

Orgon. (sagte.)

Saa riig havde jeg ikke holdt ham for.

Crispin.

Naar man har saa meget, som man behøver, og ikke trænger til at giøre Gield, saa kan man nok være fornøiet.

Orgon.

Ak! kom mig ikke til at tænke paa Gield. Dersom jeg ingen Gield var i, o! hvor var jeg da lykke-

lig!

lig! da vilde jeg hiertelig gierne give min Datter 6000 Rigsdaler til Medgivt. Men til en stor Huusholdning, og især til en Huusholdning paa Landet, behøver man altid reede Penge; og man kan ikke heller altid giøre Afgrøden i Penge, naar man behøver dem. Tusinde Rigsdaler rækker ikke vidt; og har man dem ikke, saa maae man laane dem.

Crispin.

O! Tusinde Rigsdaler vil intet sige. Jeg har meer end tusinde Rigsdalers Gield. Men sligt regner man ikke i Groshandel.

Lucas.

O! Tusinde Rigsdaler vil ikke giøre det. Meer end ti Tusinde, vil De sige, og det forslaaer endda ikke.

Crispin. (sagte.)

Der see vi den dumme Diævel!

Orgon.

Hvad, Hr. Lisimon! stikker De saa dybt i Gield?

Lucas.

(hvilken Eraste immer støder i Siden, naar han fortaler sig.)

Ja, hvorfor kan jeg ikke sige det? Det er jo ingen Hemmelighed.

Orgon.

Men hvor i al Verden kan De med saa stor Rigdom være i saadan Gield? Den betalte jeg dog heller af; det er jo tærende Capitaler.

Crispin.

Min Hr. Svoger! Den Tosse veed ikke andet, end vi tale om udestaaende Gield.

Orgon.

Udestaaende Gield?

Crispin.

Ja vist; og det paa lutter sikkert Huuspant; anderledes laaner jeg ingen Penge ud.

Orgon.

Ja, det var noget andet. O! deri giør De vel. Saaledes giør jeg ogsaa.

Crispin.

Kunde De da troe — —

Orgon.

Intet mindre. Det var en Misforstand. Men jeg begriber ikke, hvor min Datter bliver af; jeg maae selv gaae ud at hente hende. Jeg skal strax være hos Dem igien. (han gaaer.)

7. Scene

Eraste. Crispin. Lucas.

Crispin.

Men siig mig nu, Menneske! om Du aldrig kan blive klog?

Crispin.

Eraste.

Nei, det var forgieves at haabe.

Lucas.

Men hvorledes skal jeg forstaae det? Har jeg ikke
d baaret mig vel nok ad? Hvad giælder, jeg kan lyve li-
e gesaa godt, som Crispin?

Crispin.

Ja, men uden Forstand uden al Overlæg. Gaaer
n mig der hen, og siger jeg var i meer end Ti Tusende
e Rixdalers Gield, da han nylig forhen havde giort mig
i til en hovedriig Mand. Hvorledes rimede det sig
o sammen?

Eraste.

Det hialp ikke heller, jeg stødte ham en Gang
s efter en anden i Siden. Men han blev ved alligevel.

Lucas.

Og derfor er han saa bister, fordi jeg sagde, han
de var meget skyldig.

Crispin.

Det har jeg Aarsag til. Jeg har næsten skam-
m met mig til døde.

Lucas.

Det var ham jo ingen Skam?

Crispin.

Da var det mig ikke heller nogen Ære?

Lucas.

Men hør nu, enten har han forstaaet det galt

eller jeg. Jeg vidste ikke rettere, end det hørte til, naar man skulde forestille en fornemme Mand.

Crispin.

Du er en Dumrian.

8. Scene.

Eraste. Crispin. Lucas. Orgon. Lucilia. Lisette.

Orgon.

See her Hr Svoger! Her har De min Datter.

Crispin.

Ei, see der! Deres Tiener, min smukke Jomfrue, Deres Tiener. Ei min Søn! hvad er du lykkelig, at Du faaer saadan en smuk Kone! Seer Du hvad Din Fader gjør for Din Skyld? En Anden i mit Sted havde maaskee heller beholdt hende selv, end overladt hende til sin Søn.

Lisette.

Hillemænd, det var jo en nye Mode.

Eraste.

Jeg holder min uforlignelige Lucilies Haand for en ligesaa kostbar som uforskyldt Gave.

Orgon.

Nu min Datter! taler Du intet? Kan Du ikke tale et par Ord med Din tilkommende Svigerfader?

Lucilia.

Lucilia. (til Crispin)

Min Herre — — (til Lisette i det hun holder Viften for Ansigtet) Jeg kan umuelig holde mig for Latter;

Orgon.

Pfui! Hvad er det for en Opførsel? at Du kommer her, og leer, naar Du skal tale med Folk. De maae holde hende det til gode Hr. Svoger; Hun kommer sielden i Selskaber, derfor skammer hun sig, naar hun skal tale med Folk.

Crispin.

Det kommer deraf, at det er den første Gang vi see hverandre. Hun har ikke nødig at være undseelig, min hierte Jomfrue! Vi vil snart blive bekiendte med hverandre. Det er et allerkiereste Fruentimmer, Hr. Svoger! og Kammerpigen ogsaa.

Orgon. (sagte.)

Der kommer han igien med Kammerpigen. Nu det er dog sandt, at Daarlighed tager til, og ikke af, med Alderen.

Crispin.

Hvad siger De?

Orgon.

Jeg sagde kun, det fornøier mig, at min Datter staaer Dem an.

Crispin.

Nu skal vi skride til Tingene.

Orgon.

Jeg er aldeles fornøiet dermed.

Crispin.

Nu min smukke Jomfrue, vil hun da have min Søn til Mand?

Lucilia.
(leende, sagte til Lisette.)

Hans Søn, Lisette?

Orgon.

Ei leer Du endnu? Men skam Dig dog Pige? Hvad vil ikke Hr. Lisimon tænke om Dig? Hvad er her, Du kan lee af?

Crispin.

Ak! lad hende kun lee, jeg veed nok Aarsagen.

Orgon.

De maae ikke tage det ilde op. De ere ikke anderledes, medens de ere Brud. Naar de blive Koner, saa forgaaer nok Latteren Dem.

Crispin.

Ja tilvisse. Vi vil kun forlove dem sammen. Kom hid, Jomfrue. Kom hid, min Søn! (han stiller dem sammen) Saa, mine Børn! lever vel og forvoiede! jeg ønsker, I maae blive min Alderdoms Glæde og Trøst.

Orgon.

Ak! Det var, som en tung Steen blev lettet mig fra Hiertet.

Eraste.

Ak! Lucilia, hvor lykkelig var jeg, om den Glæde jeg i dette Øieblik finder, ikke nogen Tid, blev forstyrret.

Lucilia.

Vi vil haabe det beste Eraste. Jeg takker jer, min kiere Fader! for dette uskatteerlige Beviis paa jeres faderlige Forsorg.

sorg. Unddrag mig aldrig jeres Godhed, saa skal heller aldrig min Erkiendtlighed ophøre.

(Hun kysser Orgons Haand.)

Crispin.

Nu, det kan man kalde en elskværdig Datter. Seer Du min Søn, saa artig skulde Du ogsaa være. Men Du er en ung Spradebasse, som ikke tænker paa andet end Din Fornøielse, og derover glemmer al sønlig Ærbødighed.

Eraste.

Jeg glemmer den ikke, min kiere Fader! jeg tænker nu just derpaa; jeg veed selv ikke, hvor jeg er af Glæde.

Crispin.

Ja i saafald vil jeg ogsaa skiænke Dig det. Ak kiere Svoger! Hvo der nu ogsaa var Ung; Det maae vi nu see paa, og kan ikke nyde noget deraf.

Orgon.

Ja, det er alt over vor Tid. Vi bør ikke meere tænke derpaa. Vi maae være fornøiede, naar vi see, det gaaer vore Børn vel. Jeg er ret fornøiet over, at Sagen er bragt i Rigtighed. Men vi maae for alting see, at faae os noget at spise.

Lucilia.

Men Budet hierte Fader!

Orgon.

Det er borte for længe siden. Hr. Svoger! Saa snart vi har spiist, vil jeg bringe Dem Contracten til Underskrivelse.

Crispin.

Skriv De først under, siden vil jeg ogsaa underskrive.

Orgon.

Orgon.

Nei De maae underskrive først.

Crispin.

Det skeer i Evighed ikke, Hr. Svoger. Det er Dem, den Ære tilkommer.

Orgon.

Men Hr. Svoger — —

Crispin.

Men, Hr. Svoger! jeg veed at leve.

Lisette.

Er det ikke en Ulykke? Den, som har forfærdiget Contracten, bør jo først skrive den under.

Crispin.

Lisette har ret.

Orgon.

Ja, ja, naar de endelig vil have det, saa er jeg færdig til at giøre, hvad det skal være. Siden vil vi ret før Alvor slaae os til Lystighed.

Lucas.

Men, mine Herrer! De tale ikke uden om Giftermaal. Jeg synes, jeg faaer ogsaa Lyst til at gifte mig. Og jeg er en Mand, som i Nødsfald ogsaa kan forsørge en Kone. Jeg tænker, om De vil give mig Lisette, saa skulde hun ikke fare ilde med mig.

Orgon.

For mig gierne. Naar kun Hr. Svoger og Lisette ere fornøiede dermed.

Crispin.

Hvad? vil den Karl giftes med Lisette?

Orgon.

Orgon.

Nu, nu, Hr. Svoger! jeg tænker, det kan nok
al lade sig giøre.

Crispin.

Aldrig i Evighed, Hr. Svoger! jeg beder Dem,
of for al Verdens Skyld, lad ham ikke faae hende. Jeg
og gad nok vide, hvad saadan en Karl vilde giøre med Li-
of sette? jeg besvær Dem, lad ham ikke faae hende.

Lisette.

De behøver ikke at give saa mange gode Ord.
I Der bliver saa men ikke noget af. Jeg har endnu in-
og gen Lyst til at giøre mig.

Lucas.

Saa, saa. Jeg mærker allerede Hr. Lisimon har
ig giort hende hoffærdig. Ak, min deilige Lisette! — —

Crispin.

Hold Munden! Om det behager Dem, Hr. Svoger!
of saa vil vi strax sætte os til Bords. Jeg har ret faaet
en appetit af den stærke Motion, jeg har havt.

Orgon.

Jeg er færdig. Der er vel allerede anrettet.

Crispin.

Nu, saa kom mine Børn! Kom Lisette!

(Han tager Lisette ved Haanden og gaaer bort tillige-
med de andre.)

Ende paa den anden Act.

Tredie

Tredie Act.

I. Scene.

Lisette. Crispin (med Ægteskabs Contracten i Haanden.)

Lisette.

Nu er jo Contracten færdig? Den Gamle har jo allerede skrevet den under? Men hvad vil Du nu fange an?

Crispin.

Jeg veed ikke selv Lisette! Jeg vil ogsaa skrive den under. Det er vel det beste. Det er sandt, jeg har her i Følge min sædvanlige Tienstfærdighed, begyndt et halsbrækkende Arbeide; og jeg har største Aarsag til at passe noie paa min Post. Thi om jeg efter aabenbaret Bedragerie skulde falde min kiere Svoger i Hænderne, saa torde mit Svogerskab faae en skiden Ende, min Ryg til største Præjudice. Men hvad giør man ikke, naar man har et ærekiært Gemyt, og gierne vil tiene Folk, og jeg nægter ikke, jeg har jo denne Feil. Vi har dog ved dette Puds naaet vores Maal, og erholdt den Opsættelse, som vi ønskede.

Lisette.

Men hvad har Du for det, at Du, allene for at tiene andre, exponerer Dig for en bestandig Frygt, Sorg og Fare, giør Dig alle Mennesker til Fiender, og lever et saa bedrøvet og usikkert Liv? Nei det tager jeg mig vel vare for.

Crispin.

Crispin.

Det er sandt. Men store Gierninger belønne sig selv. Hvad kierer man sig efter Fare, naar man tragter efter Udødelighed. Saa kummerfuld som mit Liv er, saa mange hemmelige og særdeles Fornøielser fører det med sig. Ak, Lisette! Du kan ikke troe, hvad Glæde et vel udført Skielmstykke opvækker hos en høimodig Siel. Du kan ikke troe, hvad det kildrer, naar man, alle Efterstræbelser til trods, kan erholde en Fordeel efter en anden over sine Fiender. Betænk, hvilken Fornøielse det maae være for en retskaffen Tiener, naar han saa uforfærdet kan sige sin Herre Sandheden og saa ganske tage Bladet fra Munden, som jeg i Dag har giort.

Lisette.

Men naar nu den rette Lisimon kommer — —

Crispin.

Oh Snak, i Dag kommer han vel neppe. Han lader mig vel være i Fred i Dag. Den Gamle har foranstaltet mig en skiøn Seng; der vil jeg giøre mig tilgode! hvor vil jeg der strække mig! Der er ogsaa giort Anstalt til et godt Aftensmaaltid; det skal til Rest smage mig fortreffelig. I Morgen vil jeg i god Mag give mig paa Hiemveien: Og om jeg maaskee reiser uden at tage Afskeed, saa er Du saa god at undskylde mig paa det bedste.

2. Scene.

Lisette. Crispin. Lucas.

Lucas.

Hr. Crispin! Hr Crispin!

Crispin.

Nu, hvad er paa færde?

Lucas.

Vor gamle Lisimon er kommen.

Crispin.

Det var en forbandet Streg!

Lucas.

Det er som jeg siger, han er allerede stegen af.

Crispin.

Har Hr. Orgon seet ham?

Lucas.

Nei, Hr. Orgon har lagt sig, for at faae en liden Middags-Søvn.

Crispin.

Saa maae da Fanden have ført ham hid i Dag!

Lisette.

Monsieur Crispin! Hvorledes vil Aftensmaaltidet smage?

Crispin. (bedrøvet.)

Jeg er just ikke hungrig.

Lisette.

Men paa den skiønne Seng, der vil Du strække Dig godt?

Crispin.

Jeg kan just ikke sige, jeg er meget søvnig.

Lucas.

Nu vil han ikke længe blive den kiere Svoger.

Lisette.

Og Familien vil lidt efter lidt døe ud.

Crispin.

Det var en fortvivlet Streg i vores Regning. Men det vil intet sige. Jeg giver derfor ikke min faderlige Rettighed ever. Jeg har sagt A, jeg maae ogsaa sige B. Den gamle Orgon maae ikke være fireret allene. Vores Gamle maae ogsaa have en lang Næse. Hvem har bedet ham komme saa tidlig? (til Lisette) Gaae hen, og faae fat paa Din Jomfrue og min Herre. (til Lucas) Og Du skal føre mig den gamle Lisimon herind, førend noget Menneske faaer ham at see.

Lisette.

Hvad vil der blive af?

Crispin.

Jeg vil forestille Hr Orgon.

Lisette.

Jeg synes, der fattes mig noget — —

Crispin.

Gaae! og giør, som jeg har befalet Dig. Jeg skal nok vide at forrette mine Sager.

Lisette.

Ja men, mig kan det være ligemeget. Men lav det ikke anderledes nu, end Du vil have det siden.

(hun gaaer.)

Crispin. (til Lucas)

Nu, hvad staaer Du der efter? Hører Du ikke? Du skal skaffe mig den gamle Lisimon herhid.

Lucas.

Hem! Han vover dog nogle fortvivlede Pudser!
(han gaaer.)

3. Scene.

Crispin. (allene.)

Dersom nu ikke den gamle Orgon kommer mig paa Halsen, saa skal jeg vist nok lirke Hovedet ud af Strikken. Jeg gad nok vide, hvad for en ond Aand har ført os den Gamle hid i Dag. Vi levede her jo saa fornøiede sammen, som Brødre. Men nu er vores Glæde paa engang til Ende. Men bie kun lidt, min gode Gamle! bie kun lidt. Du skiller mig ved et godt Maaltid, men jeg skal skille dig ved 6000 Rixdaler, saa sandt som jeg hedder Crispin. Men hvad bliver Frugten af min Moie og Besværlighed? Uden Tvivl en Ærestotte. Men om Bøddelen skal reise den op for mig, eller Bildhuggeren, det maae Tiden lære.

4. Scene.

Lisimon. Lucas. Crispin.

Lucas.

Nu, der har De ham.

Lisimon.

Underdanige Tiener, min Høistærede Hr. Orgon! jeg beder Tusende Gange om Forladelse — —

Crispin.

Skyldige Tiener, skyldige Tiener, min Hr Lisimon, er De her allerede?

Lisimon.

Lisimon.

Ja, jeg har allerede biet i Forstuen en temmelig Tiid.

Crispin.

Det giør mig ondt. Jeg veed ikke heller, hvor alle mine Folk ere. De har ilet temmelig, Hr. Lisimon. Jeg havde ikke ventet Dem i Dag — —

Lisimon.

Jeg haaber, De tager ikke ilde op — —

Crispin.

Ganske og aldeles ikke. Tvertimod, det fornøier mig ret, det er mig ret kiert, ret særdeles kiert.

Lucas. (sagte.)

Det troer jeg ogsaa.

Crispin.

Jeg vilde ønske, De var kommen til Spisetid. Nu faaer De at have Taalmodighed til Aftenen. Thi vi har saa tapper affærdiget Middagsmaaltidet, saa der er ikke bleven en smule tilovers.

Lisimon.

O tael ikke derom, jeg kommer her ikke for at spise eller drikke. De veed ellers nok, hvad jeg er kommen for. Min Søn har ikke ladet mig have Roe før jeg maatte reise. Hvorledes har han opført sig? Hvorledes staaer han Dem an?

Crispin.

Ret vel, ret særdeles vel. Han er ret et artigt Menneske. Jeg er fuldkommen tilfreds med ham. Man kan see, han har havt en god Opdragelse.

Lisimon.

Han kunde have været bedre, om han altid havde fulgt mine Raad. Men De veed, hvordan Ungdommen er. Der er en Galgenknebel, som han saa hemmelig har i Tieneste, og som i mange Ting ganske forderver ham. Dersom jeg kunde bringe det saa vidt inden jeg dør, at jeg kunde faae den Skielm hængt, saa kunde jeg engang roelig ende mine Dage.

Lucas.

De meener vist Hr. Crispin?

Lisimon.

Ja, det er ham desværre!

Crispin.

Saa? er det ham De taler om?

Lisimon.

Ja, og jeg har ikkuns sagt Dem det mindste af hans Ondskab.

Crispin.

Men min kiere Hr. Lisimon! De maae ikke heller troe alt hvad Folk siger. Det hænder mangen Gang, at Folk bliver bagtalte for det, som De aldrig har tænkt paa. Jeg kiender vel ikke den gode Crispin, men jeg har dog hørt meget snakke om ham. Jeg veed ikke hvad der er ved ham at giøre, men saa slem er han vel ikke, som han udraabes for.

Lisimon.

De skulde ikke troe, hvilken en durkdreven Skielm det er. Jeg skulde i det mindste leve 10 Aar længere, dersom

dersom han var ude af Verden. Det er en Knægt, som er ret oplagt til Skielmstykker. Dersom jeg skulde fortælle Dem alle de dievelske Streger og Pudser, som han har spillet mig, skulde De forskrækkes derover. For Exempel, hvad mener De vel — —

Crispin.

Lad kun være. Jeg kan allerede forestille mig det. Jeg hører ikke heller gierne paa saadanne Ting.

Lucas. (sagte.)

Det troer jeg nok.

Crispin.

Vi maae tale om noget nødvendigere. Der er Contracten. Behag at underskrive den. Jeg har allerede Underskrevet.

Lisimon.

Er Contracten allerede færdig?

Crispin.

Ja.

Lisimon.

Og De har allerede Underskrevet?

Crispin.

Ja.

Lisimon.

Og vore Børn ere enige derom?

Crispin.

Ja vist.

Lisimon.

Og alting har sin Rigtighed?

Crispin.

O! Ja.

Lisimon.

(omfavnende Crispin)

Ak! Allerkiereste Hr. Svoger', lad mig omfavne Dem. De er en himmelsendt Mand. De er ret min Alderdoms Trøst. Thi De giør min Søn til en lykkelig og formodentlig ogsaa til en fornuftig Mand. De kan aldrig forestille sig hvor kier De er mig. Jeg er end ikke i Stand til med Ord at udtrykke min Affection. Jeg maae omfavne Dem endnu engang.

Crispin.

Jeg takker Dem Hr. Svoger, jeg takker, jeg troer nok, De er mig ikke lidet bevaagen. Det er allene Skade, at De kiender mig ikke ret. Thi dersom De kiendte mig ret, skulde De være ganske anderledes sindet imod mig.

Lisimon.

(til Lucas, som immer leer)

Siig mig, hvad det er, Du leer ad?

Crispin.

Jeg veed ikke, hvad der fattes den Karl.

Lucas.

Ha, ha, ha, jeg har min største Glæde deraf, at jeg seer, Folk kommer saa vel til rette med hverandre, ha, ha, ha.

Lisimon.

Det er ogsaa noget at lee ad.

Crispin.

Nu, behag at underskrive.

Lisimon.

Lisimon.

Men vi maae ikke glemme det beste, hvorledes gaaer det med de 6000 Rigsdaler? de ere formodentlig anførte i Contracten?

Crispin.

Sagte! Behag at trine lidt til Side med mig. (efterat han har ført ham til Siden) Jeg vil give min Datter 8000 Rigsdaler til Medgivt. Men det er noget som ingen maae vide. Min Datter skal ikke engang vide noget deraf. Og om jeg var i Deres Sted, saa lod jeg mig ikke heller forstaae dermed for min Søn. Det er aldrig i Verden godt, at Børnene veed, at Forældrene har Pengene.

Lisimon.

De har ganske Ret.

Crispin.

Jeg giør mig derfor altid fattigere end jeg er.

Lisimon.

Deri giør De Ret.

Crispin.

Vi vil altsaa holde denne Artikel imellem os selv. Vil De have Capitalen strax, eller skal jeg forrente Dem den?

Lisimon.

Naar min Søn kun faaer Renterne, saa er jeg fornøiet.

Crispin.

Nu, saa forrenter jeg Dem Capitalen. Og De tæller Deres Hr. Søn, min kiere Svigersøn, Pengene

til, som af Deres egen Pung. De maae altid klynke derved, saa troer han det desto snarere.

Lisimon.

Meget godt. Min Søn skal ikke faae noget at vide deraf. Men naar saa er, saa tør vi ikke tænke paa at indføre noget derom i Contracten.

Crispin.

Nei vist ikke. Jeg har just derfor ladt det ude. Det giør ikke til Sagen. Vi ere begge ærlige Mænd, den eene ligesaavel som den anden. Et Ord er et Ord, og en Mand er en Mand. Vi fragaae det ikke paa nogen af Siderne. For en Feils Skyld kan vi dog oprette en aparte Contract imellem os, den Sag angaaende.

Lisimon.

Det vil være ufornødent. Jeg holder Dem for en ærlig Mand. Hvor er Contracten? Jeg vil skrive den under.

Crispin.

Her er den, og der henne er Pen og Blek.

Lisimon.

(efterat han har underskrevet.)

Saa! nu har det sin Rigtighed.

Crispin.

Nu er det giort. Nu maae jeg dog bede Dem om een Ting.

Lisimon.

Hvad er det, kiere Hr. Svoger! Siig mig det kun reent ud.

Crispin.

Crispin.

Efterdi Deres Søn nu er forsynet, saa tænker jeg, De kunde nok tilgive Crispin.

Lisimon.

Allerkiereste Hr. Svoger! tie stille med det; dette lumpne Menneske fortiener ikke, at De for hans Skyld oplukker Deres Mund.

Crispin.

Lad det nu være godt. Det, som er forbi, er forbi.

Lisimon.

Men sig mig, hvor De gider havt den Umage, at tale for saadan en Skielm? De kiender ham jo ikke?

Crispin.

Det er sandt, jeg kiender ham ikke; men det giør mig dog ondt for ham, jeg veed ikke selv, hvorfor. Det er just min Feil, at jeg altid har de beste Tanker om Folk. Tilmed giør det mig altid ondt, naar jeg hører Folk leve i Uvenskab sammen.

Lisimon.

Hvad bryder jeg mig derom, enten den Karl er min Ven eller Fiende.

Crispin.

Nu, nu! vær ikke uforsonlig. Jeg vil giøre Dem et Forslag: Jeg har en Pige her i Huuset, som ikke er ham for god, og som jeg gierne vilde være af med, disse to, synes mig, skikke sig ret for hverandre. Vi vil givte dem sammen, saa ere vi dem begge quit.

Lisimon,

strax være her, derfor har jeg skaffet den anden af Veien. Det er slet ikke sandt, at nogen af hans Folk har spurgt efter ham.

Lucas.

Ei, seer man vel! Jomfrue Lisette forstaaer ogsaa Rommelen. Nu, hun skikker sig min Troe godt for Hr. Crispin.

Crispin.

Du har giort Dine Sager vel, men jeg ikke desmindre. Jeg har ærlig taget den Gamle ved Næsen, jeg er ogsaa lykkelig bleven hans Svoger. Han har sparet mig den Møie, at underskrive Contracten. Han har selv skrevet den under. Han kom mig meget latterlig for. Han skiendte mig Huden fuld, og omfavnede mig tillige.

Lucas.

Ja, jeg kunde ikke bare mig for at lee deraf. Men havde han vidst, hvem han var, saa vilde han omfavnet ham paa en ganske artig Maade.

Crispin.

Tænk engang, han sagde: jeg maatte aldrig komme for hans Øine, og dog talte han med mig. Han omgikkes saa kierlig og venlig med mig, at der fattedes lidet i, jeg jo havde givet mig tilkiende for ham. Han har giort mig en fuldkommen Æreserklæring; han kaldte mig meer end eengang en ærlig Mand. Kort sagt: jeg har endog ubekiendt saaledes forsonet mig med ham, at han har lovet mig hundrede Rigsdaler, naar jeg giver mig med Dig. Men om han vil holde det, naar han faaer den Ære at kiende mig nærmere, det er et andet Spørsmaal.

Lucas.

Lucas.

Jeg frygter alt for, at han vil besinde sig.

Lisette.

Det er sandt, vi vilde jo ægte hverandre. Jeg havde i denne Allarm nær gleint det. Du elsker mig jo vel endnu?

Crispin.

Om jeg elsker Dig? Jo; jeg har bedre Hukommelse end Du. Ak, Lisette! jeg gaaer med et tungt Hierte ud af Huuset. Hvor gierne vilde jeg ikke bleven hos Dig! men det hielper ikke, jeg maae fort. Lev vel, mit Ønskes søde Maal! Lev vel, min Dronning! og glem ikke Din arme Crispin, Din til Døden troe Slave.

Lisette.

Ak! giør mig ikke bløbhiertet. Du kommer mig nærmere til at græde, end til at lee.

Lucas. (grædende.)

Lev vel, Hr. Crispin! En lykkelig Tilbagekomst! Det skulde giøre mig ondt, om det gik ham ulykkelig. Tag sig i Agt; thi dersom de faaer fat paa ham, saa gillipper han min Siel aldrig heelskindet fra dem.

Lisette.

Der kommer vores Herre. Giv ham Contracten, og see, Du kan komme fort. Jeg vil gaae hen til de gamle Folk, og fortælle dem det altsammen. Nu vil Allarmen ret gaae an hos os. (hun gaaer.)

6. Scene.

6. Scene.

Orgon. Crispin. Lucas.

Orgon.

Nu, Hr. Svoger! hvad synes Dem om Contracten?

Crispin.

Fuldkommen vel, den er ret efter mit Sind. Jeg har ogsaa allerede skrevet den under. Det har altsammen sin Rigtighed.

Orgon.

Saa? Det er mig hiertelig kiert.

Crispin.

Ja, her har De den. Vi kan nu giøre Brøllup, naar vi vil.

Orgon.

Jeg takker, Hr. Svoger! og jeg meener, vi maae ikke holde de unge Folk for længe op.

Crispin.

Nei vist ikke. Vi maae giøre det af, jo før jo heller.

Orgon.

Det glæder mig ret, at jeg finder Dem saa villig og føielig i alting. Jeg kan ikke nægte, man jo har snakket mig en Hoben for om Dem; men, som jeg seer, saa er De aldeeles ikke den Mand, som man har forestillet mig Dem.

Crispin.

Seer De; saaledes gaaer det, Hr. Svoger! naar man dømmer om Folk, førend man lærer at kiende dem.

Meener

Meener De, det gaaer anderledes med den stakkels Crispin? Folk veed ikke nok at udskrige ham, og jeg veder, at om De kiendte ham, vilde De dømme ganske anderledes.

Orgon.

Det kan vel være. Imidlertid — —

Crispin.

Med Tilladelse, Hr. Svoger! jeg maae forlade Dem et Øieblik. Jeg vil gaae op paa mit Kammer, som De har anviist mig, for at søge om noget af mine Sager.

Orgon.

Som De behager. Brug Deres Frihed; for mig behøver De ingen Complimenter at giøre.

Crispin.

Jeg vil strax være hos Dem. Vær saa god at vente her imidlertid. Kom Du med, Lucas!

(De gaae.)

8. Scene.

Orgon. (allene.)

Nu! i Sandhed, man forestiller sig ofte en Ting vanskeligere, end den virkelig er. Jeg havde aldrig i Verden bildt mig ind, at Ægteskabet skulde saa hastig komme i Rigtighed, og jeg forestillede mig paa tusinde Maader, hvad for Omstændigheder den gamle Lisimon giøvilde giøre. Min Hr. Lisimon! min Hr. Lisimon! De har begaaet en Fandens Starsfeil. Den eenfoldige Mand fordrer først 6000 Rigsdaler, og lader sig siden spise af med slet intet. Jo, jo; hvo der nu strax havde

sagt: Ja. Nei! saa eenfoldig er Orgon ikke. Jeg har gaaet mine Sager sneedig an, meget sneedigere end De, Hr. Lisimon!

9. Scene.

Orgon. Lisimon.

Lisimon.

Jeg havde nær løbet vild. Jeg veed ikke, om jeg var forhexet. Jeg kunde ikke finde Veien tilbage igien, om det skulde kostet mit Liv. Alle Dørene vare lukte, og jeg veed vist, at jeg ikke lukte nogen efter mig, da jeg gik ud. Jeg veed ikke heller hvad der stak Pigen: der har ikke noget Menneske spurgt efter mig.

Orgon. (for sig selv)

Hvem mon den Mand være? Han lader til at have været her i Huset før.

Lisimon.

Hr. Orgon finder jeg ikke heller! (til Orgon) Hvor er min Hr. Svoger?

Orgon.

Eders Hr. Svoger? jeg ved ikke om I har nogen.

Lisimon.

Jeg mener Herren her af Huset.

Orgon.

Herren af dette Huus?

Lisimon.

Ja, ja, Hr. Orgon.

Orgon.

Orgon.

Og han er Eders Svoger?

Lisimon.

Det er ikke Sagen. Jeg vil kun vide hvor han er.

Orgon.

Hvem da?

Lisimon.

Er I tunghør? Skal jeg sige det ti Gange? Jeg vil vide, hvor min Svoger Hr. Orgon er?

Orgon.

Hr. Orgon er Eders Svoger?

Lisimon.

Atter nyt Spørgsmaal. Hvad er det jeres Sag at spørge om? han maae være hvad han vil, saa kan det vel ikke gaae Eder meget an.

Orgon.

Ei, det skulde jeg dog vel meene. Det gaaer mig vel meest an, naar det er mig selv.

Lisimon.

Er I Hr. Orgon?

Orgon.

Er I min Svoger?

Lisimon.

Hvad har jeg med jer at bestille? Jeg taler om Hr. Orgon.

Orgon.

Ei gaae Pokker i Vold! Høre I ikke? Jeg siger jer, jeg er Orgon.

Lisimon.

Siig mig Hr. Forvalter, thi det er I nok uden Tvivl — —

Orgon.

Hvad? Er jeg en Forvalter? Gaae Fanden i Vold! Den kan i selv være!

Lisimon.

Jeg veed ikke om jeg skal lee heraf, eller jeg skal blive vreed? Han har kiget lidt i Contracten; saa kommer han her, og giør Optøger. Der er dog allevegne Pudsenmagere, endogsaa paa Landet.

Orgon.

Hvad er det for en Contract, I taler om?

Lisimon.

Om den, I har der i Haanden. Hr. Orgon har formodentlig flyet jer den ved en eller anden Leilighed.

Orgon.

Og I veed, at dette er en Contract?

Lisimon.

Ytter Spørgsmaal! Om jeg veed det? Og jeg har selv Underskrevet den.

Orgon.

I har Underskrevet den?

Lisimon.

Lisimon.

Vil I trætte mig imod? Jeg kan alletider aflegge min Eed derpaa.

Orgon.

Gaae hen og leg jer at sove. Jeg mærker nok, I har drukket en Taar over Torsten. Jeg troer, I tilsidst vil giøre mig viis at I er Hr. Lisimon.

Lisimon.

Rider Fanden jer? Er jeg det maaskee ikke?

Orgon.

Ha, ha, ha, Var det ikke det, Jeg sagde. Nu, videre! Veed I ikke meer? I har vel ogsaa været hos, da jeg skrev Contracten under?

Lisimon.

Hvem I? Har I skrevet den under?

Orgon.

Vil I ogsaa giøre det til Løgn?

Lisimon.

Ja, det nægter jeg til I beviser det.

Orgon.

Kan I læse? see der! Læs!

Lisimon.

(naar han har læst)

O ja, det har vi saalænge veedst, at Hr. Orgon har underskrevet den.

Orgon.

Nu da!

Lisimon.

Nu da! Er det derfor sagt, at I har ogsaa underskrevet den?

Orgon.

For Dievlen! Jeg taber tilsidst min Taalmodighed. Jeg veed ikke heller, hvad jeg vil staae her og høre paa en gal Mands Snak? Jeg kiender ham ikke. Jeg har aldrig min Livstid seet ham før, og han kommer her i mit Huus, og snakker mig saadant Tøi for.

Lisimon.

Hører da dette Huus jer til?

Orgon.

Hvem skulde det ellers høre til?

Lisimon.

Jeg har hørt, det hørte Hr. Orgon til.

Orgon.

Begynder I nu igien? Hør! Jeg vaerer jer ad engang for alle, jeg lader jer føre ud af Huset paa jeres Hals, dersom I ikke holder op med jeres urimelige Sladder. Tilsidst vil i maaskee trætte mig mit eget Huus fra. Hvilke Optøger!

Lisimon.

Enten er jeg forrykt i Hovedet, eller han. Vil I lade mig tale med jer, som med et fornuftigt Menneske?

Orgon.

Hiertelig gierne. Naar I selv vil være fornuftig?

Lisimon

Lisimon.

Nu vel! Naar I veed, at min Søn — —

Orgon.

Ei, hvad bryder jeg mig om, enten i har nogen Søn eller ikke? Hvad kommer det mig ved?

Lisimon.

Han vil ikke lade mig tale ud. Svar mig allene paa dette Spørgsmaal? Er ikke min Søn her i Huset hos Eder?

Orgon.

Hvad gaaer det mig an? Hvad bekymrer jeg mig om, hvor Jeres Søn er.

Lisimon.

Nei han er utaalelig. Jeg spør jer engang for alle! Hvorledes er I kommen til Contracten?

Orgon.

Og jeg spør jer engang for alle om I vil gaae jer Vei?

Lisimon.

Nu, det maae jeg bekiende, her er jeg ret kommen an. Det er en artig Maade, at begegne en Svoger paa. Saadant er aldrig min Livstid hændtes mig tilforn. En Mand af min Stand og Formue skal lade sig saaledes spille giæk med, og tilsidst at viise mig Døren. Ney det er en alt for stor Uforskammenhed, men de skal ikke have giordt mig det for intet. I maae være, hvem I vil, saa skal I skaffe mig Satisfaction, der maatte ellers ingen Ret og Billighed være i Verden

mere. Først nægter han i mine Øine den allerklareste Sandhed, og siden gier han mig knubbede Ord oven i Kisbet! Men jeg lugter Lunten, Hr. Orgon maae uden Tvivl have fortrydt Accorden, derfor søger han ved disse Optøger at faae mig paa Døren med det Gode. Ha, ha, nu begriber jeg hele Sammenhængen, Jeg er ikke saa Dum, som man seer mig an for. Men jeg lader mig i Sandhed ikke saaledes svise af med tør Mund. Af de accorderede 8000 Rigsdaler, skal han i det ringeste herud med den halve Deel. Det maae jeg forstaae.

Orgon.

Hvad er det I snakker om 8000 Rigsdaler?

Lisimon.

Ja, saameget har Hr. Orgon tilstaaet mig til Medgivt til min Søn. Jeg har taget imod hans Løfte. Det gielder efter Loven. O! vi skal nok finde hverandre.

Orgon.

Nei, nu forgaaer min Taalmodighed, Holla! Hans! Christopher! Bringer en Stok hid! Herud af Huset! Flux.

10. Scene.

Orgon. Lisimon. Lucas.

Lucas.

Men mine Herrer, hvad er paa færde? Hvad skriger de saadan for? jeg tænkte, Gud forlade mig det, de allerede havde hverandre i Haaret.

Orgon.

Nu, det er mig kiert at han kommer.

Lisimon.

Kom Lucas! kom at redde Din Herres Ære.

Orgon.

Tael! siig frem! Er jeg ikke Orgon?

Lucas.

Jo.

Lisimon.

Er jeg ikke Lisimon?

Lucas.

Jo.

Orgon.

Har jeg ikke underskrevet Contracten?

Lucas.

Jo.

Lisimon.

Har jeg ikke ogsaa underskrevet den?

Lucas.

Jo.

Orgon.

Du lyver Karl!

Lucas.

Nei.

Lisimon.

Du er en Skielm!

Lucas.

Aa, intet.

Orgon.

Nu, hvor kan Du da sige, at det er Hr. Lisimon, og at han har underskrevet Contracten.

Lucas.

Det har altsammen sin Rigtighed. Det er altsammen sandt.

Orgon.

Der maae ligge et Skielmstykke herunder, det kan ikke andet være.

Lucas.

Ja det er just deri Knuden bestaaer. Men bie lidt, der kommer en Karl, som nok skal løse den.

II. Scene.

Orgon. Lisimon. Dorante. Crispin. Lucas.

Dorante.

(trækkende Crispin ind.)

Gaae siger jeg, Du kommer ikke af Stedet. Det maae altsammen for en Dag.

Orgon.

(løber til Crispin, og griber ham under den ene Arm)

Ak Allerkiæreste Hr. Svoger, kom og giør dette Menneske til skamme.

Lisimon.

(griber ham under den anden Arm, saa at Crispin bliver staaende midt imellem Dem.)

Ak! kiere Hr. Svoger! De kom som De var kaldet. Tænk engang, hvad denne Mand understaaer sig —

Crispin.

Crispin.

Om Forladelse, mine Herrer, jeg kan umuelig opholde mig her.

Orgon.

O! Tøv et Øieblik.

Crispin.

Jeg har min Vogn under Reparation.

Lisimon.

Ikkun et Ord.

Crispin.

Smedden er neede, og skal beslaae mine Heste.

Orgon.

Kan De vel forestille Dem, at — —

Lisimon.

Skulde De vel drømt om, at — —

Orgon.

Denne Mand her — —

Lisimon.

Denne Mand, De her seer — —

Orgon.

Understaaer sig at sige — —

Lisimon.

Er saa forvoven og siger — —

Orgon.	han hedder	Lisimon.
Lisimon.		Orgon.

Crispin-

Crispin.

Saa? Er det mueligt?

Orgon.

Siig, har jeg ikke underskrevet Contracten?

Crispin.

Jo vist.

Orgon. (til Lisimon)

Der seer I!

Lisimon.

Men har jeg ikke ogsaa underskrevet?

Crispin.

Ligeledes.

Lisimon.

Nu, hvem har da Ret?

Orgon.

Endnu er jeg ligesaa klog som før. (i det han bliver Dorante vaer.) Ei, see der, Hr. Dorante! Ak! tag det ikke ilde op, jeg saae Dem i Sandhed ikke; jeg er ganske fortumlet i mit Hoved. Tænk engang, hvorledes det gaaer mig — —

Dorante.

Jeg veed det altsammen. Men siig mig, hvorledes De saa længe har kunnet lade Dem bedrage af den Spitsbube? Kiender De ham ikke?

Lisimon.

Hvem meener De?

Dorante.

Veed De, hvem den skiønne Svoger er? Det er Crispin.

Orgon.

Orgon. } Crispin!
Lisimon. }

Dorante.

Ja, ham er det. Lucas gav mig et Nys om det. Og jeg kom netop til rette Tid. Det var nær, denne Fugl var sluppen mig af Hænderne.

Orgon.

Og den Skielm har givet sig ud for Hr. Lisimon?

Lisimon.

Og det Bæst har kaldet mig Svoger?

Dorante.

Ja vist.

Lisimon. (trækker ud.)

O Du liderlige Gavstrik! det skal koste Dit Liv.

Crispin. (paa Knæe.)

Barmhiertighed med en ulyksalig Fader!

Dorante.

Sagte, sagte! moderer sig! ikke saa hidsig.

Lisimon.

Nei, han maae døe; der er ingen Snak for.

Dorante.

Ei, det tænkte jeg nok, her vilde blive noget arrigt af.

Orgon.

Siig mig, Dit Afskum! hvad der har bevæget Dig til at spille os saadan et Puds?

Lisimon.

Lisimon.

At føre mit ærlige Navn! saadan en Spitsbube!

Orgon.

Og tilmed at underskrive Contracten.

Crispin.

Nei, den har jeg ikke underskrevet; de har begge to skrevet den under, det kan de ikke nægte.

Orgon.

Hold Munden. Men ret Alvor, Hr. Lisimon! har De skrevet den under?

Lisimon.

Ja, ufeilbarlig. Men De?

Orgon.

Ja, jeg har underskrevet den med min egen Haand.

Lucas.

Nu seer De! Havde jeg ikke Ret? Det var jo det, jeg sagde.

Lisimon.

Saa? Kunde Du da ikke lukket Munden op, og aabenbaret os i Tide, hvordan det hængte sammen. Men Du er maaskee med i Spillet?

Lucas.

Hør kun, hvad jeg vil sige, Hr. Lisimon! Herren maae ikke være fortrydelig. Jeg har ikke løiet for Ham. Som Han har spurgt mig, saa har jeg svaret ham. Og hvem veed, hvortil det kan være nyttigt?

Orgon.

Orgon.

Have vi ikke været meget eenfoldige?

Lisimon.

Vi maae have været blinde: thi den Karl seer dog li ikke noget ærligt Menneske liig.

Crispin.

De har dog meer end eengang kaldet mig en ærli lig Mand.

Lisimon.

Vil Du endnu raisonere? Tael eet Ord endnu — Dette Puds maae ufeilbarlig være spillet af min Søn.

Orgon.

Og min Datter maae ogsaa være Medvider deri.

Dorante. (til Crispin)

Men sig mig, hvad der har bevæget Dig dertil?

Crispin.

Jeg tør jo ikke tale. Han vil jo dræbe mig.

Sidste Scene.

Orgon. Lisimon. Dorante. Crispin. Lucas. Eraste. Lucilia. Lisette.

Eraste.

(paa Knæe for Lisimon.)

Ak! allerkiereste Fader — —

Lisimon.

Gaae fra mine Øien!

Lucilia.

Lucilia.
(paa Knæe for Orgon.)
Allerkiereste Fader — —

Orgon.
Gaae Du vanartige Skarn!

Lisette. (til Crispin.)
Nu min Hr. Papa! Hvor gaaer det?

Crispin.
Ak Lisette! Nu kan Du giøre Nar af mig saa meget som Du vil.

Lucas.
Nu har Svogerskabet varet det længste.

Dorante.
Staae kun op. Det er nu skeet, vi vil see, at faae det bilagt i Mindelighed. Jeg har begyndt dette Giftermaal. Jeg maae ogsaa see, at bringe det til Ende. Men sig mig, hvad der har dreven Dem til at bedrage Deres Forældre saaledes?

Eraste.
Hvorledes skulde jeg bære mig ad; Hr. Orgon vilde slet intet høre om min Faders Paastand. han truede, at han, uden at oppebie Min Faders Ankomst, uforsøvet vilde bortlove sin uforlignelige Datter i et Brev, som han vilde skrive. Jeg stod Fare for evig at miste min elskværdige Lucilia. For nu at naae en liden Opsættelse deri, og forhale Sagen til min Faders Ankomst, har jeg opspunden denne uskyldige List. Om jeg har handlet strafværdig, saa er Kierlighed eene og allene Skyld deri.

Lisimon.

Saa? det er en herlig Undskyldning! At fornægte sin Fader, og at antage saadan en Døgenicht derfor! Du har giort mig en smuk Ære.

Crispin.

Jeg har dog ikke, saalænge jeg har været det, giort noget, som var min Stand uanstændigt

Lisimon.

Hvad siger Du?

Crispin.

Jeg taler ikke et Ord,

Orgon. (til Lucilia.)

Og Du har ogsaa havt den Førvovenhed, at give Dit Samtykke dertil, og saaledes at bedrage Din Fader.

Lucilia.

Jeg kunde med Billighed undskylde mig med Uvidenhed, men jeg vil tilstaae min Forseelse, og jeg haaber derved saa meget mere af Deres Godhed at erholde Forladelse.

Orgon.

Nei, det forlader jeg Dig aldrig saa længe jeg lever.

Lisimon. (til Eraste.)

Og jeg giør Dig arveløs.

Lisette.

Men er det da saa stor en Ulykke. Det er jo ingen halsløs Gierning. I har jo ikke villet have det anderledes. Hvorfor har I været saa indtagne af Gierrighed? I har jo ikke noget, at beklage jer over. Det er jo altsammen afgiort med det Gode. I har begge underskrevet Contracten. I har begge faaet Eders Villie frem. Hvo veed, om det var gaaen saa vel af, ifald I begge skulde selv afgiort Sagen.

Orgon.

Lisette!

Lisette.

Det er sandt. Jeg maae nok ærgre mig der over.

Derante.

Lisette har ikke megen Uret. Lad det nu være godt igien, mine Herrer; det er nu skeet. Vi har paa alle Sider ønsket dette Giftermaal. Det er nu bragt til Fuldkommenhed førend man kunde formodet det. Giør nu ingen videre Omstændigheder deraf. Bekræft endnu en Gang den giorte Contract, og g ot Eders Børn sammen, saa kan vi alle være fornøiede.

Eraste.

Jeg vil ikke haabe, at De vil straffe min Forseelse med min høiteiskte Lucilias Forliis. Straf den heller med mit Liv.

Lucilia.

Lucilia. (til Orgon.)

De har største Aarsag, at fortørnes over mig. Men lad ikke mit Hierte undgielde derfor. Dette undtagen, underkaster jeg mig i alting Deres Villie.

Orgon.

Nu? Hvad mener De Hr. Lisimon?

Lisimon.

Jeg lader mig maaskee overtale, Men jeg maae først vide hvorledes det bliver med de 6000 Rigsdaler.

Orgon.

De ere ikke at tænke paa.

Lisimon.

Nu, saa bliver der ikke heller noget af vores Sag.

Eraste.

Allerkiereste Fader — —

Lisimon.

Ikke et Ord! Du har ingen Ret at tale med.

Dorante.

De ere begge meget forunderlige. Jeg veed, at ingen af Dem har Aarsag at være saa paastaaende paa denne Post. Men derfor skal Sagen ikke gaae over styr. Jeg har mere Formue end jeg behøver, og ingen Arvinger. Jeg har desuden selv tilforn havt Tanker til Jomfrue Lucilia, som Tiden og andre Omstændighe-

Latteren nok forgaae mig. Men det vil ikke sige det. Man maae forsøge alting. Hvorledes en Fader er tilmode, det veed jeg saa halvdeels. Nu gad jeg nok ogsaa vide hvorledes en Mand er tilmode. Kom Lisette, jeg vil givte mig med Dig, og det blot af Nysgierrighed.

Ende paa den tredie og sidste Act.

Emilie Galotti.

Tragoedie i fem Acter.

Oversat

af det Tydske

efter

Hr. Gotthold Ephraim Lessings

EMILIA GALOTTI.

Personerne:

Emilia Galotti.

Odoardo Galotti, } hendes Forældre.
Claudia Galotti, }

Hector Gonzaga, Prinds af Guastalla.

Marinelli, Prindsens Kammerherre.

Camillo Rota, een af Prindsens Raad.

Conti, en Maler.

Grev Appiani.

Grevinde Orsina.

Angelo og adskillige Betientere.

Første Act.

(Skuepladsen forestiller Prindsens Cabinet.)

I. Scene.

Prindsen.

(ved et Skriverbord, opfyldt med Breve og Papirer, af hvilke han seer endeel igiennem.)

Beklagelser, intet uden Beklagelser! Ansøgninger, intet uden Ansøgninger! — de bedrøvede Forretninger, og dog misunder man os — jeg kunde begribe det, naar vi kunde hielpe alle, saa vare vi virkelig at misunde. — Emilie? (i det han tager een af Ansøgningerne og seer til Underskriften.) En Emilie — men en Emilie Bruneschi — ikke Galotti — ikke Emilie Galotti — Hvad vil da denne Emilie Bruneschi? (han læser.) Meget begiert, vel meget — dog, hun hedder Emilie; bevilget. (han underskriver og ringer, hvorpaa der kommer en Kammertiener ind.) Der er vel endnu ingen af Raadet i Forgemakket?

Kammertieneren.

Nei.

Prindsen.

Jeg er gaaet for tidlig til Arbeide — det er en deilig Morgenstund. Jeg vil kiøre ud, Kammerherre

Marinelli skal følge med mig; lad ham kalde. (Kammertieneren gaaer ud.) Jeg kan dog ikke arbeide meer — jeg var saa roelig, i mine egne Tanker saa roelig — paa eengang maae en fattig Bruneschi hedde Emilie; borte er Roelighed og alting.

Kammertieneren.
(som kommer ind igien.)

Der er gaaet Bud til Kammerherren, og her er et Brev fra Grevinde Orsine.

Prindsen.

Fra Orsine? Læg det hen.

Kammertieneren.

Hendes Løber staaer her ude.

Prindsen.

Dersom det udfordrer Svar, skal jeg sende det — hvor er hun? i Byen eller paa sin Lystgaard?

Kammertieneren.

Hun er kommen til Byen i Gaar.

Prindsen.

Destoværre! — Bedre, vilde jeg sige, saa behøver Løberen saa meget mindre at bie. (Kammertieneren gaaer ud.) — Min dyrebare Grevinde! (med Bitterhed, i det han tager Brevet i Haanden.) — Jeg har alt saa godt som læst det. (han kaster det bort igien.) — Nu vel! jeg bildte mig ind at elske hende; ja! hvad indbilder man sig ikke? Kan ogsaa være, at jeg har elsket hende; men — jeg har!

Prindsen.

Kammertieneren.
(der kommer indigien.)

Maleren, Conti, vilde gierne have den Naade —

Prindsen.

Conti? det er vel, lad ham komme ind; derved vil jeg faae andet at tænke paa. (han reiser sig.)

2. Scene.

Prindsen. Conti.

Prindsen.

God Morgen, Conti! Hvordan lever De? Hvorledes gaaer det med Konsten?

Conti.

Konsten, min Prinds, søger om Brød.

Prindsen.

Det maae den ikke, det skal den ikke — — i det mindste ikke i mit lidet Herredømme. Men Konstneren maae ogsaa arbeide.

Conti.

Arbeide! det er hans Lyst; men at nødes til at arbeide formeget, kan skille ham ved det Navn: Konstner.

Prindsen.

Jeg meener ikke meget, men vel; lidet, men med Flid. — De kommer dog vel ikke tomhændet, Conti?

Conti.

Jeg har det Portrait med mig, som De har befalet

falet mig at giøre, naadige Herre! og jeg bringer endnu eet, som De ikke har befaler, fordi det fortiener at sees.

Prindsen.

Hiint er? — jeg kan neppe erindre det.

Conti.

Grevinde Orsines.

Prindsen.

Det er sandt — men det er vel længe siden det blev bestilt.

Conti.

Vores deilige Damer kan ikke males hver Dag. Grevinden har i tre Maaneder netop eengang kunnet beqvemme sig til at sidde.

Prindsen.

Hvor ere Stykkerne?

Conti.

I Forgemakket; jeg skal hente dem.

3. Scene.

Prindsen. (allene.)

Hendes Billede — vel! — hendes Billede er dog ikke hende selv; og maaskee at jeg kan finde det i Billedet igien, som jeg ikke meere bliver vaer hos Personen — Men jeg vil ikke finde det igien — Den beqværlige Maler! jeg troer næsten, at hun har bestukket ham — Lad saa være! Dersom et andet Billede, der er malet paa en anden Grund, og med ganske andre

Farver,

Farver, vilde give hende paa nye Sted i mit Hierte — i Sandhed, jeg troer, jeg vilde være tilfreds dermed. Da jeg elskede hende, var jeg stedse saa let, saa munter, saa fornøiet — nu er jeg just tvertimod. Dog nei, nei, behagelig eller ubehageig, saa er min Tilstand dog nu bedre.

4. Scene

Prindsen. Conti (med Malerierne, hvoraf han sætter det ene forkeert imod en Stoel)

Conti.
(medens han sætter det andet til rette)

Jeg beder Dem, min Prinds, at De vil overveie hvorvidt Konstens Grændser strække sig, det meest tillokkende af Skiønheden gaaer ganske uden for dem — stil Dem saaledes.

Prindsen.
(efterat have betragtet det lidet.)

Fortreffelig Conti! meget fortreffelig! hvad Konsten og Maleriet er angaaende; men smigret Conti, ganske umaadelig smigret.

Conti.

Originalen syntes ikke at være af den Mening, og det er virkelig ikke stærkere smigret, end Konsten bør smigre. Konsten maae udføre Billedet saaledes, som den dannende Natur, om der ellers er een, tænkte sig det; uden den Forringelse i Naturens Anlæg, som Materiens Gienstridighed giør unndgaaelig, uden den Forringelse, Tiden bringer med sig.

Prindsen.

Prindsen.

Den tænkende Konstner er dobbelt agtværdig. Men Originalen, siger De, syntes ikke desmindre — —

Conti.

Prindsen maae forlade mig; Originalen er en Person, for hvilken jeg bør have Ærbødighed; og jeg har slet intet uforbeelagtigt villet lade mig forstaae med om hende.

Prindsen.

Ligesom Dem lyster! — — og hvad sagde Originalen?

Conti.

Jeg er tilfreds, sagde Grevinden, dersom jeg ikke er hæsligere.

Prindsen.

Ikke hæsligere? — — det er den sande Original.

Conti.

Og hun sagde det med en Mine — — af hvilken jeg maae tilstaae, der ikke er mindste Spoer at finde af i dette Billede.

Prindsen.

Det var egentlig min Mening; det er just deri at jeg finder det saa umaadelig snigret — — Oh! jeg kiender den, denne stolte foragteliae Mine, som vilde vanzire endog een af Gratiernes Ansigt, — — jeg nægter ikke, at en deilig Mund, ved et lidet spøgsk Træk, jo ofte bliver endnu deiligere, men De maae lægge Mærke til, et lidet. Trækket maae ikke blive til en Grimace, som det giør hos Grevinden; og Øinene maae

holde

holde den Vellystige Spotter i Ave; just saadanne Di-
ne, som den gode Grevinde ikke har; ja ikke engang
hendes Billede har dem.

Conti.

Naadige Herre! jeg er i den yderste Bestyrtelse —

Prindsen.

Og hvorover? Alt hvad Konsten er mægtig til at giøre
af Grevindens store, fremstaaende og stirrende Medusæ Øine,
det har De reedeligen giort — reedelig siger jeg? —
mindre reedelig havde maaskee været reedeligere; thi dømme
selv Conti: kan man vel slutte sig til denne Persons
Caracteer af hendes Billede? og det skulde man dog.
Stolthed har de omskiftet til Værdighed, Forhaanelse
til Smiil, Kiendetegn paa et mørkt Raserie til en stille
Tungsindighed.

Conti.

(lidt fortredelig.)

Ei min Prinds! en Maler forlader sig paa, at et
ufuldfærdiget Billede skal finde Elskeren i den samme
Heede, som han var i, da han bestilte det; vi bruge
Kierligheds Øine til at male med, og vi maae ogsaa
bedømmes af samme.

Prindsen.

Nu vel Conti! hvorfor bragte De det ikke for en
Maaned siden? — sæt det bort. Hvad er det andet
for et Stykke?

Conti.

(i det han henter det, og vender endnu den for-
keerte Side til.)

Ogsaa et Fruentimmer-Portrait.

Prindsen.

Prindsen.

Saa kunde jeg næsten falde paa ikke at vilde see det; thi Billedet, som er afmalet her, (han peger paa sit Hoved.) eller rettere sagt: her, (han peger paa Hiertet.) kan det dog ikke komme i Ligning med. Jeg ønskede, at jeg kunde forundre mig over Deres Konst, i andre Ting.

Conti.

Der gives Konstnere, som fortiene mere Forundring, men ganske sikkert er dette den værdigste Person til at opvække den.

Prindsen.

O! saa tør jeg vædde om, Conti, at det er Kunstnerens egen Herskerinde. (i det Maleren vender Portraitet om.) Hvad seer jeg? er det Deres Arbeide Conti, eller min Indbildning — Emilie Galotti!

Conti.

Hvordant min Prinds! kiender De denne Engel?

Prindsen.

(som søger at fatte sig, men uden at vende et Øie fra Portraitet.)

Saa halv om halv — just saa meget som til at erindre mig det igien — for nogle Uger siden traf jeg hende med hendes Moder paa et Ball, siden har jeg ikke seet hende uden paa hellige Steder, hvor det endnu mindre skikker sig at see stivt paa Fruentimmer. Jeg kiender ogsaa hendes Fader, han er ikke min Ven; det var ham, som satte sig allermeest imod min Anfordring paa Sabionetta. Det er en gammel Krigsmand, stolt og haard, i øvrigt redelig og god.

Conti.

Conti.

Det er Faderen, men her har vi hans Datter.

Prindsen.

Ved Himlen! som om man saae hende i et Speil. (immer med Øinene paa Portraitet.) De veed jo nok, Conti, at det er den største Berømmelse for en Konstner, at man ved at betragte hans Arbeide, glemmer at berømme ham.

Conti.

Imidlertid har jeg ved dette dog været ilde tilfreds med mig selv; og dog har jeg atter været vel tilfreds med, at jeg var ilde tilfreds med mig selv, Ach! der som vi kunde male med Øinene, thi paa den lange Vei fra Øinene ned igiennem Armene til Penselen tabes mangfoldigt, men som jeg siger, jeg er just stolt af, at jeg veed, at her er tabt meget; hvorledes det er tabt, og hvorfor det maatte tabes; ja stoltere end jeg er over alt det, hvor jeg ikke har tabt noget. Thi af det første seer jeg langt tydeligere end af noget andet, at jeg virkelig er Maler, men at min Haand ikke alle Tider er det. Troer De ikke Naadige Herre, at Raphael havde havt det største Maler-Genie, om han ogsaa ulykkeligviis havde været født uden Hænder, troer De det ikke, Prinds?

Prindsen.

(i det han neppe kaster Øinene fra Portraitet.)

Hvad siger De, Conti? hvad vil De vide?

Conti.

O! intet, intet — — Kun løs Snak. — Deres Siel var ganske i Deres Øine, saa vidt jeg mærker. Jeg elsker slige Siele og slige Øine.

Prindsen.

(med en tvungen Koldsindighed.)

Altsaa, Conti, regner De dog virkelig Emilie Galotti med iblant De fornemste Skiønheder her i Byen?

Conti.

Dog virkelig? med iblant de fornemste? og det kuns her i Byen? De driver Spot med mig, Naadige Herre, eller ogsaa De har ligesaa lidet seet, som hørt i al denne Tid.

Prindsen.

Kiere Conti! (kaster atter Øinene paa Portraitet.) tør een af os andre fæste troe til sine Øine? egentlig er det kun Malerne, der forstaae at dømme om Skiønheden.

Conti.

Skulde da enhvers egen Følelse først vente efter Malerens Kiendelse? i et Kloster med den, der vil lære af os hvad der er skiønt! Men som Maler, min Prinds, maae jeg dog sige Dem, at det er een af de største Lyksaligheder, der har mødt mig i Livet, at Emilie Galotti har sat for mig. Dette Hoved, dette Aasyn, denne Pande, disse Øine, denne Næse, denne Mund, denne Hage, denne Hals, dette Bryst, denne Vext, denne hele Bygning er fra det Øieblik af mit eneste Studium paa Fruentimmer-Skiønhed. Det Stykke, som hun har sat for, har hendes Fader bekommet, men denne Copie. —

Prindsen.

(som vender sig hurtig til ham.)

Er dog vel ikke lover bort.

Conti

Conti.

Den er for Dem, om De finder Behag i den.

Prindsen.

Behag? — (smilende.) kan jeg giøre bedre Conti, end at giøre dette Deres Studium paa Fruentimmer-Skiønhed til mit med? Det andet Portrait kan De tage med sig igien — og bestille en Ramme til.

Conti.

Meget vel.

Prindsen.

Saa smuk, saa prægtig som Billedhuggeren er i Stand til at forfærdige den; det skal sættes i Galleriet, men dette bliver her. Man giør ikke saa mange Omstændigheder med et Stykke til at studere efter, man lader det ikke engang hænge op, for at have det idelig ved Haanden. I øvrigt takker jeg Dem Conti, jeg takker Dem ret meget, og som sagt: Konsten skal ikke søge om Brød i mit Land — saalænge jeg selv har noget. Send De hen til min Skatmester, og lad ham imod Deres Quittering, betale Dem for begge Portraiterne — hvad De selv vil, saa meget som De vil, Conti.

Conti.

Jeg skulde snart frygte for at Prindsen vilde belønne andet end Konsten.

Prindsen.

O! den nidkiere Konstner! aldeles ikke — forstaaer De mig, Conti? saameget som De vil.

5. Scene.

Prindsen. (allene.)

Saa meget som han vil! (til Portraitet.) I hvad Du end koster, har jeg Dig dog for alt for godt Kiøb. Ah! Konstens deiligste Arbeide! er det sandt at jeg besidder dig? O! hvem der besad Dig med, Naturens herligste Mesterstykke! Hvad De forlanger ærlige Moder, alt hvad Du vil gamle Knark, begiær, begierer kun. — Jeg kiøbte Dig dog allerhelst af Dig selv, fortryllende Creatur! dette Øie fuld af Yndighed og Beskeedenhed, denne Mund! som, naar den aabner sig til at tale, til at smile — denne Mund! — Jeg hører nogen komme (i det han vender Portraitet imod Væggen) Endnu er jeg for misundelig over Dig. Det bliver nok Marinelli; jeg vilde, at jeg ikke havde ladet ham kalde. Hvilken behagelig Morgen kunde jeg da havt.

6. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Marinelli.

Naadige Herre! De maae forlade mig; jeg venteede mig ikke Deres Befaling saa tilig.

Prindsen.

Jeg fik lyst at kiøre ud. Morgenstunden var saa deilig; men nu er den vel meest forbie, og Lysten er forgaaet mig. (efter en kort Taushed) Hvad nyt har man, Marinelli?

Marinelli.

Marinelli.

Intet af Betydenhed, det jeg veed — Grevinde Orsine er i Gaar kommet til Byen.

Prindsen.

(peeger paa Brevet.)

Der ligger alt en Morgen Hilsen fra hende, eller hvad Indholden kan være. Jeg er slet ikke nysgierrig for at see det, Har De talt med hende?

Marinelli.

Er jeg desværre ikke hendes Fortroelige? men dersom jeg nogen Tid bliver det igien hos en Dame, som faaer i sinde at elske Dem for Alvor, saa — .

Prindsen.

Forsvær ingen Ting, Marinelli.

Marinelli.

Saa? virkelig, Prinds? kunde det dog komme dertil? — Oh! saa har Grevinden vel ikke heller saa stor Uret.

Prindsen.

Ganske sikkert, stor Uret. Min nær forestaaende Formæling med Prindsessen af Massa, giør det til en Nødvendighed, at afbryde alle slige Forbindelser for det første.

Marinelli.

Naar det allene var det, saa maatte Orsine nødvendig finde sig i sin Skiebne, ligesaa vel som Prindsen i sin.

Prindsen.

Der ustridig er langt haardere end hendes. Mit Hierte bliver Offeret for en elændig Stats Fordeel, hun taer kun sit tilbage, og behøver ikke at give det bort imod sin Villie.

Marinelli.

Tage det tilbage? hvorfor skal det tages tilbage, spørger Grevinden, naar der er intet andet i Veien end en Gemal, som ikke Kierlighed, men Statsaarsager føre Prindsen til? Ved slig en Gemals Side seer den Elskede endnu altid Sted aaben for sig. Det er ikke saadan en Gemal, som hun frygter at opofres for, men —

Prindsen.

En nye Elskerinde — nu vel! vilde De, Marinelli, tilregne mig det som en Brøde.

Marinelli.

Jeg? — O! min Pinds, giør dog forskiel imellem mig og den Daare, som jeg taler for — af Medlidenhed. Det er sandt, at hun i Gaar rørte mig meget; hun vilde slet intet tale om hendes Hiertes Anliggende i henseende til Dem; hun vilde stille sig an at være kold og roelig, men midt i den ligegyldigste Samtale, røbede hun sit piinte Hierte ved en Vending, ved et betydende Ord efter det andet; hun sagde de tungsindigste Ting med det lystigste Væsen, og strax derpaa de allerlatterligste Urimeligheder med den bedrøveligste Miine; hun har taget sin Tilflugt til Læsning, og jeg er bange at den vil give hende sit sidste Knæk.

Prindsen.

Prindsen.

Ligesaa vel som den har givet hendes fattige Forstand det første. — Men De Marinelli, vil dog vel ikke bruge det, som i Særdeleshed har forjaget mig fra hende, til at bringe mig tilbage til hende igien? — dersom hun gaaer fra Forstanden af Kierlighed, saa var det ogsaa skeet enten tidlig eller sildig uden Kierlighed. — Men nu nok talt om hende. Lad os komme til noget andet — er der da slet intet nyt i Byen?

Marinelli.

Saa godt som slet intet. Thi det, at Grev Appiani skal have Bryllup i Dag, er næsten det samme som slet intet.

Prindsen.

Grev Appiani! og med hvem da? Jeg har jo ikke engang hørt at han var forlovet.

Marinelli.

Sagen er bleven holdt meget hemmelig, og den fortiente just heller ikke at giøres meget Væsen af. De vil sikkert lee, Prinds, men saaledes gaaer det de følende Siele; Kierlighed spiller dem stedse en slem Streg. Det er en Pige, som hverken er af Herkomst eller riig, der har vidst at lokke ham i sit Garn; ved en smule Kionhed, men en hoben Væsen af Dyd, Følelser, Vittighed, og jeg veed ikke alt, hvad.

Prindsen.

Jeg troer, at den, som uden videre Hensigt kan overgive sig til de Indtryk, som Deilighed og Uskyldighed giør i Hiertet, fortiener før at misundes end at

belees.

beleeg. Men hvad hedder da denne Lykkelige? thi med alt det er Appiani — jeg veed vel, at De, Marinelli, ligesaa lidt kan lide ham, som han Dem, — men med alt det er han en værdig ung Mand, en smuk Mand, en riig Mand, en ærekiær Mand. Jeg havde gierne ønsket at giøre ham mig forbunden; jeg vil endnu tænke derpaa.

Marinelli.

I fald det ikke er for sildig; thi som jeg har hørt, saa er det ikke hans Forsæt at søge sin Lykke ved Hoffet; han vil gaae til Dalene i Piemont med sin Herskerinde, for at jage efter Steen-Gieder paa Alperne og afrette Murmel-Dyr — og hvad kan han ogsaa giøre bedre? her er det dog formedelst hans uliige Givtermaal, ganske ude med ham. De fornemste Huse er han for stedse udelukket af.

Prindsen.

Med Deres fornemste Huse! — i hvilke Ceremonier, Tvang, Kiedsommelighed og som oftest Armod herser — Men nævn mig dog den Person, som han bringer dette store Offer.

Marinelli.

Det er en vis Emilie Galotti.

Prindsen.

Hvordan Marinelli? en vis —

Marinelli.

Emilie Galotti.

Prindsen.

Emilie Galotti! — umueligt.

Marinelli.

Marinelli.

Tilforladelig, Naadige Herre.

Prindsen.

Nei siger jeg, det er ikke saa, det kan ikke være saa — De taer feil af Navnet — Galottiernes Familie er stor — det kan være en Galotti, men ikke Emilie Galotti, ikke Emilie.

Marinelli.

Emilie — Emilie Galotti.

Prindsen.

Saa maae der endnu være en, der har begge Navnene — De sagde desuden en vis Emilie Galotti — en vis. Om den første kunde ingen tale saaledes uden en Nar.

Marinelli.

De er ganske fra sig selv Naadige Herre; kiender De da denne Emile?

Prindsen.

Det falder mig til at spørge og ikke ham, Marinelli. — Emilie Galotti? en Datter af Obriste Galotti ved Sabionetta? —

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

Som boer med sin Moder her i Guastalla?

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

Ikke langt fra Alle Helgens Kirken?

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

(idet han springer op, taer Portraitet og flyer Marinelli det.)

Med et Ord — der — denne! denne Emilie Galotti? — siig det fordømte: just hende! endnu engang, og stød mig Dolken i Hiertet.

Marinelli.

Just hende.

Prindsen.

Bøddel! — denne? — denne Emilie Galotti bliver i Dag — —

Marinelli.

Grevinde Appiani. (Prindsen river ham Portraitet af Haanden og kaster det til en Side.) Vielsen skeer ganske stille paa hendes Faders Landgods ved Sabionetta; imod Middag kiører Moder, Datter, Greven og maaskee endnu et par gode Venner derhen.

Prindsen.

(kaster sig ganske fortvivlet i en Stoel.)

Saa er det ude med mig, saa vil jeg ikke leve.

Marinelli.

Hvorledes er det fat Naadige Herre?

Prindsen.

(springer forbittret op.)

Forræder! — hvorledes det er fat — Nu da! jeg elsker hende, jeg tilbeder hende; I maae gierne vide det.

det. I maatte længe siden have vidst det; Alle I! som har villet, at jeg skulde for evig bære den galne Orsines skammelige Lænker — Men at De, Marinelli, De, som saa ofte har forsikkret mig det inderligste Venskab. — O! en Fyrste har ingen Ven, kan ingen Ven have. — At De, De har kunnet indtil dette Øieblik paa saa troeløs, paa saa lumsk en Maade dølge den Fare for mig, der truede min Kierlighed; dersom jeg nogensinde tilgiver Dem det — saa gid ingen af mine Synder tilgives mig!

Marinelli.

Naadige Herre! dersom De ogsaa vilde lade mig komme til at tale, saa vidste jeg ikke at finde Ord til at udtrykke Dem min Forundring — De elsker Emilie Galotti? — Eed da mod Eed! dersom jeg har vidst det mindste af denne Kierlighed, dersom jeg har havt mindste Formodning derom, saa maae hverken Engle eller Helgene vide noget af mig at sige — den samme Eed tør jeg giøre i Grevinde Orsines Siel; hendes Mistanke svæver paa et ganske andet Spoer.

Prindsen.

Saa tilgiv mig Marinelli, (han kaster sig i hans Arme) og beklag mig.

Marinelli.

Nu vel min Prinds! der seer de Frugterne af at være tilbageholden — Fyrster har ingen Ven, kan ingen Ven have — og naar saa er, hvad er da Aarsagen dertil? siden De ingen vil have. I Dag beærer De os med Deres Fortroelighed, meddeeler os Deres hem-

meligste Ønsker, aabner Deres ganske Siel for os, og i Morgen ere vi ligesaa fremmede for Dem, som om De aldrig havde talt et Ord med os.

Prindsen.

Ak! Marinelli, hvorledes kunde jeg betroe Dem det, som jeg neppe vilde tilstaae for mig selv?

Marinelli.

Og venteligen endnu mindre har tilstaaet hende, der er Oprindelsen til Deres Marter?

Prindsen.

Hende! — ald min Umage har været forgieves til at faae hende anden Gang i tale.

Marinelli.

Og første Gang? —

Prindsen.

Talte jeg med hende — jeg gaaer fra Forstanden; og jeg skal endda giøre Dem en lang Fortælling? De seer mig et Rov for Bølgerne; Hvi spørger De da hvorledes jeg er bleven det? Ræd mig, om De kan, og spørg saa!

Marinelli.

Rædde Dem! Der er nok meget at rædde — den Tilstaaelse, Naadige Herre, som De har forsømt at giøre Emilie Galotti, maae De nu giøre Grevinde Appiani. De Vare, som man ikke kan bekomme fra første Haand, Dem kiøber man fra anden, og som oftest faaer man dem fra anden Haand for saa meget bedre Priis.

Prindsen.

Prindsen.

Alvorlig Marinelli, alvorlig! eller —

Marinelli.

Vist nok, ogsaa saa meget slettere.

Prindsen.

De bliver uforskammet.

Marinelli.

Og desforuden vil Greven føre hende ud af Landet. — Ja, saa maatte man da være betænkt paa noget andet.

Prindsen.

Og hvorpaa? kiereste, bedste Marinelli! tænk for mig; hvad giorde De, dersom De var i mit Sted?

Marinelli.

Jeg vilde for alle Ting ansee slige Smaating, som Smaating; og dernæst sige til mig selv, at jeg ikke forgieves vilde være det, jeg er — Herre!

Prindsen.

Smigre ikke for mig med en Magt, som jeg ikke seer, hvorledes jeg her kunde bruge. I Dag, siger De? allerede i Dag?

Marinelli.

Først i Dag — skal det gaae for sig; og det er kun giorte Ting, der ikke staae til at forandre (efter en kort Overveielse.) Vil De give mig frie Haand, vil De samtykke alt hvad jeg giør?

Prindsen.

Prindsen.

Alting Marinelli, alting, hvad der kan afvende dette Stød.

Marinelli.

Saa lad os ikke heller spilde Tiden; men bliv De ikke i Byen; kiør strax til Deres Lyst-Slot Dosala; Veien til Sabionetta løber der forbi; dersom det ikke skulde lykkes mig at faae Greven ufortøvet herfra, saa tænker jeg — dog! jeg troer, at han skal løbe i denne Snare. De er jo findet Naadige Herre, at skikke en Gesandt til Massa, i Anledning af Deres Formæling? Lad Greven blive denne Gesandt, med de Vilkaar, at han i Dag tiltræder Reisen; forstaaer De mig?

Prindsen.

Fortreffelig! bring De ham ud til mig. Gaae, skynd Dem; jeg sætter mig lige i Vognen.

7. Scene.

Prindsen. (allene.)

Nu strax, i dette Øieblik. Hvor blev det af? (han seer sig om efter Portraitet.) Paa Gulvet? det gik for vidt. (han tager det op.) Dog, see paa det! nei; for det første vil jeg ikke meere see paa Dig. Hvorfor skulde jeg trykke Pilen endnu dybere ind i Saaret? (sætter det bort.) Jeg har længe nok sukket, vansmægtet — længere end jeg burde, og intet udrettet; og ved denne kielne Ørkesløshed paa et Haar nær tabt alting — Men, om endda alting var tabt, om Marinelli intet udrettede — hvorfor vil jeg ogsaa forlade mig allene

paa

paa ham? nu falder mig ind, at den gudfrygtige Pige pleier ved dette Klokkeslet, (seer paa Uhret.) just ved dette Klokkeslet, hver Morgen at bivaane Messen hos Dominicanerne; om jeg søgte at faae hende der i Tale? Men i Dag, i Dag! der er hendes Bryllupsdag, ligger der hende nok andre Ting om Hiertet, end at bivaane Messen — Imidlertid, hvem kan vide det? — det er kun en Gang. (han ringer, og i det han pakker i en Hast nogle af Papirerne sammen, som ligger paa Bordet, kommer Kammertieneren ind.) Lad Vognen kiøre frem. Er endnu ingen af Raadet her?

Kammertieneren.

Camillo Rota.

Prindsen.

Han skal komme ind. (Kammertieneren gaaer ud.) Men han maae ikke holde mig op. For denne Gang ikke; ved en andrn Leilighed skal jeg være hans Betænksomheder saa meget længer til Tieneste. — Her var jo og en Ansøgning fra en Emilie Bruneschi, (han opsøger den.) det er denne; men, min gode Bruneschi, derfor som Din Talsmand —

8. Scene.

Prindsen. Camillo Rota (med Papirer i Haanden.)

Prindsen.

Kom dog, Rota! kom dog! her er det, jeg har aaabnet i Morges, det er ikke meget trøsteligt. De kan selv

selv let see, hvad der bliver at giøre ved det. Tag det kun til Dem.

Rota.

Godt, naadige Herre!

Prindsen.

Her er endnu en Ansøgning fra en Emilie Galot — Bruneschi, vilde jeg sige; vel har jeg allerede skrevet: Bevilget, derpaa, men dog — Sagen er temmelig betydelig, De kan lade Udstædelsen beroe — eller ogsaa ikke beroe, ligesom De vil.

Rota.

Ikke som jeg vil, naadige Herre!

Prindsen.

Hvad er der ellers? Noget til Underskrivt?

Rota.

En Dødsdom skulde underskrives.

Prindsen.

Meget gierne — giv hid, snart!

Rota.

(standser og seer stivt paa Prindsen.)

Jeg sagde: En Dødsdom.

Prindsen.

Jeg hørte det nok; det kunde allerede været giort; jeg har Hast.

Rota.

(søger i sine Papirer.)

Nu har jeg vel ikke taget den med — tilgiv mig, naadige Herre! det kan beroe med den til i Morgen.

Prindsen.

Prindsen.

Ogsaa det. Pak nu alt dette sammen, jeg maae bort. I Morgen, Rota, tales vi videre ved.

(han gaaer.)

Rota.

(ryster med Hovedet, i det han tager Papirerne til sig og gaaer.)

Meget gierne; en Dødsdom meget gierne! jeg havde ikke vildet lade ham underskrive den i det Øieblik, om det end ogsaa havde været min eeneste Søns Morder — Meget gierne! meget gierne! dette græsselige: meget gierne, gaaer mig lige ind i Sielen.

Ende paa den første Act.

Anden Act.

(Skuepladsen er en Sal i Claudia Galottis Boelig.)

1. Scene.

Claudia Galotti. Pirro.

Claudia.
(til Pirro, i det hun kommer ud og seer ham komme fra den anden Side.)
Hvem var det, der kom i Gaarden?

Pirro.
Vores Herre, naadige Frue!

Claudia.
Min Gemal! Er det mueligt?

Pirro.
Han følger lige bag efter mig.

Claudia.
Saa uventet. (i det hun gaaer ham i Møde.) Ah! min beste —

2. Scene.

De forrige. Odoardo Galotti.

Odoardo.
God Morgen, min Elskede! det kan man kalde at overrumple Folk, ikke sandt? Clau-

Claudia.

Paa den allerbehageligste Maade; dersom det ellers kun er en Overraskelse.

Odoardo.

Vær kun ubekymret, det er intet andet. Denne Dags Lyksalighed vaagnede mig meget tidlig; Morgenstunden var saa deilig, Veien saa kort, og jeg formodede, I havde meget travelt her; hvor let kan de ikke glemme noget, tænkte jeg. Med eet Ord: jeg kommer, jeg seer Eder, og vender strax om igien. Hvor er Emilie? hun er uden Tvivl beskæftiget med sin Pynt?

Claudia.

Hun er i Messen; jeg har, sagde hun, i Dag, fremfor alle andre Dage, Aarsag til at anholde om Naade her oven fra, og derpaa lod hun alting ligge, tog sit Slør og ilede —

Odoardo.

Ganske allene?

Claudia.

De faa Trin —

Odoardo.

Eet er allerede nok til et Feiltrin.

Claudia.

Bliv ikke vreed, min Beste! men kom ind, for at hvile et Øieblik, og, om De behager, at nyde nogle Forfriskninger.

Odoardo.

Ligesom Du vil, Claudia. — Men hun skulde ikke gaaet allene.

Claudia.

Bliv her i Forgemakket, Pirro, for at frabede os alle Besøgelser for i Dag.

3. Scene.

Pirro, og strax derpaa Angelo.

Pirro.

Som kun lade sig mælde af Nysgierrighed; hvor har man ikke frittet mig ud i en Tid af en Time! —

Angelo.

(halv bag ved Coulissen i en kort Kappe, som han holder for Ansigtet, og med Hatten ned i Panden.)

Pirro, Pirro!

Pirro.

En Bekiendt? (i det Angelo kommer frem og kaster Kappen fra hinanden.) Himmel! Angelo, er det Dig?

Angelo.

Som Du seer. Jeg har længe nok gaaet rundt omkring Huuset, for at faae Dig i Tale. — Hør! et Ord.

Pirro.

Og Du vover at komme for Dagens Lys igien? Siden det sidste Mord har man erklæret Dig fredløs, og der er sat Priis paa Dit Hoved —

Angelo.

Som Du dog vel ikke vil fortiene?

Pirro.

Pirro.

Hvad vil Du? Jeg beder Dig, giør mig dog ikke ulykkelig.

Angelo.

Maaskee hermed? (viser ham en Pung med Penge.) Der, tag! den hører Dig til.

Pirro.

Mig?

Angelo.

Ja, har Du glemt, at Tydskeren, Din forrige Herre —

Pirro.

Tie stille dermed!

Angelo.

Som Du førte i vores Snare paa Veien til Pisa — —

Pirro.

Om nogen hørte os!

Angelo.

Havde den Godhed at efterlade os en kostbar Ring; veed Du ikke, at denne Ring var saa kostbar, at vi ikke, uden at blive mistænkte, kunde strax giøre den i Penge. Endelig er det lykkedes os dermed; jeg har faaet 100 Pistoletter for den, og dette er Din Deel; der, tag!

Pirro.

Jeg gidder ikke havt det, behold det altsammen.

Angelo.

For mig gierne; naar det er Dig ligemeget, hvad Priis Du byder Dit Hoved tilfals for.

(han lader, som han vil giemme Pungen.)

Pirro.

Saa giv hid! (tager den.) Og hvad saa videre? Thi at Du skulde have søgt mig op allene derfor —

Angelo.

Det kommer Dig ikke ret troeligt for? Slubbert! hvad tænker Du om os? Troer Du, at vi ere i Stand til at forholde nogen sin Fortieneste? Det kan være Brug iblant de saa kaldte ærlige Folk, men iblant os ikke. Farvel! (han lader, som han vil gaae, men vender om igien.) Een Ting maae jeg dog spørge om endnu: Der kom jo den gamle Galotti ganske allene jagendes igiennem Byen; hvad vil han?

Pirro.

Intet; det var en blot Spadsere-Tour. Hans Datter skal i Aften vies til Grev Appiani paa det Gods, som han kom fra; han kunde ikke oppebie Tiden.

Angelo.

Rider han strax tilbage?

Pirro.

Saa snart, at han endnu træffer Dig her, dersom Du endnu tøver lidt. — Men Du har dog vel ingen Anslag paa ham? Tag Dig vare! han er en Mand —

Angelo.

Kiender jeg ham ikke nok? har jeg ikke tient un-

der

der ham? — dersom der ellers kun var noget tilgavns at hente hos ham! — Naar kiøre de unge Folk bag efter?

Pirro.

Mod Middag.

Angelo.

Hvor stort er Følgeskabet?

Pirro.

Een eneste Vogn, med Moder, Datter og Greven. Der kommer et Par Fremmede fra Sabionetta, som Vidner.

Angelo.

Hvor mange Betiente?

Pirro.

Ikkun to; foruden mig, der rider for i Veien.

Angelo.

Det er godt. Endnu eet! Hvis er Vognen, jeres eller Grevens?

Pirro.

Grevens.

Angelo.

Det er slemt; saa er der endnu en Forrider, foruden en haandfast Kudsk; dog.—

Pirro.

Jeg falder i Forundring. Men, hvad har Du i Sinde? De faa Smykker, som Bruden kunde have, vil neppe lønne Umagen —

Angelo.

Saa lønner Bruden den selv.

Pirro.

Og jeg skulde være deelagtig med Dig endog i denne Forbrydelse?

Angelo.

Du rider jo foran; riid kun, riid kun, og bryd Dig om intet.

Pirro.

Det giør jeg i Evighed ikke.

Angelo.

Hvordan? Jeg troer saamen, at Du vil stille Dig an at have Samvittighed. Jeg skulde tænke, god Karl, at Du kiender mig — Dersom Dit sladdrer, dersom een eneste Omstændighed findes anderledes, end Du har angivet den, —

Pirro.

Men, Angelo! for Himlens Skyld —

Angelo.

Giør, hvad Du ikke kan lade. (gaaer.)

Pirro.

Ha! dersom Fanden ikkun faaer Dig ved et Haar, saa er Du hans for evig. Jeg Ulyksalige!

4. Scene.

Odoardo og Claudia Galotti. Pirro.

Odoardo.

Hun bier mig for længe borte.

Claudia.

Claudia.

Et Øieblik endnu, Odoardo. Det vilde smerte hende, dersom hun ikke fik Dig at see.

Odoardo.

Jeg maae ogsaa see ind til Greven; jeg kan neppe oppebie Øieblikket til at kalde denne værdige unge Mand min Søn. Alt det, der er ved ham, indtager mig, og især hans Beslutning, at leve for sig selv i hans Fædrene Dale.

Claudia.

Mit Hierte brister, naar jeg tænker derpaa — saa teent skal vi miste hende, denne eeneste elskede Datter!

Odoardo.

Hvad kalder Du at miste hende? Vi veed hende tryg i Kierlighedens Arme. Forbland ikke den Fornøielse, Du har af hende, med hendes Lyksalighed; Du maatte ellers fornye min gamle Mistanke: at det var meere Verdens Støi og Adspredelse, meer Hoffets Nærværelse, end den Nødvendighed, at forskaffe vores Datter en anstændig Opdragelse, der bevægede Dig til at blive her i Byen med hende, langt fra en Mand og Fader, der saa inderligen elsker Eder.

Claudia.

Hvor ubilligt, Odoardo! Men lad mig alleneste i Dag anføre noget til Forsvar for denne Bye, for denne Hoffets Nærværelse, som ere Din strenge Dyd saa forhadte. Her, kun her kunde Kierligheden bringe dem sammen, som vare dannede for hverandre; kun her kunde Greven finde Emilie, og han fandt hende.

Odoardo.

Det vil jeg tilstaae. Men, min gode Claudia, havde Du derfor Ret, fordi Udfaldet giver Dig Ret? Det er vel, at det er løben af med denne Bye-Opdragelse, som det er. Men lad os ikke tilskrive vores Viisdom, hvad vi allene have Lykken at takke for. Det er vel, at det er løben saaledes af! Men nu, da de, som vare bestemte for hinanden, har fundet hinanden, saa lad dem drage derhen, hvor Uskyldighed og Roelighed vinker ad dem. Hvad skulde Greven gjøre her? Bukke, smigre, krybe, og søge at stikke Marinellerne ud? og hvorfor? For omsider at naae en Lykke, han ikke trænger til; for omsider at blive værdiget en Ære, som ingen var for ham? Pirro!

Pirro.

Hvad befaler De?

Odoardo.

Gaae og bring min Hest hen til Grevens Huus. Jeg kommer strax efter, og vil sætte mig der til Hest. (Pirro gaaer.) Hvorfor skulde Greven tiene her, naar han selv kan befale der? Desuden, Claudia, saa betænker Du ikke, at han, ved at ægte vor Datter, sætter sig ganske og aldeles i Ugunst hos Prindsen. Prindsen hader mig —

Claudia.

Maaskee mindre, end Du befrygter?

Odoardo.

Befrygter? Frygter jeg for sligt?

Claudia.

Har jeg alt sagt Dig, at Prindsen har seet Emilie?

Odoardo.

Odoardo.

Prindsen! og hvor da?

Claudia.

Paa det sidste Ball, hos Canceler Grimaldi, som han beærede med sin Nærværelse. Han viste sig saa naadig imod hende —

Odoardo.

Saa naadig?

Claudia.

Han talede saa længe med hende —

Odoardo.

Han talede med hende?

Claudia.

Syntes saa indtaget af hendes Munterhed og Vid —

Odoardo.

Saa indtaget?

Claudia.

Og har siden talt med saa store Bersømmelser om hendes Skiønhed —

Odoardo.

Bersømmelser? Og alt dette fortæller Du mig med Henrykkelse? O Claudia, forfængelige, daarlige Moder!

Claudia.

Hvi saa?

Odoardo.

Nu vel! vel! det er ogsaa løben saaledes af — Ha! naar jeg forestiller mig — det var just det Sted, hvor Saaret kunde blive mig dødeligst — den Vellystige, som bersm-

bersnumer, han begierer — Claudia, Claudia! den blotte Tanke giør mig rasende — Du burde strax ladet mig vide det — dog, jeg vilde nødig sige Dig noget Ubehageligt i Dag. Men dersom jeg blev her længer, saa kunde jeg — (i det hun tager ham ved Haanden.) derfor slip mig, slip mig. Gud være med jer, Claudia! kom lykkelig og vel efter mig.

5. Scene.

Claudia. (allene.)

Hvilken Mand! — O den barske Dyd! Ifald den ellers fortiener dette Navn. Alting synes den mistænkeligt, alting strafværdigt — eller dersom det kan kaldes at kiende Menneskene, hvem vilde da ønske sig at kiende Dem? Men hvor bliver ogsaa Emilie af? — Han er Faderens Fiende, følgelig — følgelig dersom han har Øie paa Datteren, saa er det allene for at beskiemme ham.

6. Scene.

Claudia. Emilia.

Emilia.
(kommer angest og forvirret ind.)

Vel, Vel! nu er jeg i Sikkerhed, eller har han endog fulgt efter mig? (i det hun kaster sit Slør tilbage, og bliver sin Moder vaer) har han, min Moder? har han? — nei, Himlen skee Tak!

Claudia.

Hvorledes er det fat, min Datter, hvad feiler Dig?

Emilie.

Emilie.

Intet, intet.

Claudia.

Hvorfor løber Dine Øine saa forvildede omkring? hvert et Ledemod skielver jo?

Emilie.

Hvad har jeg maattet høre? Og hvor, hvor har jeg maattet høre det?

Claudia.

Jeg troede at Du var i Kirken.

Emilie.

Just der. Hvad bryder Lasterne sig om Kirke og Alter? — Ak! min Moder! (hun kaster sig i Claudias Arme.)

Claudia.

Tal dog min Datter! — riv mig ud af denne Beængstelse. Hvad Ondt kan der have mødt Dig paa saa helligt et Sted?

Emilie.

Aldrig burde min Andagt været mere inderlig og brændende end i Dag; men aldrig har den været mindre hvad den burde være.

Claudia.

Vi ere Mennesker, min Emilie; den Gave at kunde bede er ikke stedse i vor egen Magt; men for Himlen er Villien til at bede, Bønnen.

Emilie.

Og Villien til at synde ogsaa Synden.

Claudia.

Claudia.

Det har ikke været min Emilies Villie.

Emilie.

Nei min Moder, saa dybt lod Naaden mig ikke synke; Men ak! at fremmede Laster imod vores Villie kan giøre os til Medskyldige!

Claudia.

Fat Dig! — sank dine adspredte Tanker, saa meget som det er mueligt — sig mig reent ud, hvad der har mødt Dig.

Emilie.

I det jeg, dog noget længere fra Alteret end jeg pleiede, siden jeg kom for sildig, havde kastet mig paa mine Knæe; i det jeg vilde hæve mit Hierte, kom der Een og tog sit Sted tæt bag ved mig. Jeg kunde hverken rykke frem eller til Siden — saa gierne som jeg vilde; af Frygt for, at en andens Andagt maatte forstyrre mig i min. — Andagt! det var det værste jeg frygtede for — men det varede ikke længe, førend jeg ganske tæt ved mit Øre — efter et dybt Suk — hørte Navnet, — ikke af en Helgen — men Navnet — bliv ikke vreed min Moder — af Deres Datter. — Mit Navn! — O at en døvende Torden havde hindret mig at høre meere! Een talede om Skiønhed, om Kierlighed — han klagede over, at denne Dag, som giorde min Lykke — om den ellers giorde den, — giorde ham for stedse Ulykkelig — han besvor mig — jeg var tvungen til at høre alt dette; men jeg saae mig ikke om, jeg vilde lade, som om jeg ikke hørte det, — Hvad kunde jeg giøre mere? bede min gode Engel, at berøve

mig

mig Hørelsen, om det endog skulde være for stedse! Jeg bad ogsaa derom, det var det eneste hvorom jeg kunde bede. Endelig blev det paa Tide, at jeg skulde reise mig, den hellige Forretning var forbie. Jeg skielvede for at vende mig om, jeg skielvede for at see den, der torde være saa forvoven. Og da jeg vendte mig, da jeg saae ham —

Claudia.

Hvem min Datter?

Emilie.

Ja giæt min Moder, giæt engang — jeg troede jeg skulde synket i Jorden. — Ham selv.

Claudia.

Hvem? ham selv?

Emilie.

Prindsen.

Claudia.

Prindsen! — Velsignet være Din Faders Utaalmodighed, der ikke tillod ham at oppebie Dig.

Emilie.

Min Fader har været her? — og vilde ikke oppebie mig!

Claudia.

Om Du i Din Forvirring havde ladet ham høre alt dette?

Emilie.

Nu min Moder! — Hvori havde han kunnet finde mig strafværdig?

Claudia.

Claudia.

I slet intet, ligesaa lidet som mig. Men desuagtet — Ha! Du kiender ikke din Fader; i hans Vrede havde han ikke skielnet imellem den uskyldige Aarsag til Forbrydelsen og Forbryderen. I hans Raserie havde han anseet mig som den, der havde givet Anledning til det, jeg hverken kunde forhindre eller see forud. — Men videre, min Datter, videre; da Du nu saae at det var Prindsen — jeg vil haabe, at Du var Dig selv saa mægtig, med et Øiekast at vise ham al den Foragt han fortiente.

Emilie.

Nei, det var jeg ikke min Moder. Efter det Øieblik, ved hvilket jeg blev vaer, at det var ham, havde jeg ikke det Hierte, at vende Øiet mere til ham. Jeg flyede.

Claudia.

Og Prindsen fulgte efter Dig?

Emilie.

Som jeg ikke vidste noget af, førend jeg følede at een tog mig ved Haanden i Kirkegangen. Og det var ham. For Skammens Skyld maatte jeg holde Stand; havde jeg revet mig fra ham, saa vilde det have giort de Forbigaaende alt for Opmærksomme paa os. Det var den eneste Betragtning, jeg var i Stand til at giøre — eller som jeg nu kommer ihu igien. Han talede — og jeg svarede ham. Men hvad han sagde, og hvad jeg svarede ham — kan jeg besinde mig det, saa er det got, og saa skal jeg sige Dem det min Moder. For nærværende Tid veed jeg slet intet deraf.

Mine

Mine Sandser vare reent borte. Jeg veed hverken hvordan jeg er sluppen fra ham, eller hvorledes jeg er kommen ud af Kirkegangen. Jeg kom først til mig selv igien, efter at jeg var kommen paa Gaden; jeg hørte ham gaae bag efter mig, jeg hørte ham tillige med mig at komme ind i Huset, og følge op af Trappen efter mig. —

Claudia.

Forskrækkelsen har sin Sands for sig, min Datter. Jeg glemmer aldrig de Lader, med hvilke Du kom farende herind. Nei, saavidt torde han sikkert ikke driste sig til at følge Dig. Men min Gud! Dersom Din Fader vidste det! hvor rasende var han ikke allerede blot ved at høre, at Prindsen havde for nogen Tid siden yttret nogen Behag ved at see Dig! Vær imidlertid roelig min Datter! Ansee det, der er hændet dig, som en Drøm, og det vil ogsaa have mindre Følger end en Drøm. I Dag undgaaer Du med eet alle Efterstræbelser.

Emilie.

Men Greven maae dog vide det; ikke saa, min Moder? ham skal jeg sige det.

Claudia.

For alting ikke. Hvortil? hvorfor? vil Du gjøre ham uroelig for ingen Ting? Thi om han endog ikke blev det nu, saa lær dette, mit Barn, at Giften, skiønt den ikke strax virker, er derfor ligefuldt farlig. Det, som ikke giorde Indtryk hos Elskeren, kunde giøre det hos Ægtemanden. Elskeren, kunde det endogsaa smigre at have vundet Fortrin for saa betydelig en

Medbeiler; men naar han først har faaet det: Ak! mit Barn, — saa bliver der meget ofte en ganske anden Person af Elskeren. Din gode Skiebne befrie dig fra at erfare det.

Emilie.

De veed, min Moder, at jeg i alle Ting underkaster mig Deres dybere Indsigt — Men dersom han fik at vide af nogen anden, at Prindsen havde talt med mig i Dag, vilde da ikke min Taushed, enten tidlig eller sildig forøge hans Uroelighed? Jeg troer, at det er bedre intet at dølge for ham, af hvad der ligger mig om Hiertet.

Claudia.

Børnerier! forliebte Børnerier! nei min Datter! aldeles ikke; sig ham det ikke, lad ham ikke mærke det ringeste.

Emilia.

Nu ja, min Moder! jeg har ingen anden Villie end Deres. Ah ha! (i det hun drager Veiret meget haart) Det bliver og igien ganske let for Hiertet. Hvad er jeg dog ikke en taabelig, frygtsom Stakkel! — Ikke sandt min Moder? — Jeg kunde have baaret mig ganske anderledes ad, uden at have overtraad hvad jeg skylder mig selv.

Claudia.

Det vilde jeg ikke sige dig, min Datter, men overlade det til din egen sunde Fornuft, siden jeg vidste, at den vilde sige dig det, saa snart du havde fattet dig lidt igien. Prindsen er artig mod Kiønnet. Du er endnu ikke vant til at høre den store Verdens intet bety-

betydende Sprog. Ved den bliver en blot Høflighed til Følelser, Smiger til Forsikringer, et Indfald til et Ønske, et Ønske til et Forsæt. Intet lyder i dette Sprog som alting; og alting er i det, iust det samme som intet.

Emilie.

O min Moder! saa maatte jeg jo med min Angest forekomme mig selv ganske latterlig! Nu, min kiere Appiani skal ganske sikkert ikke faae det mindste at vide heraf. Han kunde let falde paa, at jeg var mere forfængelig end dydig — Ha! der kommer han selv, det er hans Gang.

7. Scene.

De Forrige. Grev Appiani.

Appiani.

(dybsindig og med nedslagne Øine; han seer ikke Emilie, førend hun løber ham i Møde og staaer lige for ham.)

Ak min Dyrebareste! — jeg ventede Dem ikke i Forgemakket.

Emilie.

Jeg ønsker, at De var mere munter Hr. Greve, endog hvor De ikke venter mig — saa høitidelig, saa alvorlig? — er denne Dag da ingen glædelige Bevægelser værd?

Appiani.

Den er meere værd end mit hele Liv. Men da den lover mig saa stor en Lyksalighed, saa er det maaskee denne Lyksalighed selv, der giør mig saa høitidelig,

som De kalder det, Frøken. (i det han seer hendes Moder) Ah! ogsaa De her min naadige Frue! som jeg nu snart skal nævne ved et ærbødigere og klerligere Navn?

Claudia.

Der skal udgiøre min største Stolthed! — hvor er Du ikke lykkelig, min Emilie! hvorfor vilde din Fader dog ikke blive og tage Deel i vores Henrykkelse?

Appiani.

I dette Øieblik rev jeg mig af hans Arme, eller rettere sagt: han sig af mine. Hvad for en Mand er ikke Deres Fader, min Emilie! Et Mønster paa alle mandelige Dyder. Til hvilken Tænkemaade hæver ikke min Siel sig i hans Nærværelse! aldrig er mit Forsæt, til stedse at handle vel og ædelt, saa levende, som naar jeg seer ham — naar jeg kun tænker paa ham. Og hvormed, uden med Opfyldelsen af dette Forsæt, kunde jeg blive den Ære værdig at kaldes hans Søn — at være Deres, min Emilie?

Emilie.

Og han vilde ikke oppebie mig?

Appiani.

Jeg troer, at det har været fordi hans Emilie havde alt for stærkt rørt og bemestret sig hans Siel for et Øieblikks Besøgelse.

Claudia.

Han tænkte, at Du var i Færd med at pynte Dig, og hørte —

Appiani.

Appiani.

Hvad jeg med den ømmeste Beundring hørte igien af ham. Det er ret, min Emilie! jeg faaer en gudsfrygtig Kone i Dem, og som tillige ikke hovmoder sig af sin Gudsfrygt.

Claudia.

Men mine Børn, det ene maae giøres, uden at det andet forsømmes — det er høi Tid, min Emilie, skynd Dig.

Appiani.

Hvormed naadige Frue.

Claudia.

De vil dog vel ikke føre hende til Alteret, Hr. Greve, saaledes som hun staaer der?

Appiani.

I Sandhed! det bliver jeg nu først vaer; hvem kan give agt paa Deres Pynt, min Emilie, naar man seer paa Dem? Men hvorfor ikke just saaledes, som hun staaer der?

Emilie.

Nei min kiere Greve, ikke saaledes; ikke ganske saaledes, men ikke heller meget prægtigere, ikke meget. I en Haandvending skal det være giort. Intet, slet intet af Juvelerne, den sidste Foræring af Deres ædle Ædelmodighed; og intet, slet intet, som der skikker sig til Juveler. Jeg kunde blive disse Juveler fiendsk, ifald de ikke kom fra Deres Haand; thi jeg har allerede 3 Gange drømt om dem.

Claudia.

Nu, det veed jeg jo slet intet af.

Emilie.

At jeg havde dem paa, og med et blev hver en Steen forvandlet til en Perle. Og Perler min Moen, Perler betyde Taarer.

Claudia.

Din Udtolkning, mit Barn, er endnu mere drømmende end Drømmen selv. Har Du ikke alle Tider været en større Elsker af Perler end af Juveeler?

Emilie.

Jo min Moder, jo vist har jeg.

Appiani.

(tungsindig og pensende.)

Betyde Taarer! — betyde Taarer!

Emilie.

Hvorledes! det giør Dem opmærksom! Dem? —

Appiani.

De har Ret; jeg burde skamme mig; men naar Indbildningskraften først er oplagt til bedrøvelige Forestillinger. —

Emilie.

Men hvorfor er den det ogsaa? — hvad tænker De nu vel, at jeg har valt mig? hvad havde jeg paa den første Gang, De fandt Behag i mig? Veed De det endnu?

Appiani.

Om jeg endnu veed det? jeg seer Dem stedse saaledes i mine Tanker; ja jeg seer dem endog saaledes, naar jeg ikke seer Dem saa.

Emilie.

Altsaa bliver Klædningen af samme Farve og samme Snit, frie og flagrende.

Appiani.

Fortreffelig.

Emilie.

Og Haaret!

Appiani.

I sin egen skiønne Farve; i Lokker som Naturen selv dannede.

Emilie.

Rosen deri ikke at glemme! just saa! just saa! et Øieblikks Taalmodighed, saa staaer jeg saaledes for Deres Øine.

8. Scene.

Appiani. Claudia.

Appiani.

(seer efter hende med en needslagen Mine.)

Perler betyde Taarer — Et Øieblikks Taalmodighed! Ja dersom Tiden var uden for os selv — dersom en Minut ved Viseren ikke kunde forlænges inden i os til hele Aar.

Claudia.

Emilies Anmærkning, Hr. Greve, var ligesaa rigtig som hastig; De er mere alvorlig i Dag end ellers. Da De nu kun er et Skridt fra Deres Ønskers Maal, skulde det da fortryde Dem, Hr. Greve, at det har været Maalet for Deres Ønsker?

Appiani.

O min Moder! kan De mistænke deres Søn for sligt? men det er sandt, at jeg i Dag er usædvanlig mørk og tungsindig. De indseer selv naadige Frue, at være et Skridt fra Maalet og slet ikke at være kommet paa Banen er i Grunden et og det samme. Alt hvad jeg fra i Gaar og Forgaars har seet, hørt eller drømt, forkynder mig denne Sandhed. Denne Tanke hefter sig ved enhver anden Tanke, som jeg maae eller vil have. Hvad et det? jeg forstaaer det ikke?

Claudia.

De giør mig uroelig Hr. Greve, —

Appiani.

Det ene kommer til det andet; jeg er ærgerlig — ærgerlig over mine Venner, over mig selv.

Claudia.

Hvi saa?

Appiani.

Mine Venner paastaae at jeg skal mælde Prindsen mit Giftermaal, førend jeg fuldbyrder det. De give mig Ret i, at det ikke er en Skyldighed; men Agten imod ham, sige de, udkræver det — og jeg har været skrøbelig nok til at love dem det. Jeg vilde just nu kiøre hen til ham.

Claudia.

Claudia. (bestyrtset.)

Til Prindsen?

9. Scene.

De Forrige. Pirro, og strax derpaa Marinelli.

Pirro.

Naadige Frue! Kammerherre Marinelli holder her uden for og spørger efter Greven.

Appiani.

Efter mig?

Pirro.

Der er han allerede. (han aabner Døren for ham og gaaer ud.)

Marinelli.

Jeg beder om Forladelse, naadige Frue! — Min Hr. Greve, jeg var uden for Deres, hvor jeg fik at vide, at De var her. Jeg har et vigtigt og uopsætteligt Ærende til Dem — jeg maae endnu engang bede Dem om Forladelse naadige Frue, men det kan afgiøres i et par Minuter.

Claudia.

Som jeg ikke vil forlænge. (hun neier og gaaer ud.)

10. Scene.

Appiani. Marinelli.

Appiani.

Nu vel, min Herre!

Marinelli.

Jeg kommer fra hans Durchlauchtighed Prindsen.

Appiani.

Hvad har han at befale?

Marinelli.

Jeg er stolt af at være Overbringeren af saa betydelig en Naade, og dersom Grev Appiani ikke med Magt vil miskiende en af hans hengivneste Venner i mig. —

Appiani.

Uden videre Fortale, om jeg tør bede.

Marinelli.

Ogsaa det! — Prindsen maae strax skikke en Gesandt til Hertugen af Massa, i Anledning af Formælingen med Prindsessen hans Datter. Han var længe tvivlraadig hvem han skulde udnævne dertil. Endelig er hans Valg falden paa Dem Hr. Greve.

Appiani.

Paa mig?

Marinelli.

Og det — dersom Venskab tør rose sig af sligt — ikke uden jeg har havt Deel deri.

Appiani.

De sætter mig virkelig i Forlegenhed med at takke Dem. Jeg havde allerede for længe siden slaaet det af mine Tanker, at Prindsen skulde finde for got at bruge mig.

Marinelli.

Marinelli.

Jeg er forvisset om, at det allene har manglet ham paa en værdig Leilighed. Og dersom denne ikke endnu skulde være en Mand, som Grev Appiani værdig nok, saa har da mit Venskab, været lidt for ilfærdigt.

Appiani.

Venskab, og Venskab ved hvert andet Ord. Med hvem taler jeg da? Jeg har aldrig dromt om Kammerherre Marinelles Venskab.

Marinelli.

Jeg indseer min Forseelse Hr. Greve; den utilgivelige Forseelse, at jeg uden Deres Tilladelse har villet være deres Ven. Men med alt det, hvad giør det til Sagen? Prindsens Naade, den Dem tilbudne Ære bliive det de ere, og jeg tvivler ingenlunde paa, at De jo med Begierlighed tager derimod.

Appiani.

(efter et lidet Overlæg.)

Ganske vist.

Marinelli.

Saa kom da med.

Appiani.

Hvorhen?

Marinelli.

Til Dosala; der er Prindsen; Alting ligger færdig der. Thi De maae tiltræde Reisen endnu i Dag.

Appiani.

Hvad siger De? — endnu i Dag?

Mari-

Marinelli.

Ja; heller i dette Øieblik end i det paafølgende. Sagen har meget stor Hast.

Appiani.

I Sandhed — saa giør det mig ondt, at jeg maae frabede mig den Ære, som Prindsen havde tiltænkt mig.

Marinelli.

Hvorledes?

Appiani.

Jeg kan hverken tiltræde Reisen i Dag eller i Morgen; ja ikke engang Overmorgen.

Marinelli.

De skiemter Hr. Greve.

Appiani.

Med Dem?

Marinelli.

Uforlignelig! Men gaaer Deres Skiemt til Prindsen selv, saa er det endnu moërsommere — De kan ikke?

Appiani.

Nei min Herre, nei! — og jeg haaber at Prindsen selv vil tage min Undskyldning for gyldig.

Marinelli.

Jeg er begierlig efter at høre den.

Appiani.

O! en ringe Ting — seer De vel, jeg skal endnu i Dag have mig en Kone.

Mari-

Nu vel! og derfor?

Appiani.

Og derfor? — og derfor? — Deres Spørgsmaal er og saa forbandet uskyldigt.

Marinelli.

Man har Exempler Hr. Greve! at Bryllupper ollade sig opsætte: jeg vil gierne troe at Brud og Brudgom ikke altid ere tiente der med; Sagen kan have sit ubehagelige for Dem; men jeg tænkte dog at en Herres Befalning —

Appiani.

En Herres Befalning? — en Herres — den Herre man vælger sig selv, er ikke egentlig vores Herre. Jeg tilstaaer det, at De skylder Prindsen en mere uvilkaarlig Lydighed, men jeg ikke. Jeg kom som en Frievillig til hans Hoff; jeg vilde have den Ære at tiene ham, men ikke være hans Slave. Jeg er en større Herres Vasall. —

Marinelli.

Større eller mindre; Herre er Herre.

Appiani.

Det vil jeg ikke trætte med Dem om. Siig De til Prindsen, hvad De har hørt — at det giør mig ondt, at jeg ikke kan tage imod hans Naade, siden jeg i i Dag skal indgaae en Forbindelse, hvorpaa mit Livs Lyksalighed beroer.

Marinelli.

Vil De da ikke tillige lade ham vide med hvem?

Appiani.

Appiani.

Med Emilie Galotti.

Marinelli.

Datteren her af Huset?

Appiani.

Her af Huset?

Marinelli.

Hum! hum!

Appiani.

Hvad behager?

Marinelli.

Jeg skulde tænke, at det da havde saa meget mindre Vanskeligheder med at opsætte Ceremonien til Deres Tilbagekomst.

Appiani.

Ceremonien? kun Ceremonien?

Marinelli.

De gode Forældre regne det vel ikke saa nøie.

Appiani.

De gode Forældre?

Marinelli.

Og Emilie bliver Dem jo vis nok?

Appiani.

Jo vis nok? De er med Deres vis nok, — vis nok en fuldkommen Abekat.

Marinelli.

Det siger De til mig, Hr. Greve?

Appiani.

Hvorfor ikke?

Marinelli.

Himmel! og alle Helgene! vi tales nærmere ved.

Appiani.

Pah! Aben er lumsk, men —

Marinelli.

Død og Fordømmelse! Jeg maae have Satisfac-
tion, Greve.

Appiani.

Det forstaaer sig.

Marinelli.

Og jeg tog den paa Stedet — dersom jeg næn-
ne at forspilde den ømme Brudgom denne Dags For-
anøielse.

Appiani.

Nei, godhiertige Stakkel! det skal ikke holde Dem
tilbage (han taer ham ved Haanden.) Vel har jeg ikke
lyst til at lade mig skikke til Massa i Dag, men til
en Spadseregang med Dem, har jeg Tid nok tilovers;
kom kun, kom!

Marinelli.

(river sig løs og gaaer.)

Taalmodighed, Greve, kun Taalmodighed!

II. Scene

Appiani. Claudia.

Appiani.

Gaae Uværdige! — Ha! det har hiulpen, Blodet
er kommen i Kaag. Jeg befinder mig nu ganske an-
derledes og bedre.

Claudia.

Claudia.

(i hast og bestyrtset.)

Min Gud! Hr. Greve; de vare meget høirøstede, Deres Ansigt brænder. Hvad er der faldet for?

Appiani.

Intet, naadige Frue, slet intet. Kammerherre Marinelli har beviist mig en stor Tieneste, han har sparet mig for at gaae til Prindsen.

Claudia.

Virkelig?

Appiani.

Ja; vi kan nu kiøre saa meget tiligere bort; jeg gaaer hen at skynde paa mine Folk, og kommer paa Øieblikket igien; imidlertid bliver Emilie ogsaa færdig.

Claudia.

Kan jeg være ganske roelig Hr. Greve?

Appiani.

Ganske roelig naadige Frue.

(hun gaaer ind og han bort.)

Ende paa den anden Act.

Tredie

Tredie Act.

(Skuepladsen forestiller et Forgemak paa Prindsens Lyst-Slot.)

1. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Marinelli.

Forgieves. Han afslog den tilbudne Ære med den ij største Foragt.

Prindsen.

Og saa bliver det derved? saa gaaer Bryllupet ij for sig? saa bliver endnu i Dag Emilie hans?

Marinelli.

Efter al Anseelse.

Prindsen.

Jeg lovede mig saa meget af Deres Indfald; ydhvem veed ogsaa, hvor taabelig De har sat det i Verk. Naar en Daare engang giver et godt Raad, saa maae man tage en fornuftig Mand til at udføre det; det udburde jeg have betænkt.

Marinelli.

Der bliver jeg ret herlig belønnet.

Prindsen.

Belønnet! og hvorfor?

Marinelli.

At jeg endog har villet sætte mit Liv i vove herved. Da jeg saae, at hverken Alvor eller Spot kunde bevæge Greven til at sætte sin Kierlighed tilside for Æren, saa forsøgte jeg at bringe ham i Harnisk. Jeg saade ham Ting, der bragte ham til at glemme sig selv. Han brugte fornærmelige Talemaader imod mig, og jeg begierede Satisfaction, og begierede den strax paa Stedet. Jeg tænkte saa: enten han mig, eller jeg ham. Lægger jeg ham ned, saa hør Marken os ganske til; nedlægger han mig, nu vel, saa maae han rømme, og saa vinder Prindsen i det mindste Tid.

Prindsen.

Det har De giort, Marinelli?

Marinelli.

Man skulde vide forud, naar man med slig en daarlig Beredvillighed opofrer sig selv for de Store; man skulde vide det forud, hvor erkiendtlige de vilde vise sig.

Prindsen.

Og Greven? — han har Ord for, ikke at lade sig sligt sige to Gange.

Marinelli.

Det er uden Tvivl ligesom det falder — hvem kan fortænke ham det? — han svarede: at han for i Dag havde noget vigtigere at forrette, end at vexle Kugler med mig. Og derpaa satte han mig Stævne til ottende Dagen efter Bryllupet.

Prindsen.

Prindsen.

Med Emilie Galotti! den Tanke giør mig afsindig! — derpaa lod De det blive derved, og gik bort; og kommer hid og giør Dem til af, at De har vovet Deres Liv for mig — opofret sig for mig —

Marinelli.

Men hvad vil De, naadige Herre, at jeg skulde giort videre?

Prindsen.

Giort videre! — ret ligesom han havde giort noget.

Marinelli.

Fortæl da engang, naadige Herre! hvad De har udrettet for Dem selv. De var jo saa lykkelig, at faae hende endnu i Tale i Kirken. Hvad Aftale tog De der med hende?

Prindsen. (spodsk.)

Nysgierrighed har De nok af — jeg maae vel tilfredsstille den. O! alting gik der efter Ønske — — De behøver ikke at umage Dem videre, 'min alt for tienstvillige Ven! — hun forekom min Attraae; jeg havde strax kunnet tage hende med mig. (kold og bydende) See, nu veed De jo alt, hvad De vilde vide — og kan gaae.

Marinelli.

Og kan gaae! — Jo, jo! det er Enden paa Leegen, og vilde blive det; sæt ogsaa, at jeg forsøgte Umueligheden — Umueligheden, siger jeg — saa umueligt var det vel just ikke — men dristigt. Dersom vi havde Bruden i vores Vold, saa vilde jeg staae inde for, at der ikke skulde blive noget af Bryllupet.

Prindsen.

Ei, for alt det, den Mand ikke vil staae inde for! Jeg behøvede kun at give ham en Commando af min Livvagt, saa lagde han sig i et Baghold paa Landeveien, og anfaldt selv med 50 Mands Hielp en Vogn, og reev en Pige ud af den, som han førte i Triumph til mig.

Marinelli.

Der er vel før bleven taget en Pige bort med Magt, uden at det har havt Anseende af en voldsom Borførelse.

Prindsen.

Naar De vidste at sætte det i Værk, saa sladdrede De ikke saa meget derom i Forveien.

Marinelli.

Men, man maatte ikke staae til Ansvar for Udfaldet — der kunde tildrage sig ulykkelige Tilfælde derved. —

Prindsen.

Det er min Maade, at fordre Folk til Regnskab for det, de ikke kan giøre ved!

Marinelli.

Altsaa, naadige Herre — (man hører et Skud langt borte.) Ha! hvad var det? hørte jeg ret? Naadige Herre! hørte De ikke ogsaa et Skud gaae løs — og der endnu eet!

Prindsen.

Hvad er det? hvad gaaer der for sig?

Marinelli.

Marinelli.

Hvad tænker De vel? — hvad, om jeg var virksommere, end De troer.

Prindsen.

Virksommere? — saa sig mig dog —

Marinelli.

Kort sagt: Det, jeg talede om, sættes i Værk.

Prindsen.

Er det mueligt?

Marinelli.

Men, min Prinds! glem for alting ikke, hvad De nyelig forsikkrede mig. De give mig endnu engang Deres Ord —

Prindsen.

Men Anstalterne ere dog vel saaledes —

Marinelli.

Som de nogensinde kan være. — Udførselen er betroet til Folk, jeg kan forlade mig paa. Veien løber ganske tæt forbi Plankeværket om Dyrehaugen. Et Partie skulde angribe Vognen, ligesom for at udplyndre den, og et andet Partie, hvoriblandt der er een af mine Tienere, skulde komme springende ud af Dyrehaugen, som for at komme de Angrebne til Hielp. Imidlertid de for et Syns Skyld brydes med hverandre, saa skal min Tiener tage Emilie, og til hendes Frelse bringe hende igiennem Dyrehaugen til Slottet — Saaledes er Aftalen — hvad siger De nu, min Prinds?

Prindsen.

De overrasker mig paa en besynderlig Maade — der overfalder mig en Beklæmmelse — (Marinelli gaaer til Vinduet.) Hvad seer De efter?

Marinelli.

Det maae være paa den Kant — det er rigtig — der rider allerede en Maske i fuld Galop omkring Plankeværket — det er uden Tvivl, for at berette mig Udfaldet. Gaae De bort, naadige Herre.

Prindsen.

Ak, Marinelli!

Marinelli.

Nu! forhen havde jeg giort for lidet, og nu for meget; ikke sandt?

Prindsen.

Nei, ikke det; men med alt dette kan jeg dog ikke indsee —

Marinelli.

Indsee! — hvorfor ikke alting paa eengang? — Men skynd Dem bort, Masken maae ikke blive Dem vaer.

2. Scene.

Marinelli, og strax derpaa Angelo.

Marinelli.

(som atter gaaer til Vinduet.)

Vognen kiører der ganske sagte til Byen igien — Fod for Fod, og en Tiener ved hver Side — det er Tegn, som slet ikke staae mig an — den Streg er vel kun

kun halv lykkedes — man fører nok en Saaret tilbage i Magelighed og ingen Død — Masken stiger fra Hesten — det er Angelo selv; den Vovehals! — Dog! her kiender han hver en Krog — han giør Tegn til mig, han maae være vis paa sin Sag. Ei ja, min Hr. Greve! som ikke vilde gaae til Massa i Dag, og nu maae tiltræde en meget længere Reise — hvem havde lært Dem saa vel at kiende Aberne? (i det han gaaer til Døren.) Ja vist ere de lumske. Nu, Angelo!

Angelo.

(som tager Masken af.)

Pas nu paa, Hr. Kammerherre! man bringer hende i dette Øieblik.

Marinelli.

Hvordan løb det i øvrigt af?

Angelo.

Jeg tænker, ret vel.

Marinelli.

Hvorledes staaer det til med Greven?

Angelo.

Til Tieneste; saa, saa — men han maae have havt Nys om noget; thi han var ikke ganske ubelavet derpaa.

Marinelli.

Hvad Du har at sige mig, det sig mig i en Hast — Er han død?

Angelo.

Det skiær mig i Hiertet for den gode Herre.

Marinelli.

(giver ham en Pung med Guld.)

See der! det er for Din Medlidenhed.

Angelo.

Endog min brave Nicolo, der maatte ligeledes betale Gildet.

Marinelli.

Saa! Forliis paa begge Sider?

Angelo.

Jeg kunde græde, saa ondt giør det mig for den ærlige Dreng, endskiønt hans Død tilveiebringer mig en Fierdedeel meere heraf. (han peeger paa Pungen.); thi jeg er hans Arving, siden jeg har hævnet ham. Det er vores Lov, og jeg bilder mig ind, at der aldrig er givet nogen bedre til at vedligeholde Troskab og Venskab. Denne Nicolo, Hr. Kammerherre —

Marinelli.

Med Din Nicolo — Men Greven! Greven —

Angelo.

For Pokker! Greven tog ham vis; men derfor tog jeg ogsaa Greven vis igien — han styrtede, og dersom de har bragt ham levende i Vognen, saa lover jeg for, at han ikke kommer levende ud af den.

Marinelli.

Naar det kun er vist, Angelo?

Angelo.

Jeg vil miste Deres Næring, Hr. Kammerherre, dersom det ikke er vist. Har De ellers noget meere at

befale? thi jeg har den længste Vei; vi vil endnu over Grændserne i Dag.

Marinelli.

Saa gaae!

Angelo.

Naar der forefalder noget igien, Hr. Kammerherre, saa veed De, hvor jeg er at finde. Alt, hvad en anden tør tage sig paa, bliver og ingen Hexerie for mig; og jeg giør det for bedre Kiøb, end nogen anden.

(gaaer.)

Marinelli.

Det er godt — men dog ikke aldeeles godt. Fy! Angelo, at være saadan en Gnier! det andet Skud kunde han dog været værd — hvorledes maae han nu maaskee pines, den stakkels Greve. Fy! Angelo, det kalder man at være grucsom og fuske paa Haandværket. — Men Prindsen maae ikke endnu vide noget deraf; han maae først selv finde, hvor gavnlig denne Død er for ham — denne Død! — hvad gav jeg ikke til at være vis derpaa!

3. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Prindsen.

Der kommer hun op igiennem Aleen; hun løber for ved Tieneren; det synes, at Skrækken giver hendes Fødder Vinger. Hun maae endnu ikke have fattet nogen Mistanke; hun troer allene, at sætte sig i Sikkerhed for Røverne. — Men hvor længe kan det vare?

Marinelli.

Saa har vi hende dog for det første.

Prindsen.

Men meener De, at Moderen ikke søger hende op? troer De, at Greven ikke kommer efter hende? ere vi ikke saa lige nær igien? Kan jeg nægte dem hende?

Marinelli.

Alle disse Indvendinger veed jeg vel endnu ikke at besvare, men vi maae see til. Fat Taalmodighed, naadige Herre! det første Skridt maatte dog nødvendig giøres.

Prindsen.

Til hvad Ende, naar vi maae gaae tilbage igien?

Marinelli.

Det kan hænde sig, at vi ikke maae — der er tusinde Ting, man siden kan holde sig ved — og forglemmer De da det fornemste?

Prindsen.

Hvorledes kan jeg glemme det, jeg sikkert ikke endnu har tænkt paa — det fornemste, hvad er det?

Marinelli.

Den Konst, at behage — at overtale — som aldrig kan feile en Prinds, der elsker.

Prindsen.

Aldrig kan feile! undtagen hvor det er ham meest nødvendigt. Jeg har allerede i Dag giort et slet Forsøg med denne Konst; al min Smigren, alle mine Forsikrin-

skkringer kunde ikke udpresse et eneste Ord af hende. Hun stod stum, nedslagen og skiælvende, som en Misdæder, der hører sin Dødsdom. Hendes Angest smittede mig, jeg skiælvede med, og sluttede med at bede om Forladelse. Jeg fordrister mig neppe til, at tale hende til paa nye; i det mindste tør jeg ikke vove at være tilstede ved hendes Ankomst. Marinelli! De maae tage imod hende. Jeg vil blive her i Nærværelsen, for at høre, hvordan det løber af, og naar jeg har fattet mig lidt, vil jeg komme.

4. Scene.

Marinelli. og siden Battista, med Emilie.

Marinelli.

Dersom hun ikke selv har seet ham falde — og det har hun vel ikke, siden hun har iilet saa hastig derfra. Der kommer hun. Jeg vil ikke heller være det første, som falder hende her i Øinene. (han trækker sig hen i en Krog.)

Battista.

Gaae kun herind, naadige Frøken.

Emilie.

(ganske aandeløs.)

Ah! — ah! — jeg takker ham, min Ven! — jeg takker ham — men min Gud! min Gud! hvor er jeg? — og det ganske allene? — hvor blev min Moder? hvor blev Greven? de komme dog vel efter mig? lige bag efter mig?

Battista.

Det formoder jeg.

Emilie.

Emilie.

Han formoder det? han veed det ikke? — Han saae dem ikke? blev der ikke endog skudt bag ved os?

Battista.

Skudt! — der blev skudt? —

Emilie.

Ganske sikkert! og det har vist nok enten truffet Greven eller min Moder.

Battista.

Jeg vil gaae ud og see om dem.

Emilie.

Ikke uden jeg er med — jeg vil med, jeg maae med; kom, min Ven.

Marinelli.

(træder pludselig frem, ligesom han først kom ind.)

Ak! naadige Frøken! hvad for en Ulykke, eller rettere sagt! hvad for en Lykke — hvad for en lykkelig Ulykke tilveiebringer os den Ære —

Emilie. (studsende.)

Hvordan? De er her min Herre? — jeg er vel altsaa i Deres Huus — jeg beder om Forladelse Hr. Kammerherre! vi bleve overfaldne af Røvere tæt her ved — nogle gode Mennesker kom os til Hielp — denne ærlige Karl tog mig af Vognen, og førte mig hid. — Men jeg er i en forfærdelig Angest over at see mig eene rædde. Min Moder er endnu i Faren; der blev endog skudt bag ved os. Hun er maaskee

død — og jeg lever! Tilgiv mig, jeg maae bort, jeg maae derhen igien — hvor jeg strax burde have blevet.

Marinelli.

Giv Dem tilfreds naadige Frøken! alting staaer vel til; de kiere Personer for hvilke De føler saa øm en Bekymring, ville snart indfinde sig her hos Dem. — Imidlertid, Battista, gaae, løb! De veed maaskee ikke hvor Frøkenen er bleven af; de kunde maaskee søge hende i et af Forraadshusene i Haugen; bring dem uforsøvet herhid. (Battista gaaer.)

Emilie.

Virkelig? ere de alle i Behold? er der intet ondt mødt dem? Ak! hvilken ængstelig Dag er ikke denne Dag for mig! men jeg burde ikke blive her; jeg burde ile dem i Møde —

Marinelli.

Til hvad Ende, naadige Frøken? De er jo desuden ganske mat og aandeløs. Sank heller lidt Kræfter, og vær af den Godhed, at træde ind i et andet Værelse, hvor der er bedre Bequemmeligheder — Jeg tør vædde paa, at Prindsen er allerede selv hos Deres dyrebare og ærværdige Moder, og selv bringer hende til Dem,

Emilie.

Hvem siger De?

Marinelli.

Vores naadigste Prinds.

Emilie.

(i yderste Bestyrtelse.)

Prindsen?

Marinelli.

Marinelli.

Ved første Beretning ilede han dem til Hielp. Han er høilig forvirret, at man har tordet driste sig til at begaae sig en Forbrydelse saa nær hos ham, ja saa godt som midt for hans Øine. Han har ladet sætte efter Giernings Mændene, og dersom man faaer dem, vil deres Straf vist blive uhørt.

Emilie.

Prindsen? — hvor er jeg da?

Marinelli.

Paa Dosala, Prindsens Lyst-Slot.

Emilie.

Hvilken Hændelse — og De troer at han snart kunde komme selv? men dog i min Moders Selskab?

Marinelli.

Der er han alt.

5. Scene.

Emilie. Marinelli. Prindsen.

Prindsen.

Hvor er hun? hvor? — deiligste Frøken! vi søger Dem overalt. — De befinder Dem dog vel? — Nu! saa er jo alting vel! Greven, Deres Moder —

Emilie.

Ak naadigste Herre! hvor ere de? — hvor er min Moder?

Prindsen.

Prindsen.

Ikke langt borte; ganske tæt herved.

Emilie.

Gud! i hvilken Tilstand skal jeg maaskee, — ja ganske vist finde den ene eller den anden af dem? — thi De dølger for mig, naadige Herre — jeg seer, at De dølger for mig —

Prindsen.

Slet intet, min beste Frøken! giv mig Deres Haand og følg mig ganske tryg.

Emilie. (tvivlraadig.)

Men — dersom der ikke er mødt dem noget — dersom mine Ahnelser bedrage mig; hvorfor ere de da ikke allerede her? hvorfor fulgtes de ikke med Dem, naadige Herre?

Prindsen.

Saa til dog Frøken, for at see alle disse skræksomme Billeder med et at forsvinde.

Emilie.

(vrier sine Hænder.)

Hvad skal jeg giøre?

Prindsen.

Hvordan Frøken! skulde De mistænke mig —

Emilie. (paa Knæe)

Ved Deres Fødder naadige Herre. —

Prindsen.

(løfter hende op.)

Jeg er umaadelig skamfuld. — Ja, Emilie, jeg fortiener denne stumme Bebreidelse. Mit Forhold i

Morges

Morges kan ikke forsvares — i det høieste kan det undskyldes. Tilgiv mig denne Skrøbelighed. Jeg burde ikke have forurocliget Dem med en Tilstaaelse, som jeg ikke kunde vente mig nogen Nytte af. Men jeg blev noksom straffet ved den stumme Bestyrtelse, med hvilken De hørte den; og kunde jeg ogsaa holde denne Hændelse, der skaffer mig Leilighed til at see og tale med Dem, førend Haabet for stedse berøves mig, kunde jeg endog holde denne Hændelse for et Vink af den formildede Skiebne, for den forunderligste Opsættelse i min endelige Dom, for endnu engang at torde antaabe om Naade, saa vil jeg dog — skielv ikke Frøken! — saa vil jeg dog ganske og aldeles lyde Deres Diekast. Ikke et Ord, ikke et Suk skal fornærme Dem, — men qvæl mig ikke ved Deres Mistanke; tvivl allenceste ikke et Dieblik om det uindskrænkede Herredømme, De har over mig. Lad det allenceste aldrig komme Dem i sinde, at De behøver andres Beskyttelse imod mig. Følg nu med mig Frøken! følg mig hen, hvor der venter Henrykkelser paa Dem, som De giver mere Biefald. (han fører hende bort, men ikke uden Modstand.) Følg os Marinelli!

Marinelli.

Følg os! — det vil sige: følg os ikke — hvad skulde jeg ogsaa giøre der? lad ham nu see hvor vidt han kan bringe det under fire Øine. Alt hvad jeg har at tage i agt er — at man ikke forstyrrer Dem. Vel har jeg det Haab, at Greven ikke skal giøre det; men Moderen, Moderen! det skulde høiligen undre mig, om hun var draget bort i al Stilhed, og havde ladet Datteren blive i Stikken. Nu! Battista, hvad Nyt?

6. Scene.

6. Scene.

Battista. Marinelli.

Battista. (i hast)

Moderen, Hr. Kammerherre! —

Marinelli.

Tænkte jeg det ikke nok! hvor er hun?

Battista.

Dersom De ikke forekommer hende, saa er hun her i Øieblikket. Jeg havde slet ikke i Sinde at søge om hende, som De befalede mig for et Øyns Skyld; men saa hørte jeg hendes Skrigen langt borte. Nu har hun faaet Spoer paa Datteren, ja jeg troer næsten paa vores hele Anslag. Alle De Mennesker her ere i denne eensomme Egn, har samlet sig om hende, og enhver vil være den første til at vise hende Veien. Om man allerede har sagt hende, at Prindsen og De er her, det veed jeg ikke. Hvad vil De giøre?

Marinelli.

Lad see! (han pønser) nægte hende at komme ind, naar hun veed at Datteren er her? det lader sig ikke giøre — vel vil hun gloe noget ilde, naar hun seer Ulven hos Lammet, — gloe ilde? det kunde saa være hvad det var; men Himlen bevare vore Øren! — Ei hvad! den stærkeste Lunge udmattes dog, ja endog et Fruentimmers. De holde alle op at skrige, naar de ikke kan mere — oven i Kiøbet er det dog Moderen, som vi maae have paa vores Side — og kiender jeg Modrene ret, saa

smigrer det de fleste meget, at være saa omtrent en Prindses Svigermoder. Hun kan komme Battista! hun kan komme.

Battista.

Hør engang! hør!

Claudia. (inden for.)

Emilie! Emilie! hvor er du mit Barn?

Marinelli.

Gaae, Battista, og søg at skille os ved hendes nysgierrige Leedsagere.

7. Scene.

Claudia. Marinelli. Battista.

Claudia.

(som træder ind af Døren i det Battista vil gaae ud.)

Ha! denne tog hende af Vognen! han førte hende bort. Jeg kiender dig. Hvor er hun? tael Ulyksalige!

Battista.

Er det min Tak?

Claudia.

O! dersom Du fortiener Tak! (med en mildere Tone.) saa tilgiv mig, reedelige Mand; hvor er hun? lad mig ikke savne hende længere. Hvor er hun?

Battista.

O! Deres Naade! hun kan ikke være bedre giemt i Abrahams Skiød. Min Herre, som er der, fører De-

res

ı ree Naade hen til hende. (til dem som vil trænge sig ind
ı efter hende.) Tilbage! siger jeg.

8. Scene.

Claudia. Marinelli.

Claudia.

Din Herre? (hun bliver Marinelli vaer, og springer
ı tilbage) Ha! er det Din Herre? De, min Herre, er
d her? Og her er min Datter? og De, De skal føre
n mig til hende?

Marinelli.

Med største Fornøielse naadige Frue!

Claudia.

Vie lidt! — jeg befinder mig just paa noget —
d det var jo Dem — ikke? som i Morges søgte Greven
a op i mit Huus? som jeg lod blive allene med ham? og
d som han kom i Trætte med?

Marinelli.

Trætte? — ikke det jeg veed — et ubetydeligt
e Mundhuggerie i Stats-Sager.

Claudia.

Og De hedder Marinelli?

Marinelli.

Marchese Marinelli.

Claudia.

Saa er det rigtig — hør da min Hr. Marchese —
e Marinelli var — Navnet Marinelli var — leedsaget med en

Forbandelse — Nei, lad mig ikke sige den ædelmodige Mand noget Ondt paa! det var ikke ledsaget af nogen Forbandelse — den tænkte jeg mig til — men Navnet Marinelli var den døende Greves sidste Ord.

Marinelli.

Den døende Greves? Grev Appianis? — De hører, naadige Frue, hvad der rører mig meest i Deres selsomme Tale — Den døende Greves? hvad De i øvrigt vil sige, forstaaer jeg ikke.

Claudia.

(bitter og langsom.)

Navnet, Marinelli, var den døende Greves sidste Ord; forstaaer De det nu? Jeg forstod det ikke heller i Førstningen, endskiønt det blev sagt i en Tone — i en Tone — Jeg hører den endnu! hvor vare mine Sandser, at jeg ikke strax forstod denne Tone?

Marinelli.

Nu vel, naadige Frue! jeg har for lang Tid siden været Grevens Ven, hans fortroeligste Ven; om han altsaa har nævnet mig i sin Døds Time —

Claudia.

Med den Tone? jeg kan ikke giøre den efter; jeg kan ikke beskrive den, men den indbefattede alting, alting! — hvordan! det var Røvere, som overfaldt os — Nei, det var Mordere, underkiøbte Mordere! — og Marinelli, Marinelli, var den døende Greves sidste Ord, i en Tone —

Marinelli.

I en Tone! — det er uhørt, at anklage en retskaffen Mand, uden nogen anden Grund end en Tone, som man har hørt i et skræksomt Øieblik.

Claudia.

Claudia.

O! gid jeg kunde bringe denne Tone for Rettens Domstol! — dog! jeg Ulykkalige! jeg glemmer min Datter derover. Hvor er hun? — hvad! hun ogsaa død? Hvad kunde min Datter giøre for, at Appiani var Din Fiende?

Marinelli.

Jeg tilgiver den beængstede Moder. Kom, naadige Frue! Deres Datter er her i et af de nærmeste Værelser; hun er venteligen kommen ganske til sig selv igien, og har forvunden sin Angest. Prindsen selv viser den ømmeste Omhyggelighed for hende —

Claudia.

Hvem! hvem selv?

Marinelli.

Prindsen.

Claudia.

Prindsen? siger De virkelig Prindsen? — vores Prinds?

Marinelli.

Hvilken ellers?

Claudia.

Nu da! jeg ulykkalige Moder! — og hendes Fader, hendes Fader! — han vil forbande hendes Fødselstime; han vil forbande mig.

Marinelli.

For Himlens Skyld, naadige Frue! hvad faaer De nunu for et Indfald?

Claudia.

Det er tydeligt — er det ikke? — I Dag i Kirken, for det allerreneste Væsens Aasyn, i den Eviges

Nærværelse, tog Skielmstykket sin Begyndelse; der brød det løs. (til Marinelli.) Ha! Morder! elendige, feige Morder! der ikke er kiek nok til at myrde med egen Haand, men nedrig nok til at myrde, at lade myrde, for at stille en andens Begierlighed! Afskum blant alle Mordere! ærlige Mordere ville ikke engang kunne taale Dig imellem sig. Dig, Dig — thi hvorfor skulde jeg ikke udøse al min Galde, al min Edder i et eneste Ord imod Dig? — Dig! Dig! Kobler!

Marinelli.

De raser, gode Kone! men tæm dog i det mindste Deres vilde Skrig, og overvei, hvor De er.

Claudia.

Hvor jeg er? Overveie, hvor jeg er! — hvad bekymrer Løvinden, som man har røvet Ungerne fra, sig om, i hvis Skov den brøler?

Emilie.

(inden for.)

Ha! min Moder! jeg hør min Moder.

Claudia.

Hendes Røst! det er hende, hun har hørt mig, hun har hørt mig! og jeg skulde ikke skrige? — hvor er Du, mit Barn? Jeg kommer, jeg kommer!

(hun løber ind, og Marinelli efter hende.)

Ende paa den tredie Act.

Fierde

Fierde Act.

1. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Prindsen.

(kommer ud af Emilies Værelse.)

Kom, Marinelli! jeg maae komme lidt til mig selv igien; jeg maae have Oplysning af Dem.

Marinelli.

O! disse Mødres rasende Vrede! ha, ha, ha!

Prindsen.

De leer?

Marinelli.

Dersom Prindsen havde seet, hvor affindig Moderen stillede sig an her i Salen — De hørte hende jo dog vel skrige? — og det første hun saae Dem, hvor tam blev hun da ikke med eet — ha, ha, ha! det vidste jeg nok, at ingen Moder reev Øinene ud paa en Prinds, fordi han fandt hendes Datter deilig.

Prindsen.

De forstaaer kun slet at giøre Iagttagelser. Datteren faldt besvimet i Moderens Arme. Derover glemte Moderen sin Vrede, og ikke over mig. Det var for at skaane sin Datter, ikke mig, at hun ikke sagde høiere og tydeligere — det, som jeg selv gierne ønskede ikke at have hørt eller forstaaet.

Marinelli.

Hvilket, naadige Herre!

Prindsen.

Hvad nytter Forstillelse til? kun ud med det. Er det sandt, eller er det ikke?

Marinelli.

Og om det nu var?

Prindsen.

Om det nu var? — Altsaa er det? han er død? død? (truende.) Marinelli, Marinelli!

Marinelli.

Nu!

Prindsen.

Jeg vidner for Gud, den retfærdige Gud, at jeg er uskyldig i dette Blod. Dersom De havde sagt mig forud, at det vilde koste Grevens Liv — Nei, aldrig, om det ogsaa skulde kostet mit eget.

Marinelli.

Dersom jeg havde sagt Dem forud — — ligesom hans Død havde været i mit Anlæg! — jeg havde paa det strængeste og alvorligste befalet Angelo, at see til, at ingen vederfores noget Ondt. Det havde ogsaa løbet af uden mindste Voldsomhed, dersom Greven ikke havde udøvet den første. Han skiød den eene ned paa Stedet.

Prindsen.

I Sandhed, han burde forstaae Skiemt.

Marinelli.

Marinelli.

At Angelo derpaa blev rasende, og hævnede sin Kammerats Død —

Prindsen.

Ja vist, det er ganske naturligt.

Marinelli.

Jeg har tilstrækkelig bebreidet ham det.

Prindsen.

Bebreidet? hvor venskabelig! — vaer ham ad, at han ikke lader sig finde inden mine Grændser. Mine Bebreidelser vilde maaskee ikke blive saa venskabelige.

Marinelli.

Meget vel! — jeg og Angelo! — Forsæt og Hændelse det regnes altsammen for eet! Vel blev det betinget forud, vel blev der lovet forud, at ingen af de ulykkelige Tilfælde, som kunde flyde deraf, skulde regnes mig til Brøde.

Prindsen.

Vil De sige: kunde flyde deraf, eller skulle?

Marinelli.

Alt bedre og bedre! Men, naadige Herre! førend De med reene Ord siger mig, hvad De holder mig for, saa tillad mig at giøre Dem een Forestilling: Grevens Død er mig intet mindre end ligegyldig. Jeg havde fordret ham, han var mig Erstatning skyldig; han har, uden at give mig den, forladt Verden, og min Ære bliver krænket. Sæt endog, at jeg i hver en anden Omstændighed kunde fortiene den Mistanke, De bær til

mig, men ogsaa nu — (med en paataget Heftighed.) Hvem der kan troe det om mig —

Prindsen.
(giver efter.)

Nu, vel! vel!

Marinelli.

Gid han var i Live! o gid han var det! alting, alt, hvad jeg eier, vilde jeg give derfor! (med Bitterhed.) ja endog min Prindses Naade, denne uskatteerlige, umistelige Naade, vilde jeg give derfor.

Prindsen.

Jeg forstaaer Dem. Nu, vel, vel! hans Død var en Hændelse, en blot Hændelse, en blot Hændelse. De bekræfter det, og jeg, jeg troer det — Men hvem ellers? ogsaa Moderen? ogsaa Emilie? ogsaa Verden?

Marinelli. (kold.)

Neppe.

Prindsen.

Og naar man ikke troer det, hvad vil man da troe? De trækker paa Skuldrene? Deres Angelo vil man holde for Redskabet, og mig for Gierningsmanden.

Marinelli. (koldere.)

Det er meget mueligt.

Prindsen.

Mig, mig selv! eller ogsaa jeg maae lade alle Tanker om Emilie fare fra dette Øieblik af.

Marinelli.
(meget ligegyldig.)

Som De ligefuldt maatte have giort — ifald Greven endnu var i Live.

Prindsen.

Prindsen.
(hæftig, men fatter sig strax.)

Marinelli! — Dog, De skal ikke giøre mig hidsig. Lad saa være! — lad saa være — thi det er dog vei det, De vil sige — at Grevens Død er en Lykke for mig — den største Lykke, som kunde møde mig — den eneste Lykke, som min Kierlighed kunde drage Fordeel af. Og naar saa er, maae det ikke komme an paa, hvad der har tilveiebragt mig den. — Om der er en Greve meer eller mindre i Verden — Tænker jeg Dem saa til Maade? Kom an! jeg gruer just ikke heller for en liden Forbrydelse. Kuns, gode Ven, det maae være en liden Forbrydelse, en liden, stille, nyttig Forbrydelse. Og nu seer De, at denne er tvertimod hverken stille eller nyttig; den har vel giort Veien ryddelig, men tillige sperret den. Enhver vil ligefrem tillægge os dette Mord, og hvad som er det værste, saa ere vi ikke engang i mindste Maade skyldige deri. Det følger jo dog nu blot af Deres viise, Deres forunderlige Anstalter.

Marinelli.

Naar De saa befaler.

Prindsen.

Hvoraf ellers? — Tael! jeg vil have det.

Marinelli.

Der skrives meget paa min Regning, som ikke høer derhen.

Prindsen.

Tael, siger jeg.

Marinelli.

Marinelli.

Velan da! hvor følger det af mine Anstalter, at Prindsen ved dette Vanhæld bliver saa siensynlig mistænkt? Nei, det følger af det mesterlige Foretagende, som han selv har været saa naadig at forøge mine Anstalter med.

Prindsen.

Jeg?

Marinelli.

Han maae tillade mig at sige ham, at det Skridt, som han giorde i Morges i Kirken, i hvor anstændigt han end giorde det, i hvor nødvendigt det end var, at han giorde det, dog ikke hørte med til Dandsen.

Prindsen.

Men hvad fordærvede det?

Marinelli.

Just ikke heele Dandsen, men i det mindste Tacten for nærværende Tid.

Prindsen.

Hum! forstaaer jeg Dem ret?

Marinelli.

Altsaa kort og eenfoldig: ikke sandt, at da jeg paatog mig Sagen, vidste Emilie endnu slet intet af Prindsens Kierlighed? hendes Moder endnu mindre. Naar jeg nu byggede paa denne Omstændighed, og Prindsen imidlertid gaaer hen og undergraver Grunden til min Bygning?

Prindsen.

(slaaende sig for Panden.)

Fordømt!

Marinelli.

Marinelli.

Naar han selv forraadte, hvad han førte i sit Skiold.

Prindsen.

Forbandede Indfald!

Marinelli.

Og dersom han ikke selv havde forraadt det, saa gad jeg vidst, af hvilken af mine Anstalter, enten Moder eller Datter kunde fattet mindste Mistanke til ham?

Prindsen.

At De skal have Ret!

Marinelli.

Deri giør jeg vist meget Uret — De maae forlade, naadige Herre —

2. Scene.

Prindsen. Marinelli. Battista.

Battista. (løbende.)

Grevinden kommer ind ad Slotsporten.

Prindsen.

Grevinden! hvilken Grevinde?

Battista.

Orsina.

Prindsen.

Orsina! — Marinelli! — Orsina! — Marinelli! —

Marinelli.

Jeg er ikke mindre forbauset derover end De selv.

Prindsen.

Gaae, løb Battista! hun skal ikke stige af; jeg er her ikke; for hende er jeg her ikke. Hun maae paa Øieblikket vende om. Gaae, løb! (Battista gaaer ud.) Hvad vil den Fiante? hvad understaaer hun sig? hvor veed hun, at vi ere her? skulde hun komme som Speider? skulde hun vel allerede have hørt noget? — Ak, Marinelli! tael dog, svar mig dog! er den Mand fornærmet, der giver sig ud for min Ven, og fornærmet ved en elendig Ordkrig? skal jeg bede ham om Forladelse?

Marinelli.

O, min Prinds! saasnart De er Dem selv igien, er jeg igien med Liv og Siel Deres — Orsinas Ankomst er mig ligesaa ubegribelig, som Dem. Men hun lader sig neppe vise af. Hvad vil De giøre?

Prindsen.

Aldeeles ikke tale med hende; men gaae tilside.

Marinelli.

Godt! Kun snart. Jeg vil tage imod hende.

Prindsen.

Men allene for at sige hende, at hun skal tage bort; giv Dem ikke videre af med hende; vi har andre Ting at forrette her. —

Marinelli.

Aldeeles ikke, min Prinds! disse andre Ting ere forrettede. Fat kun Mod; hvad der endnu fattes, det falder sikkert af sig selv. Men hører jeg hende ikke allerede? Skynd Dem, Prinds! — der (peegende til et Cabi-

Cabinet.) kan De, om De vil, høre alt, hvad vi sige — Jeg er bange, jeg er bange, at hun ikke er kiørt ud i hendes gode Time.

3. Scene.

Marinelli. Grevinde Orsina.

Orsina.

Hvad er det? der kommer mig ingen i Møde, uden en Uforskammet, der gierne havde nægtet mig at komme ind? Jeg er jo dog paa Dosala, paa det samme Dosala, hvor der ellers sprang en heel Skare geskæftige Dientienere mig i Møde? hvor ellers Kierligheed og Henrykkelse ventede paa mig? Stedet er det, men, men — — See! er De der, Marinelli? det er ret vel, at Prindsen har taget Dem med — Nei, det er ikke vel; det jeg har at afgiøre med ham, vilde jeg kun giøre af med ham selv. Hvor er han?

Marinelli.

Prindsen, min naadige Grevinde?

Orsina.

Hvem ellers?

Marinelli.

De er ham altsaa her formodendes? Veed De, at han er her? han er i det mindste ikke Grevinde Orsina formodendes?

Orsina.

Ikke? saa har han ikke faaet mit Brev i Morgen?

Marinelli.

Marinelli.

Deres Brev? Dog jo; jeg besinder mig, at han lod sig forlyde med noget om et Brev fra Dem.

Orsina.

Nu! har jeg ikke i det Brev bedet ham om en Sammenkomst i Dag paa Dosala? Det er sandt, det har ikke behaget ham at skikke mig Svar derpaa, men jeg fik at vide, at han en Time efter var kiørt til Dosala. Jeg troede, at det var Svar nok, og jeg kommer.

Marinelli.

En besynderlig Hændelse!

Orsina.

Hændelse! — De hører jo, at det er aftalt, saa godt som aftalt; paa min Side ved Brevet; paa hans Side ved Gierningen. Hvorledes min Hr. Marchese staaer der? hvilke Øine han giør! Forundrer den Smule Hierne sig? og hvorover?

Marinelli.

De syntes i Gaar at være saa langt fra, at vilde nogensinde komme meere for Prindsens Øine.

Orsina.

Man faaer bedre Anslag ved Nattens Hielp. Hvor er han, hvor er han? Hvad gielder, at han er i det Kammer, hvor jeg hørte den forvirrede Lyd af klynkende Stemmer? Jeg vilde gaaet derind, men en Skurk af en Tiener stilte sig for Døren.

Marinelli.

Min kiereste, min beste Grevinde!

Orsine.

Orsina.

Det var Fruentimmer-Stemmer. Hvad er det Marinelli? — O! siig mig det dog, siig mig det dog! — — dersom jeg ellers er Deres beste, Deres kiereste Grevinde — det er forbandet med det Hofpak, saa mange Ord, saa mange Usandheder — Nu! hvad ligger der vel Magt paa, enten De siger mig det forud eller ei? jeg faaer det jo vel at see. (vil gaae.)

Marinelli.

(holder hende tilbage.)

Hvor vil De hen?

Orsina.

Hvor jeg alt for længe siden burde have været. Tænker De, at det skikker sig, at staae og føre en elendig Snik Snak med Dem i Forgemakket, imidlertid at Prindsen venter paa mig i sit Gemak?

Marinelli.

De tager feil, naadige Grevinde. Prindsen venter Dem ikke. Prindsen kan ikke tale med Dem her, — — han vil ikke tale med Dem.

Orsina.

Og var her dog? og var kommen her efter mit Brev?

Marinelli.

Ikke efter Deres Brev. —

Orsina.

De siger jo at han har faaet det —

Marinelli.

Faaet det, men ikke læst det.

Orsina. (hæftig.)

Ikke læst det? — (med mindre Hæftighed.) ikke læst det? (vænodig og tørende Taarene af Øinene.) Ikke engang læst det?

Marinelli.

Af Sandsesløshed, det veed jeg — ikke af Foragt.

Orsina. (stolt.)

Foragt! hvem tænker sligt? — Til hvad behøver De at sige det? De er en uforskammet Trøster, Marinelli. Foragt! Foragt! foragter man vel mig? mig? (mildere og næsten tungsindig.) Vel sandt, han elsker mig ikke mere; det er afgiort; og en anden Følelse opfylder Kierlighedens Sted i hans Siel; alt det er ganske naturligt. Men hvorfor skal det just være Foragt? det behøver jo kuns at være Ligegyldighed. Ikke sandt, Marinelli?

Marinelli.

Visselig, Visselig.

Orsina. (spodsk.)

Visselig! O hvilken viis Mand! som man kan lægge hvad Ord i Munden man lyster. Ligegyldighed! Ligegyldighed i Steden for Kierlighed? det er at sige: Intet i Steden for noget. Thi lær De min lille eftersnakkende Hofmand, lær De af et Fruentimmer, at Ligegyldighed er et tomt Ord, en blot Lyd, som indeholder intet; slet Intet. Sielen er kun ligegyldig imod det, den ikke tænker paa; kun imod den Ting, som ikke er

er en Ting for den. Og kun at være ligegyldig imod den Ting, som ikke er en Ting — det er det samme, som slet ikke at være ligegyldig. — Er det Dig for høit Menneske!

Marinelli. (afsides.)

O Væ! det er alt for sandt, hvad jeg frygtede for.

Orsina.

Hvad smaasnakker De der?

Marinelli.

Idel Beundring! — og hvem er det ikke en bekiendt Sag, naadige Grevinde at De er Philosoph?

Orsina.

Ikke saa? — jo, jo, jeg er Philosoph. Men har jeg nu ladet mig mærke med, at jeg var det? — O fy! dersom jeg har ladet mig mærke dermed, og dersom jeg tiere har ladet mig mærke dermed! Er det da nogen Under, at Prindsen foragter mig? Hvorledes kan en Mand elske en Skabning, som til Trods for ham, ogsaa vil tænke? Et Fruentimmer, som tænker er ligesaa væmmelig, som en Mandsperson, der sminker sig. Hun skal lee, ikke giøre andet end at lee, for bestandig at holde Skabelsens strænge Herre i god Lune — Nu! hvoraf skal jeg da strax lee Marinelli? Ak! jo men! over den Hændelse, at jeg skriver Prindsen til, at han skal komme til Dosala; at Prindsen ikke læser mit Brev, at han desuagtet kommer til Dosala. Ha, ha, ha! i Sandhed, en besynderlig Hændelse! ret lystig, ret moorsom! — og De leer ikke med, Marinelli? Skabelsens strænge Herre kan dog vel lee med os,

skiønt vi ikke maae tænke med ham. — (alvorlig og bydende) Saa lee dog!

Marinelli.

Paa Øieblikket, naadige Grevinde, paa Øieblikket.

Orsina.

Klods! Imidlertid er Øieblikket forbie. Nei, nei, lee kun ikke. Thi seer De vel, Marinelli, (eftertænksom og bevæget) det, der bringer mig saa hiertelig til at lee, det har ogsaa sin alvorlige — sin meget alvorlige Side. Som alting har i Verden! — Hændelse! Det skulde være en Hændelse, at Prindsen ikke har tænkt paa at tale her med mig, og maae dog tale her med mig. En Hændelse! troe mig, Marinelli, det Ord Hændelse er Gudsbespottelse. Intet under Solen er Hændelse — og allermindst det, hvoraf Hensigten falder saa tydelig i Øinene. Almægtige, miskundelige Forsyn! Tilgiv mig, at jeg med denne fiantede Synder kaldte det en Hændelse, som saa aabenbar er din Gierning, ja maaskee din umiddelbare Gierning! (ivrig til Marinelli) og kom De og forleed mig engang endnu til slig en Formastelse.

Marinelli. (sagte.)

Det gaaer vidt — Men naadige Grevinde. —

Orsina.

Tys! med Deres Men! et Men koster Overlæg — og mit Hoved, mit Hoved! (hun legger Haanden paa Panden) Mag det saa Marinelli, mag det saa, at jeg faaer Prindsen snart i tale; ellers bliver jeg vel ikke engang i Stand til at tale med ham. De seer selv, vi skal tale med hinanden; vi maae tale med hinanden.

4. Scene.

4. Scene.

Orsina. Marinelli. Prindsen.

Prindsen.
(i det han kommer ud af Cabinettet.)
Jeg maae komme ham til Hielp.

Orsina.
(bliver ham vaer, men er tvivlraadig om hun skal gaae ham i Møde.)
Ha! der er han.

Prindsen.
(gaaer forbi Grevinden hen til et andet Værelse, uden at staae medens han taler.)
See der er vores deilige Grevinde! hvor høiligen beklager jeg ikke, at jeg for i Dag saa lidt kan benytte mig af den Ære af Deres Besøgelse! jeg har at forrette; jeg er ikke allene, en anden Gang, min kiere Grevinde; en anden Gang! Hold Dem ikke længere op for nærværende Tid! for alting ikke længere — Marinelli! — jeg bier efter Dem.

5. Scene.

Orsina. Marinelli.

Marinelli.
Hørte De nu naadige Grevinde af hans egen Mund, hvad De ikke vilde troe igiennem min?

Orsina. (forvirret.)
Har jeg, har jeg virkelig hørt det?

Marinelli.

Virkelig.

Orsina. (bevæget.)

Jeg har at forrette! jeg er ikke allene! Er det al den Undskyldning jeg er værd? Hvem viser man ikke af med den? Alle Besværlige, alle Tiggere. Ikke en eeneste Løgn for mig mere? Ikke en eeneste lille Løgn mere for mig? at forrette? hvad da? Ikke allene? hvem er da hos ham? — Kom Marinelli, kiere Marinelli! viis den Barmhiertighed imod mig og lyv mig noget for paa Deres egen Regning. Hvad koster en Løgn Dem? Hvad har han at forrette? hvem er hos ham? Siig mig, siig mig, det første det beste, der kommer Dem for Tungen. Og saa gaaer jeg.

Marinelli. (sagte.)

Paa dette Vilkaar kan jeg nok tildeels sige hende Sandheden?

Orsina.

Nu! skynd Dem noget, Marinelli! og saa gaaer jeg. Prindsen sagde jo desuden: "en anden Gang min kiere Grevinde!„ sagde han ikke saa? — Nu, paa det han skal holde Ord, paa det, han ingen Paaskud skal have til ikke at holde det, saa kom snart med Deres Løgn, Marinelli; og saa gaaer jeg.

Marinelli.

Prindsen, min naadige Grevinde, er tilforladelig ikke allene. Der ere Personer hos ham, fra hvilke han ikke kan unddrage sig et Øieblik; Personer, der nylig ere undgaaede en stor Fare. Grev Appiani —

Orsina.

Orsina.

Er hos ham? — det er Skade, at jeg strax skulde gribe Dem i den Løgn. Gesvindt! frem med en anden! — Thi Grev Appiani er, ifald De ikke veed det endnu, nyelig skudt ihiel af Røvere. Jeg mødte Vognen, med hans døde Legeme i, strax uden for Byen. — Eller er det ikke saa? har jeg kun drømt det?

Marinelli.

Det er, desværre! ingen Drøm! — Men de andre, som fulgte med Greven, har lykkeligen reddet dem her paa Slottet; nemlig: hans Brud og Brudens Moder, med hvilke han vilde kiøre til Sabionetta for at vies.

Orsina.

Altsaa er det dem, der ere hos Prindsen? Bruden? og Brudens Moder? — Er Bruden deilig?

Marinelli.

Hendes Uhæld gaaer Prindsen overmaade nær.

Orsina.

Det vil jeg haabe, at det giorde, om hun endskiønt var hæslig; thi hendes Skiebne er græsselig. Stakkels gode Barn! just i det han skal blive Din for stedse, unddrages han Dig for stedse. Men hvem er denne Brud? kiender jeg hende maaskee? jeg har været saalænge fra Byen, at jeg veed ingen Ting mere.

Marinelli.

Det er Emilie Galotti.

Orsina.

Hvem? Emilie Galotti! Emilie Galotti? — Marinelli! lad mig ikke tage denne Løgn for en Sandhed.

Marinelli.

Hvi saa?

Orsina.

Emilie Galotti!

Marinelli.

Som De neppe kiender noget til?

Orsina.

Jo! jo! Om det ogsaa kun var fra i Morges. Men ret alvorlig, Marinelli! Emilie Galotti! Emilie Galotti! er den ulykkelige Brud, som Prindsen trøster?

Marinelli. (sagte.)

Skulde jeg allerede have sagt hende for meget?

Orsina.

Og Grev Appiani var Brudgommen til denne Brud? den nyeligen ihielskudte Appiani?

Marinelli.

Tilforladelig.

Orsina.

(klapper i Hænderne.)

Bravo! o bravo! bravo!

Marinelli.

Hvorledes det?

Orsina.

Jeg gad kyssset den Dievel, som har forleedt ham dertil.

Marinelli.

Hvem? forleedt? hvortil?

Orsina.

Ja, jeg gad kysset ham, om det ogsaa var Dem selv Marinelli, der var denne Dievel.

Marinelli.

Grevinde!

Orsina.

Kom her hid! see stivt paa mig; lige ind i Øi-nene.

Marinelli.

Nu vel!

Orsina.

Veed De nu ikke, hvad jeg tænker?

Marinelli.

Hvorledes kan jeg det?

Orsina.

Har De ingen Deel deri?

Marinelli.

Hvori?

Orsina.

Sværg! — dog nei! sværg ikke, De maatte kun bedrive en Synd mere — dog jo! sværg De kun! hvad giør en Synd meere eller mindre for den, som dog er fordømt? har De ingen Deel deri?

Marinelli.

De forskrækker mig, Frue Grevinde.

Orsina.

Virkelig? — nu Marinelli! har da Deres gode Hierte heller ingen Mistanke om noget?

Marinelli.

Hvorom? hvad vil De sige?

Orsina.

Got! — saa vil jeg betroe Dem noget; noget, som hvert Haar paa Deres Hoved skal reise sig ved — Men her, saa tæt ved Døren kunde læt nogen høre os. Kom De her hid; og (hun lægger Fingeren paa Munden) lyd nøie til, men tavs, tavs! (hun lægger Munden til Øret, som om hun vilde hviske, men skriger overlydt) Prindsen er en Morder!

Marinelli.

Grevinde! Grevinde! — er De reent affindig?

Orsina.

Affindig! ha, ha, ha! (hun leer af fulde Kræfter.) Jeg har sielden eller aldrig været saa vel tilfreds med min Forstand, som i dette Øieblik. Det er tilforladeligt, Marinelli — men det bliver mellem os — (sagte) Prindsen er en Morder! Grev Appianis Morder! — det er ikke Røvere, det er Prindsens Handtlangere, det er Prindsen, der har ombragt ham.

Marinelli.

Hvorledes kan slig en Afskyelighed komme i Deres Mund, i Deres Tanker.

Orsina.

Hvorledes? — ganske naturlig. Med den Emilie Galotti, som er her hos ham, og hvis Brudgom over

Hals

Hals og Hoved maatte rulle afsted til den anden Verden — med den samme Emilie Galotti har Prindsen i Morges havt en lang Samtale paa Dominicaner-Kirkegaarden; det veed jeg, det har mine Spioner seet. De har ogsaa hørt hvad han talede med hende. Nu gode Herre! er jeg afsindig? mig synes at jeg endnu lægger temmelig got sammen, hvad der hører tilsammen — eller er alt dette skeet ved en Slump? Er det ogsaa en Hændelse for Dem? O Marinelli! saa forstaaer De sig ligesaa slet paa Menneskenes Ondskab, som paa Forsynet.

Marinelli.

Grevinde! Deres Tale kunde koste Dem Hovedet.

Orsina.

I fald jeg sagde det til flere? — desto bedre! desto bedre! i Morgen skal jeg raabe det offentlig ud paa Torvet — Og den, der siger mig imod, — den, der siger mig imod, den var Morderens Staldbroder. — Farvel!

(i det hun vil gaae, møder hun den gamle Galotti ved Døren, som kommer hastig ind.)

6. Scene.

Orsine. Marinelli. Odoardo.

Odoardo.

Tilgiv mig, naadige Frue! —

Orsina.

Jeg har intet at tilgive her; thi jeg har intet at tage ilde op — De maae vende sig til denne Herre.

(peegende paa Marinelli.)

Marinelli.

Marinelli.

(sagte, i det han seer ham.)

Saa! det manglede kuns endnu; der har vi den Gamle.

Odoardo.

Forlad en Fader, min Herre! der er i den yderste Bestyrtelse, at han gaaer ind uden at mældes.

Orsina.

(som vender om.)

En Fader! Emilies uden Tvivl — Ha! velkommen.

Odoardo.

Der kom mig en Tiener ridendes i Møde, med den Beretning, at mine vare i Fare her omkring. Jeg iilede strax herhid, og man siger mig: at Grev Appiani er bleven saaret; at han er taget til Byen igien, og at min Kone og Datter havde søgt Tilflugt her paa Slottet. Hvor ere de, min Herre? hvor ere de?

Marinelli.

Slaae Dem til Roelighed, Hr. Oberst! der er intet Ondt vederfaret deres Frue og Datter, Forskrækkelsen undtagen. De befinde sig begge vel. Prindsen er inde hos dem; jeg vil strax gaae ind og mælde Dem.

Odoardo.

Hvorfor skal jeg mældes? først mældes?

Marinelli.

Af Aarsag — for — for Prindsens Skyld. De veed selv, Hr. Oberst, hvorledes det er sat imellem Prindsen og Dem; De ere just ikke i den beste Forstaaelse. Saa naadig som han end viser sig mod Deres Frue og

Datter

Datter — det er Fruentimmere — saa kunde det maaskee dog ikke være ham beleiligt, at see Dem saa uformodentlig.

Odoardo.

De har Ret, min Herre! De har Ret.

Marinelli.

Men, naadige Grevinde! — maae jeg ikke først have den Ære at følge Dem til Vogns?

Orsina.

Vist ikke, vist ikke.

Marinelli.

(tager hende ved Haanden.)

Tillad mig at iagttage min Skyldighed —

Orsina.

Saa sagte — — jeg fritager Dem for den, min Herre! — Ideligen skal De og Deres Lige giøre Høfligheder til Skyldigheder, for at kunde behandle som ubetydelige Ting, hvad der virkelig er Deres Skyldighed. At mælde denne værdige Mand jo før jo heller, det er Deres Skyldighed.

Marinelli.

Glemmer De, hvad Prindsen selv befalede Dem?

Orsina.

Han kan komme og befale mig det engang endnu. Jeg venter ham.

Marinelli.

(sagte til Obersten, som han tager til en Side.)

Min Herre! jeg nødes til at lade Dem blive allene hos en Dame — som — har — hvis Forstand —

De

De forstaaer mig. Jeg siger Dem det kun, paa det De kan vide, hvad De skal antage hendes Tale for — der ofte er overmaade selsom. Det beste er, at De aldeeles ikke indlader sig med hende.

Odoardo.

Meget vel. — Skynd Dem allene noget, min Herre!

7. Scene.

Orsina. Odoardo.

Orsina.

(efter en kort Taushed, ved hvilken hun betragter Obersten med Medynk, og han hende med en flygtig Nysgierrighed.)

Hvad mon han sagde Dem der? ulyksalige Mand!

Odoardo.

(halv sagte og halv høit.)

Ulyksalige?

Orsina.

Det var sikkert ingen Sandhed; i det mindste ingen af dem, som vente paa Dem.

Odoardo.

Vente paa mig? — Veed jeg ikke allerede nok? — Frue! — men tael kun, tael kun.

Orsina.

De veed slet intet.

Odoardo.

Intet?

Orsina.

Orsina.

Kiere, gode Fader! hvad vilde jeg ikke give til, at De ogsaa var min Fader! — Tilgiv mig! De Ulyksalige hænge sig saa gierne ved hverandre. Jeg skulde troelig deele Smerte og Forbittrelse med Dem.

Odoardo.

Smerte og Forbittrelse? Frue! — Men jeg glemmer — tael De kun..

Orsina.

Dersom det endog var Deres eneste Datter — Deres eneste Barn! — dog, eneste eller ikke; det ulykkelige Barn er stedse det eneste.

Odoardo.

Det ulykkelige? — Frue! — men hvad nytter det at sige noget til hende — dog, ved Gud! saaledes taler ingen affindig.

Orsina.

Affindig? det var altsaa det, han betroede Dem om mig? — Nu, nu; det er maaskee ingen af hans groveste Løgne, — Jeg føler selv noget — og troe De mig, troe De mig, at den, som ved visse Ting ikke mister Forstanden den har ingen at miste.

Odoardo.

Hvad skal jeg troe?

Orsina.

Derfor maae De ikke kaste Foragt paa mig! tht De har ogsaa Forstand min gode Gamle! De ogsaa. Det seer jeg i Deres ærværdige og standhaftige Mine.

De har ogsaa Forstand, men det koster mig kun et Ord — saa har De ingen.

Odoardo.

Frue! Frue! — jeg har allerede mistet den, førend De siger dette Ord, Dersom De ikke siger mig det snart — sig det — sig det — eller det er ikke sandt — det er ikke sandt, at De er een af de Gode, vores Medlidenhed og Høigtelse saa værdige slags Affindige. De er en almindelig Daare; De har ikke tabt hvad De aldrig har havt.

Orsina.

Giv da nøie Agt — hvad veed De, som bilder dem ind at vide alting? At Appiani er saaret? kun saaret? — Appiani er død.

Odoardo.

Død, død? — Ha! det er imod Aftalen. De vilde berøve mig Forstanden, og De brækker mit Hierte.

Orsina.

Det gaae vi forbi — nu videre — Brudgommen er død, og Bruden — Deres Datter — er værre end død.

Odoardo.

Værre, værre end død? men dog tillige død; thi jeg veed kun eet, som er værre.

Orsina.

Ikke tillige død. Nei, gode Fader! nei — hun lever, hun lever; hun vil nu først ret begynde at leve. Det behageligste Liv, det herligste, deiligste Drømmeliv — saalænge det varer.

Odoardo.

Odoardo.

Det Ord, Frue! det eeneste Ord, der skal berøve m mig Forstanden! lad mig faae det snart at høre! Ds i ikke Deres Draabe Gift i en stor Spand. Det eene- ſ ste Ord! snart.

Orsina.

Nu vel, stav Dem selv frem! — I Morges talte P Prindsen med Deres Datter i Messen; og i Eftermid- d dag har han hende paa sit Lyst — Lystslot.

Odoardo.

Talede han med hende i Messen? Prindsen med m min Datter?

Orsina.

Saa fortroelig, saa ivrig! det var ingen smaa P Ting, der blev aftalt; og det var vel, om det er ble- ø ven aftalt, ret vel, om Deres Datter er flygtet fri- i villig herhid! De seer selv, at saa var det ingen vold- o ſ som Bortførsel, men kun et lille — lille glubsk Mord.

Odoardo.

Det er en Bagvaskelse! en fordømt Bagvaskelse! jeg i ſ kiender min Datter. Er det et glubsk Mord, saa er d det og Voldførsel (han seer sig forbittret om og stamper og n ſ fnyser) Nu Claudia! kloge Moder! har vi ikke nu Gla- d de af hende? O den naadige Prinds; o den ganske be- g ſ synderlige Ære!

Orsina.

Virker det, min Gamle! virker det?

Odoardo.

Der staaer jeg nu uden for Røverens Hule — d) (han slaaer Kiolen tilbage, og seer at han har ingen Kaarde paa)

Det er Under at jeg ikke af Hastighed lod Hænderne blive tilbage med! (han søger i Lommerne) Intet; slet intet! Ingensteds.

Orsina.

Ha! Jeg forstaaer; dermed kan jeg tiene Dem! — jeg har bragt een med mig. (hun taer en Dolk frem.) Der, tag! gesvindt! førend nogen seer os. Jeg havde endnu noget — Gift! men Gift er kun for os Fruentimmer, ikke for Mænd. Tag den dog! (hun nøder ham Dolken paa) Tag den!

Odoardo.

Jeg takker, jeg takker. Kiere Barn! den der siger, at Du er affindig, den skal faae med mig at bestille.

Orsina.

Put den bort, hurtig! — Man betager mig Leilighedens til at giøre Brug af den. Dem kan denne Leilighed ikke feile; De benytter sig vist ogsaa af den første, den bedste — dersom De ellers er en Mand. Jeg, jeg er kun et Fruentimmer; men jeg kom hid i det fulde Forsæt — Gamle! vi to kan betroe hinanden alle Ting; thi vi ere begge fornærmede, fornærmede af den samme Forfører! — ak! dersom De vidste, hvor umaadelig, uudsigelig og ubegribelig jeg er bleven fornærmet af ham, og bliver det endnu: — De kunde, De vilde derover forglemme Deres egne Fornærmelser. — Kiender De mig? Jeg er Orsina, den bedragne, den forladte Orsina. Maaskee forladt, allene for Deres Datters Skyld — dog, hvad kan Deres Datter giøre for det? — Det vil ikke vare længe førend hun ogsaa bliver forladt —

og

og saa en anden efter hende, og atter en anden. — Ha! (med Henrykkelse) hvilken Himmelsk Forestilling! om vi alle, alle vi forladte, forvandlede til Furier, kunde faae ham imellem os, og sønderrive ham, slide Leed for Leed, og rage i hans Indvolde efter det Hierte, som den Forræder lovede til enhver, og gav til ingen. Ha! det skulde blive en Leeg! det skulde det.

8. Scene.

De Forrige. Claudia Galotti.

Claudia.

(seer sig om i det hun kommer, og saasnart hun seer sin Mand løber hun hen til ham.)

Jeg giettede det! Ak! vor Beskytter! vort Forsvar! Er du der Odoardo? er du der? af deres Tisken og deres Miner sluttede jeg det. Hvad skal jeg sige dig!, dersom Du ikke endnu veed noget? — hvad skal jeg sige Dig, dersom Du allerede veed alle Ting? Men vi ere uskyldige. Din Datter er uskyldig; jeg er uskyldig. Uskyldige i det altsammen.

Odoardo.

(som søger at fatte sig i det han seer hende.)

Godt! godt! vær kun roelig — og svar mig! (til Orsina) Ikke Frue, fordi jeg endnu tvivler. — Er Greven død?

Claudia.

Ja.

Odoardo.

Er det sandt at Prindsen har i Morges talt med Emilie i Messen?

Claudia.

Ja. Men dersom Du vidste, hvilken Forskrakkelse, det foraarsagede hende; i hvilken Bestyrtelse hun kom hiem —

Orsina.

Nu! har jeg sagt usandt?

Odoardo.

(med en bitter Latter.)

Jeg vilde ikke heller, at De havde! for jeg veed ikke hvor meget!

Orsina.

Er jeg afsindig?

Odoardo.

(gaaer som forvildet frem og tilbage.)

O! endnu er jeg det ikke heller.

Claudia.

Du befalede mig at være roelig, og jeg er det. beste Mand! tør ogsaa jeg — tør jeg bede Dig?

Odoardo.

Hvad vil Du have? er jeg ikke roelig? kan man være roeligere end jeg er? (han tvinger sig) Veed Emilie at Appiani er død?

Claudia.

Hun kan ikke vide det; men jeg er bange, at hun har Mistanke derom, siden han ikke kommer frem.

Odoardo.

Og hun græder og jamrer?

Claudia.

Nu ikke mere. Det er forbie efter hendes Maa-
de, som Du selv kiender. Hun er den frygtsomste og
standhaftigste i sit hele Kiøn. Hun er aldrig Herre
over de første Indtryk, men efter det mindste Overlæg
finder hun sig i alle Ting, og bereed paa alle Ting.
Hun holder Prindsen i saadan en Ærbødighed, hun
taler med ham i en Tone. — See allene til, Odoar-
do, at vi komme bort.

Odoardo.

Jeg er til Hest; hvad er her ved at giøre? —
Dog Frue! De kiører jo til Byen?

Orsina.

Ganske vist.

Odoardo.

Vilde De vel have den Bevaagenhed og tage
min Kone med Dem?

Orsina.

Hvorfor ikke? meget gierne.

Odoardo.

Claudia! dette er Grevinde Orsina. En Dame
uf stor Forstand; min Veninde og Velgiørerinde. Du
maae følge ind med hende, og strax sende en Vogn ud
til os. Emilie skal ikke komme mere til Guastalla. Hun
følger med mig.

Claudia.

Men — dersom kun — jeg skilles saa nødig fra
mit Barn.

Odoardo.

Bliver ikke Faderen i Nærværelsen? Han kommer dog vel Prindsen engang i Tale. Ingen Indvendinger. Kom naadige Frue! (sagte til Orsina.) De skal sporge fra mig. — Kom Claudia!

(han fører dem ud.)

Ende paa den fierde Act.

Femte

Femte Act.

1. Scene.

Prindsen. Marinelli.

Marinelli.

Igiennem dette Vindue, naadige Herre! kan De see ham! han gaaer op og need i Bue-Gangen — nu dreier han af; han kommer — nei, han vender om igien — ganske enig er han endnu ikke med sig selv; men han er en god Deel roeligere — eller synes at være det; som er os et og det samme — Det er naturligt, at i hvad de to Fruentimmer end har sat ham i Hovedet, saa tør han ikke vove at yttre det. — Som Battista hørte, saa skulde hans Kone strax sende ham Vognen ud; thi han kom til Hest. Pas nu kun paa, om han ikke, naar han viser sig for Dem, vil takke underdanigst for den Beskyttelse, Deres Durchlauchtighed har forundt hans Familie ved denne bedrøvelige Hændelse, og udbede sig Deres Naade for sig og sin Datter i Fremtiden; bringe hende ganske roelig til Byen igien, og oppebie der i dybeste Hengivenhed, om det behager Deres Durchlauchtighed at tage videre Deel i hans kiere ulykkelige Pige.

Prindsen.

Men i fald han nu ikke er saa tam? og han vil neppe, neppe være det, jeg kiender ham for got —

Dersom han i det høieste dæmper sin Mistanke, indæder sin Forbittrelse; men i Stedet for at bringe Emilie til Byen, tager hende med sig? beholder hende hos sig? eller ogsaa indslutter hende i et Kloster uden for mine Grændser; hvad da?

Marinelli.

Naar Kierligheden frygter, seer den meget langt ud. Visselig! — men han vil dog vel ikke —

Prindsen.

Men naar han nu giør det, hvad da? hvad hielper det os da, at den ulykkelige Greve har sat Livet til derover?

Marinelli.

Til hvad Nytte at kaste et sørgeligt Blik til Siden? Seierherren seer idelig frem ad, enten der falder Ven eller Fiende omkring ham. I fald ogsaa! ifald den gamle misundelige Knark vilde giøre det, Prindsen frygter for, saa, — (pønsende) det gaaer an! jeg har det. Videre end til at ville skal han vist ikke bringe det; sikkert ikke. — Men lad os ikke tabe ham af Sigte. — (gaaer til Vinduet igien.) han havde næsten overrumplet os. Nu kommer han. Lad os endnu gaae af Veien for ham, at jeg først kan sige Prindsen hvad vi har at giøre, dersom det, vi frygte for, skulde hænde.

Prindsen. (truende.)

Kun Marinelli —

Marinelli.

Det uskyldigste af Verden.

2. Scene.

2. Scene.

Odoardo. (allene.)

Her er ingen endnu? — vel! jeg skal blive endnu koldsindigere. Det er min Lykke — Intet fortiener mere Foragt end et opfarende vildt Drengehoved med graa Haar. Det har jeg ogsaa ofte sagt mig selv. Og dog lod jeg mig opirre; og af hvem? Af et jalour; af et ved Jalousie vanvittigt Fruentimmer. Hvad har den fornærmede Dyd at bekymre sig om Lastens Hevn? jeg skal kun frelse hiin — og din Sag — min Søn! min elskede Søn! — jeg har aldrig kunnet græde, — og vil nu først ikke lære det — din Sag vil der en ganske anden giøre til sin! det er alt nok for mig, naar Morderen kun ikke nyder Frugten af sin Forbrydelse. Dette blive ham til en større Marter end Forbrydelsen! Naar Mættelse og Væmmelse - nu snart vil drive ham fra Lyst til Lyst, saa gid Erindringen om ikke at have kunnet styre denne ene Lyst, giøre ham Nydelsen af alle de andre bittter. Gid den blodige Brudgom hver Nat i Drømme maae føre Bruden for hans Seng, og naar han strækker sine vellystige Arme ud efter hende, han da med eet maae høre Helvedes spottende Latter, og vogne!

3. Scene.

Odoardo. Marinelli.

Marinelli.

Hvor blev De af min Herre? hvor blev De af?

Odoardo.

Odoardo.

Var min Datter her?

Marinelli.

Hun ikke, men Prindsen.

Odoardo.

Han maae forlade mig det! — jeg fulgte Grevinden.

Marinelli.

Nu?

Odoardo.

Den gode Dame!

Marinelli.

Og Deres Frue?

Odoardo.

Tog ind med Grevinden — for strax at sende os Vognen ud. Prindsen tillader vel, at min Datter og jeg maae tøve her saa længe.

Marinelli.

Hvad behøvedes alle de Omstændigheder til? Vilde Prindsen ikke have giort sig en Fornøielse af, at bringe baade Moder og Datter selv ind i Byen?

Odoardo.

Datteren havde i det mindste maattet frabede sig den Ære.

Marinelli.

Hvi saa?

Odoardo.

Hun skal ikke mere til Guastalla.

Marinelli.

Ikke? og hvorfor det?

Odoardo.

Greven er død.

Marinelli.

Saa meget mere —

Odoardo.

Hun skal med mig.

Marinelli.

Med Dem?

Odoardo.

Med mig. Jeg siger Dem jo at Greven er død — ifald De ikke veed det endnu. — Hvad har hun nu mere at giøre i Guastalla? — hun skal med mig.

Marinelli.

Det forstaaer sig, at ingen anden end Faderen kan for fremtiden bestemme Datterens Opholdssted. Kun for det første —

Odoardo.

Hvad for det første?

Marinelli.

Bliver De vel nødt til Hr. Oberst! at tillade, at hun føres til Guastalla.

Odoardo.

Min Datter! føres til Guastalla! og hvorfor?

Marinelli.

Hvorfor? overvei dog —

Odoardo.

Odoardo. (hidsig.)

Overveie! overveie! jeg overveier at her er intet at overveie. Hun maae, hun skal med mig.

Marinelli.

Ei min Herre! — hvad har vi nødige at blive hidsige derover? det kan være at jeg tager feil, at det ikke er nødvendigt, som jeg holder for at være det — det kan Prindsen best domme om. Prindsen skal skille Trætten — jeg gaaer hen og henter ham.

4. Scene.

Odoardo. (allene.)

Hvordan? — i Evighed ikke! — foreskrive mig, hvor hun skal være? — nægte mig hende? — hvem vil det? — hvem tør det? — den, der her tør alt, hvad han vil. Vel! vel! Saa skal han ogsaa faae at see hvad jeg tør; endskiønt jeg ikke torde. Kortsynede Tyran! med dig tør jeg nok prøve Styrke. Den, der ikke agter Loven, er ligesaa mægtig, som den, der ingen Lov har. Det veed du ikke? Kom an! — Men see nu! — løber nu ikke Vreden atter afsted med Fornuften — Hvad ivres jeg over? Jeg bør jo dog først see det sat i Værk, førend jeg fnyser. Hvad pludrer ikke disse Hoffolk! havde jeg dog kun ladet ham pludre ud! havde jeg kun givet mig Tid, at høre Paaskuddet, under hvilket hun skulde bringes til Guastalla! — Saa havde jeg nu havt Tid at belave mig paa et Svar — Dog paa hvilken Forevending skulde der mangle mig et? —

Men

Men skulde det mangle mig; skulde det. — Der kommer nogen — vær roelig gamle Dreng! vær roelig!

5. Scene.

Odoardo. Prindsen. Marinelli.

Prindsen.

O! min kiere, redelige Galotti! der maatte tildrage sig sligt, dersom jeg skulde see Dem hos mig; for ringere Ting giør De det ikke. Dog! ingen Bebreidelser.

Odoardo.

Naadige Herre! jeg holder det ved alle Leiligheder for uanstændigt, at trange sig ind paa sin Fyrste. Den han kiender, den kalder han, naar han har ham nødig. Endogsaa nu beder jeg om Forladelse —

Prindsen.

Hvor mange andre ønskede jeg ikke denne stolte Beskedenhed! — dog til Sagen! De er ventelig begierlig efter at see Deres Datter? hun er i en nye Uroelighed over saa kierlig en Moders pludselige Bortreise — hvad skulde ogsaa denne Bortreise til? Jeg biede kun efter, at den elskværdige Emilie skulde være kommen ganske til sig selv igien, for at føre dem begge i Triumph til Byen. De har forspildt mig det halve af denne Triumph, men ganske kan jeg ikke lade mig den betage.

Odoardo.

Det er for stor Naade — Tillad Prinds, at jeg skaaner mit ulykkelige Barn for de mangfoldige Græmmelser,

melser, som Ven og Fiende, Medynk og hemmelig Glæde over hendes Vanhæld bereder hende i Guastalla.

Prindsen.

Det var gruesomt at berøve hende Venskabs og Medynks søde Græmmelser. Og at de, som Fiendskab og den Ondskabsfulde Glæde kunde forvolde, ikke skal naae hende; det lad mig, min kiere Galotti, bære Omhue for.

Odoardo.

Prinds! den faderlige Kierlighed deeler ikke gierne sin Omhue — jeg troer at have udfundet det eneste, der skikker sig for min Datter i hendes nærværende Omstændigheder. — Uddragelse fra Verden — Klosteret — saa snart som mueligt.

Prindsen.

Klosteret?

Odoardo.

Og indtil hun kommer der, at græde under sin Faders Opsigt.

Prindsen.

Saa store Skiønheder skulde visne i et Kloster! — bør et eneste feilslaget Haab giøre os saa uforsonlige mod Verden? — dog det forstaaer sig selv, at ingen kan sige en Fader noget derimod. Bring De Deres Datter hen, hvor De vil, Galotti.

Odoardo.
(til Marinelli.)

Nu, min Herre!

Marinelli.

Siden De endog selv opfordrer mig —

Odoardo.

Odoardo.

O! aldeles ikke! aldeeles ikke!

Prindsen.

Hvad er der imellem Dem?

Odoardo.

Intet naadige Herre! slet intet. Vi tog kun i Betragtning hvilken af os, der havde taget feil af Dem.

Prindsen.

Hvorledes det? — siig frem Marinelli.

Marinelli.

Det gaaer mig meget nær, at jeg skal lægge Hinder i Veien for min Herres Naade. Men naar Venskab udkræver, at kalde ham frem som Dommer. —

Prindsen.

Hvilket Venskab?

Marinelli.

De veed, naadige Herre! hvor høit jeg elskede Grev Appiani; hvor stærkt vore Siele vare forbundne med hinanden —

Odoardo.

Det veed Prindsen? saa veed han det sikkert ogsaa ganske allene.

Marinelli.

Af ham selv udnævnt til Hevner —

Odoardo.

De?

Marinelli.

Spørg kun Deres Frue derom. Marinelli! Navnet Marinelli, var den døende Greves sidste Ord; i en Tone! i en Tone. — Gid denne grøsselige Tone idelig maae svæve mig for Øret, dersom jeg ikke anvender alle Ting, for at faae hans Mordere opdagede og straffede.

Prindsen.

De kan giøre Regning paa, at jeg skal hielpe Dem i kraftigste Maade.

Odoardo.

Og paa mine ivrigste Ønsker — vel, vel, — men nu videre!

Prindsen.

Det er mit Spørgsmaal, Marinelli.

Marinelli.

Man har Mistanke om, at det ikke har været Røvere, der har overfaldet Greven.

Odoardo. (spodsk.)

Nei, virkelig? skulde det ikke?

Marinelli.

At en Medbeiler har ladet ham rydde af Veien.

Odoardo. (bitter.)

Ei! en Medbeiler?

Marinelli.

Som jeg siger.

Odoardo.

Nu da! saa gid Himlens Forbandelse hvile over
[illegible]den lumske Morder-Knegt!

Marinelli.

En Medbeiler! og en yndet Medbeiler —

Odoardo.

Hvordan! En yndet? — Hvad siger De?

Marinelli.

Intet uden hvad Rygtet udbreder.

Odoardo.

En yndet? yndet af min Datter?

Marinelli.

Det er vist ikke saa; det kan ikke være saa; det
[illegible]aastaaer jeg endnu stærkere end De — Men med alt
[illegible]et, naadige Herre! — thi endog den best grundede For-
[illegible]om veier slet intet i Retfærdighedens Vægtskaal —
[illegible]med alt det kan man dog ikke andet, end tage den dei-
[illegible]ige Ulykkeliges Udsigende derover.

Prindsen.

Ja, det er fornødent.

Marinelli.

Og hvor? hvor kan det skee, uden i Guastalla?

Prindsen.

De har Ret, Marinelli! De har Ret — ja, det
[illegible]orandrer Sagen, kiere Galotti! ikke saa? De seer
[illegible]lv —

Odoardo.

O ja! jeg seer — jeg seer, det jeg seer. O Gud, o Gud!

Prindsen.

Hvad feiler Dem? hvad har De imod Dem selv?

Odoardo.

At jeg ikke har seet forud, det jeg nu seer. Det ærgrer mig; og intet videre. Nu ja! hun skal igien til Guastalla. Jeg vil bringe hende til sin Moder, og ikke selv sætte Foden ud af Guastalla, førend hun er frikiendt ved den strængeste Undersøgelse; thi hvem veed, (med en bitter Latter.) hvem veed, om ikke Retfærdigheden finder det nødvendigt, at have mit Udsigende med.

Marinelli.

Det er meget mueligt. I slige Tilfælde giør Retfærdigheden heller for meget end for lidet — derfor frygter jeg endog —

Prindsen.

Hvordan? hvad frygter De for?

Marinelli.

At man for det første ikke kan tilstede Moder og Datter at tale med hinanden.

Odoardo.

Ikke at tale med hinanden?

Marinelli.

At man bliver nødt til at skille Moder og Datter ad.

Odoardo.

Skille Moder og Datter ad?

Marinelli.

Marinelli.

Moder og Datter og Fader. Skal Forhøret blive lovligt, saa udkræves nødvendig denne Forsigtighed. Og det giør mig ondt, naadige Herre! at jeg seer mig tvungen til at giøre den udtrykkelige Paastand, at i det mindste Emilie maae blive særdeeles forvaret.

Odoardo.

Særdeeles forvaret! — Prinds, Prinds! — dog jo, det bør saa være — det bør saa være. Ganske ret: Særdeeles forvaret! Ikke saa, Prinds! ikke? — O! hvor fiin er dog ikke Retfærdigheden! — Fortræffeligt.

(han griber haflig i den Lomme, han har Dolken i.)

Prindsen.

(som gaaer venlig imod ham.)

Fat Dem, kiere Galotti!

Odoardo.

(sagte, i det han tager Haanden tom op igien.)

Det sagde hans Engel.

Prindsen.

De er i Vildfarelse. De forstaaer ham ikke. De giør Dem ved det Ord: forvaret, et Begreb om Indspærrelse og Fængsel.

Odoardo.

Lad mig blive ved denne Forestilling, og saa er jeg roelig.

Prindsen.

Ikke et Ord om Fængsel, Marinelli! Heri kan Lovens Strænghed og Agten for den umistænkte Dyd et blive eenige. Dersom Emilie skal særdeeles forvares, saa veed jeg allerede — det alleranstændigste Sted. Min

Cantzlers Huus — Ingen Modsigelse, Marinelli! — Der vil jeg selv bringe hende hen, der vil jeg overgive hende til een af de værdigste Damers Varetægt. Hun skal staae mig inde for hende — De gaaer for vidt, Marinelli, virkelig for vidt, dersom De paastaaer mere — Galotti! De kiender jo dog min Cantzler Grimaldi og hans Frue?

Odoardo.

Skulde jeg ikke det? jeg kiender endog dette ædle Pars elskværdige Dottre; og hvo kiender ikke dem? (til Marinelli.) Nei, min Herre, sted ikke Deres Minde dertil. Naar Emilie skal forvares, saa maae der være i det mørkeste Fængsel. Paastaae det! jeg beder Dem — Jeg Tosse med min Bon! jeg gamle Giek! — Jo vist havde den gode Grevinde Ret: Den, der ikke taber Forstanden ved visse Ting, den har ingen at tabe.

Prindsen.

Jeg forstaaer Dem ikke — Kiere Galotti! hvad kan jeg giøre meere? Lad det blive derved; jeg beder Dem. Ja; hun skal være i Cantzlerens Huus, jeg selv vil føre hende derhen, og dersom hun ikke bliver begegnet der med al optænkelig Høiagtelse, saa har min Bøn ikke kunnet formaae noget. Vær De ubekymret; det bliver derved! derved bliver det! — Hvad Dem selv angaaer, saa kan De forholde sig deri som De lyster; De kan følge med os til Guastalla; De kan tage tilbage til Sabionetta, alt som De vil; det var latterligt at foreskrive Dem noget. Og nu, kiere Galotti! lev vel, til vi sees igien. Kom, Marinelli! Klokken er mange.

Odoardo.

Odoardo.

(som har staaet i dybe Tanker.)

Hvordan? — maae jeg da slet ikke faae min Datter i Tale? ikke engang her? — Jeg skikker mig jo i alle Ting, jeg finder alting fortræffeligt. Det er en naturlig Følge, at en Cantzlers Huus er Dydens Friested. O naadige Herre, bring min Datter for alting derhen, ingen anden Steds. Men jeg vilde dog gierne tale med hende i Forveien. Grevens Død er hende endnu ubekiendt; hun vil ikke kunde indsee, hvorfor hun skal skilles fra sine Forældre. At aabenbare hende hiint paa en lempelig Maade; at giøre hende roelig i Henseende til Skilsmissen — maae jeg, naadige Herre! maae jeg faae hende i Tale?

Prindsen.

Saa kom da og følg med —

Odoardo.

O! Datteren kan dog vel gaae til Faderen — her under fire Øine kan alting snart blive afgiort. Send mig hende kun hid, naadige Herre!

Prindsen.

Ogsaa det! — O Galotti! gid De vilde være min Ven, min Ledsager og min Fader!

6. Scene.

Odoardo.

(allene, og seer noget efter ham.)

Hvorfor ikke det? — hiertelig gierne — ha, ha, ha — (han seer sig vildt omkring.) hvem leer der? —

Ved Gud! jeg troer det var mig selv — Ja ret saa! lystig, lystig! Leegen er snart ude, enten paa den eene eller paa den anden Maade — Men — dersom hun var eenig med ham! dersom det var det sædvanlige Abespil! dersom hun ikke var det værd, jeg vil giøre for hende — giøre for hends! hvad vil jeg da giøre for hende? — har jeg Hierte til at sige mig det? — Vel tænker jeg paa noget — men det kan ogsaa kun tænkes. Grusomt! afsted, afsted! jeg vil ikke oppebie hende. Nei! (han seer op til Himmelen.) den, der har uskyldig styrtet hende i denne Afgrund, den kan drage hende ud af den. Hvad bruger han min Haand dertil? Afsted! (han vil gaae, men seer Emilie komme.) Det er for sildig. Han vil bruge min Haand. Ja, han vil.

7. Scene.

Odoardo. Emilie.

Emilie.

Hvordan? De er her, min Fader, og allene? min Moder er her ikke? Greven er her ikke? Og De er saa uroelig, min Fader?

Odoardo.

Og Du er saa roelig, min Datter?

Emilie.

Hvorfor ikke det, min Fader? thi enten har jeg tabt alting eller slet intet. At være roelig eller nødes til at være det, kommer det ikke ud paa eet?

Odoardo.

Odoardo.

Men hviken af Deelene forestiller Du Dig?

Emilie.

Ak alting er tabt, og at vi vel nødes til at være roelige, min Fader.

Odoardo.

Og Du, min Datter, Du kunde være roelig, fordi Du nødes til at være det? — Hvad er Du? et Fruentimmer, og min Datter? og skulde Manden og Faderen da skamme sig for Dig? Men siig engang, hvad Du forstaaer under at have tabt alting? Er det Grevens Død?

Emilie.

Og Aarsagen til hans Død, Aarsagen. Ak, min Fader! saa er det da sandt? saa er den heele græsselige Historie sand, som jeg har læst i min Moders vilde og vaade Øine? hvor er min Moder? hvor er hun bleven af, min Fader?

Odoardo.

For i Veien — — dersom vi ellers komme efter hende.

Emilie.

Jo før jo heller; thi naar Greven er død, naar det er Aarsagen til hans Død — det, det — hvad tøve vi da efter? Lad os flye, min Fader!

Odoardo.

Flye! — Hvad Nød var der da? — Du er — Du bliver i Din Røvers Hænder.

Emilie.

Jeg bliver i hans Hænder?

Odoardo.

Og det allene; uden Din Moder, uden mig.

Emilie.

Jeg allene i hans Hænder! Aldrig, min Fader! eller ogsaa De er ikke min Fader — Jeg allene i hans Hænder! Godt; lad mig kun blive det, lad mig kun — jeg vil see, hvem der skal holde mig — hvem der kan tvinge mig — hvad det er for et Menneske, der kan tvinge et andet.

Odoardo.

Jeg meente Du var roelig, min Datter.

Emilie.

Det er jeg ogsaa. Men hvad kalder De at være roelig? at lægge Hænderne i Skiødet? at lide det man ikke skulde? at taale det man ikke burde?

Odoardo.

Ha! naar Du tænker saaledes, min Datter! — Kom hid, lad mig omfavne Dig; jeg har altid sagt: Naturen vilde danne Fruentimmeret til sit Mesterstykke; men den greeb feil af Leeret, den tog det for fiint; i øvrigt er alting bedre paa jer end os. Ja, dersom Roelighed bestaaer deri, saa har jeg faaet min igien! Lad mig omfavne Dig, min Datter! Tænk kun, under Forevending af Rettens Undersøgning — O det fordømte Abespil! — river han Dig af mine Arme og bringer Dig til Grimaldis.

Emilie.

Emilie.

River mig! bringer mig! — vil rive mig, vil bringe mig! vil! vil! ligesom vi ingen Villie havde min Fader!

Odoardo.

Jeg blev ogsaa saa rasende, at jeg alt greb efter denne Dolk, (han taer den frem.) for at støde den igiennem Hiertet paa een af dem — paa dem begge. —

Emilie.

For Himlens Skyld giør ikke det, min Fader! Dette Liv er alt, hvad den Lastefulde har. — Giv mig, giv mig denne Dolk, min Fader.

Odoardo.

Barn! det er ingen Haarnaal.

Emilie.

Saa kan Haarnaalen blive en Dolk! — det er det samme.

Odoardo.

Hvordan! er det kommen dertil? nei, nei, besind Dig — Du har ogsaa kun et Liv at miste.

Emilie.

Og kun en Uskyldighed.

Odoardo.

Over hvilken Vold intet formaaer.

Emilie.

Men vel Forførelse. Vold! Vold! hvem kan ikke trodse Vold? Det der kaldes Vold, er intet. Forførelsen er den virkelige Vold. Jeg har Blod min Fader! ligesaa fuldt af Ungdoms Varme, som en andens. Mine Sandser ere Sandser. Jeg staaer ikke inde for det mindste, jeg lover ikke for det mindste. Jeg kiender Grimaldis Huus, det er Glædens Huus. Jeg var der een Time, under min Moders Opsyn, og der opkom saa mange uroelige Bevægelser i min Siel, som Religionens strængeste Øvelser neppe kunde dæmpe i hele Uger. Religionens! og hvilken Religions! For at undflye et Onde, ikke værre end det jeg trues med, styrtede Tusende sig i Havet og ere Helgene — giv mig, min Fader! giv mig denne Dolk.

Odoardo.

Og dersom Du kiendte denne Dolk!

Emilie.

Endskiønt jeg ikke kiender den! — En ubekiendt Ven, er ligefuldt Ven. Giv mig den, min Fader, giv mig den.

Odoardo.

Om jeg nu gav Dig den! — der!

(han giver hende den.)

Emilie.

Og der!

(hun vil stikke den i Brystet, men han river den af hendes Haand.)

Odoardo.

Odoardo.

See hvor rask! — nei, det er ikke for din Haand.

Emilia.

Det er sandt, med en Haarnaal skal jeg — (hun griber med Haanden efter en Naal og faaer Rosen) Du her endnu? — bort med dig! — du skikker dig ikke i Haaret paa saadan een — som min Fader vil have at jeg skal blive.

Odoardo.

O! min Datter!

Emilie.

O! min Fader! om jeg kunde giætte Deres Tanke? — Dog nei; det vil De heller ikke, thi hvorfor skulde De da tøve? (med Bitterhed i det hun river Bladene af Rosen.) Fordum fandtes der Fædre, som igiennemborede deres Døttres Barm, for at befrie dem fra Skiendsel — og derved gav dem anden Gang Livet; men slige Gierninger skeedte kun fordum, de Fædre findes ikke mere.

Odoardo.

Jo, min Datter, jo, — (i det han stikker hende.) Gud! hvad har jeg giort? (hun segner og han holder hende i sine Arme.)

Emilie.

Brækket Rosen, førend Stormvindene rev Bladene af. Lad mig kysse den — denne faderlige Haand. —

8. Scene.

8. Scene.

De Forrige. Prindsen. Marinelli.

Prindsen.
(i det han kommer ind.)
Hvad er det? er Emilie ikke vel?

Odoardo.
Meget vel, meget vel.

Prindsen.
(i det han kommer nærmere.)
Hvad seer jeg! O Forfærdelse!

Marinelli.
Jeg Ulyksalige!

Prindsen.
Grucsomme Fader! hvad har De giort?

Odoardo.
Brekket Rosen førend Stormvindene reev Bladene af. — Var det ikke saa min Datter?

Emilie.
Ikke De min Fader! — jeg selv, jeg selv.

Odoardo.
Nei ikke Du min Datter, ikke Du! forlad ikke Verden

Verden med en Usandhed paa Læberne. Ikke Du, min Datter, men Din Fader; Din ulykkelige Fader.

Emilie.

Ak! — min Fader! — (hun døer og han lægger hende sagte paa Jorden.)

Odoardo.

Far hen i Fred! — Nu vel Prinds! behager hun Dem endnu? frister hun endnu Deres Begierlighed, svømmende i dette Blod, der raaber om Hævn over Dem? (efter nogen Taushed.) De venter vel, hvad Enden skal blive paa alt dette? De venter vel, at jeg skal vende denne Dolk imod min egen Barm, for at fuldende min Gierning som et afsmageligt Sørgespil? — De bedrager Dem. Her! (han kaster Dolken for hans Fødder.) Her ligger det blodige Vidne om min Forbrydelse! jeg gaaer hen at overgive mig selv til Fængselet. Jeg gaaer og venter efter Dem som Dommer, og hidsat venter jeg Dem for alles vores Dommer.

Prindsen.

(efter at have i nogen Tid betragtet Emilie med Forskrækkelse og Fortvivlelse til Marinelli.)

Der! tag den op — nu! Du betænker Dig? — O Elendige! (han giver ham Dolken, han har taget op, af Haanden.) Nei! Dit Blod maae ikke blandes med dette! — O Gaae, og skiul Dig for ævig! — Gaae! siger jeg —

O Gud,

O Gud, O Gud! Er det da til saa manges Ulykke ikke nok, at Fyrster ere Mennesker; maae da endogsaa Dievle paatage sig Skikkelse af Deres Venner?

Ende.

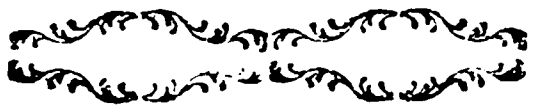

Pagen.

Comoedie i een Act.

Efter Hr. Engels Tydske Original oversat for den Danske Skueplads.

Personerne:

Fyrsten af * * *

Frue Detmund.

Fændrik Detmund, hendes ældste Søn.

Pagen, hendes yngste Søn.

Capitainen * * *, hendes Broder.

Directeuren ved det fyrstelige Gymnasium.

En Kammertiener.

(Handlingen forestilles i et Forgemak. Igiennem tvende aabne Dørsøie seer man ind i et Cabinet, i hvilket der staaer en Feltseng. Paa en Tabouret for ved Sengen staaer en brændende Lampe og et Uhr.)

I. Scene.

Fyrsten. (ligger næsten ganske paaklædt, med en Kappe kastet over sig, paa Feltsengen.)

Pagen. (sidder i en Lænestoel i Forgemakket og sover.)

Fyrsten. (vaagner.)

Det kalder jeg at sove! Himlen skee Tak for Freden! Nu kan man sove igien uden at vækkes af Bekymringer og Tumult. (han seer paa Uhret.) Klokken er to! Kuns to! Den maae være mere. — Jeg har lagt længere. — (han kalder) Page kom hid!

Pagen.

(springer op, men falder tilbage igien.)

Hei! hei! — paa Øieblikket! — strax!

Fyrsten.

Er der ingen? Svarer ingen?

Pagen.

(vender sig i Stolen og siger mumlende.)

Jeg er nu først — ganske nyssens — jeg har jo saa lidet —

Fyrsten.

Nogen taler der dog. Hvem er da det? (idet han dreier Skiermen fra Lampen og seer derhen) Ak er det muligt? det Barn! Mon han har skullet vaage hos mig, eller jeg hos ham? hvad har man vel tænkt?

Pagen.

(som er kommet op og gnider Øinene.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Kom, kom, Lille! Muntre Dig op! — tag Dit Uhr frem. Det, jeg har her, er udløbet.

Pagen.

(som holder sig ved Armen af Stolen, og nikker.)

Hvorledes? — Hvad for noget, naadigste Herre?

Fyrsten. (leende.)

Du sover jo endnu og aiør den latterligste Figur af Verden. Jeg gad havt Dig saaledes maler. Uhret, dit Uhr skal Du tage op; Du skal see efter, hvad Klokken er.

Pagen.

(som nærmer sig ham langsom.)

Uhret, naadigste Herre? — O forlad mig, jeg har ingen.

Fyrsten.

Du Drømmer. Skulde Du ingen Uhr have?

Pagen.

Jeg har endnu aldrig havt et.

Fyrsten.

Aldrig? Det er stærkt — Din Fader sender Dig
hid uden at give Dig det Nødvendigste med, det ene-
ste, som Du behøver til min Opvartning.

Pagen.

Ja, havde jeg kun endnu en Fader!

Fyrsten.

Du har da ingen meere?

Pagen.

Han var død, førend jeg blev fød; jeg har aldrig
kiendt ham.

Fyrsten.

Du arme Dreng! Men saa kunde jo dog Din
Moder eller Din Formynder —

Pagen.

Min Moder! naadigste Herre? Ak! De veed ikke
det. Hun er saa ulykkelig! saa fattig! Hun har an-
vendt det sidste hun havde paa mig, men der blev in-
tet tilovers til et Uhr. Min Formynder sagde nok,
at jeg brugte et. (gabende.) Men han har endnu in-
gen skaffet mig.

Fyrsten.

Hvem er Din Formynder?

Pagen.

Min Morbroder, naadigste Herre.

Fyrsten. (smilende.)

Meget vel, men der ere mange Morbrødre til i Verden Hvem er alsaa Din?

Pagen.

Jeg troer, han er her Capitain ved Garden. Han har Vagt i Dag.

Fyrsten.

Aa ja; nu husker jeg det. Det er just af hans Hænder at jeg har faaet dig. (giver ham Lyset.) Der Lille, hold fast! I det Cabinet, der til Siden, maae der hænge to Uhre under Speilet; bring mig det, som hænger paa den høire Side, men tag dig vel vare med Lyset.

Pagen. (gaaer.)

Ja naadigste Herre!

2. Scene.

Fyrsten. (allene.)

Det er en god Dreng, saa oprigtig, saa venlig, saa dristig! Jeg troer, at dersom der vare Hemmeligheder i hans lille Hierte, saa skulde jeg faae dem udlokkede allesammen. O at der var en Mand til som dette Barn, og at den Mand var min Ven! hvilken Begiering! jeg drømmer nok! Nei, Skiebnen har forundt Fyrsterne saa mange smaa Lyksaligheder, at det var ubilligt ogsaa at bevilge dem den største. Det er kun Skade at det Barn er mig for lille. Jeg kan ingen Nytte have af det. Jeg maae sende det tilbage til Moderen.

3. Scene.

3. Scene.

Fyrsten. Pagen.

Pagen.
(med Uhret og Lyset.)
Klokken er strax fem naadigste Herre!

Fyrsten.
Altsaa strax Dag — det tænkte jeg nok. (han tager
it Uhret fra ham.) Men er dette det Uhr, som jeg sagde dig,
og det, som hængte paa høire Side?

Pagen.
Er det ikke? jeg troede det dog.

Fyrsten.
Og om det ogsaa var det, Lille, saa havde Du
dog taget det Andet, dersom Du havde kiendt Din egen
Fordeel. Dette er besat med Brillanter — til hvad
Nytte var det for et Barn? Eller har Du maaskee
kiendt Din Fordeel alt for vel? Er det gaaet Dig som
mange andre, der tabe alting, fordi de vilde vinde for
meget?

Pagen.
Hvorledes det? Jeg forstaaer Dem ikke.

Fyrsten.
Saa maae jeg tale tydeligere. Du veed jo dog,
hvad der er høire og venstre?

Pagen.
(betænker sig og seer paa sine Hænder.)
Høire og venstre naadigste Herre?

Fyrsten.

(leggende Haanden paa hans Skulder.)

Gaae, gaae, gode Dreng! Du veed maaskee endnu ligesaa lidet at giøre Forskiel derpaa, som paa godt og ondt. Og gid Du aldrig maatte lære den Forskiel! Men løb nu hen, og kald mig paa din Morbroder, Capitainen. Han skal komme herind, herind ved min Seng. Siig ham det.

4. Scene.

Fyrsten. (allene.)

Meget uskyldig, meget elskværdig! men saa meget før maae han herfra. Hoffet, siger man, er Forførelses Opholdssted; og jeg kan ingenlunde tilstede, at han bliver forført. Men han skal bort? Hvorhen? dersom Moderen er saa fattig, som han giør hende, saa overmaade fattig, at hun ikke kan opdrage Barnet. — det maae jeg vide — Det maae Capitainen forklare mig nøiere.

5. Scene.

Fyrsten. Pagen.

Pagen.

Han kommer naadigste Herre.

Fyrsten.

Nu! hvorledes er det? hvad fattes Dig? Du taler i saa klynkende en Tone, er Du træt endnu?

Pagen.

Aa ja, en lille Smule.

Fyrsten.

Naar det ikke er andet! saa kast Dig igien i Din Stoel. Jeg har været Barn saavel som Du, jeg veed, hvor sød Søvnen smager i den Alder. Sæt Dig til at sove, siger jeg, jeg tillader Dig det. (Medens Barnet gaaer hen og sætter sig.) Tænkte jeg det ikke, han lader sig det ikke sige forgieves.

6. Scene.

Capitainen. Fyrsten. Pagen (sovende.)

Capitainen.

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Kom hid, Hr. Capitain! Hvad tykkes Dem om det lille Sendebud, som var hos Dem? hvortil mener De vel at jeg skulde kunne bruge ham? til Opvartning. —

Capitainen.
(trækker paa Skuldrene.)

Jeg tilstaaer han er vel lille —

Fyrsten.

Eller til et Sendebud? til at ride?

Capitainen.

Jeg frygter, at han ikke kom tilbage.

Fyrsten.

Eller til at vaage hos mig om Natten?

Capitainen. (smilende.)

Nu, ja — dersom Fyrsten selv kun sov vel —

Fyrsten.

Hvortil altsaa, Hr. Capitain? til intet, det er øiensynligt. Men Deres Tanke var vel heller ikke, at han skulde være mig, men jeg ham til Nytte. De vilde hielpe ham her til Opdragelse. De sagde mig noget om Moderens Fattigdom, men er hun da virkelig saa fattig.

Capitainen.

(leggende Haanden paa Brystet.)

Ja virkelig, naadigste Herre, virkelig.

Fyrsten.

Og blevet det? hvorved?

Capitainen.

Ved den samme Krig, som har giort andre rige — Godset var vel aldrig ganske frie for Gield, men for nærværende Tid er det reent i fremmede Hænder. Alting er afbrændt, udplyndret, i Bund og Grund nedrevet, ikke engang en Tagsteen hører hende mere til. Til disse Ulykker komme endnu Processer, som følge Krigen i Hælene, ligesom Pesten Dyr-Tid; og førend der falder Dom i dem, maae Børn og Børnebørn omkomme! Hendes største Lykke er at Børnene ere forsørgede; den yngste er hos Dem naadigste Herre, og den ældste er Fændrik i Garden; hun slaaer sig selv igiennem, som hun kan.

Fyrsten.

Formodentlig meget kummerlig?

Capitainen.

De har giættet det, naadigste Herre; hun lever i en usel Hytte, eensom og forladt, jeg er hendes Broder

der og kommer aldrig til hende, det vilde gaae mig alt for nær, at see den Ynk.

Fyrsten.

De er hendes Broder?

Capitainen.

Desværre, naadigste Herre —

Fyrsten. (foragteligen.)

Desværre? Og kommer aldrig til hende? Jeg forstaaer Dem, Hr. Capitain, De vilde kun skamme sig ved hendes kummerlige Vilkaar, og rørtes De over dem, saa sættes De i Omkostninger — (Capitainen bliver skamfuld.) Hvad hedder Deres Søster.

Capitainen.

von Detmund.

Fyrsten. (pønsende.)

von Detmund? von Detmund? Stod der ikke en Major Detmund under mine Tropper?

Capitainen.

Ganske rigtig, naadigste Herre!

Fyrsten.

Og som blev i den første Campagne?

Capitainen.

Ja, det var Fændrikens og denne Lilles Fader. Det var en brav Mand, han løb op af en Storm-Stige, som om han gik til en Dands; han havde Hierte som en Løve.

Fyrsten.

Og som et Menneske, det siger endnu mere, Hr. Capitain. Jeg husker ham ganske nøie, og jeg ønskede —

Capitainen.

(gaaer et Skridt nærmere.)

Hvad ønsker min naadigste Herre!

Fyrsten.

At tale med hans Enke.

Capitainen.

Det kan lade sig giøre i Øieblikket. Hun er her.

Fyrsten.

Er hun her? Skik Bud til hende, Hr. Capitain. Saasnart hun er oppe, skal hun komme hid. Jeg vil see hende og give hende Barnet tilbage.

Capitainen. (bedende.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Men det behøves ikke at siges hende. Besørg nu det.

7. Scene.

Fyrsten. Pagen. (sovende.)

Fyrsten.

Saa fattig, og ved Krigen! hvor megen Elendighed foraarsager ikke Krigen! hvor mange Familier sukke ikke over den! — Men det er godt, at det er over den

oden og ikke over mig, at de sukke. Jeg tog Deel i oden af Nødvendighed, og ikke af Tilbøielighed. (han staaer op.) Ud af Sengen, det er Dag. Freden fører ogsaa sit Onde med sig. Den giør vellystig og lad. (Efter at han har gaaet et par Gange op og ned, bliver han staaende ved den Stoel, i hvilket Barnet sover.) En yndig Dreng! hvor roelig! hvor tryg han ligger der. Han forestiller sig, at han er i en Vens Huus, som han ikke har nødig at giøre Omstændigheder med. Det er den rene Natur. (han gaaer op og ned igien) Hans Moder — Men i Sandhed slægter hun sin Broder paa, saa gad jeg ikke giøre meget for hende. Jeg maae fritte hende ud. Jeg maae sætte hende paa Prøve, og saa — saa har jeg endnu god Tid til at fatte min endelige Slutning. (han hælder sig til Ryggen af Stolen, og i det han betragter Barnet med Behag, bliver han vaer, at der stikker et Papiir frem af hans Lomme.) Hvad er det? Et Brev som det synes. (han tager det og læser Underskriften.

" Din bestandig troe og kierlige Moder von Det-
" mund. „

Ha! fra hans Moder! Om jeg læste det? Det er mig umagtpaaliggende at kiende hendes Tænkemaade. Mod Barnet har hun ingen Forstillelse brugt. Jeg vil læse det.

Min kiereste Moritz!

" I hvor megen Møie det end koster Dig at skri-
" ve, saa har Du dog ikke glemt min Bøn til Dig,
" men har endog skrevet meer end jeg bad Dig om.
" Jeg anseer det, som et Beviis paa Din Kierlig-
" hed og omfavner Dig for det. Du skriver, at
" Du er bleven Fyrsten forestillet; at han har havt
" den Naade at antage Dig; at han er den beste,
" den

" den venligste Herre, og at Du elsker ham af
" Hiertet. „

(han betragter ham.) Virkelig? Skriver Du det, Lille? Nu, saa er det min Pligt at elske Dig igien, og at give Dig Prøver derpaa.

" Du har største Aarsag dertil, mit Barn! thi
" hvad vilde vel uden hans Biestand Din Skiebne
" blive i Verden? Du er ikke allene Faderlos, men
" endog Moderlos, endskiønt Din Moder er i
" Live; thi Lykken har berøvet mig Evnen til at
" opfylde min Pligt imod Dig. Dette var stedse
" den haardeste, den smerteligste af alle mine Lidel-
" ser. Jeg holdt Stand imod alle Ulykker, saa
" længe jeg kun tænkte paa mig; men Taarerne flø-
" de først, naar jeg saae paa Dig. „

Stor Ømhed, stor Følelse, som det lader. Og dersom hun kun er lige saa god en Kone som hun er Moder — dog hvorfor ikke? — hun er det.

" Saa gierne som jeg endog vilde, saa kan jeg ikke
" selv lede Dig paa Lyksalighedens Vei: Jeg maae
" blive staaende langt fra Dig; men med al den
" Kraft, som Kierligheden forlener mig, skal jeg raa-
" be efter Dig, saa længe mit Raab kan trænge
" til Dig, for at bede Dig, aldrig at vige fra den
" rette Bane. — Elskeligste Barn! Bær ideligen det-
" te Brev hos Dig, med den samme Lydighed,
" som Du stedse har viist mig. „

(han seer til Drengen.) Han var lydig. Han har ærlig giort det.

" Og naar Du vil overtræde Dine Pligter,, naar
" Du vil handle imod De Formaninger, som jeg
" gav

" gav Dig med De sidste Taarer og det sidste
" Afskeeds-Kys — O da, mit Barn! da husk
" paa dette Brev, og læs dette igiennem. Husk
" paa en Moder, som kiender ingen anden Glæ-
" de i sin Eensomhed, end det Haab, Du giver
" hende. „

Ingen anden? Har han ikke en Broder?

" Forestil Dig, at Kummeren, Du foraarsagede
" hende, vilde bringe hende i Graven, og at Du
" vilde brække det Hierte, som elsker Dig høiest
" paa Jorden. „

Hun søler hans Fare. Og hun har største Ret; thi
han er i Fare. Og kunde hun vove det? kunde hun
fatte den Slutning?

" Jeg skriver dette i ingen Maade af Mistillid
" til Dig. Dit Forhold har ingen Aarsag givet
" mig dertil. Nei mit Barn, Du har seet de
" Taarer, Din Broder har afpresset mig; Du vil
" vist aldrig forvolde mig den Græmmelse, som
" han har giort mig. „

Den ældste altsaa Fendriken! — hvorledes skal man
komme nøiere efter det?

" Du var stedse god, lydig og sønlig findet; det
" Vidnesbyrd giver jeg dig med Glædes Taarer.
" — hold ved som Du har begyndt og bliv en
" retskaffen Mand, saa har Du ikke længere en
" fattig og ulyksalig Moder; men en riig og lyk-
" kelig Moder. „

Meget vel. Hun staaer mig an. Det synes at Ulyk-
ken har ophøiet hende, i Stedet for at nedtrykke hende.

" I Slutningen af Dit Brev, skriver Du: at
" alle

" at alle dine Kamerater har Uhre, jeg kan mer-
" ke paa Dig, hvor stor Lyst Du har til et,
" men Du bryder det af, og undertrykker dit Ønske. For denne Beskedenheds Skyld gaaer det
" mig meget stærkere til Hierte, at jeg ikke skal
" kunde opfylde det. Men tilgiv mig mit Barn!
" Jeg kan ikke. Det er nu af den yderste Nødvendighed for mig at giøre en Reise til Hovedstaden, og det vil koste mig det lidet, jeg endnu
" har. Men lad først denne Udgivt være bestridet, og saa vil jeg indskrænke mig paa det nøieste, jeg vil nægte mig selv alleting, for, om det
" er mueligt, at opfylde Dit Ønske. Alt hvad
" der staaer i min Magt, det vil jeg giøre for
" min Yndling, paa det at det aldrig skal mangle
" ham paa Opmuntring til Dyd og Lydighed.
" Jeg seer Dig nu med det første og er. „

Fortreffelige Kone! Jeg vil vise min Gemahl dette Brev, og derfor beholde det hos mig — Dog nei! det er Barnets hele Rigdom. (han putter det i samme Lommie) Hvor sødt han sover endnu! Man siger: at Himlen skienker sine Børn Deres Lykke i Søvne; og hos ham treffer det ind. Hans Lykke er giort. (han tager ham ved Haanden) Lille! Lille! (han vaagner og seer nogen Tid med stive Øine paa Fyrsten og Fyrsten paa ham:) I Sandhed! det er moersomt. Kom, Lille! muntre Dig op! det er høi lys Dag, og Du kan ikke længere sove her. Staae op.

Pagen.
(reiser sig langsom.)

Ja naadigste Herre!

Fyrsten.

Fyrsten.

Du har endnu Øinene fulde af Søvn. Gaae ind i Cabinettet. Sluk Lampen ud. Luk nu Dørene til. Gaae nu ind i det, hvor Uhrene hang. Smuk hurtig —— Nei, nei! ikke i det, i det andet. Snart kom herhid. Kom tilbage. Gesvindt. Naa! er Du nu munter?

Pagen.

O ja, naadigste Herre!

Fyrsten.

Siig mig eengang; thi jeg holder dig for en flittig Dreng, og som er kommen vidt; kan Du allerede skrive Breve.

Pagen.

O naar jeg vil — jeg har alt skrevet hele to.

Fyrsten.

Til hvem? formodentlig til Din Moder?

Pagen.

(meget venlig.)

Til min Moder, naadigste Herre!

Fyrsten.

Glæden spiller i dine Øine, naar jeg taler om hende. (sagte.) Hvor de elske hinanden, fordi de ere fattige. Men er Din Moder da saadan en god Kone?

Pagen.

(tager Fyrstens Haand med begge sine.)

Ja; hende skulde De kiende!

Fyrsten.

Det kommer jeg til, Lille!

Pagen.

Pagen.

Hun er saa from, saa god —

Fyrsten.

Saa vilde jeg allene ønske, at hun ogsaa havde gode Sønner. — Men der siges, at Fændriken ikke er af de beste; men Du —

Pagen.

(rystende paa Hovedet.)

Ak! Fændriken, Fændriken!

Fyrsten.

Man siger virkelig, at han har voldt hende megen Græmmelse. Er det sandt?

Pagen.

Ei! ja, naadigste Herre! Men man har forbudet mig at tale derom, dersom Obersten fik det at vide — (fortroelig) O det er en haard, hæslig Mand den Oberst.

Fyrsten.

(løftende Haanden.)

Ei bevare os! Han maae ikke vide det mindste om det. Men hvad er da skeet? hvad — har det været?

Pagen.

Allehaande! jeg veed ikke selv ret hvad! — saa meget veed jeg, at min Moder jamrede sig meget derover; og at hun allerede eengang har blottet sig for alle Ting, for i Tide at faae det undertrykket. (han gaaer ganske tæt hen til ham og siger sagte) Hun sagde: at han havde kunnet blive ulykkelig, og komme af Tienesten.

Fyrsten.

Af Tienesten? Eh! hvordan det?

Pagen.

Ja, det kan jeg ikke sige, naadigste Herre?

Fyrsten.

Til mig nok! Hvorfor ikke det?

Pagen.

Man har ikke sagt det til mig selv.

Fyrsten. (smilende.)

Saa har man giort meget klogt. Det er da noget ganske andet. For altsaa at komme til Dig igien; Du havde før intet Uhr. Har Du vel skrevet Din Moder til om et?

Pagen.

En eneste Gang, men ikke siden.

Fyrsten.

Jeg begriber det; ganske sikkert har hun sat Dig listil rette derfor.

Pagen.

Aa nei, naadigste Herre. Hun skriver, at for at spare et sammen til mig, saa vil hun behielpe sig, og hun behielper sig desuden jammerlig nok. O det angaaer mig alt for nær.

Fyrsten.

Det bør ogsaa gaae Dig nær. En god Søn maa ikke volde sin Moder nye Bekymringer; han skulde ønske at kunde hielpe hende — og et Uhr — Er det allene om et Uhr at giøre, det kunde jo dog vel

faaes alligevel. (han tager en Pungen.) See her, lille Moritz! her har jeg sparet 12 Dukater, som jeg kunde forære bort, og jeg vil giøre en Foræring af dem. Hold Haanden frem.

(Barnet holder Haanden frem, og Fyrsten tæller.)

Pagen.

Skal jeg have dem, naadigste Herre!

Fyrsten.

Det forstaaer sig. Men sig! hvad vil Du nu giøre med de Penge?

Pagen. (glad.)

Kunde jeg ikke faae et Uhr for Dem?

Fyrsten.

O ja; ret et deiligt Uhr — giort i mit Land, og London skrevet paa det; men — naar vi ret betænker det — saa bruger Du ingen. Jeg har jo selv Uhrer nok. — (Imedens Fyrsten siger det, som følger, seer Pagen meget nøie paa ham.) Var jeg i Dit Sted, saa vidste jeg nok hvad jeg giorde. Jeg anvendte disse Penge til et ganske andet og langt bedre Brug — Dog det beroer paa Dig selv, ligesom Du vil. Nu gaaer jeg ind for at klæde mig paa. Bliv Da her, til jeg kommer igien.

Pagen.

(gaaer efter ham.)

Naadigste Herre.

Fyrsten.

Hvad vil Du? hvad behager?

Pagen.

Min Moder er her. Hun reiser bort i Morgen
iggien, og jeg vilde dog saa gierne tage Afskeed med hen-
.ne. (smigrende) Maae jeg? tillader De mig det?

Fyrsten.

Nei, lille Ven! denne Gang skal Din Moder kom-
nne herhid. Hun skal komme til Dig. Kun Taal-
modighed!

8. Scene.

Pagen. (allene.)

Komme herhid! til mig? hvordan kan det være?
Men kan det ikke være mig det samme? Naar hun
un kommer! Een, to, tre. (han tæller sagte til 12.) Tolv
Ducater til et Uhr! O Himmel! hvor er jeg ikke glad!
Mig synes allerede, at jeg har Uhret, at jeg hører det
gaae, at jeg trækker det op. — Men — hvad sagde
Fyrsten? han vidste nok, hvad han vilde giøre, naar
han var i mit Sted? Hvad da? Ja han, han som
har et Uhr i hver Krog, han veed meget af, hvorledes
n anden er til Mode, som aldrig i sin Livs Tid har
havt et. Men — han sagde for i Veien: at en god
Søn skulde søge at hielpe sin Moder. Han har vist
utter tænkt paa min Moder! — 12 Ducater! (han be-
eer dem) det er mange Penge; overmaade mange Pen-
ge. Dersom hun havde dem, saa kunde hun leve af
dem i en lang, lang Tid. (han trykker Pengene med beg-
ge Hænder til Brystet) Ak! et Uhr! et Uhr! (i det han
ader Hænderne falde ned.) Men en Moder! saa god en

Moder! Hun var endnu saa nedslaaet i Gaar, hun saae saa syg og bleg ud. Jeg troer, om jeg gav hende disse Penge, saa var hun paa eengang hiulpen. Skulde jeg det? Skulde jeg give hende dem? O ja! O ja! — Men hun maae komme snart, ellers fortryder jeg det. Uhret ligger mig alt for meget paa Hierte. Tys! Stille! der kommer nogen! Hvem mon det er?

9. Scene.

Pagen. Capitainen. Frue Detmund.

Pagen.
(løber hende i møde.)

Kiere Mama —

Frue Detmund.
(seer sig frygtsom om, uden at blive Barnet vaer.)

Jeg veed ikke — men jeg er saa uroelig, min Broder. Vidste jeg kuns hans Hensigt! vidste jeg allene forud —

Capitainen.

Hans Hensigt? — See paa dette Barn! det giver han Dig tilbage igien. (hun seer forskrækket paa Barnet, som kysser hendes Haand meget venlig.) Det var ogsaa meget daarligt, at Du bragte det herhid. Hvad skal Fyrsten begynde med det? De andre Pager voxe til og gaae i Tienesten; men denne (pegende med Foragt paa ham) den er udygtig til alle Ting, den trykkes ned af Harmen og Gremmelsen, Du har ammet ham op med! han faaer aldrig nogen Vext!

Frue Detmund. (smertelig.)

Min Broder.

Capitainen.

Kort sagt: dersom Fyrsten vil laane Dig sit Øre, saa bryd Dig slet ikke om dette Barn; det er forgiæves. Indleg heller et got Ord for Fændriken; han har jo og Værten, han seer dog ud som en Karl.

Frue Detmund.

Hvad siger Du, for Fændriken?

Capitainen. (koldsindig.)

Nu ja! han har ladet ham kalde.

Frue Detmund.

Jeg forfærdes. Skulde han have faaet at viide —

Capitainen.

(endnu koldsindig.)

Vist nok! efter al Sandsynlighed. — (sætter Stokken i Siden og hælder sig til den, i det han ryster med Hovedet.) Og ifald saa er, hvad mener Du da vel? Ifald han veed, at Knægten har villet gaae bort? At han har ikke Penge under Stoel? At han kun ved min Mellemhandling — (han støder Stokken med Heftighed mod Jorden.) O ved Himlen! det bringer mig endnu selv i Vagten. Jeg vilde, at jeg aldrig havde bekymret mig om dine Børn, ikke det allermindste, og jeg vil aldrig mere bekymre mig om Dem. (han gaaer knurrende ind og vender om) Nei, aldrig i min Leve-Tiid.

10. Scene.

10. Scene.

Frue Detmund. Pagen. (som seer at hun er uroelig.)

Pagen.

Morbroder er nu alletider saa vreed. Vær kun ikke bange hierte Mama, men lad ham sige hvad han vil.

Frue Detmund.

O tie, mit Barn, Du veed ikke —

Pagen.

Ih nu! Jeg veed saa men mere end Morbroder. Fyrsten er slet ikke, som han beskriver ham; han giør vist intet Menneske ondt; han har nyelig giort mig en Foræring; (han viser hende Haanden med Pengene.) See kun! see kun. Alt det har han foræret mig.

Frue Detmund. (forundret.)

Er det mueligt? Fyrsten —

Pagen.

(som holder den ene Haand over den anden, for at vise Pungens Størelse.)

Af en stor, stor Pung fuld af Guld. Just nu da De kom. O dersom han vilde, Mama, dersom han vilde, han har —

Frue Detmund.

Men hvorledes? Jeg begriber det ikke; han maatte jo dog have en Aarsag, en Anledning.

Pagen.

En Anledning! Hans Uhr stod. Det var det. Han havde været paa Jagten i Gaar den hele Dag, og derover havde han nok glemt at trække det op, og i Morges. — (i det han løber til Cabinettet og aabner den ene Fløi) See her, her laae han paa denne Seng — og raabte ind til mig, at jeg skulde see paa mit Uhr; og saa — da jeg saa ingen havde. —

Frue Detmund.

Gav han Dig saa dette?

Pagen.

Saa gav han mig dette, at jeg skulde skaffe mig eet an — see 12 Ducater, hierte Mama.

Frue Detmund.

See paa mig! Tør jeg troe det?

Pagen.

Sikkert, sikkert, maae De troe det. — Men Uhret er mig just ikke saa nødvendigt, der findes altiderret — (griber efter hendes Haand.) Tag dem til sig, giem dem.

Frue Detmund. (rørt.)

Hvorledes, kiereste Barn!

Pagen.

Det gaaer mig saa nær, at jeg altid seer Dem græde. Jeg vilde kun, at jeg havde meget, ret meget, saa skulde De aldrig græde mere. Alt, alt det jeg havde, det vilde jeg give Dem.

Frue Detmund.
(bukker sig over ham.)

Vilde Du det?

Pagen.

Og saa skulde De være saa fornøiet, saa lykkelig —

Frue Detmund. (kysser ham.)

Det er jeg, mit Barn, jeg byttede ikke dette Øieblik bort for alt Din Fyrstes Guld. (hun kysser ham igien) O Du veed ikke hvormegen Elendighed en Moder glemmer af Glæde over hendes Børn.

Pagen.

Men De tager det dog vel? O tag det, hierte Mama.

Frue Detmund.

Jeg vil tage det; thi jeg tør ikke lade Dig selv kiøbe; Du maatte blive bedraget. Jeg skal kiøbe for Dig, mit Barn.

Pagen.

For mig? Uhret?

Frue Detmund.

Da Du bliver her, saa har Du et nødigt.

Pagen.

Ak nei, nei. Hvortil? Fyrsten har jo Uhrer, hvor man vender sig. Han har jo selv sagt mig, at jeg brugte ingen.

Frue Detmund.

Og dog foræret Dig et?

Pagen.

Visseligen, visselig! han har sagt det. Frue

Frue Detmund.

Du bedrager mig, mit Barn. Du taler usandt, og det maae Du aldrig, endog ikke af Kierlighed til Din Moder.

Pagen.

Usandt? De troer mig ikke? Nu saa vilde jeg, at Fyrsten kun var her, at han kun maatte komme — (han seer sig om) Han kommer ogsaa.

II. Scene

De Forrige. Fyrsten.

Pagen.

(løber ham med udstrakte Fingre i møde.)

Ikke sandt, naadigste Herre? De har foræret mig 212 Ducater til et Uhr.

Fyrsten. (smilende.)

Det har jeg, Lille.

Pagen.

Og De har sagt, at jeg havde ingen Uhr nødig?

Fyrsten.

Ja vist! Det har jeg sagt.

Pagen.

(vender sig hurtig.)

Nu, Mama? Nu?

Frue Detmund. (forvirret.)

Barn! (høit.) O tilgiv naadigste Herre! tilgiv et Barns Eenfoldighed, der forglemmer Ærbødigheden.

Fyrsten.

Fyrsten.

Tilgive, Frue! denne Enfoldighed indtager mig; jeg vilde, at jeg kunde leve i samme Enfoldighed med alle Mennesker. Den ligger saa dybt præget i Naturen. Tael kun, Lille! Hvad var det? Din Moder vilde maaskee ikke troe Dig?

Pagen.

(halv fortrydelig.)

Nei, hun vilde ikke, Naadigste Herre!

Fyrsten.

Ikke? det var ingenlunde ret giort af hende?

Pagen.

Først vilde hun ikke troe mig, og siden vilde hun ikke tage.

Fyrsten.

Hvad hører jeg? Ikke tage? har Du vel kastet saadan en Foragt paa min Foræring, at Du har foræret det bort? det vil jeg dog ikke haabe.

Pagen. (forlegen.)

Hvorledes, naadigste Herre!

Fyrsten.

I Sandhed, det vilde kun give mig liden Lyst til at forære Dig mere — gaae strax til Bekiendelse! har Du giort det?

Pagen.

(undskyldende sig, og peegende paa sin Moder.)

Hun er saa fattig, naadigste Herre!

Fyrsten.

Fyrsten.
(tagende ham under Hagen.)

Gode Dreng! Du har altsaa opofret Dit eeneste Ønske, Din høieste Begierlighed, for at hielpe Din Moder? I Sandhed! Saa var det beklageligt, om Du skulde miste dit Uhr. (i det han tager sit eget op af Lommen.) Men see der! og om jeg ogsaa ikke havde mere end det samme, saa skulde Du dog have det, for at belønnne din Dydhed.

(han giver ham Uhret.)

Pagen.
(griber med stor Glæde efter det.)

Ha! naadigste Herre! — Men gaaer det?

Fyrsten.

Vær roelig! det er i fuld Gang. (Barnet løber hen, at vise sin Moder det.) Men naar man ret overveier det, saa er det kun slet bestilt i Verden. De meeste Rigdomme ere i Svirebrødres Hænder, som forøde dem, eller i Gnieres, som indslutte dem. Mænd, der ere sindede som Du, burde være rige, saa var Verden bedre holden; Men hvad kan da hindre mig fra at giøre Dig riig? Kom! Put Uhret i Lommen! hurtig! Siden Du anvendte det lidet saa vel. (han giver ham en Pung.) tag! der er 100 Ducater i Stedet for 12.

Pagen.
(seer meget forundret paa ham.)

Ak! naadigste Herre!

Fyrsten.

Du betænker Dig? tag.

Pagen.

Pung og altsammen? (han vil give det tilbage) Det er virkelig for meget.

Fyrsten.

Var det til dig, saa havde Du ret. Men jeg gav Dig det, at Du skulde legge det vel an. Og hvem mener Du vel, der kunde bruge det?

Pagen.

Bruge det? (han vender Øinene fra Fyrsten til sin Moder, og fra Moderen til Fyrsten.) Der, hierte Mama.

Frue Detmund. (nærmende sig.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Ingen Taksigelse, Frue! De vil snart finde, at det er meget lidet, og at jeg igien fordærver hvad jeg har giort godt. — Men — uden at jeg siger det, kan de selv see, at dette Barn er alt for lille og spærlemmet for mig. Han er i den Alder, i hvilken man ikke kan giøre andre Tieneste, men behøver den selv. Kort — Jeg haaber, at De ikke er uvillig til at tage ham til sig igien — De tier?

Frue Detmund.
(med nedslagne Øine.)

Jeg har Uret, naadigste Herre!

Fyrsten.

Hvi saa? hvori?

Frue Detmund.

Jeg har Uret — at jeg skammer mig ved en Fattigdom, som jeg ikke er Aarsag i; men jeg vil ikke længere

ere skamme mig ved den. Jeg vil tilstaae den i mmin Fyrstes Nærværelse. (hun nærmer sig ham og seer ham ii Øinene.) Ja naadigste Herre! jeg er for fattig til at opdrage mit Barn. Jeg har alt længe baaret Bekymring for den kommende Tiid; men det kan ikke vare længe, førend jeg maae sørge for Dagen, der bryder frem; og dersom nu den største af alle mine Bekymringer falder tilbage paa mig igien — dersom De forskyder dette umyndige Barn — hvis Fader døde for tidlig — d) (hun vil tvinge Taarene.) O tilgiv min Skrøbelighed. —

Pagen.

Hun græder! (tager Fyrstens Haand vemodigen.) Naadigste Herre!

Fyrsten.

Ha! Dersom Du kommer med! — Hvad vil Du?

Pagen. (bedende.)

De forskyder mig dog ikke?

Fyrsten.

Ikke? mener Du det? Vel an! For din Tillids Skyld! — Han kan blive, Frue! (forstilt) Vel var det en dnubodelig Skade, om hans Sæder, hans Uskyldighed — Dog nei; jeg tænker ikke, at det skulde have Fare.

Frue Detmund.

(meget opmerksom.)

Hans Uskyldighed, naadigste Herre!

Fyrsten. (forstilt.)

Nei! nei! De maatte troe, at jeg vilde tage mit Ord tilbage; lad det nu blive som det er, Frue!

Frue

Frue Detmund. (forvirret.)

Men — dersom det ikke er for dristigt af mig — torde jeg bede om den Naade, af en nøiere Forklaring.

Fyrsten.

(som bliver ved at forstille sig.)

Jeg vilde kun sige, Frue — At mine Pagers Opførsel ikke er som den burde være. De ere saa overgivne, saa udlærte paa alle Rænker, at maaskee deres Omgang, deres Exempel kunde — dog, De seer, at det er et blot maaskee. Vi vil vove det derpaa.

Frue Detmund.

(tager Barnets Haand med Hæftighed.)

Nei, naadigste Herre!

Fyrsten. (fortrydelig.)

Nei? — Efter Behag, Frue.

Frue Detmund.

Der ligger mig for megen Magt paa mit Barns Hierte. Jeg skielver for den Fare, jeg kunde have styrtet det i.

Fyrsten.

Men overveier De, at —

Frue Detmund.

Jeg tør ikke overveie! Jeg seer mit Barn i Ilden, kan jeg kun redde det, saa maae det være ligemeget, om jeg redder det nogent.

Fyrsten.

Men uden Formue, Underviisning og Opdragelse! Hvad vil det blive til? Hvad skal der komme ud af, Frue?

Frue

Frue Detmund.

Hvad Gud vil. Jeg veed det ikke — kan han ikke leve i den Stand, han er fød til, saa lad ham pyrke Jorden og døe i Armod.

Fyrsten.

Det er ædelt tænkt! Jeg seer Frue! at De fortiener alt hvad der kan giøres for Dem. (nærmende sig mende og med Fyrighed) Paa hvad Maade kan jeg hielpe? Hvorledes kan jeg forbedre Deres Omstændigheder? Tael! Kræv! det er en Ven, en sand Ven, De har for Dem.

Frue Detmund.

(rørt og forvirret.)

O! naadigste Herre!

Fyrsten.

Siig mig for alle Ting, hvorledes det er beskaffen med Deres Formue? — Deres Gods? —

Frue Detmund.

Staaer ikke til at redde.

Fyrsten.

Er Gielden saa stor? Men man har sagt mig at de havde Processer. Giver ingen af Dem noget Haab?

Frue Detmund.

Intet naadigste Herre! undtagen een, som jeg har som en lille Arvepart. Min Adkomst til den er aabenbar, men mine Paarørendes Rigdom giør min Ret ustridig. Jeg var kommet her, for at træffe et Forliig ved Nød; men det er gaaet tilbage igien.

Fyrsten.

Fyrsten.

Desto bedre for Dem! Saa skal De komme til Deres Ret, uden Forliig. Jeg staaer Dem inde derfor. Desforuden skal Dem anviises 500 Rdr. aarligen! jeg haaber, at det vil befrie Dem fra al Mangel.

Frue Detmund.

(kaster sig ned for ham.)

Saa megen Naade! — kan jeg nogensinde —

Fyrsten.

(holder hende tilbage.)

Hvad skal det til? Staae op, staae op. — Jeg giør jo ikke andet end det, jeg skylder den Mands Amindelse, hvis Enke De er. Det jeg vilde giøre for enhver anden, hvis Fortienester jeg agtede saa høit, som Deres. Men siig mig! vilde De nu længere tage i Betænkning, at tage Barnet tilbage?

Frue Detmund.

Hvorledes kunde jeg det, naadigste Herre!

Fyrsten.

Og Du, Lille! Vilde Du vel følge med Din Moder.

Pagen.

(med Uhret i Haanden.)

Med min Moder? — Aa naadigste Herre!

Fyrsten.

Men jeg veed, at Du elsker mig. Du blev vel altsaa gierne her hos mig?

Pagen.

Ja meget gierne, naadigste Herre.

Fyrsten.

Fyrsten.

Nu vel — naar saa er — Sendte jeg Dig bort, naa havde jeg dog paa en vis Maade forskudt Dig, og Du har bedet mig saa indstændig, at jeg ikke vilde forskyde Dig. Din Moder har ogsaa engang lagt Dig i mine Arme: jeg maae da søge at udfinde et Middel. — Bliv De her, Frue, jeg kommer igien.

12. Scene.

Frue Detmund. Pagen.

Frue Detmund.
(kastende sig i en Stoel.)
Gode Gud! — Hvad var det?

Pagen.
(hopper-glad omkring hende.)
Nu, nu, er det nu vel, er det nu godt?

Frue Detmund.
(trækker ham kierlig til sig.)
O Allerkiereste Barn!

Pagen.
Men De glæder sig jo slet ikke! De maae glæde mig hierte Mama.

Frue Detmund.
Jeg er skamfuld over min Lykke. Jeg tænker paa min Mistvivl til Forsynet, paa den dødelige Kummer med hvilken jeg betragtede Dig, da Du kom til Verden. Øieblikket forhen havde jeg faaet Din Faders Død at vide. Med hvilken Vee betragtede jeg Dig ikke! Hvil-

ken Smerte var det mig ikke, at have bragt Dig til li: Verden. (slaaer Armene om ham og kysser ham.) Og Du var den, der skulde hielpe mig; som allerede i Din spæ- deste Ungdom skulde tørre Taarene af mine Øine! — — Hvad har jeg nu mere at ønske? Intet! intet uden Sikkerhed for din Broder, saa er jeg lykkelig.

Pagen.

For min Broder! Hvorledes det?

Frue Detmund.

Dersom Fyrsten vidste hans Forbrydelse. —

Pagen.

Om ogsaa! det har intet at betyde — De seer jo selv, hvor kierlig, hvor venlig han er.

Frue Detmund.

Ja, imod os, fordi vi ere uskyldige.

Pagen.

Men han har jo lovet mig, at holde det hemme- ligt, at Obersten ikke skulde faae det mindste at viide.

Frue Detmund. (forskrækket.)

Hvad? lovet Dig?

Pagen.

Ja vist, ganske vist. De har altsaa ikke forno- den, at ængste Dem derover.

Frue Detmund.

Jeg er fra mig selv. De har sagt ham?

Pagen.

(som mærker Uraad.)

Aa ikke meget; det jeg vidste. Han spurgte mig om

Fyrsten. (vaagner.)

naom min Broders Opførsel, og da kunde jeg jo ikke sige Usandt. Det har De jo selv forbudet mig.

Frue Detmund. (angest.)

Men Barn, Barn! kunde da Din Eenfoldighed —

Pagen.

Hvorledes? Er De uroelig derover?

Frue Detmund.

Om jeg er det? Om jeg er uroelig? Dersom han nnu underretter sig nøiere? dersom han faaer at vide — Du kan bringe mig, ham, og os alle i Ulykke.

Pagen. (grædefærdig.)

I Ulykke?

Frue Detmund.

Ak! der hører jeg alt — Vær kun stille, vær kun lidstille, vær roelig — Graad kunde giøre ondt værre; nuvær roelig.

13. Scene.

De Forrige. Fyrsten. Capitainen. Fændriken. (bag efter ham.)

Fyrsten.

Kom ind, følg efter mig, mine Herrer! De er jo altsaa een von Detmund? En Søn af den brave Major von Detmund.

Fændriken.
(dybt bukkende.)

Ja naadigste Herre!

Fyrsten.

En stærk Recommendation! De havde en retskaffen Fader. Venteligen lokker hans roesværdige Exempel Dem til at træde i hans Spoer? De stræber efter at blive hans Navn værdig.

Fændriken.
(som forhen.)

Jeg giør ikke andet, end hvad der er min Pligt.

Fyrsten.

Giør De det, saa giør De alt. Den velfortiente Mand kan ikke giøre mere. Der, Hr. Fændrik! der seer De Deres Moder, en meget agtværdig Kone; og Deres Broder, et elskværdigt Barn. Jeg er overmaade indtaget af Familien; og siden jeg allene feilede Dem —

Fændriken.
(bliver ved at bukke.)

De er meget naadig.

Fyrsten.

Dog vel ikke mere, end jeg burde?

Fændriken.
(bukker ideligen.)

De dømmer meget naadigt.

Fyrsten.

Virkelig; det fattes mig kun paa Overbeviisning, at jeg dømmer rigtig, ogsaa er Deres Lykke giort. Dog dette

dette frie og tillidsfulde Væsen, der lader Dem saa godt —

Fændrikken. (noget forvirret.)

O naadigste Herre!

Fyrsten.

Ja det viser enten et meget ædelt, eller et meget forfordærvet Hierte; og det sidste — Nei, det kan en Søn af slige Forældre ikke have; det har han ikke. Hvad tænker De, man kunde giøre for Dem? Et Skridt videre bragte Dem just ikke meget videre; Hvad tykkes Dem?

Fændriken. (som forhen.)

Det er saa, naadigste Herre!

Fyrsten.

Men om vi nu sprang dette Skridt reent forbi? hvad da? Capitain! et Compagnie! det er dog stedse disse Herrers første Maal, og det havde vi da temmelig nær i Sigte. Dog, for i Veien — (han vender sig med en Hast til Capitainen.) Hvad tænker De om Deres Fætter, Hr. Capitain?

Capitainen. (noget forlegen.)

Jeg? — hvad jeg tænker?

Fyrsten.

Man skulde troe, det var meget ondt!

Capitainen.

O nei; meget snarere, godt, naadigste Herre! — jeg har altid troet, at han havde Hierte, og vilde staae godt vel.

Fyrsten.
(betragtende Fændriken med Bifald.)

Saa! virkelig?

Capitainen.

Og da han tillige er temmelig vel voxen —

Fyrsten.

Ja vel! Han er saa velskabt et Menneske, som man vil see; det er vist. Men hans Opførsel, hans Sæder — jeg bør blues ved at spørge om slige Smaating — Men, hvorledes ere hans Sæder?

Capitainen.

Nu vel! (smilende.) Undertiden er han lidt for lystig og overgiven, men — som min naadigste Herre vel veed — det hører til Soldaten.

Fyrsten.

Som jeg vel veed? De lærer mig virkelig noget ganske nyt. Nu fattes det kun paa Deres Vidnesbyrd, Frue. — Hvad siger De om Deres Søn — Slet intet?

Frue Detmund.

Hvad skal jeg sige?

Fyrsten.

Deres Tanker, Sandheden.

Frue Detmund.

Kan jeg det, naadigste Herre! Ifald min Søn fortiener Berømmelse, vilde De da, at jeg skulde berømme ham i hans Nærværelse? eller om han fortiente at dadles,

ndadles, at jeg da skulde dadle ham i dens Nærværelse, som har hans Skiebne i sin Magt?

Fyrsten. (smilende.)

Fortreffeligt, Frue! De er øm som en Moder, og fiin som et Fruentimmer; jeg beundrer Dem i alt. (alvorlig.) Enhver, min Hr. Fændrik, har sin Maade for sig selv, og jeg ogsaa min. Naar jeg vil forfremme en Officeer, saa giør jeg Begyndelse dertil med at sætte ham i Vagten. Hvad tykkes Dem om det?

Fændriken. (forskrekket.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Som jeg siger Dem, giv Capitainen Deres Kaarde. En beskeden Opførsel havde undskyldt alleting; men denne Selvtillid, denne Dristighed — Hvad kan man vel formode sig af et Menneske, der med en Samvittighed, som Deres, tør være saa frek? Som maae føle hos sig selv, at han har fortient min Unaade; som veed, hvor skammelig hans Forhold har været imod den beste Moder; og som endda — I Vagten med ham paa en Maaned, Hr. Capitain. Jeg vil ingen nøiere Oplysning have om hvad er skeet, og det for Deres Skyld, Frue! for Maadens Skyld, paa hvilken jeg fik det at vide, for Forbrydelsens Storheds Skyld, som jeg kan slutte mig til af alle Omstændigheder. Men, Hr. Capitain! (i en haard Tone.) saasnart der forefalder det allermindste igien, saa maae det strax berettes mig, og det paa Stemet. Jeg har sat mig det i Hovedet, at opdrage dette unge Menneske; og hverken De, Hr. Capitain! eller

De, Frue! (i en mildere Tone.) skal fordærve min Opdragelse. (til Frue Detmund, sagte.) De maae ikke hielpe ham med det mindste, aldrig, ikke med det allermindste, ja, ikke engang under Navn af en Foræring! Han kan leve af sin Gage, og han maae lære at indskrænke sig. (han giør en Bevægelse med Haanden.) Til Vagten, Herr Fændrik.

14. Scene.

Fyrsten. Pagen. Frue-Detmund.

Fyrsten.

Nu! saa nedslaaet, Frue?

Frue Detmund.

Jeg er Moder, naadigste Herre!

Fyrsten.

Men dog ikke af de kielne, der heller lade deres Børn fordærves, end ræves.

Frue Detmund.

Saa var min Kierlighed Had. Nei, jeg frygter allene, at min Søn har tabt sin Herres Naade forstedse.

Fyrsten.

Frygter De det, da jeg kun har sagt, for det første, at giøre ham den Naade værdig, som jeg har tiltænkt ham? Jeg tilgiver gierne Ungdom og Ubesindighed, men jeg tør ikke alletider. Det, der hos een er en bevægende Aarsag til Forbedring, kunde hos en an-

imnden blive en Indbydelse til større Forbrydelser. Vær derfor ubekymret. Det unge Menneske bliver nok klogere, og i samme Forhold skal jeg blive gunstigere. Hvad denne Lille angaaer — veed De vel, hvad mine Hensigter ere med ham?

Frue Detmund.

Nei, naadigste Herre! men de maae være, hvorledes de vil, saa ere de sikkert de ædelmodigste. Saa høit, som jeg og har agtet og æret min Fyrste, saa overtyder denne Dag mig dog om, at jeg har agtet og æret ham for lidt.

Fyrsten.

Hvad er det, De siger? De kiender mig ikke. Blot allene for at skaffe Staten en velfortient Mand, imig selv en nyttig Tiener, og at opelske min Søn en Ven, der med Tiden skal være ligesaa villig til at døe for ham, som hans Fader døde for mig, blot derfor —

15. Scene.

De Forrige. En Kammertiener.

Kammertieneren.

Directeuren er her, naadigste Herre!

Fyrsten.

Allerede? Lad ham komme ind. Jeg haaber, Frue! at De behøver kun at høre mine Hensigter, for at billige dem.

16. Scene.

De forrige. Directeuren.

Directeuren.
(bukkende, og med skielvende Røst.)
Efter naadigste Herres Befalning —

Fyrsten.
Kom nærmere, Hr. Directeur! en Mand, som De, kan man ikke lade sig nøie med at kiende langt fra; Man har sagt mig meget til Deres Fordeel; man har berømt mig Dem, som en Mand, der besad store Indsigter og Fortienester.

Directeuren. (meget forvirret.)
Mig, naadigste Herre!

Fyrsten.
Jeg har endog selv forvisset mig om Sandheden af denne Berømmelse. Jeg har læst deres Bog om Opdragelsen. — Hvad har De ellers skrevet?

Directeuren. (skielvende.)
Jeg? — Intet, som — slet intet, som —

Fyrsten.
Som var for mig, vil de vel sige?

Directeuren.
Nei — ja, naadigste Herre!

Fyrsten.
Ja? og hvorfor ikke det? Maaskee fordi det udkræver

ræver en heel Lærd, og jeg er kun halv Lærd; har jeg ruffet det?

Directeuren.
(viger tilbage forskrækket.)

Himmel! torde jeg være saa forvoven?

Fyrsten.

Nu, nu, det var just ikke saa forvovent. Alt for megen Lærdom er ingen Ære for en Fyrste. Siig De mun frit: Hvorfor skulde Deres Skrifter ikke være for innig?

Directeuren.

Fordi — fordi — fordi De ere for ufuldkomne — for uværdige — for —

Fyrsten.

Tie stille dermed, ellers giør De mig skamfuld; Jeg kan tvertimod sige Dem, at jeg finder Deres Bog opperlig, at den røber megen Lærdom, stor Kundskab om det menneskelige Hierte, og en sand Iver for Dyd og Redelighed. Men, hvad fattes Dem? De ryster jo?

Directeuren.

Den store Naade — den høie Ære —

Fyrsten.
(efter en liden Tavshed, noget fortrydelig.)

En Mand, som De, saa meget undseelig! Hvorledes gaaer det til, at just de tomme Hoveder veed best at sætte sig i Priis? — Frit, frit, Hr. Directeur! jeg elsker Beskedenhed; men det, man kalder Ydmyghed, er innig utaaleligt. Men for at komme til Sagen: Hvor

høit

høit belsber sig den fornemste adelige Pension paa Gymnasium?

Directeuren.

Den fornemste? Det er forskielligt —

Fyrsten.

Men det Heele? saa omtrent?

Directeuren.

Omtrent? — Imellem tre til fire Hundrede.

Fyrsten.

Hvad det end er! — Jeg har her et Barn, som jeg vil sætte derhen: og det følger af sig selv, at da jeg staaer ham i Faders Sted, saa kan jeg ikke holde ham slettere, end den fornemste Adelsmand holder sin Søn. Men det vigtigste er tilbage. Hvem har Opsigten over dem?

Directeuren.

Lærerne.

Fyrsten.

Maaskee meget brave Mænd; men jeg kiender dem ikke. De, Hr. Directeur! er den eneste jeg kiender og har Fortrolighed til. Vilde De vel, naar jeg bad Dem —

Directeuren. (skamfuld.)

Naadigste Herre!

Fyrsten.

Vilde De vel personligen paatage sig Opsigten over dette Barn?

Directeuren.

Det er min Pligt.

Fyrsten.

Fyrsten.

Nei, som en Pligt vil jeg ikke have det betraget. Giør De det gierne? Giør De det med Fornøielse?

Directeuren.

Jeg finder min Fornøielse i min Pligt.

Fyrsten.

Vel! og det er naturligt, at jeg søger at vise Dem min Erkiendtlighed. Kom, Lille! (han tager Barnet ved Haanden.) Du seer, at det er en from, venlig Mand, som jeg flyer Dig til. Kunde Du fatte Forholdlighed til ham? Vilde Du vel følge med ham, og blive hos ham?

Pagen.

(seer paa Directeuren.)

Aa! ja, naadigste Herre!

Fyrsten.

Men saa maae Du tillige vide, hvad denne Mand er Fremtiden bliver Dig. Din største Velgiører, Din Underviser og Ledsager, som Du skylder den villigste Lydighed, den ømmeste Ærbødighed; og dersom han nogensinde se klagede over Dig.

Pagen.

Det skal han aldrig — Naadigste Herre!

Fyrsten.

Du har seet et Exempel paa, at jeg kan være lige saa streng, som jeg er god, altsaa dersom han nogensinde klagede over Dig.

Pagen.

Pagen.
(kysser Directeurens Haand.)

Nei, nei! det skal De aldrig, Hr. Directeur.

Fyrsten.
(til Directeuren.)

Hvorledes staaer dette Barn Dem an.

Directeuren.

O naadigste Herre! Allerede fordi jeg har faaet ham af Deres Haand, skal han være mig dyrebarere end min egen Søn.

Fyrsten.

Han kunde da strax følge med Dem. Er De tilfreds dermed, Frue?

Frue Detmund. (fyrigen.)

O Himmel! kun tilfreds.

Fyrsten.

Naa, saa gaae da; gaae! (han ligger sin Haand paa hans Hoved) bliv en ærekiær, fornuftig og lykkelig Mand. Hvad det øvrige angaaer, saa vær glad, og ved et godt Mod, der skal aldrig mangle Dig det mindste, (seer paa ham.) Nu, Lille! saa vemodig?

Pagen.
(bukker meget dybt og griber efter hans Haand.)

Lev da vel, naadigste Herre!

Fyrsten. (rørt.)

Var det det, Lille! (han løfter ham op og kysser ham) og lev Du ogsaa vel, gode Dreng! Du har det taknemmeligste Hierte. Farvel, Hr. Directeur! og følg De med, Frue, for at see, hvor Deres Barn bliver af.

Frue Detmund.

(paa Knæe og med Fyrighed.)

Kan jeg gaae, naadigste Herre!

Fyrsten.

Hvad skal det til? jeg seer det ikke gierne.

Frue Detmund.

Kan jeg gaae, førend mit Hierte —

Fyrsten.

(i det han løfter hende op.)

Nei siger jeg, staae dog op, staae op. Jeg kan ikke taale at noget Menneske knæler for mig.

Frue Detmund.

Nu vel, jeg adlyder og gaaer. Men jeg vil knæ- for den Høieste og bede ham evig at velsigne den ødelmodigste Fyrste.

Fyrsten.

(følger hende nogle Skridt.

Lev vel, Frue, lev lykkelig —

17. Scene.

Fyrsten.

(seer sig om.)

Det er en deilig Morgen! skulde jeg giøre mig en lille

lille Fornøielse? Men hvilken? Den største har jeg nu allerede nydt! Nei, jeg vil give mig til Arbeide! Hvor vil ikke det gaae mig fra Haande! jeg er tilfreds med mig selv.

Ende.

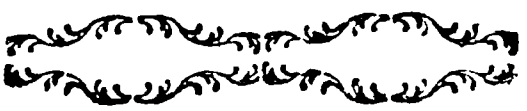

Søe-Havnen.

Comoedie i een Act.

af

Hr. Dancourt.

Personerne:

Sabatin, en Handelsmand.
Benjamine, hans Datter.
Marine, hendes Pige.
Doutremer, en Caper.
Leander, hans Brodersøn.
La Saline, Leanders Tiener.
Hali, en tyrkisk Gallei-Slave.
Brigantin, en fransk Gallei-Slave.

(Handlingen gaaer for sig til Livorno.)

Søe-Havnen.

Comoedie i een Act.

I. Scene.

La Saline. Marine.

Marine.

Vierlighed har jeg intet at indvende imod; men ikke ringeste Spøg, Monsieur La Saline.

La Saline.

Din Haand i det mindste.

Marine.

Ikke engang Enden af den lille Finger. Hvorfor ønsker Du Dig ikke at forvisse min Jomfrues Lykke? Saa skulde Ægteskabet giøre os eenige, det har jeg lovet Dig.

La Saline.

Men hvad har Du at klage over, Marine? Mig synes, at det hidindtil er gaaet temmelig hurtig. Neppe naare vi, jeg og min Herre, komne til Livorno, førend

vi forelskede os i Dig og Din Jomfrue. Man beretter os, at Hr. Sabatin, hendes Fader, har lovet hende bort til en Caper-Capitain, som vilde giøre hende ulykkelig; i samme Øieblik foretage vi os, af Hiertens Godhed, at giøre os elskede, for at redde hende fra denne Knold. Vi regne Omhue, Farligheder og Omkostninger for intet. Vi see os omsider elskede, og der vare vel mange, der havde ladet det blive derved; men vi ere ærlige Folk, vi vilde endog ægte —

Marine.

Hvorfor mage I det da ikke saa, at det kommer dertil?

La Saline.

Jeg tænker ikke paa andet. I de tre Uger, siden jeg gav mig i Tieneste som Mækler hos Hr. Sabatin, løber min Hierne rundt baade Nat og Dag, for at indrette mine Skielmstykker efter hans Sindelav og hans Sager.

Marine.

Nu vel, hvad har da Din Hierne udfunden?

La Saline.

Giv Tid, Marine. Hr. Sabatin vil give Benjamine til en Caper. Han saae gierne, at han ved Hielp af en lille Banquerot kunde bekoste Medgiften. Vi vente endeel Slaver fra Smyrna.

Marine.

Hvad skal alle disse Omstændigheder nytte til?

La Saline.

Jeg vil betage Søerøveren Lysten til det Giftermaal, vi frygte saa meget for. Jeg moener at benytte mig

mig af Banqveroten til at faae vores Juveler fra Sabatin, som vi have pantsat dem; og i Henseende til Slaverne tænker jeg —

Marine.

Jeg vil, jeg meener, jeg tænker: Det er herlige Anslag; men Fuldbyrdelsen.

La Saline.

Du er for Fuldbyrdelsen, Du; jeg kommer just til den. Jeg har allerede forskaffet mig et stort Antal Personer, som jeg behøver til det Krigspuds, jeg pønser paa. Hr. Sabatins Magazin er i øvrigt tilstrækkeligt til de nødvendige Forklædninger, og der fattes mig intet uden en Bagatel.

Marine.

Hvad for noget?

La Saline.

Penge.

Marine.

Det er tilforladelig en væsentlig Bagatel; men det ligger intet, den bør ikke kunde mangle her. Contoir, Casse, Penge, Skuffer og Skrine ere betroede under Dine Hænder, Du behøver kun lidt Mod og Behændighed.

La Saline.

Ja men, ja men, Marine! men Retten kalder det ikke som Du.

Marine.

Ei hvad! Retten gaaer ikke til Søes.

La Saline.

Nei, for Dievelen, nei; den gaaer ikke til Søes, men den sender —

Marine.

Fy, fy! hvem vilde være saa kiælen; en ret Elsker maae have meere Standhaftighed. Men jeg vil ikke spilde flere Ord paa Dig; Du kan giøre, som Dig synes best. Er det Dig imidlertid om mig at giøre, saa benyt Dig af Tiden, medens jeg holder af Dig: man gaaer ikke altid for fulde Seil.

La Saline.

Gid Pokker havde Kierlighed! denne Skielmsmester faaer mig endnu til at begaae en Galskab.

2. Scene.

La Saline. Brigantin.

Brigantin.

Gid Fanden havde den Hund af en Profos!

La Saline.

Hvad seer jeg? Det er et Møde, der spaaer Ondt.

Brigantin.

Det kommer mig rigtig for, som om jeg havde seet dette Hoved paa en anden Krop.

La Saline.

Jeg troer det er — Ja! Skam faae mig, er det ikke ham selv.

Brigantin.

Jo meere jeg sammenligner ham, jo meere — Ha! det er Dig, min kiere La Saline!

La Saline.

Hvordan! det er Dig, min kiere Brigantin? Hvad vil denne Udstaffering sige?

Bri-

Brigantin.

Det er en lille gesvindt Kiole til Søes, som Du seer, som jeg har ladet mig giøre, for at kunde bevæge mig desmageligere.

La Saline.

Hem! Hvorlænge har Du været i Søe-Etaten?

Brigantin.

Jeg kom i den ved seeneste Befordring.

La Saline.

Jeg forstaaer Dig.

Brigantin.

Nidkierheden, som Du veed, at jeg stedse har havt for det almindelige Beste, har forskaffet mig denne Betiening.

La Saline.

Hvorledes?

Brigantin.

Du veed, at jeg stedse har elsket Skuespillene meget høit, og al min Tid lagt Vind paa at handthæve Roloelighed og Tavshed under Forestillingen; til hvilken Ende jeg ordentlig indfandt mig paa Comoedien, hvor jeg, saa tavs som det var mig mueligt, bemægtigede mig Kaarderne, for at forebygge Slagsmaal; og Daarnarne, for at forhindre at nyse.

La Saline.

Det var en virkelig Tieneste Du beviste det Almindelige.

Brigantin.

Og jeg havde befundet mig ganske vel ved den, naar der ikke var tilstødt mig et lidet Uhæld.

La Saline.

Hvilket Uhæld?

Brigantin.

En Dag, da der spiltes et nyt Stykke, afbrød et forbandet Dyr, en Autor, som det var om at giøre, at Skuespillet ikke skulde høres, mig i mine Øvelser. Retten betragtede min Niökierhed fra den forkeerte Side, og formedelst nogle andre Smaating, som den udtolkede ligesaa vrangt, gik den saa vidt, at den mistænkte mig for Tyverie, og udstedte mig en lille Befalning til Marseille. Jeg var aldrig saa snart kommen der, førend jeg maatte tage Ordenens Halsbaand paa, og begynde mine Tog paa disse Kyster.

Hvo skulde sagt, den Havn, Orestes Siel bør hade,
Strax skulde vise ham sin elskede Pylade?

La Saline.

I Sandhed! jeg seer, at Din Forstand er bleven meget smykket.

Brigantin.

O for Dievelen! Skuespillene danne et ungt Menneske; men Du, som forhen glimrede i Verden, Du formørkes bandsat i denne Udstaffering! Vil Du ikke give mig en lille Oplysning desangaaende?

La Saline.

Med Fornøielse; har jeg nogensinde havt noget forborgent for Dig? Og kan Du troe, at jeg skulde være bleven anderledes til Sinds? Naar Venskabet er grundet paa Dyden, kan det da svækkes?

Bri-

Brigantin.

De skiemter, Monsieur La Saline!

La Saline.

Ha, mit Barn! Lykken har lagt sin Forbandelse paa ærlige Folk! En Nidkierhed for det almindelige Beste har voldt Din Undergang, og en alt for øm Samvittighed har ødelagt mig.

Brigantin.

En alt for øm Samvittighed?

La Saline.

Ja, jeg havde en lille Casse under Hænderne, hvis Indskud jeg bragte lidet for stærk i Priis; den forvorpne Samvittighed giorde Opstand imod mig; jeg værgede mig nogen Tid imod den; men til Slutning fik den mig under sig, og for ikke at rødmes for mine Landsmænds Øine, gik jeg i en frivillig Lanflygtighed. Det er sandt, at jeg tog uforvarendes alle Pengene med mig, som vare i Cassen.

Brigantin.

Man kan ikke tænke paa alle Ting.

La Saline.

Men jeg førte dem ikke langt. Havet, det umættelige Hav, opslugede alle Ting, og alt, hvad jeg fik bierget i Skibbrudet, bestod i mine Nag og min Redelighed.

Brigantin.

Det er det fornemste. Men hvad tager Du Dig nu fore?

La Saline.

Jeg er bragt til den Yderlighed at tiene et ungt Menneske, hvis Kierlighed giver mig nok at bestille, og denne Udstaffering er en Forklædning, for at komme hans Elskov til Hielp.

Brigantin.

Hvem har da Din Herre Øie paa her?

La Saline.

En vis Handelsmands Datter, i hvis Huus jeg har skaffet mig Boepæl.

Brigantin.

Hvad er hans Navn?

La Saline.

Sabatin.

Brigantin.

Hvad! er det Benjamine, Hr. Sabatins Datter?

La Saline.

Hende selv.

Brigantin.

Hille en Ulykke! Hvad er Datteren deilig og Faderen styg.

La Saline.

Kiender Du ham?

Brigantin.

Paa en Prik. Hør engang: Aager, Haardhed, Mistroe, Bedragerie og Meenced, foreenede med nogle af Regnekonstens Regler, er det ikke det, som her kaldes Hr. Sabatin?

La Saline.

Vel troffet; men derimod er Gavmildhed, Ømhed, Oprigtighed og Bestandighed, foreenede med en guddomlig Skabning. det sødeste Ansigt, de meest tindrende Øine, og tusinde andre smaa Yndigheder, det, som her aldes Benjamine.

Brigantin.

Hille Skam! hvilken Glut er ikke det?

La Saline.

Du seer da selv, at denne Glut er værd, at man ungen Møie skaaner, for at drage hende af slig en Faders Vold, som den hun har, der, for at krone sin Haardhed, vil give hende til en trodsig Caper, som er endnu værdigere Maal for vores Forbittrelse. Nei, min kiere Brigantin, nei! Vi bør ikke taale denne billige Forbindelse; Skiebnen maae ikke have samlet os forgieves.

Brigantin.

Du har at befale.

La Saline.

Jeg har allerede seet Kands til at blive Hr. Saintins Mægler, hvorved jeg har giort mig det desmageliere, at vaage over min Herres Beste. Og naar Du ilde staae mig bie —

Brigantin.

Hiertelig gierne. Jeg er aldeles til Din Tieneste, og hvad er der at vinde ved?

La Saline.

Din Frihed. — Du ryster paa Hovedet! Tænker Du, at min Herre fattes Venner eller Penge til at

forskaffe

forskaffe Dig den, naar Du har giort ham god Tienneste?

Brigantin.

Det er ikke mine Tanker.

La Saline.

Hvad er det da?

Brigantin.

Vil Du endelig vide det, saa har jeg fattet min Slutning: Jeg begynder at vænne mig til Tienesten, og blev desforuden dog stedse paa een eller anden Maade nødsaget at træde i den igien.

La Saline.

Saa Din Frihed i reede Penge stod Dig bedre an?

Brigantin.

Paa de Vilkaar trodser jeg alle Farligheder.

La Saline.

See, der kommer just min Herre, som han var kaldet.

Brigantin.

Himmel! det er Leander.

3. Scene.

La Saline. Brigantin. Leander.

La Saline.

Her forestiller jeg Dem en Tusendkonstner, Herre!

Leander.

Hvad! det er jo den Gavtyv af Tiener, som jeg havde i Paris!

Bri-

Brigantin.

Ganske og aldeles til Deres Tieneste, Herre!

Leander.

Godt, min Hr. Spitsbub! saa skal begge Eders Øren i det mindste betale mig den Diamant, I stial ærra mig.

La Saline.

Hvad Dievlen, en Diamant!

Brigantin.

Ak Herre! tilgiv mig. (han kaster sig paa Knæe.) De giøer mig i den yderste Fortvivlelse — over Bestyrtelsen — som Fortrydelsen — ved den Uformuenhed, i hvilken jeg er —

Leander.

(griber ham i, at han randsager hans Lomme.)

Hvordan, Uforskammede! Hvad søger Du i min Lomme?

Brigantin.

Et Tørklade, Herre! til at viske Taarene af med.

La Saline.

Vanen, Vanen.

Leander.

Jeg veed ikke, hvad der holder mig fra, at —

La Saline.

Saa sagte, Herre! Vi have denne tienstfærdige Siel høiere nødig, end De troer; jeg havde allerede naasaaet ham i Ledtog med os, og han vil giøre Dem Erstatning for det altsammen i reene skiere Skielmstykker.

Bri-

Brigantin. (reisende sig.)

Men jeg maae dog have noget ud.

La Saline.

Kryd Dig aldrig derom.

Leander.

Ak, min kiere Saline! Jeg har aldrig trængt saa høiligen til Hielp. Alle Ting synes at have sammensvoret sig imod min Kierlighed. Min Farbroder er her.

La Saline.

Hr. Salomin?

Leander.

Ja; Hr. Salomin! Mine Folk har seet ham; hvad skal jeg nu begynde?

La Saline.

Lette Anker, Herre, og søge Søen.

Leander.

Forlade Benjamine?

La Saline.

Men er der andet for, Herre! Hvorledes tør vi vove at komme for Deres Farbroders Aasyn? Det er kun sex Maaneder siden vi toge hans Juveler til os, og i den Tid have vi været tvungne at pantsætte dem. Hr. Salomin tager mig vist nok for Ophavsmanden til denne Uorden; og De har afbildet ham som Een, der ikke er at spøge med. For Himlens Skyld, Herre, lad os undvige denne Storm, og lad mig ikke knuses imod den Klippe.

Leander.

Leander.

Forlade Benjamine! Troer Du, at jeg kan bære det over mit Hierte?

La Saline.

Men hvilken Dievels Vending vil De da have mig til at giøre? I den Tid, jeg har styret Deres Fartøi, naar De faaet mig til at trodse tusende Skiær; men Deres Elskov ligger i et hæsligt Farevand, og er rasende Skald af Kastevinde.

Brigantin.

Lad De mig raade, Herre! jeg vil tiene Dem, til Trods for Vind og Strøm.

Leander.

Min kiere Brigantin! Du skienker mig Livet. Understøt hans Nidkierhed, min kiere la Saline!

La Saline.

Han har godt ved det! han vover intet.

Brigantin.

Destoværre! Det giør Behageligheden saa meget mindre.

La Saline.

Kom, Herre! Han skal ikke tage Luven fra mig; man maae opofre sig for Dem. Jeg har alt fundet paa et Middel til at unddrage Dem Deres Farbroders Øine, og bringe Dem i Huuset til Deres Kiereste.

Leander.

I Hr. Sabatins Huus?

La Saline.

Ja; den gode Mand har betroet mig sine Sager, og mit Anlæg er — Men der seer jeg ham; gaae bort begge to, og bie efter mig paa Galleien.

Brigantin.

Saa siger jeg Dig ikke Farvel, Kammerat.

La Saline.

Den Ære tilkommer mig ikke.

Brigantin.

Du nyder den ganske vist; Du nyder den ganske vist.

4. Scene.

La Saline. Sabatin. Hali.

La Saline.

Jeg finder Dem ret beleiligt, Herre! jeg har nu været henne og giort alle Anstalterne til at tage imod vore Slaver.

Sabatin.

Det var vel; men har Du tænkt noget paa vores Banquerot?

La Saline.

Ja vist har jeg det Herre! Alting har sin Rigtighed, og jeg haaber at komme lykkelig til Ende med den, naar kun Hali vil staae mig bie.

Hali.

Jeg vil, Herre! jeg vil; kun en liden Vanskelighed i Veien.

Sabatin.

Hvordan! hvilken Vanskelighed?

Hali.

Har nogle Scrupuli, vilde vide hvad Gambarotta er.

Sabatin.

Hvad en Banquerot er? Vel, det er at holde op at handle, og som Du ikke begriber.

Hali.

Sig mig, Herre! sig mig: Naar intet veed, kan intet giøre.

La Saline.

Hvad nytter Dig det? Det er paa en ærlig Maade at benytte sig af andre Folkes Tillid, og at deele deres Formue med dem i Mindelighed.

Hali.

Saa! og hvordan giøre Gambarotta?

La Saline.

Ei! man begynder med at sætte sin Credit paa en fast Fod, og naar man saa har faaet fat paa andre Folkes Penge eller Vahre, saa bliver man i rette Tide synlig, og man slipper med at deele.

Hali.

Deele?

La Saline.

Ja, det er Reglen.

Hali.

Og ikke Skielmerie?

La Saline.

Intet mindre.

Hali.

Og Justitien hænger dem ikke?

Sabatin.

Tvertimod, den giør selv Deelingen; og der er ingen god Huusfader, som jo i det mindste engang i sin Levetid bør spille Banqverot.

La Saline.

Og som endog Samvittigheden forbinder dertil.

Hali.

Samvittigheden? Ha! saa har ingen Scrupuli meer, og er med i Gambarotta.

Sabatin.

Gaae da hen i Pakhuset, indtil jeg kommer til Dig; men send mig først Benjamine hid.

La Saline.

Der kommer baade hun og Marine.

Sabatin.

Gaae Du hen til Havnen og tag imod Hr. Doutremer.

5. Scene.

Sabatin. Benjamine. Marine.

Sabatin.

Og bereed Du Dig, min Datter, til at byde ham velkommen, som det hør og bør sig.

Marine.

Marine.

Hvordan, Herre! Er De endnu sindet at give Deres Datter til denne Søerøver.

Sabatin.

Tilforladelig. Det er en flink Søemand, som vel er lidt barsk i sine Lader, det vil jeg tilstaae, men som forstaaer sine Sager, og veed hver en Krog og Bugt i Havet paa sine Fingre.

Marine.

Men de burde dog tage Deres Datters Tilbøielighed paa Raad med sig.

Sabatin.

Hendes Tilbøielighed er min mindste Kummer; jeg haar givet Hr. Doutremer mit Løvte, og jeg skal holde det.

Marine.

Paa min Ære! dersom han vilde følge mit Raad, saa skulde han ikke lade sig skibe ind paa en Trøieduus. Ægtestanden er et farligt Farevand, naar man har Kierligheden imod sig.

Benjamine.

Nei, nei; Marine, det er umueligt, at min Fader skulde ovofre mig for egennyttige Hensigter, og Naturen —

Sabatin.

Naturen er et dumt Dyr, mit Barn, naar den sætter sig imod en velgrundet Lykke.

Marine.

Aa, ja! En flydende Ægtemand er en smuk velgrundet Lykke.

6. Scene.

Sabatin. Benjamine. Marine. Doutremer.

Doutremer. (røger Tobak.)

Jeres Tiener, min kiere Svigerfader! her har I mig, lad os faae Bryllup i en Snup, jeg er alt kied af at ligge i Havnen.

Sabatin.

Beed Hr. Doutremer være velkommen, min Datter.

Doutremer.

Uden Omstændigheder, Svigerfader! lad os kun faae vore Sager og min Pibe til Ende. Naar skal Bryllupet være?

Sabatin.

I Morgen, om De saa synes?

Benjamine.

I Morgen, min Fader?

Doutremer.

Hun har Ret; hvorfor ikke i Dag?

Benjamine.

Hav den Godhed, min Fader, og iil ikke saa stærk; giv mig dog Tid til at overvinde min Modbydelighed for denne Forbindelse; og dersom jeg endelig skal adlyde Deres Befaling, saa lad mig i det mindste forbereede mit Hierte til dette Offer.

Dou-

Doutremer.

Snik, Snak, Jomfrue! Hun skal nok see, at Vin-
ɔd den hører efter alle disse Aarsager; naar den blæser,
m maae vi selle.

Benjamine.

Saa behager De at seile allene; hvad mig anbe-
al langer, som ikke er søevant —

Doutremer.

De kan blive det, Jomfrue! Jeg vil være Dem
I Mand for, at det ikke skal komme Dem høiere at staae,
ɔ end lidt ondt for Hiertet.

Benjamine.

Jeg haaber at mage det saa, at jeg ikke skal faae
K Anledning til at give Dem Skyld derfor.

Doutremer.

Hille Skam! det vil vi faae at see. Deres Fa-
ɔd der har givet mig Løvte paa dette Givtermaal, og jeg
ɔg paastaaer, at han skal holde det.

Sabatin.

Saa vist, som om det var paategnet af Notarius.

Marine.

Ikke slet.

Doutremer.

Saa besørg De, hvad der hører til Formalitæten,
ɔd der er jeg ganske ukyndig i, men det øvrige tager jeg
ɔg paa mig.

Marine.

En artig Maade at frie paa.

Doutremer.

Det befatter jeg mig ikke med, Marine! det er ikke mit Haandværk.

Marine.

Hvorfor befatter De sig da med Givtermaal?

Doutremer.

Det er en ganske anden Sag.

Marine.

Ja, for en Caper.

Doutremer.

Det er derfor ikke sagt, at jeg jo vil elske Din Jomfrue. Nei; naar hun vilde elske mig lidt, saa — —

Benjamine.
(steder ham fra sig.)

Ha! De forgiver mig.

Doutremer.

Hvordant! saa kræsen i en Soe-Havn? Vare vi endda midt i det faste Land.

Marine.

Deraf kan De selv see, at I ikke ere skabte for hinanden.

Doutremer.

Smaating! Førend en Maaned er til Ende, skal jeg faae hende til at smøge selv, som en Janitskar; og og vi skal ikke saasnart have giort en lille Reise tilsammen fra den eene Verdens Ende til den anden — — (byder hende Haanden.) Slaae til.

Marine.

Marine.

(giver ham Haanden.)

Der, min Herre! Jeg giver Dem Haand og Løvte paa min Jomfrues Vegne. De kan giøre Regning paa, at hun har en uovervindelig Afskye for Dem; og at, saaforend hun skulde ægte Dem, skulde vi heller kaste os begge to i Havet med en Steen om Halsen, og saa kan De fiske os op, om De har Lyst.

Sabatin.

I er en Uforskammet —

Benjamine.

Det er mine Meeninger, hun udtrykker, min Fader, det skal staae til Dem selv at giøre Forsøget, om det er saa.

Marine.

Tienerinde. (de gaae.)

7. Scene.

Sabatin. Doutremer.

Doutremer.

Reent ud sagt, Hr. Sabatin! saa vil det koste os noget at faae Bugt med hende.

Sabatin.

Bryd Dem ikke om det, jeg skal nok raade med hende. Det er ikke at undre over, om Havet og Deres Lader forskrække hende lidt i Førstningen.

Doutremer.

Men derfor, Svigerfader, forandrer jeg paa min Troe hverken Lader eller Element, det maae De rette Dem efter.

Sabatin.

Det skal hun ogsaa finde sig i.

Doutremer.

Mag da at faae hende overtalt; jeg vil gaae hen og see efter, hvordan det staaer til paa mit Skib, og saa kommer jeg strax tilbage.

Sabatin.

Gaae! De kan være vis paa hende; og jeg staaer Dem oven i Kiøbet inde for hendes Person, paa Hiertet nær, som kan komme efter.

Doutremer.

For Pokker! Enten det kommer eller ei, det er jeg lige glad ved. Er Hiertet det, som man søger hos Pigerne.

Sabatin.

De har Ret. I et fornuftigt Giftermaal er Hiertet kun et Nul.

8. Scene.

Sabatin. Marine. La Saline, som en Slavehandler. Leander, som en Mohr. Brigantin, som en Sclavonierinde, og andre Slaver.

Marine.

Herre! her er en Art af Tyrk med nogle, der see ud som Slaver, der søge efter Dem.

La Saline.

Ha, min Herre! hvor glæder det mig at finde Dem!

Sabatin.

Siig mig kun uden Omsvøb, hvad Deres Erinde er, min Herre!

La Saline.

Deres Correspondent i Smyrna har sendt mig hid at overlevere Dem nogle Slaver til at sælge paa Marskedet, og som De seer her en Prøve af.

Sabatin.

Det er sikkert en deilig Prøve.

La Saline.

Jeg tør paastaae, at det er et fortræffeligt Kiøbmandskab! men man maae vise lidt af det, de duer til; kom, denne Springedands! Jeg forstaaer mig ikke paa at skryde, som De skal faae at see.

(Slaverne dandse.)

La Saline.

Nu, hvad tænker De paa?

Sabatin.

Jeg tænker paa at sælge Dem meget dyrt.

La Saline.

Deri giør De vel; slige Vahre kan man holde saa dyrt, som man vil; men nu maae De høre denne; Hun synger som en Engel.

(En Slavinde synger en Aria.)

Sabatin.

Fortræffelig!

La Saline.

De vil paa min Ære finde Deres Regning derved, slige smaa Talenter sætte Pigerne meest i Priis.

Marine.

(nærmer sig til Mohren.

Dette Ansigt staaer mig temmelig vel an, det er en deilig Sort.

Sabatin.

Hvad duer han til, synger eller dandser han?

La Saline.

Han hverken synger eller danser, men derfor mangler det ham ikke paa Gaver; endskiønt denne Slubbert er en Morian, har han dog Forstand, som en Abe, og er et Dyr, der i Nødsfald kan forvandle sig fra sort til hvidt.

Sabatin.

Og denne Slavinde, hvor er hun fra?

Brigantin.

Fra Sclavonien, min Herre!

La Saline.

Det er et ret smukt Fruentimmer.

Brigantin.

Ei, skam sig noget, hvilken Snak! De giør mig ganske skamfuld. Vel er det sandt, at en Bassa, i hvis Hænder jeg faldt, bestemte mig, for mit Ansigts Skyld til Storherrens Serail, men der var en lille Forhindring i Veien. Der maae ingen komme i det, uden Piger og Piger i den nøiagtigste Forstand, og til min Ulykke, havde jeg været givt i tre Maaneder. Havde

det

ødet været tre Aar forhen, saa kunde jeg giort mig Haab noom at blive Sultanens Favorite.

Sabatin.

Hun er moersom.

La Saline.

Ja, det som mere er, hun er nyttig; kom, giv ødhende Deres Haand, og hun siger Dem alt hvad der offorestaaer Dem, som om hun havde det paa Prent.

Sabatin.

(rækker hende Haanden med Handsken paa.)

Lad see engang.

La Saline.

Saa tag først Handsken af.

Brigantin.

Det er unødvendigt; jeg bliver, endog igiennem ogHandsken, Forberedelser vaer til en vis Banquerot.—

Sabatin.

Tys, tys! spring over den Post. For en Ulykke! ødhvilken Luchs.

Brigantin.

Her er noget, som ikke forkynder det beste. De ødhar Hensigter med Deres Datter, som ikke understyttes naaf hendes Tilbøielighed i ringeste Maade.

Sabatin.

Det er sandt.

Brigantin.

Deres Haand truer hende med Ulykke, men lad ødkun mig raade, naar jeg kun maae snakke for hende i

et

et Øieblik, saa skal jeg vide at indskyde hende saadanne Beslutninger, som skikke sig for hende, og jeg vil giøre hende lykkelig til trods for denne Haand.

Sabatin.

Disse to staae mig nok saa vel an, som nogen af de andre.

La Saline.

Da passer det sig fortræffelig; thi min Herre har befalet mig at tilstille dem paa hans Vegne, som en Erkiendtlighed for den Omhue, De bær for de øvrige.

Sabatin.

Jeg er ham virkelig meget forbunden; og vil beholde dem for hans Skyld; men behager De ikke at komme nærmere?

La Saline.

Nei, jeg vil tage ud paa Rehden igien; og saa snart De finder det for godt, ville vi allesammen komme i Land.

Sabatin.

Deres Tiener. (Han gaaer ind med Leander og Brigantin.)

9. Scene.

Marine. La Saline.

La Saline.
(kaster sin Tyrkedragt.)

Nu vel Marine, har jeg ikke baaret mig vel ad?

Marine.

Fortreffelig; men hvad nytter alt det os til?

La Saline.

Til at forskaffe Leander Tid til at giøre Aftale med Benjamine, medens jeg paa min Side arbeider paa, at faae Doutremer til at kuldseile.

10. Scene.

La Saline. Marine. Sabatin.

Sabatin.

Jeg er forloren! jeg er ødelagt.

La Saline.

Hvorledes det Herre! hvad er der hændet Dem?

Sabatin.

Den Skielm af en Tyrk er løben bort med alle mine Juveeler.

La Saline.

Deres Juveeler! ak jeg er bestiaalen!

Marine.

Spild ikke Tiden, men løb gesvindt til Havnen, af Frygt for, at han maatte undkomme.

11. Scene.

Benjamine. Marine.

Benjamine.

Ak min kiere Marine! hvorledes skal vi blive af med denne Hr. Doutremer?

Marine.

Marine.

Paa min Ære Jomfrue! jeg veed det ikke; Deres Fader vil endelig have Dem givt med denne Søerøver, reent ud sagt, saa ere vi ilde faren, han har faaet Luven fra os.

Benjamine.

Og for at giøre Ulykken fuldkommen, saa forlader oven i Kiøbet Leander mig i denne Yderlighed.

Marine.

Leander forlader Dem!

Benjamine.

Hvor er han grüesom Marine! det er næsten en heel Dag, siden jeg har hørt noget fra ham.

Marine.

Vil De firere mig? jeg troede at alting var forloren; hvordan! fordi der er gaaet nogle Øieblikke, i hvilken han uden Tvivl har søgt om kraftige Hielpemidler, saa giør De ham strax Beskyldninger! sy, Jomfrue. Maae man have saa mistænkeligt et Hierte?

Benjamine.

Dømm deraf hvor inderlig jeg elsker Leander; og saa kan Du af min Kierlighed til ham, slutte Dig til min Afskye for hans Medbeiler.

Marine.

Alt det indseer jeg fuldkommen, men jeg seer ikke hvorledes vi skal slippe vel derfra.

Benjamine.

Men i hvor haard min Fader end stiller sig an, troer Du dog ikke, at han i sit Hierte skulde have giemt saa megen Ømhed —

Marine.

Marine.

Hvad er det, De taler om Ømhed? jeg veed kun
ver af en jødisk Fader at sige; den anden er mig ube-
viendt.

Benjamine.

Naar han var fuldkommen overbeviist om Fortviv-
elsen i hvilken hans Beslutning styrter mig —

Marine.

Saa lod han den dog ikke fare, siger jeg Dem;
han har overregnet dette Givtermaal, han har havt det
paa Prøvestenen; der er intet mere ved at giøre.

Benjamine.

Jeg Ulykkelige!

Marine.

Men til en Erstatning, har han bestemt Dem de
o elskværdige Slaver til en Brudegave.

Benjamine.

O! tael ikke om det allermindste, som har Sam-
menhæng med dette Givtermaal.

Marine.

Taalmodighed! De kunde maaskee dysse Smerten i
Søvn; ja endog erstatte Dem Deres Elsker.

Benjamine.

Du fornærmer mig.

Marine.

Naa, naa, De skal see; der er en Slavinde, som
man blive Dem nyttig i tusinde Ting, og den nydeligste
Mille Morian. — Deres Hierte vil faae en Hoben at
portælle mig om ham.

12. Scene.

12. Scene.

De Forrige. Brigantin, som Sclavonerinde.

Brigantin. (sagte.)

Skulde jeg da ikke kunde finde vores christne Jødes Datter?

Marine.

Kom — Der har vi Sclavonerinden.

Brigantin.

Ha Jomfrue! jeg døde af Længsel efter at bevidne Dem min Ærbødighed; og jeg er meget vel tilfreds med, at Slaveriet — at Skiebnen — hvis Behagelighed tilbyder mig Leilighed. — Jeg er Deres underdanige Tienerinde Jomfrue.

Marine.

En vel sammensat Compliment!

Brigantin.

(til Marine, i sin naturlige Røst.)

Ja; er den ikke? (i en Fruentimmer-Tone.) Men Jomfruen er saa aldeles nedsænket af sine Bekymringer, at hun ikke har mindste Agtsomhed paa min Nidkierhed.

Benjamine.

Hvoraf kan De see, at jeg har Bekymringer, om jeg maae spørge?

Brigantin.

Godt, Jomfrue! Hierterne ligge ligesaa aabne for mig, som en Bog. Spørg kun, om jeg ikke forhen ved første Øiekast læste Deres Faders heelt igiennem.

Marine.

Marine.

Ja lige indtil den mindste Tøddel.

Brigantin.

Dette er endnu meere læseligt. Det har Afskye for et Givtermaal, som De trues med; det brænder af Utaalmodighed efter at see en Elsker, som De frygter for at miste; det murrer imod en Fader, der giør Dem til et Offer for sin Gierrighed. Er det ikke et kort Udtog af Deres Hierte?

Benjamine.

De sætter mig i Forundring.

Brigantin.

Jeg vil giøre det, som meere er, jeg vil tiene Dem. Jeg veed, hvad det undertiden koster vores Kiøn at elske; man lider dievleblændt.

Marine.

Det lover jeg for.

Brigantin.

Man har undertiden elsket! De kan dog vel forestille sig, at man ikke har mishaget; Men disse Uhyrer, man maae ægte, ere stedse komne derimellem. Hvor har jeg pesteret imod de Hunde af Paarørende.

Benjamine.

Det er sandt; de ere meget gruesomme.

Brigantin.

Gruesomme? De ere virkelige Tyrker. Det synes, som om de just bringe os til Verden, for at giøre os rasende.

Marine.

En smuk Fornøielse!

Brigantin.

Hvorfor lade de ikke os drage Omsorg for at forsyne os selv? Veed vi ikke, hvad vi behøve?

Marine.

Hvem kan vide det bedre end vi selv?

Brigantin.

Men Tingene ere saa ilde anordnede. Kierlighed blæser fra høire Side, Ægteskab blæser fra venstre; Naturens Strøm drager os med sig, Fornuften har godt ved at roe — Stormen lader sig høre — man taber Nord-Polen — Jeg veed ikke, om jeg forklarer mig tydelig; men De seer dog vel, at Forældrene har Uret.

Marine.

Det er uimodsigeligt.

Brigantin.

Spørg kun min Kammerat derom; han skal bekræfte det altsammen.

13. Scene.

De Forrige. Leander, som en Mohr.

Leander.

Ak! hvem kunde undlade, Jomfrue! at fordømme Ophavsmændene til Deres Bekymringer? Men det er ikke nok at beklage Dem, man maae befrie dem, og vi vil blive alt for lykkelige, om vores Nidkierhed —

Bri-

Brigantin.
(sagte til Leander.)
Det er altsammen spildt, De forfærder hende.

Leander.
Ak, Deiligste! beær mig i det mindste med et Øiekast, og lad mine Følelser forskaffe min Farve Naade.

Marine.
(til Benjamine.)
Han er ingen Dievel, endskiønt han er sort.

Benjamine.
Lad mig være i Fred, det er den eeneste Prøve, og forlanger af Eders Hengivenhed.

Leander.
Den lykkelige Leander er uden Tvivl Maalet for mynne Uroelighed.

Benjamine.
Hvad taler De om Leander?

Leander.
Jeg veed, hvad Deel han har i Deres Hierte, no omfrue! og det er til Fordeel for ham, at jeg beder nøvem at tage imod mine Tienester. Jeg føler al den nøenrykkelse, som Deres Ømhed bør foraarsage ham; ja og tør endog for Deres Fødder takke Dem derfor.
(han kysser hendes Haand, og tager Masqven af.)

Benjamine.
Forvovne — Ak, Leander!

Leander.
Ak, Benjamine!

Marine.

De stakkels Børn!

Benjamine.

Hvilken Glæde! jeg skielver! Dæk Dem i en Hast til, at ingen overrumpler — lad mig see paa Dem engang endnu — Men ved hvilken Hændelse er De her?

Leander.

Deres Fader venter Slaver fra Smyrna; La Saline er kommen dem i Forveien, og givet os udfor dem; jeg seer Dem, saa kan jo det øvrige være os ligegyldigt?

Benjamine.

De veed vel, at Hr. Doutremer er ankommen?

Leander.

Ja; men hvad har De besluttet?

Benjamine.

Jeg vidste det ikke selv tilfulde; men Deres Nærværelse bestemmer mig, og nu vil jeg langt heller døe, end taale, at man giver mig til nogen anden.

Brigantin.

(med sin naturlige Røst.)

De skal ikke døe, Jomfrue! det er mig, som styrer Roret, og jeg skal bringe Fartøiet i en god Havn, det lover jeg Dem.

Benjamine.

Det er ingen Fruentimmer.

Brigantin.

Det har jeg aldrig været.

Leander.

Det er een af mine gamle Tienere, som jeg har ufundet her, og som under denne Klædedragt skal giøre Dem vigtige Tienester hos Deres Fader.

Benjamine.

Den ærlige Karl! skulde han ikke vilde bære dette Uhr for min Skyld.

Leander.

Nei; om jeg maae bede.

Brigantin.

Lad hende raade, Herre! lad hende raade; det er ikke saa ganske af Veien; naar det gielder om Skielmstykker, kan man aldrig tage Tiden for vel i Agt.

Marine.

Himmel! der er Deres Fader!

14. Scene.

De Forrige. Sabatin.

Marine.

Nu, Herre! Har De faaet Spor paa Deres Tyrk?

Sabatin.

Endnu ikke; men jeg har sendt Sbirene efter ham. Aha, ha, min Datter! hvad giør I her? Har jeg ikke forbuden Eder at tage frisk Luft, undtagen ved Tralværket af Eders Vinduer?

Brigantin.

Imedens vi spadserede, fortalte jeg hende Maaden, paa hvilken jeg kom i Slaveriet.

Sabatin.

Det er ikke Dem meent; jeg seer meget gierne, at De er hos hende. Ja, Benjamine! følg hvad hun siger Dig, det er en god Raadgiverske.

Benjamine.

Jeg skal stræbe at føre mig hendes Raad til Nytte, min Fader!

Brigantin.

(Stiller sig an, som om han fortsatte sin Fortælning, og dreier sig stedse for ved Sabatin, imedens Leander taler med Benjamine.

I Havnen, til hvilken jeg sagde Dem, at mine Forældre førte mig, fik jeg Øie paa en vis Søemand, som ogsaa fik Øie paa mig. Mine fine og yndige Træk rørte ham; hans Søemandsvæsen indtog mig, saavelsom hans buldrende Stemme og det deiligste Par Knæbelsbarter i heele Levanten.

Sabatin.

Godt.

Brigantin.

De finder maaskee, at det var en egensindig Smag; men De veed, at Egensindighed er de Skiønnes Feil! Kort — De hører dog paa mig?

Sabatin.

Ja vist hører jeg.

Bri-

Brigantin.

Vi elskede hinanden; mine Forældre bestemte mig en Mand paa fast Land. Men en god Dag; mit Hierte var fladt. De hører ikke, hvad jeg siger.

Sabatin.

Jo vist, jo vist.

Brigantin.

Kort sagt: jeg ægtede Caperen; saasnart vi havde havt Bryllup, gik vi ombord. Følger De mig?

Sabatin.

Jeg siger jo: Ja.

Brigantin.

Han sagde, at han vilde vise mig heele Jordkloedsen.

Marine.

Men kunde De overtale sig at gaae saa langt?

Brigantin.

Man gaaer meget vidt med den, man elsker. Men han Troeløse! —

Marine.

Hvad han?

Brigantin.

Mit Hierte sidder imellem to Steene, naar jeg tænker derpaa.

Sabatin.

Hvad giorde han da?

Brigantin.

Den Forræder giorde Begyndelsen af Reisen med at sælge mig til en Bassa, til hvilken han havde solgt

alle sine Koner. Jeg var den trettende Ulyksalige, som han drev Kiøbmandskab med.

Sabatin.

Den trettende?

Brigantin.

Ak! Himlen give, at jeg maatte være den sidste! Men ved min Ankomst her har jeg endog faaet at høre, at min Bøddel kastede Krog ud efter en riig Kiøbmands Datter her i Byen, uden Tvivl for at giøre samme Brug af hende.

Marine.

Herre! en Caper! en riig Kiøbmands Datter! det fortiener at undersøges.

Sabatin.

Hvad er det da for en Caper?

Brigantin.

Det er en Mand, som snuser fra Havn til Havn; En vis Doutremer —

Sabatin.

Doutremer!

Marine.

Herre!

Benjamine.

Min Fader!

Brigantin.

Hvad sætter Dem alle i denne Forundring; er min Troeløse kiendt her?

Marine.

Det er just til ham Herren vilde give sin Datter.

Ben-

Benjamine.

Mig? Nei, jeg vil ikke sælges til en Bassa.

Sabatin.

Nei, nei, min Datter, det kan ikke hænge saaledes sammen; jeg kiender ham, som Du skal have, meget vel; og jeg er Dig Mand for, at han aldrig har været givt.

Brigantin.

Hør engang! den jeg taler om, er en stor føer Mand, der har noget matrosagtigt ved sig, og som jeg har sagt Dem tillige, en huul buldrende Stemme, og en skiden blandet Hud.

Marine.

Det er ligesom han gaaer og staaer i denne Verden.

Benjamine.

Det er ham selv.

Sabatin.

Skulde det være muligt?

Brigantin.

Det Skarn! jeg vilde jeg havde ham her; jeg skulde med Glæde rive Øinene ud af hans Hoved.

15. Scene.

De Forrige. Doutremer.

Doutremer.

Denne Gang Sviger-Fader, skal De dog blive til forfreds med mig; og jeg vædder paa, at Jomfruen ikke

skal kunde holde Stand imod en lille Lystighed jeg har anrettet for heude. For en Ulykke! jeg er ret galant, naar det tager mig!

Leander. (sagte.)

Himmel! det er min Farbroder.

Sabatin.

I Sandhed! min Herre! det er ret smukke Tidender jeg har faaet at høre.

Doutremer.

Hvad vil De sige med Deres smukke Tidender?

Marine.

(sagte til Brigantin.

Tab ikke Modet!

Brigantin.

Det er alt Fløiten.

Sabatin.

Var det ret, at kaste Øinene paa min Datter til slige Forrædderier?

Doutremer.

Hvorledes det! Forrædderier? jeg var mig ikke denne Kastevind ventendes; hvad vil De sige?

Sabatin.

At det er meget umenneskeligt at ægte unge Piger, for at sælge Dem til en Bassa.

Doutremer.

Gid jeg maae drukne, om jeg forstaaer det mindste heraf! lad os klare det lidt op Svigerfader, at vi kan faae Strægen igien.

Bri-

Brigantin.
(sagte til Sabatin.)
Sæt mig ikke sammen med ham; det er en grov Karl.

Sabatin.
(til Doutremer.)
Det bliver lettere end De ønsker, at finde reede Tyveri. Denne Slavinde. —

Brigantin.
(til Sabatin.)
De volder min Undergang.

Doutremer.
Nu vel, denne Slavinde?

Sabatin.
Er det ikke den trettende af Deres Koner, som De nøiar solgt?

Doutremer.
Hvem tør foregive slige skammelige Løgne?

Sabatin.
Hun selv.

Doutremer.
Hvordan, Skamløse!

Brigantin.
Ak! Skieldsord! jeg vil langt heller gaae min Vei. —

Doutremer.
Nei; for en Ulykke, nei! I skal ikke slippe mig saaledes, I dumdristige Bedragerske! jeg skal lade en Manon med Eder, dersom I ikke taler af en anden Tone.

Brigantin.
(med sin naturlige Røst.)
Spar mit Liv Herre! jeg tog Dem for en anden.

Dou-

Doutremer.

Ei for en evig Uværd! min Hr. Spitsbub! I skal ikke have giort os dette Spilop for intet.

Brigantin.

(aabner sin Fruentimmerdragt, og viser Galei-Slavens frem.)

Far i Mag, mine Herrer! jeg er en privilegeret Skielm; der seer De mit Friehedsbrev.

Doutremer.

Ei! troer jeg ikke, at denne Slubbert er Brigantin?

Brigantin.

Ja, i egen Person.

Sabatin.

Mohren er uden Tvivl i Ledtog med; han maae give os Oplysning om hele Sammenhænget.

Doutremer.

Ja, for Pokker! skal I ikke skrifte, eller der bliver ingen Naade at vente, jeg skal behandle Eder baade, som Tyrk og Mohr.

Leander.

(tager Masqven af.)

Nu vel! jeg faaer da at give mig tilkiende.

Doutremer.

Himmel! det er Leander!

Leander.

Ja; min kiere Farbroder, De seer Deres Medbeiler og Brodersøn for Deres Fødder, bestem nu, hvad De vil

lioil foretage med mig; men dersom De endnu er sinnet at berøve mig Benjamine, saa lad mig for alle Ting ikke beholde Livet.

Sabatin.

Hvordan, Herr Doutremer! Er det den Brodersøn, hvorom De engang foreslog mig til min Datter?

Doutremer.

Jeg har ikke flere end den samme.

16. Scene.

De Forrige. La Saline.

La Saline.

Glæd Dem Herre! glæd Dem! her kommer man afslæbendes med Deres Tyrk.

Doutremer.

Denne Skielm var med i Sammenrottelsen.

Sabatin.

Hvordan Slubbert. —

La Saline.

Hvad er der paa Færde, mine Herrer? Skielm fra maaden ene Kandt og Slubbert fra den anden, hvad vil alt maadette sige?

Leander.

At alting er opdaget, min gode La Saline, og at immin Lykke eller Ulykke beroer for nærværende Tid paa min Farbroder, som Du der seer.

La Saline.

Er De Hr. Salomin?

Dou=

Doutremer.

Tie stille dermed, jeg er kun Salomin i Marseille og her er jeg Doutremer. Jeg skifter Navn og Flag, ligesom jeg seer min Fordeel til.

La Saline.

De maae have mig undskylt, min Hr. Doutremer, dersom jeg kun har begegnet Dem, som min Herres Medbeiler.

Sabatin.

Ingen videre Forklaringer. Hvad Slutning vil De tage? De seer at De elsker hinanden.

Doutremer.

Jeg tog slet ikke i Betænkning, at giøre Dem lykkelige, dersom ikke nogle visse Juveeler laae mig saa stærk om Hiertet.

La Saline.

Dem kan De være ganske roelig for, vi havde betroet Herren dem, og der kommer Skielmen, der havde stiaalen dem.

Sidste Scene.

De Forrige. Hali.

Hali.

Nei, nei, ingen Skielm er; mig giør Gambarotta.

Doutremer.

Hvorledes! hvad vil Du sige med Din Gambarotta?

Hali.

Ja, Herre ja! mig er en fattig Tyrk, som giør Gambarotta med Samvittighed. Dou-

Doutremer.

Hille Skam! jeg skal lade Dig, med samt Din Sammittighed hænge.

Hali.

Ha! Justitien hænger ikke derfor; jeg veed Reglen; den deeler, den deeler.

Doutremer.

(river ham Juveelerne af Haanden.)

Hid med dem Slubbert, og gaae hen andensteds at vive hængt.

Hali.

Ak, Gevalt! Justitien, Justitien!

Doutremer.

Vi vil siden giøre Afregning min Herre. Vel an, mander! alt det forbiegangne skal være glemt, og jeg er fredsfreds med alt hvad Hr. Sabatin vil giøre.

Sabatin.

Saa giver hinanden Hænderne, mine Børn!

Leander.

Benjamine! hvilken Lykke!

Benjamine.

Jeg skiælver for, at det allene er en Drøm!

Marine.

Hille Skam! jeg kiender mange Piger, der gad drømt saaledes.

La Saline.

Det beroer kun paa Herren, saa kan Du nyde den mornøielse. (til Sabatin.) Jeg har tient Dem i tre Aaer; giv mig min Afskeed og Marine til Løn.

Sabatin.

Sabatin.

Hiertelig gierne; see nu ere jo alle fornøiede.

Doutremer.

Der er ingen uden den arme Brigantin, som vi ikke kan giøre noget for.

Brigantin.

Giør sig ingen Bekymringer derover, jeg er ikke den, som er meest at beklage; man vænner sig til Galleien, og man kiedes ved Ægtebaandet. Alt det kommer ud paa et. Lad mig kun komme med til Bryllupet og ret faae en glad Dag.

Doutremer.

Kom! lad os nu alle tænke paa at være ret lystige og fornøiede.

Ende.

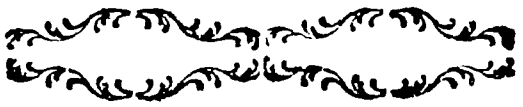

Den
Unge Indianerinde.

Comoedie i een Act.

Oversat

af det Franske.

Personerne:

Betty, en ung uskyldig Pige, født af vilde Folk i Indien.

Belton, hendes Elsker.

Movbrai, en Qvæker.

Mylford, Beltons Ven.

En Notarius.

John, en Tiener.

(Handlingen gaaer for sig paa Carlstown, en engelsk Colonie i det nordlige Amerika.)

Den
Unge Indianerinde.
Comoedie i een Act.

1. Scene.

Belton. Mylford.

Mylford.

Endelig er De da kommen tilbage til Carlstovn; den Ven, jeg begræd, er skienket mig igien! Jeg seer Dem; min billige Længsel er tilfredsstillet. Men hvad skal jeg slutte af Deres mørke Tavshed? I dette Øieblik, da jeg løber ind i Havnen og faaer Underretning om Deres Ankomst, iler jeg herhid med Henrykkelse; jeg bereder mig til den Lykke, at udøse min Glæde i en Vens Barm, som Himlen giver mig tilbage; og jeg finder Dem nedslaaet og bedrøvet. Sæt mit Sind i Roelighed, aabne Deres Hierte for mig; alting synes nu at forkynde Dem en roelig Skiebne. Veien herfra til Boston er snart lagt tilbage; inden tre Dage kan Deres Fader see alle sine Ønsker opfyldte.

Belton.

Ak! jeg har forvoldt ham Græmmelse, hvorledes kan jeg da være lykkelig? En Søns unge Aar er for hans Fader de vigtigste. Jeg beklager de Dage, jeg har tabt i Elendighed; de forødte Dage, som jeg kunde anvendt til Nytte for min Familie og for mig selv. Kiere Mylford! det er længe siden at en rasende og ubesindig Attraae efter at reise drev mig til at forlade min Fader, men Himlens Straf fulgte mig. Skibet forgik i en gruelig Storm. Bølgerne kastede mig næsten død hen paa en af de Vildes Øer. En gammel Mand og hans Datter fandt mig paa Strandkanten. Ak, uden deres Hielp havde jeg maattet omkomme! Hvilken Omhue, hvilken kierlig Omhue viste de ikke for mit Liv! Deres Behændighed paa Jagten fødte mig, deres Kræfter forsynede mig med det Nødtørftige og understøttede min Svaghed. Saaledes tænke de Mennesker, som vi foragte og fornedre! Jeg havde været fire Aar i Landet, da den Gamle døde; Kiedsomhed, Uroelighed, min eensomme Tilstand, min Fader, og det smigrende Haab paa min Side, at blive nyttig for den, der havde frelst mit Liv, alt dette giorde mig mit Tilflugtssted utaaleligt, og jeg overtalede min Selskabssøster at prøve Lykken. Nu veed De alt. Efter tusende forskiellige Farligheder kom os tilsidst et engelsk Skib i Møde paa Havet, som frelste os Livet. Men hvor megen Kummer har jeg ikke endnu at udstaae! Jeg maae vende tilbage til en Fader, der er opbragt imod en strafskyldig, dog meer ulykkelig Søn. Men kan jeg vel komme for hans Øine i denne bedrøvelige Tilstand? Bør jeg opfylde hans øvrige Levetid med Sorg, da jeg har forødt hans Gods, ja maaskee forkortet hans Dage, kan jeg da mere med Billighed begiere Hielp af ham? Mylford.

Mylford.

Kierlighed og Venskab vil med en fælles Iver opreise en Elskers og Vens Lykke.

Belton.

Kierlighed?

Mylford.

Har De forglemt, at De havde faaet Løfte paa Arabelle? — Jeg troer De elskede hende.

Belton.

Ingen kan see Arabelle uden at elske hende. Men den Tid Mowbray sluttede dette Partie og gav mig Løfte paa sin Datter, da var det ikke, jeg føler det heel vel, nogen Belønnig for min Elskov. Deres Farbroder stadfæstede derved allene det oprigtige Venskab, der bandt hans Skiebne til min Faders; men troer De, at han for nærværende Tid, efter fem Aars Forløb, vilde —

Mylford.

Hvordan! kan De tvivle om ham? Saa veed De ikke i hvor høi en Grad han elsker Dem; Deres Ulykker vil skynde ham til at fuldbyrde sit Løfte. Arabelles Yndigheder forøges dagligen. Overlad mig at randsage hendes Hierte, som er uden Forstillelse; og tael De paa Deres Side med min Farbroder. Han er frie, aabenhiertet og dydig. Den Sect, han bekiender sig til, giør ikke mange Omsvøb; enhver veed, at Qvækerne ere ligefrem.

Belton.

De troer, at Arabelle efter saa lang en Tid —

Mylford.

Lov kun for Dem selv, saa lover jeg for hende.

Belton.

Velan! gaae da, men kom snart igien; De bør selv slutte, hvor behagelig Deres Omgang maae være for et Hierte som mit. Jeg elsker Deres Farbroder; men hans Alder paalægger mig Ærbødighed, og tillader mig ikke saaledes at udøse mit Hierte, som jeg behøver, og kan giøre hos min Ven.

2. Scene.

Belton. (allene.)

Jeg seer dette Sted igien! jeg lever igien blant Mennesker! hvad skal min Skiebne blive her? Det Ægteskab, der engang var paa Tapetet imellem Arabelle og mig, bliver i min nærværende Ulykke en Nødvendighed. Ædelmodige Betty! Din Omhue og Dit Mod reddede mit kummerfulde Liv fra Døden. Jeg besad Lyksaligheden midt i Dine Udørkener, og fandt en Elskerinde ved Verdens Ende! Hvorfor drog jeg Dig da fra disse vilde Egne? Var jeg ulykkelig? Dit Hierte var mit. O Himmel! jeg eiede dette uskyldige, ømme og ædle Hierte. Lykkelige og tilfreds ved at udgiøre hinandens Lykke, hvor herlig var ikke vores Skiebne, endog paa det fæleste Sted! Foragt fulgte ikke vores usle Fattigdom. Foragt! Samqvemmets Tyran. Denne græsselige Plage, denne utaalelige Byrde, hvormed Mennesket nedtrykker sin Lige. Ja, Betty! jeg føler, at jeg kunde have trodset alt det Onde, Du har døiet, af

Kier-

Kierlighed til mig, men jeg kan ikke undertvinge den utroelige Gysen, jeg føler, naar — dog, min Skrøbelighed vil blive undskyldelig i Bettys Øine, naar hun lærer at kiende vore Skikke og Sæder, min ynkværdige Tilstand, og vores fælleds Ulykke.

3. Scene.

Belton. Movbrai.

(Belton giør en dyb Compliment.)

Movbrai.

Skaan Din Ryg, min Kiære! Sæt Din Hat paa. Du maae gierne være lidt mindre høflig, naar Du er desmeere oprigtig. Jeg har sagt Dig det forhen, og jeg siger Dig det igien: Elsk mig, det er Din Pligt, men lad Din Hat sidde. Dit Vildskab og Din Ungdoms Daarlighed har giort Din Fader gammel for Tiden. Han var min beste Ven, og nu jeg finder Dig omsider, skal jeg have den Glæde at give ham sin Søn igien.

Belton.

Men, min Herre! —

Movbrai.

Hum, min Herre! jeg hedder Movbrai.

Belton.

Tænker De?

Movbrai.

Tænker Du, saa seer Du, at jeg er kun eet Menneske og ikke to. Husk paa det og tael derefter.

Belton.

Siden Du vil have det, saa faaer jeg da vel sige Du til — Dem — Min Fader er from, men min alt for lange Fraværelse har maaskee trættet hans Taalmodighed. Troer Du, at han efter al den Kummer, jeg har foraarsaget ham, endnu kunde tilgive mig?

Movbrai.

Du veed ikke, hvad et Faders-Hierte er. Saasnart et Barn giver sig paa nye under vore Vinger, saa undersøges ikke længere, om han er straffældig eller ei; i samme Øieblik Vildfarelsen tilstaaes er den forladt. Men dersom Du, efter det jeg har sagt Dig her, i et ubesindigt Raserie skeiede paa nye ud fra Dine Pligter, og vilde drage Fordeel af denne Tilstaaelse, saa vilde jeg for stedse foragte Dig. Men jeg tænker, at efterdi en dydig Vens Søn efter fem Aars Vildfarelser og Ubesindigheder tager sin Tilflugt til mig, saa har han i Sinde at blive dydig; og for at faae Rettighed til at lindre Din Elendighed. (Belton gyser.) Ja, Din Elendighed — en mægtig Sag! hvor forvirret og ydmyget det Ord, Elendighed, ikke giør ham — O Himmel! hvilken Skrøbelighed! Din Fader har, ved at vise et meget rart Venskabs-Tegn imod mig, ganske nyeligen reddet min Velfærd. Jeg mistede to Skibe næsten i Havnen for mine Øine; man troede, at det var ude med mig. En utaalmodig Creditor, for at tilfredsstille sin frygtsomme Gierrighed, krævede, at jeg skulde fastsætte en Tid, og for Retten ved en ligesaa høitidelig som straafværdig Eed for hans Skyld vanhellige den Høiestes Navn. Tænk! at tilføie den Allmægtige slig en Fornærmelse!

mmelse! Jeg var alt paa Veien til at opgive mit Boe, min Fallit var ufeilbar, da jeg uformodentlig fik følgende Seddel. Der, læs.

Belton. (læser.)

„ Min Herre! „

Movbrai.

O ja! for alting.

Belton. (læser.)

„ Jeg har faaet Efterretning om det Vanhæld,
„ der sætter Dem udaf Stand til at bringe Deres
„ Sager i Orden. Jeg udbeder mig derfor, som
„ en Godhed af Dem, at De vil imodtage 50000
„ Rdlr. af mig, som jeg nyeligen har faaet ind.
„ Efterforsk ikke, hvor denne Tieneste kommer fra.
„ Bliver Lykken Dem engang gunstig igien, saa
„ skal jeg fordre Dem. Giem denne Seddel!
„ den er Quittering for Dem, og jeg har intet
„ at fordre. „

Movbrai.

Din Fader synes mig at være den eneste, dette Træk ligner, og det er virkelig ham, jeg er forbunden derfor — Det giør Dig forvirret og forbauset! min Søn! lad Dyden aldrig sætte Dig i Forundring. Nu begriber Du da vel, hvor stor Deel jeg bør tage i det, der angaaer eder begge; men vent ingen støiende Forsikkringer om Tienstberedvillighed og Venskab af mig. Jeg er ligefrem; træd ind i min Familie, min Brodersøn skal endnu i Dag føre Dig til min Datter.

Belton.

Deres — Din Datter! —

Movbrai.

Nu ja! Du synes forundret! efter Din egen Bequemmelighed, det forstaaer sig selv, Du skal paa ingen Maade tvinge Dig!

Belton.

Det er længe siden, at Du, i Betragtning af et oprigtigt Venskab, gav mig Løfte paa Arabelle. Jeg ønskede denne Forbindelse, og dette smigrende Haab var saavel dyrebart for min Fader, som kiert for mit Hierte. Men jeg bør lade mig selv vederfares Ret, og har alt for stor Aarsag til at frygte, at min lange Vildfarelse bør have udslukket det Haab, som forhen smigrede mig. Jeg indseer vel at dette aftalte Giftermaal er det eneste Middel, hvorved jeg kan komme tilbage til min Fader, og fremstille mig for ham, som endnu hans Godhed værdig, men —

Movbrai.

Kom! mit Hierte er det samme det har været. Din Gienvordighed forøger endog Din Ret til mit Venskab. Det meget Onde Du har døiet, som en Frugt af Din Uforsigtighed, bør have givet Dig 20 Aars Erfarenhed. Belton! man maae vide at drage Fordele af en umild Skiebne, at glemme sine Ulykker er den største af alle. Farvel! — Godt! skrab ud med Foden, og krum Dig dybt. (sagte.) Han giør mig rasende med sine Artigheder, i de 3 Dage han har været her, har han ikke forbedret sig det mindste, han er immer efter Tablaturen. (høit) Oprigtighed min Kiere! det er Artighed. Det Slags burde Du have lært i Dine Skove. (han gaaer og kommer tilbage.) Det er sandt, det glemte

jeg

.ng. — Hvad er det for et Barn, som min hele Familie omringer med Beundring? hun er klædt, som de Vilde med Haaret udslaaet, jeg blev hende just vaer; det er et elskværdigt Kreatur.

Belton.

Det er hende, hvis Omhue og lykkelige Møie har beskyttet mit Liv og ledsaget mig over Havet. Hun hulgtes med mig den Tid Capitainen paa Dit Skib saae os ride allene imod den visse Død, stak hen imod os, og og os om Borde paa Skibet.

Movbrai.

Det Du der siger, forbinder mig til at sørge for hendes Skiebne; hun har en hellig Ret til Din Erviendtlighed; men nu gaaer jeg fra Dig, farvel! der kommer hun selv.

Belton. (allene.)

Ak! kan mit Hierte nogensinde fortie for mig, at der er kun een Maade at betale hendes Velgierninger paa?

4. Scene.

Belton. Betty.

Betty.

Ha! saa finder jeg Dig da omsider? Man beleiner mig uophørlig. Hvoraf kommer det at hele Verden trænger sig omkring mig? man giør mig en halv Snees Spørgsmaale paa engang; jeg hører det nøieste til jeg man; jeg svarer til Alting, og man leer af fulde Kræfter! hvad skal jeg tænke derom Belton! bevidner da Latteren her stedse Glæde?

Belton.

Belton.

Du har foraarsaget Dem Fornøielse. —

Betty.

Nu, vel! naar saa er, er det desto bedre. Men, Du! hvorfor leer Du da ikke med? man skulde troe, Du var fortræden.

Belton.

Jeg har nok Aarsag til at være det.

Betty.

Hvilken Aarsag, siig mig? maae jeg ikke vide den? Du synes urdelig. —

Belton.

Jeg er det ogsaa — ikke for mig selv.

Betty.

For hvem da min Ven?

Belton.

Skal jeg sige det? — For Dig. Jeg frygter at Din Skiebne paa dette Sted vil blive beklagelig.

Betty.

Du elsker mig! det er nok: hvad skulde jeg have at befrygte?

Belton.

Nei, det er ikke nok. Til at være lykkelig, udkræves der noget mere. —

Betty.

Hvad udkræves her da?

Belton.

Rigdom.

Betty.

Du underviser mig stedse i Dit Sprog; men Du havar ikke sagt mig hvad Rigdom er.

Belton.

Ak, kan man vel undvære. —

Det er nok Kierlighed Du taler om; altsaa elsker man ikke hinanden paa dette bedrøvelige Sted?

Belton.

Man elsker, men ofte lærer Kierligheden os mere virkelige Nødtørftigheder.

Betty.

Og hvilke skulde det være.

Belton.

Kierlighed uden andre Fordele. —

Betty.

Kierlighed uden Munterhed kan ikke forslaae til Lykksalighed; men kan man ikke i eders Land ligesaavel som i vores vedligeholde begge Deele?

Belton.

Men, for at nyde begge ret, maae man være rig.

Betty.

Siig mig da Belton, er jeg riig, jeg?

Belton.

Du? nei, Du har intet Guld.

Betty.

Hvad! dette ufrugtbare Metal, som jeg har seet!

Belton.

Belton.

Just det.

Betty.

Det er Dig unyttigt, Du har jo ikke brugt det i fiire Aar? og siden Du kiender saa mange Folk her i Landet, saa give de Dig det nok, dersom det er Dig saa nødvendigt; de vil aldrig lade deres Broder lide.

Belton.

Hør mig Betty! Du er ikke mere i Dine Skove. I disse Egne ere Menneskene Lovene underkastede; fælleds Nødtørftigheder samle og foreene Dem. Men de antage ingen i Deres Samqvem, som ikke ved Arbeide og Vindskibelighed har giort sig fortient af Selskabet.

Betty.

Men — Det synes mig meget fornuftigt.

Belton. (sagte.)

Hvert Øieblik giør hende agtbarere i mine Øine. (høit.) Betty — Armoden — indjager mig en billig Skræk.

Betty.

Armoden? — Men — jeg tænker, at det er at mangle alting.

Belton.

Ja.

Betty.

Det frelste jeg stedse min Fader og Dig selv for. Hvordan! skulde vi kunde mangle det nødtørftige her.

Belton.

Nei! men man kan ikke indskrænke sin Omhue alene dertil. Vi omringes af mange Nødtørftigheder.

Der

...der opstaae dagligen flere; hvert Øieblik frembringer ...gle; og naar den umilde Lykke ikke ved en Hændelse har ...vet os —

Betty.

Jeg forstaaer Dig ikke — Mangle Klæder, Huus... og Føde, det er jo Armod. Jeg kiender ingen ...den.

Belton.

Det er Din, ak lær nu at kiende vores.

Betty.

En anden Armod! I har altsaa to? man maae ... være meget ulykkelig her til Lands.

Belton.

At tilfredsstille Livets Nødtørftigheder er det mindste; ... indgroet Fordom hos os giør til vores Uheld de be...memme og behagelige Ting, hvor af Dine forundrede ...nne med Fornøielse ansaae Brugen, til en Nødvendig... og en skadelig Kiede af evindelige Nødtørftigheder.

Betty.

O denne Armod — er I ogsaa selv Skyld i. Hvor... vilde I da opfinde denne til? hos os blev Jorden ... vores Flid en uudtømmelig Kilde til alt vort Gode. ...lton, hvorledes har de, som har havt, og de, som har ...nu det meeste Guld iblandt eder, baaret sig ad for ...faae det?

Belton.

Een har Hændelsen at takke for det, een anden har ...et det efter sin Fader. Undertiden har det været La... ...s Belønning, men iblandt har ogsaa Dyden tilveie...ut —

Betty.

Betty.

Hvad siger Du? betales Dyden her med Guld?

Belton.

Det sikkerste Middel imod Trang til Guld?

Betty.

Nu da. —

Belton.

Er at tiene den, som har størst Overflødighed af det; at sælge ham sit Hierte, og bukke sig under hans Aag.

Betty.

O Himmel! saa vil jeg langt heller vende tilbage til mine Skove. Hvad! den, som har Guld, forbinder en Anden til at giøre hvad han finder for godt, alt hvad der behager ham.

Belton.

Ofte. —

Betty.

Og lader I det være i onde Menneskers Hænder?

Belton.

Mere end i andres.

Betty.

Guld i de Ondes Hænder! men I betænker ikke hvad I giøre; det er daarligt handlet. Kunde de ikke misbruge det paa den farligste Maade? I maae jo skiælve allesammen, eftersom Guldet tør vove Alt. De ere jo Herre over eder og eders Liv; Piilen, som søgte Din Fode i Luften, var mindre forskrækkelig og vis i mine Hænder.

Belton.

Belton.

Enhver betiener sig af det efter sin Tænkemaade, snart maae det befordre Dyder og snart Laster. Een indelukker det med Begierlighed, giemmer det lønligen og og giver Jorden det igien; een anden —

Betty.

Ah! lad os flye disse Folk. Du har talt med mig om et lykkeligere Land, hvor vi kunde gaae hen. Det Land, hvor Folkene vil have, at man skal være nyttig for Samqvemmet. Dersom Jorden er ufrugtbar, saa ligger der desmere øde. Vi vil begiære den, og siden den hører alle til, saa faae vi strax noget.

Belton.

De give den ikke. De frugtbareste Marker kan neppe forslaae til Stædernes Beboere. —

Betty.

Desto vetre; thi jeg skulde tilgavns have arbeidet.

Belton.

I dette Land skaaues Dit Kiøn, for et besværligt Arbeide.

Betty.

Fordi eders Fruentimmer ere saa svage, saa afmægtige; jeg har allerede seet to, som slet ikke kunde røre sig. Men mig har Arbeidet stedse været behageligt, det har fra min Ungdom af lært mig at røre Armene i vore Marker.

Belton.

Du kan ikke arbeide paa dette Sted, hvor vi opholde os; det skikker sig ikke.

Betty.

Skikker det sig da for Mandfolkene?

Belton.

Tilforladelig.

Betty. (glad.)

Saa kys mig Belton.

Belton.

Hvordan! hvorfor?

Betty.

Du vil vist giøre for mig, hvad jeg har giort for Dig.

Belton.

Jeg holder det ikke længer ud. Lær at kiende Aarsagen til min Kummer og dens Storhed. Ah, Betty! hvi er jeg ikke endnu i Dit Land, just dette at arbeide giør os her foragtede. Der seer Du den Skiebne vi har at vente. Mangel, den yderste Mangel vil snart overfalde os: Uden Midler, uden Tilstød, forladte af alle, vil vi blive anseete af enhver med Foragt. Vi tør ikke engang øve denne nyttige Flid, som Kierligheden forædler, men her ansees for slavisk. Vi vil komme til at høre forhaanende Afviisninger til hvilke vor Uselhed vil nøde os at tie, uden anden Hielp, end den Skam at blive ynket; vor Ømhed selv vil forøge vor Elendighed. Vi vil hade Kierlighed, frygte for Alderdommen, og om vi forøge de Ulyksaliges Tal, vil vore Hænder støde Frugten af vores Kierlighed fra os.

Betty.

Himmel!

5. Scene.

5. Scene.

De Forrige. Mylford.

Mylford.

Jeg kommer fra Arabelle for at sige Dem —

Betty.
(til Mylford.)

Elsker Du Belton?

Mylford.

Ja.

Betty.

Godt! han sagde mig just nu, at han havde intet Guld —

Belton.
(til Mylford.)

O Himmel! kan De tænke —

Mylford.

Frygt for at fornærme mig ved en utidig Benægtelse; De kiender mit Hierte, min Tænkemaade, og Nidkiærhed, jeg føler et oprigtigt Venskabs søde Pligter, al min Formue er Deres.

Belton.
(til Betty.)

I hvilken Forlegenhed bringer Du mig!

Betty.

Men han tilbyder Dig sit Guld, hvorfor tager Du ikke imod det? (til Mylford.) Vi vil ikke tage det altsammen.

Belton. (til Mylford.)

Tillad mig at underrette hende. (til Betty.) Han giør sig for nær for min Skyld. Han tilbyder mig sin heele Formue, jeg bør afslaae det, for ikke at misbruge hans Venskab. Man giør sig uværdig til det Tilbud, en Ven undertiden beqvemmer sig til at giøre, saasnart man modtager det.

Betty.

Hvordan! man forskyder her Venskabs Gaver?

Belton.

Ofte opvækker den Medynk, som tager imod dem.

Betty.

Jeg bliver ikke klog paa eder; dersom Ordene hos eder ingen Meening har, saa ere de jo en blot Lyd? Skrigene i vore Skove tale tydeligere, end dette tomme Sprog, som eders Hierte fornægter. Hvordan! Du paastaaer at Gaver ere en Skændsel? at den der modtager dem forhaanes? at en Vens Haand! — Nei Du tager Feil, det er jeg vis paa. Jeg har aldrig foragtet Dig.

Mylford.

Belton! der hører De Naturens Sprog; det hevner mig min Ven for Deres Fornærmelse. (til Betty.) Jeg vilde tale med ham; gaae, kiere Betty.

Betty.

Hvorfor det? kan Du ikke tale med ham i min Nærværelse? er der nogen Hemmelighed, man bør holde skiult for mig? (kierligen til Belton.) Naar jeg betroede Dig nogen, sendte jeg da min Fader bort? Du vil saa have det — —

Belton.

Belton.
(nikker med Hovedet.)

Betty.

Saa gaaer jeg!
(hun sukker og seer adskillige Gange hen til Belton i det hun gaaer.)

6. Scene.

Belton. Mylford.

Mylford.

Alting er afgiort, jeg er vis paa Arabelle og veed hendes Hiertes Meening. Hendes Svar var Dem gunstigt. „ Dette Baand sagde, hun, synes mig er at hanske; Belton har i 6 Aar havt Løvte paa mit Hierte, og seer ham og dette Hierte over giver sig, Himlen skienker os ham igien, efter jeg har begrædt hans Død, og jeg efterkommer min Faders Villie, med Fornøielse.„ Men hvad skal ieg slutte af dette kummerfulde Væsen? Vendskab bør vide —

Belton.

Ak! jeg fornærmede det ellers for meget. Lær at kiende min Forfatning. Den unge Ulyksalige, som troede og bar min Elendighed med mig, som jeg har bragt derhid — Mennesket er skabt til at elske — Jeg besad hendes Hierte og var lykkelig i en Udørken. Nei, jeg kan ikke svige hendes troefaste Kierlighed. Hun har mistet alting for mig.

Mylford.

Og De maae giøre alting for hende. Det er mig kiert at finde min Ven ædelmodig, men mit første Ønske er at see ham lykkelig. Overvei de Fordeele Arabelles Haand forskaffer Dem; betænk, at De er i en Alder, i hvilken De bør stræbe at komme i en Stand, hvorved De kan betyde noget i Selskabet. Deres Lykke er giort ved dette Givtermaal, og alle Spor af Deres Ulykker udslettede.

Belton.

Jeg begriber det; Deres Grunde overtyde min Fornuft, men mit Hierte forkaster Dem. Hvem? jeg! jeg bedrage Betty! jeg giøre hende ulykkelig! jeg kan ikke udholde denne smertelige Forestilling. Ak! dersom De vidste hvad jeg skylder hende! men hvem kan vide det? — Der er hun. Ved dette Syn føler jeg en nagende Bebreidelse, der qvæler mit Hierte

7. Scene.

De Forrige. Betty.

Betty.

Har Du endnu nogen Hemmelighed at dølge for mig? ak! ja! — Du vender Øinene langt fra mig. Jeg vil skille Dig af med denne forhadte Hemmelighed. Men hvem kommer nu der til at forstyrre os.

Mylford.

Det er min Farbroder.

Betty.

Betty.

Hvilket Land! det man elsker, maae man ikke beholde for sig.

Mylford.

Farvel! fat Deres Slutning; De har ingen Tid at ligpilde; tænk paa Deres Tilstand og paa Belønningen, der venter paa Dem efter 5 Aars Ulykker, paa Dem selv og paa Deres Fader. Og tag den Beslutning, som jeg troer at være nødvendig.

Betty.

(pegende paa Movbray.)

Skal jeg vel ogsaa gaae bort for denne? jeg elsker denne Gamle, det giør jeg, og jeg bliver her.

8. Scene.

Betty. Belton. Movbray.

Movbray.

Finder jeg Dig her. Jeg søger Dig og bringer godde Tidender. Jeg har faaet Arabelles Løfte og Tilstaaelse paa Dine Vegne. Contracten er ganske færdig.

Belton.

Slig en Gunst — maae giøre mig lykkelig, saavidt det staaer i Deres Magt.

Betty.

(til Movbray.)

Mange Tak! —

Movbray.

Betty! Du skal tiene min Datter, og stedse blive i min Familie.

Betty.

O jeg vil ikke tiene nogen uden min Ven.

Movbray.
(til Belton.)

Hvor høit bør Du ikke elske hende! min Siel er rørt ved at knytte dette søde Baand; jeg haaber nu at have sørget for Arabelle, som en god Fader, og dette Ægteskab, der i alle Henseender er saa anstændigt for min Datter.

Betty.

Belton, hvad er det han siger her om sin Datter og hvad kommer os hans Datter ved, naar —

Movbray.
(til Belton.)

Vær dog saa god og svar hende.

Belton. (sagte.)

Gud! hvilket græsseligt Øieblik, hvor føler jeg mig beskiemmet!

Movbray.

Hendes Venskab fortiener en bedre Medfart, Du bør handle ganske anderledes imod hende. Naar hun faaer at høre, at et nær forestaaende Bryllup skal foreene Din Skiebne med min Datters, vil han tage Deel —.

Betty.

Gode Gamle! hvad er det Du siger?

Mov-

Movbrai.
(til Belton.)

Hvad vil dette uroelige og beængstede Væsen sige.
) (til Betty.) Min Datter bliver i Dag —

Belton. (sagte.)

Han vil igiennembore hendes Hierte.

Movbrai.

Hans Kone ved et uopløseligt Baand.

Betty.

Hans Kone! — Deres Datter! — Gruesomme!
er det sandt? har Du kunnet fatte dette lastværdige For-
sæt! hvordan! Du kunde bedrage den ømmeste Elsker-
inde! o! Ulykke! o Misgierning! som jeg ikke kan be-
gribe. Men jeg frygter Dig ikke meere. Du har 1000
Gange sagt mig, at man her kan søge Tilflugt hos Lo-
vene mod Lasterne; jeg vil anraabe Dem om Hielp;
Troeløse! Du tvinger mig dertil. Ærværdige Gamle!
Vær min Dommer og Ledsager, lad Din Røst foreene
sig med min i Dag, for at raabe om Ret af Lovene.

Movbrai. (sagte.)

Hvad var jeg paa Veie at giøre? O Himmel!
) (til Betty.) Jeg vil staae Dig bie. Men mit Barn!
de Love, som Din Kierlighed kræver Ret af, vil ikke
kunne —

Betty.

Hvordan! Eders Love tillade ham at skuffe min
Kierlighed! Han skulde være i Stand til at glemme; —
O Himmel til hvilket Land har Du ført mig? ræd mig
ud fra disse Steder, der ere Vidner til min Fornærmelse

og min Elskers Troeløshed, fra dette fæle Land, hvor Ulykker ret har hiemme, hvor selvgiorte Plager qvæle Hiertets Følelser, hvor Velgierninger glemmes og Kierlighed forhaanes — men hvad Pandt paa sin Redelighed og Troeskab giver man da her til Lands, og hvad udkræves? —

Movbrai.

Tilforladelige Vidner ere Borgen. —

Betty.

Dem har jeg —

Movbrai.

Og hvilke ere de? —

Betty.

Jeg, Himlen, og hans Hierte.

Movbrai.

Dersom han ved et helligt, og høitideligt Løfte —

Betty.

Han har meere end hundrede Gange lovet mig den troefasteste Kierlighed.

Movbrai.

Har han givet det skrivtlig?

Betty.

O Himmel! hvad har jeg hørt? hvordan! Du kan begiere det skrivtlig? det tør Du? ja, jeg har det. Skibbruddets Græsselighed, min Omhue for ham i en Egn, som Du kalder vild, de Farligheder, som jeg tusende Gange har underkastet mig for Din Skyld. Det er mine Adkomster. Men siden de miskiendes her, saa

kom

kom, Barbar, kom og læs dem i det tykke af vore Skove. Kierligheden har skrevet Dem der i hvert et Fiæd; Du finder Dem overalt: paa Klippernes Toppe, og i øde Huuler, ved Bredden af Floderne og af Havet. Han skylder mig alting, det mindste er at have ræddet et Liv, om Tigere eller Hungeren hundrede Gange havde berøvet Dig. Jeg deelte min Kierlighed imellem Dig og min Fader — min Fader! — ak! jeg hører ham endnu i sin sidste Time, i det Øieblik, da vore Hænder lukkede hans Øine, sige til os! mine Børn! elsker hverandre bestandig; jeg hører Dig svare: ja; det lover jeg. (til Movbrai.) Du røres.

Belton. (sagte.)

O! Himmel hvilket Menneske kunde —

Movbrai.

Var Du vel i Stand til at bedrage hende.

Betty.
(til Belton.)

Hvi lod Du mig ikke blive i mine tykke Skove? Hver kunde jeg uden Vidner sukket over Dine Misgierninger. Vidste jeg i min sikre Grotte, at der var ulyksalige i Verden? ak! hvor stærkt føler jeg det, da Du ikke meere elsker mig! vel an! siden vore Baand ere sønderrevne for evig, saa skaf mig herfra. Und mig i det mindste den Trøst i min Elendighed, at mine Taarer maae væde min Faders Grav. Og Du, Gruesomme! Hev Du her blandt Ulyksalige; de ligne Dig alle, hvis de taale Dig iblant sig.

Belton.

Belton.

(vender sig kierligen til hende.)

Betty!

Betty.

Du har givet mig dette Navn, som jeg nu hader; dette Navn opvækker en bedrøvelig Erindring hos mig; dette Navn, som nu giør al min Ulykke, var mig kiert forhen: jeg fik det af ham. Forhen værdigede han at legge det Navn, som han elskede, til sit eget. Han nævnede dem idelig og søgte en Lyksalighed i at forene dem med hinanden. Naar jeg udtalede dem, forøgede de hans Henrykkelse; hans græsselige Forandring adskiller dem for evig.

Movbrai. (sagte.)

Mit Hierte brister! — (til Belton.) Barbar kunde Du —

Belton.

Jeg er det virkelig ved at have imodstaaet denne ømme og ufortiente Kierlighed. (til Betty.) Fæst Troe, til min rørte Siels Forsikringer; den Armod og Elendighed, som jeg satte Dig blot for, kunde allene nøde mit Hierte, til at forlade Dig; midt i Troeløshed, søgte jeg endog Din Lykke. Men skulde end Armod og Forhaanelse knuse mig i Dine Arme, saa velsigner jeg dog min Lod! jeg trodser al Trang, som maatte true mig. Jeg kiender kun een: den at elske Dig. Jeg var paa Veie til at miste Dig! o Himmel! hvor havde jeg ikke været at beklage. (paa Knæe) Vil Du tilgive —

Betty.

Betty.

Ak! det har Du ikke at frygte for, Gruesomme! det veed Du alt for vel! Du kiender mit Hierte, kunde det —

Belton.

Kiereste Betty! hvilket Hierte havde jeg tabt!
(De omfavne hinanden.)

Movbrai.

Rørende Syn! reene og behagelige Ømhed. Det er Naturens Røst, jeg hører og mit Hierte forstaaer den. Overgiv eder uden Undseelse til saa søde Henrykkelser: jeg føler og deeler dem med eder. (til Belton.) Du var nedrig for et Øieblik. (til Betty.) Og Du, vor kier er Du mig! (i Coulissen.) John! John!

9. Scene.

De Forrige. John.

Movbrai.

Hør hid!

John.

Hvad skal jeg.

Movbrai.

Lad Notarius komme ind. (John gaaer ud.) Belton! tak Himmelen, der har forbeholdt Dig saa ædelt et hierte, og som Du selv har prøvet; og gid Dit maae give hendes ligt.

Betty.

Kiereste Belton: jeg lever kun ved Dig, Dit hierte er min Rigdom; lad Din Kierlighed svare til

min, saa kan jeg endogsaa her være lykkelig. Movbrai! bedrøv ham ikke mere med Bebreidelser, han elsker mig —

Movbrai.

Der kommer nogen. Det er Notarius.

10. Scene.

De Forrige. Notarius.

Movbrai.

Kom nærmere.

Notarius.

Deres Tiener!

Movbrai.

Sæt Dig ned — det er for disse Brude-Folk.

Betty.

(til Belton.)

Hvad er dette for en Mand?

Belton.

Han kommer her for vor Skyld —

Notarius.

(til Movbrai.)

Jeg troer, Du tager Feil, det er nok ikke for hende jeg er kaldet, jeg har sat Arabelles Navn i Contracten.

Movbrai.

Slet det ud, og sæt Betty i Stedet.

Notarius.

Betty!

Movbrai.

Movbrai.

Snart, skynd Dig —

Notarius.

Vel, lad det saa være — det er giort.

Belton.

Lad os underskrive.

Notarius.

Ja det er godt nok; men Brudens Medgivt maae det mindste indføres førend der underskrives.

Movbrai.

Det er sandt, skriv: hendes Dyder.

Notarius.

(taber Pennen.)

Godt; jeg troer Du spøger.

Movbrai.

Hendes Dyder.

Notarius.

Hvad, jeg troer Du vil giekkes med mig. Hat mannan nogensinde seet —

Movbrai. (utaalmodig.)

Sæt hendes Dyder, siger jeg Dig.

Notarius.

Ret alvorlig! paa min Ære, dette gaaer over min forstand! skal der ikke lægges noget til.

Movbrai.

Kan noget sættes ved Siden af — Du kan ellers, om Du saa vil, lægge til 50000 Rdlr.

Notarius.

Om Du, saa vil 50000 Rdlr.! Tillægget bliver nok det fornemste her, saavidt som jeg forstaaer mig derpaa.

Belton.
(til Betty.)

Han overgyder os med Velgierninger, ak! lad os ile i hans Arme.

Betty.

Men for alle Ting, gode Gamle! saa foragt os ikke.

Movbrai.

Hvad er det hun siger?

Betty.

Jeg veed vel, at hvem, som tager imod Gaver bliver foragtet iblant eder.

Movbrai.

En nye Daarlighed! hvor har hun det fra? skulde det være Dig, Belton, der havde indprøntet hende denne Vildfarelse? er Dit Hierte saa skrøbeligt, at det blues ved Velgierninger? Siden Du da ikke kan giøre Forskiel imellem Vanhæld og Nedrighed, saa bør, jeg giøre Dig roelig. Jeg giver Dig intet. Denne Summa hører Din Fader til, jeg flyer Dig Dit eget tilbage.

Nota-

Notarius.
(til Belton.)

Vil De underskrive.

(Belton skriver under.)

Notarius.
(til Betty.)

Nu De;

Betty.

Hvem, jeg! jeg kan ikke skrive.

Belton.

Giv mig Deres Haand, Kierlighed skal føre den.

Betty.

Mit Hierte og min Haand det er altsammen Dit.

Belton.

Deres Hierte giver allene mit efter i at elske.

Betty.

Er det nu færdig. Hvad vil alt dette sige?

Belton.

At De har underskrevet begges Lyksalighed; De har givet mig fuldkommen Ret til den Persons Besiddelse, som mit Hierte elsker.

Betty.

Hvordan! havde jeg da ikke kunnet elske Dig, uden denne sorte Mand; (til Notarius.) giv mig dette Skrift.

Nota-

Notarius.

Det er unødvendigt; dette Skrift bør stedse være i Notariens Værge. Desforuden, hvad vilde De giøre med det —

Betty.

Hvad jeg vilde giøre med det? dersom han holdt op at elske mig, saa vilde jeg vise ham det.

Notarius.

Hille Skam; hvilket herligt Middel har De ikke udfundet.

Belton.

De bedrøver mig ved at tvivle om min Kierlighed.

Movbrai.

Jeg har nu forenet eder ved det helligste Baand. Din Fader havde giort det samme; jeg burde forekomme ham. Han samtykker vist alle Ting; der er vores Undskyldning. (pegende paa Betty.) Lad os nu underrette min Ven, der driver sin Kummer for vidt; ved at omfavne Dig, vil han forglemme alt det forbigangne; retfærdiggiør Dig ved at være hans Alderdoms Trøst.

Ende.